

မြတ်ဗုဒ္ဓဝတ်ရွတ်စဉ်

ကယားဘာသာပြန်

ငို-ပို့ထေပေ ကျော့မာရယ်-ယုတ်ထွဲ့။

ငေါ်-ပေါင်ထန်းပန်-ကျောင့်ဖြားယုတ်ထွဲ့ငြင်

ကယားပြည်နယ်၊ လွိုင်ကော်မြို့၊ သီရိမင်္ဂလာပုံကျောင်း
စောဖျာစင်လဝီဟော်ကြီး ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်
ဗုဒ္ဓတရားတော်ကယားဘာသာပြန်အဖွဲ့မှ
ပြန်ဆိုပူဇော်၍

သာသနာတော်ထွန်းကားပြန်ပွားရေးဦးစီးဌာနမှ
ထုတ်ဝေသည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓဝတ်ရွတ်စဉ်

ကယားဘာသာပြန်

ဦ - ပို့ထေပေ ကျောမာရယ် - ယှပ်ကွဲ။
ငေါ် - ပေါင်ထန်းပန် - ကျော့ဦးဖြား ယှပ်ကွိုင်

ကယားပြည်နယ်၊ လွိုင်ကော်မြို့၊ သီရိမင်္ဂလာပုံကျောင်း

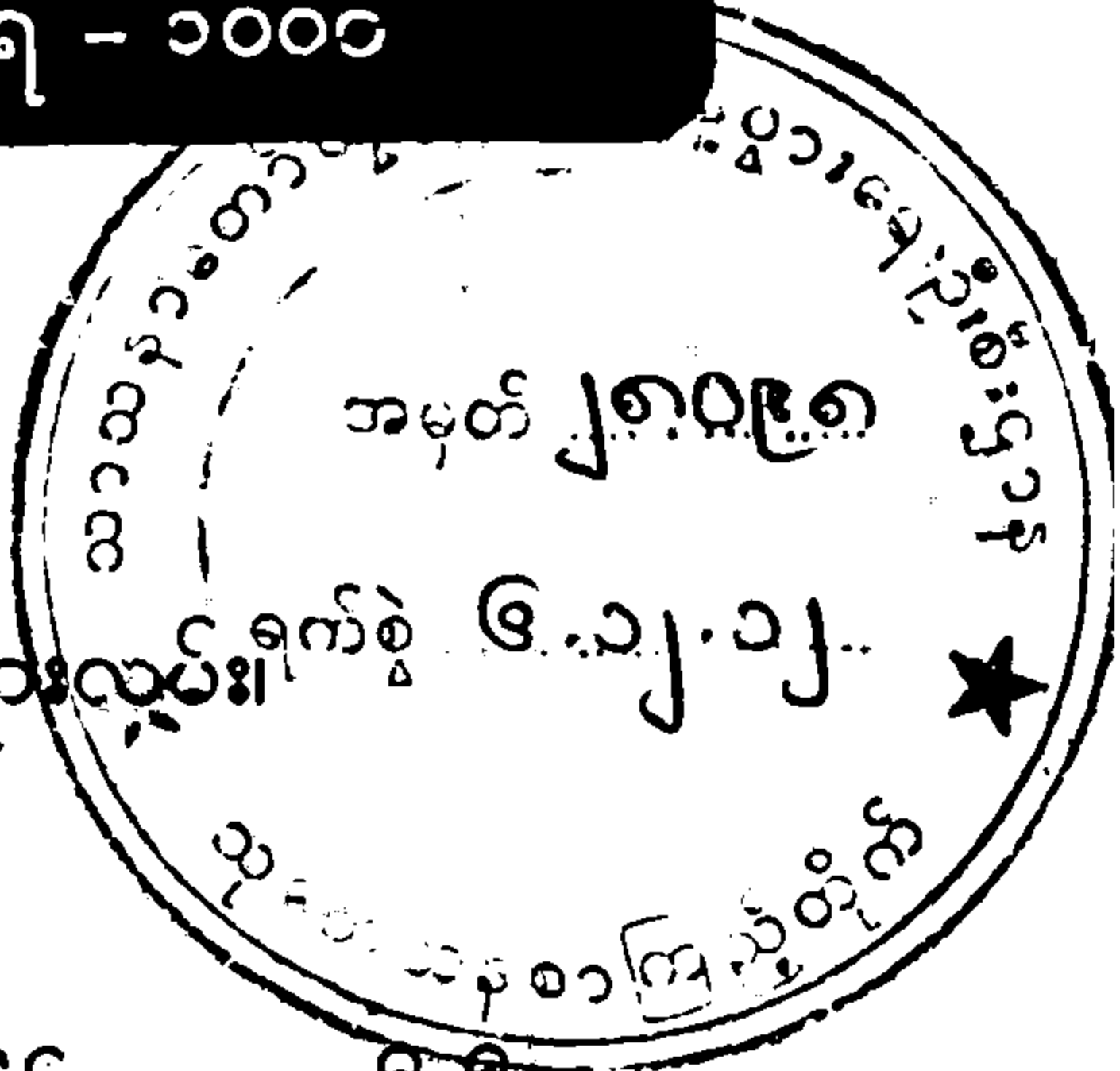
စောဗျာစင်လဝီမော်ကြီး၊ ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်

ဗုဒ္ဓတရားတော် ကယားဘာသာပြန်အဖွဲ့မှ

ပူဇော်ပြုစု၍

သာသနာတော်ထွန်းကားပြန်ပွားရေးဦးစီးဌာနမှ
ထုတ်ဝေသည်

ပထမအကြိမ် - ၂၀၀၁ခုနှစ်
အုပ်ရေ - ၁၀၀၀

ထုတ်ဝေသူ

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာ့အေးဘုရားလမ်း၊ ရက်စွဲ ၉.၁၂.၁၂
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန
သာသနာတော်ထွန်းကားပြန်ပွားရေးဦးစီးဌာန
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ဦးထွန်းမြအောင်
မှတ်ပုံတင်အမှတ်၊ ယာယီ (၅၄၉)မှ ထုတ်ဝေသည်။

ပုံနှိပ်သူ

ဒေါ်တင်တင်အုန်း (၀၆၈၃၆)
ဂန္ထဝင်ပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ်-၁၇၉၊ (၃၁)လမ်း (အထက်)၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း-၇၁၀၅၂၁တွင် အပုံးနှင့် အတွင်းစာသားများကို
ရိုက်နှိပ်သည်။

ကယားဝတ်ရွတ်စဉ်

မာတိကာ

<u>အကြောင်းအရာ</u>	<u>စာမျက်နှာ</u>
နိဒါန်း	၁
ရည်ရွယ်ချက်	၂
ဝန်ခံညွှန်းဆိုချက်	၂
ဝတ်ရွတ်ရန်အစီအစဉ်	၅
စိန်ရောင်ခြည်ဘုရားပင့်	၆
နတ်ဗြဟ္မာများ ဖိတ်ကြားခြင်း	၉
အနန္တငါးပါးရှိခိုး	၁၂
ဩကာသကန်တော့ချိုး	၁၄
သီလတောင်းခံဆောက်တည်ရန်	၁၆
ဆွမ်း, ပန်း, ရေချမ်း, ဆီမီးကပ်လှူ	၁၇
ပရိတ်ကြီး-မာတိကာ	၂၂
ပရိတ်အာနိသင်ရအောင် ဆောင်ရွက်နည်း	၂၃
ပရိတ်နိဒါန်း	၂၆
၁-မင်္ဂလာသုတ်	၂၈
၂-ရတနသုတ်	၃၃
၃-မေတ္တသုတ်	၄၀
၄-ခန္ဓသုတ်	၄၄
၅-မောရသုတ်	၄၇

မာတိကာ

<u>အကြောင်းအရာ</u>	<u>စာမျက်နှာ</u>
၆-ဝဋ်သုတ်	၅၀
၇-ဓဇဂ္ဂသုတ်	၅၂
၈-အာဠာနာဠိယသုတ်	၆၁
၉-အင်္ဂုလိမာလသုတ်	၆၉
၁၀-ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်	၇၀
၁၁-ပုဗ္ဗဏှသုတ်	၈၀
ဓမ္မစကြာအမွမ်း - ပါဠိ	၈၇
ဓမ္မစကြာ ရှစ်လုံးဖွဲ့ကဗျာများ	၁၀၅
အနတ္တလက္ခဏသုတ်တော်နှင့် ကဗျာများ	၁၉၇
ပဋ္ဌာန်းရောင်ခြည်တော်ဖွင့် ရှစ်လုံးဖွဲ့ကဗျာများ	၂၅၄
မြတ်ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်	၂၆၅
ပဋ္ဌာန်းပစ္စယနိဒ္ဒေယပါဠိတော်	၂၆၈
ပဋ္ဌာန်းအောင်မင်္ဂလာကဗျာများ	၂၉၅
မေတ္တာပို့ ပါဠိ	၃၀၈
မေတ္တာသုတ်တော်လာ မေတ္တာပွား	၃၀၉
သံဝေဂရှစ်လုံးဘွဲ့ကဗျာများ	၃၁၃
အမျှဝေ	၃၃၇
နတ်ပို့	၃၄၁
သာသနာရေးအဓိဋ္ဌာန်	၃၄၃

ဤစာအုပ်ကို တာဝန်ယူ ဘာသာပြန်ကြသူများ

ဘာသာပြန်ဖြစ်မြောက်ရေး

- ၁။ မဟာသဒ္ဒမ္မဇောတိကဓဇဘဒ္ဒန္တကလျာဏ ဦးစီးအကျိုးတော်ဆောင်
 ကန္တရဝတီတိုက်ကျောင်းဆရာတော် ဖုန်း-၀၈၃-၂၁၃၇၇
 လွိုင်ကော်မြို့၊ ကယားပြည်နယ်။
- ၂။ သဒ္ဒမ္မဇောတိကဓဇဘဒ္ဒန္တစန္ဒိမာ ဦးစီးအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်
 စန္ဒိမာရာမတိုက်၊ လင်ဖုံလေးကျောင်း၊
 လွိုင်ကော်မြို့၊ ကယားပြည်နယ်။
- ၃။ ဦးလှမောင်(ပဲရယ်) အဖွဲ့ဝင်
 ကျောင်းဆရာ(အငြိမ်းစား)ထေးတမ။
- ၄။ ဦးဆော်ရယ်(ညွန့်ဆွေ) မူ/အုပ် အဖွဲ့ဝင်
 ငွေတောင်ရွာသစ်၊ ဖရူဆိုမြို့နယ်။
- ၅။ ဦးဖဲဘူး (ကုန်သည်) အဖွဲ့ဝင်
 ရူးဖဲခုရပ်၊ ဒီးမောဆိုမြို့နယ်။
- ၆။ ဦးထေးရယ် မူ/အုပ် အဖွဲ့ဝင်
 ဒေါမူးမာ၊ ရှားတောမြို့နယ်။
- ၇။ ဦးသန်းလွင် (လူသာပြု) အဖွဲ့ဝင်
 ဒေါနီကူး၊ လွိုင်ကော်မြို့နယ်။
- ၈။ ဦးလှဦး (လျားရယ်) အဖွဲ့ဝင်
 ဒေါဇော်ဘီး၊ လွိုင်ကော်မြို့နယ်။
- ၉။ ဦးမော်ရယ် အဖွဲ့ဝင်
 ဒေါခေါ်ခူ၊ လွိုင်ကော်မြို့နယ်။
- ၁၀။ ဦးအူးရယ် (လူသာပြု) အဖွဲ့ဝင်
 ဒေါခေါ်ခူ လွိုင်ကော်မြို့နယ်။

- ၁၁။ ဦးမောင်လေး(လီးရယ်)(လူသာ/ပြု) အဖွဲ့ဝင်
ဒေါ်တင်(ရှေ့)၊ ဒီးမော့ဆိုမြို့နယ်။
- ၁၂။ ဦးလှသောင်း(ဦးစီးအရာရှိ) အကျိုးဆောင်
မြို့နယ်သာသနာရေးဦးစီးဌာန
ဖားဆောင်မြို့၊ ကယားပြည်နယ်။

ဘာသာပြန်အဖွဲ့တည်နေရာဌာန
သီရိမင်္ဂလာပုံကျောင်း
စောဗျာစင်လစီပောက်ကြီး၊
ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ မင်္ဂလာရပ်၊
လွိုင်ကော်မြို့၊ ကယားပြည်နယ်။

ဖုန်း: -- ၀၈၃-၂၁၉၈၅

တင်ပြပါသည်

ကယားပြည်နယ်၏ သာသနာတော်ထွန်းကားပြန့်ပွားရေး လိုအပ်ချက်အရ ကောဇာသက္ကရာဇ်-၁၃၆၀ ခုနှစ် (၁၉၈၈-၉၆) တွင် ဆရာဝန်ဦးကံညွန့် ရေးသားသော “ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း သိသင့်သည့် အချက်များ” စာအုပ်ကို “နိုက်ဗုဒ္ဓဘာသာပျူဖရယ် တိုးစွဲငေးအမားအုံကျိုက်” အမည်ဖြင့် ကယားဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့ပါသည်။

သာသနာတော် ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်မှ ဆက်လက်ပြန်ဆိုရန် တိုက်တွန်းသဖြင့် ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၆၁-ခုနှစ် (၁၉၉၉) မတ်လတွင် “ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော် အခြေခံအဆင့်” စာအုပ်ကို “ဗုဒ္ဓတဲယျှက် အစုစမ်းခါဆေ့” အမည်ဖြင့် ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ကယားဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့ပြန်ပါသည်။

အဆိုပါ စာအုပ်နှစ်အုပ်ကို နယ်မြေအသီးသီးသို့ ကွင်းဆင်း၊ ဖြန့်ဝေ ရှင်းပြရင်း၊ ကျေးရွာရပ်ကွက် ဝတ်အသင်းတို့၏ တောင်းဆိုချက်လည်းဖြစ်၊ အမှန်တကယ်လည်း လိုအပ်ပြီး၊ အထိရောက်ဆုံး သာသနာပြုရာလည်းရောက်သော-“မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ကယားဘာသာပြန် ဝတ်ရွတ်စဉ်” = “ငိုပို့ထေပေကျော့မာရယ် ယှဉ်ကွဲ” ကို သာသနာရေးဦးစီးဌာနဝတ်ရွတ်စဉ်မှ မိုးငြမ်း၍ ဤအဖွဲ့မှ တတိယမြောက် စာအုပ်အဖြစ် ကယားဘာသာသို့ ပြန်ဆိုလိုက်ပါသည်။

တတိယအကြိမ်မြောက် ကြိုးစားပမ်းစား ပြုစုထားသော်လည်း အမှားကင်းစင်ဦးမည် မဟုတ်ရကား အမှားတွေပါက သည်းခံခွင့်လွှတ်ပြုပြင်ကြပါကုန်။

အထူးကျေးဇူးတင်

ဤကဲ့သို့ ပထမ၊ ဒုတိယနှင့် ဤတတိယမြောက်စာအုပ်အား
ဖြစ်မြောက်အောင် တိုက်တွန်းညွှန်ကြားခွင့်ပြုဆောင်ရွက်ပေးသော
သာသနာတော်ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
ဦးစန်းလွင်နှင့်တကွ အဘက်ဘက်မှ လိုလေသေးမရှိအောင် ဝိုင်းဝန်း
ကူညီ ပံ့ပိုးပေးကြကုန်သော ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ဒု-ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
ဦးစီးဌာနမှူးနှင့် ကွန်ပျူတာစာစီ ရုံးအဖွဲ့/သားအားလုံးတို့အား
အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကယားဘာသာပြန်အဖွဲ့

နိဒါန်း

မြတ်စွာဘုရားသည် သစ္စာလေးပါး၌ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတ၊ သုံးပါး
သော အခြင်းအရာအားဖြင့် လှည့်သွားရစ်ပတ်နေသည့် မိမိ၏အသိ
စိတ် ဖြစ်ပေါ်မှု စသည်တို့ကို နှုတ်မြွက်ဟောကြားသောအားဖြင့်
ရှစ်သောင်းလေးထောင်ကုန်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာ အဆုံးအမ သာသနာ
တော်မြတ်ကို ကျွတ်ထိုက်သည့် ဝေနေယျများစွာတို့အတွက်
ကိုယ်စားတော်အဖြစ် ချန်ထားပေးခဲ့တော်မူပေသည်။

အဆက်ဆက်သော သံဃာတော်မြတ်တို့ကလည်း ယင်း
ဒေသနာတော်မြတ်အား တလုံးတပါဒမျှ ပိုလိမရှိ နှုတ်ငဲ့အာဂုံဆောင်
တော်မူခဲ့ကြပေသည်။ ယင်းပါဠိဒေသနာတော်ကိုပင် ကျောက်ထက်၊
ပေထက်၊ စာအုပ်ထက်တင်ခဲ့ပြီး အနက်၊ မြန်မာ၊ အခြားဘာသာ
စသည်ဖြင့် ပြန်ဆိုထားကြပြန်သောအားဖြင့် ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏
စူးရှထက်မြက် လေးနက်သောဉာဏ်တော်အပေါ်၌ ကြည်ညိုမှုလည်း
အတိုင်းထက်အလွန် ထက်သန်လာနိုင်ပေသည်။ ကျင့်သုံးမှုလည်း
အလေးအနက် ကျေးဇူးပြုလာနိုင်ပေသည်။

ထိုဒေသနာတော်တို့အနက်မှ ဓမ္မစကြာ ပဋ္ဌာန်း၊ ပရိတ်တရား
တော်မြတ်ကို သာသနာတော်အတွက် အုတ်တစ်ချပ် သဲတစ်ပွင့်မျှ
အထောက်အကူ ဖြစ်စေတော့ဟု ရည်သန်လျက် ကယားနှင့်
ယင်းသလဲ နှစ်ဘာသာ စကားဖြင့် ပြန်ဆိုရေးသားလိုက်ပေသည်။

ရည်ရွယ်ချက်

- ၁။ စာဖတ်တတ်သူ လူငယ်မောင်မယ်နှင့် အရွယ်အလွှာ အသီးသီးမှ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကယား/ယင်းသလဲလိုတဖုံ မြန်မာလို တမျိုး ရွတ်ဖတ်ပူဇော်သရဇ္ဈာယ်နိုင်ကြစေရန်။
- ၂။ ရွတ်ဖတ်သည့် အနက်အဓိပ္ပါယ်အတိုင်း သိရှိလိုက်နာ ကျင့်သုံးလာနိုင်ကြစေရန်။
- ၃။ ကျေးရွာမှ စာမတတ်သူတို့သည် အကြား၊ နားရည်ဝပြီး သဒ္ဓါ ထက်သန်စွာ အဆုံးအမကို လိုက်နာတတ်သော နိုင်ငံ့ သားကောင်း၊ သမီးမွန်များ ဖြစ်လာနိုင်ကြစေရန်။
- ၄။ တိမ်ကောပပျောက်လှသော ကယား/ယင်းသလဲသုံး နဘေ ကာရံနှင့် နက်နဲကျစ်လျစ်သည့် ဝက်ဝုတ္တိစသည့် ဝေါဟာရ အချို့မျှကို နှောင်းလူတို့ သိရှိနိုင်ကြလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့် ပါသည်။

ဝန်ခံညွှန်းဆိုချက်

မြန်မာစာဖြင့် ကယား၊ ယင်းသလဲ တိုင်းရင်းသားအသံထွက် ရေးရာ၌ စာဖတ်သူသည် လေယူလေသိမ်း၊ အဖြတ်အတောက်၊ အလေးအပေါ့၊ အတိအကျဖြစ်ရန် ခဲယဉ်းမည်ဟု ဝန်ခံပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ဒေသက်ပါညွှန်းချက်ကို စိတ်ရှည်စွာ အနည်းငယ် လေ့လာပြီး လိုက်နာဖတ်ရှုပါက အနီးစပ်ဆုံး ဖတ်လာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ။

၁။ ရှိနှင့်ပြီး မြန်မာဗျည်းသရကို သုံး၍ ကယား၊ ယင်းသလဲ အသံထွက် ရေးသားထားပါသည်။

၂။ ကယား/ယင်းသလဲစကား ဌာန်အသံထွက် အချို့တွင် မြန်မာစာ-ဗျည်း၊ ဗျည်းတွဲ၊ သရတို့ဖြင့် ရေး၍မရသော အသံ ထွက်ကို ဃ၊ စျ၊ ပ၊ ဓ၊ ဘ ကဲ့သို့ လေးတွဲပြင်းထန်သော သရ၊ အစ၊ကင်းသော နောက်ဆက်တွဲထွက်လာသည့် အသံ "ဂ"သရကို အားဖြည့်အသတ်အဖြစ် အသုံးပြုထားပါသည်။

(က) -၊ -၁၊ -၁း ကို အခြေခံ၍ -၁ လည်းမဟုတ် -၁် လည်းမဟုတ်သည့်ကြားသံကို -၁ဂ်၊ -၁ဂ်၊ -၁ဂ်း အဖြစ်၊ အကောင် - အကြောင်အကျား၊ ပကျောင် ပအ ကဲ့ရဲ့ရဲ့ချဟူ၍လည်းကောင်း၊

(ခ) -၊ -၊ -း ကို အခြေခံ၍ - လည်းမဟုတ်၊ -တ် လည်း မဟုတ်သည့် ကြားသံကို -ဂ်၊ -ဂ်၊ -ဂ်း အဖြစ် ဆုဂ် အေ=ဖုတ်စား၊ အဆူဂ်=အမွေ၊ တဆူဂ်းဒျ=အလေ့ကျပေါက်ဟူ၍လည်းကောင်း၊

(ဂ) ဝိ၊ ဝိ၊ ဝိး ကို အခြေခံ၍ ဝိ လည်းမဟုတ် -တ် လည်း မဟုတ်သည့်ကြားသံကို ဝိဂ်၊ ဝိဂ်၊ ဝိဂ်း အဖြစ်၊ တပိဂ်လိဂ်ဒိဂ်=ပုတိုတို၊ နိဂ်ဘေ=နှိုင်းယှဉ်၊ ဒိဂ်းနော=ဟိုးမှာဟူ၍ ရေးနိုင်မည်။

၃။ ဗ-ဗထက်ခြွင့်ကို အင်္ဂလိပ်စာလုံး V=ဗွီ=ဝီ=အဖြစ် အသံထွက် သုံးထားပါသည်။ ဗ-သတ်အဖြစ် သုံးသည့်အခါ ပ်, တ် ကဲ့သို့ အသံမထွက်ရပဲ-မူလဗျည်း၊ သရ၌ နောက်ဆုံးနှုတ်ခမ်း

အနေအထား V အဆုံးထားရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ခါလုဗ် - အစ၊ စူဗ်ဒူဗ် = ပုတ်ကြီး၊ တဆူဗ် = အလျင်စလို စသည့် အသတ်နှုတ်ခမ်းအနေအထားအတွက် ၊ ။ ။ သရ၌ သုံးထားသည်။

၄။ ရ = ရကောက်ကို ပါဠိအသံထွက်အတိုင်း အင်္ဂလိပ်စာလုံး R- လျှာလိပ်သံထွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ က + ရ = ကြကို - ကယ-ကျဟု မဖတ်ရပါ။ အခြွိ အခြွါ = အခရဝိ-အခရဝုဟု ဖတ်ပါ။

၅။ -၊ -၁၊ -၁း အသံနိမ့်မြင့်တွင် ရှမ်းစာသံစဉ်အတိုင်း -၊ -၁၊ -၁၊ -၁း၊ -၁း၊ -၁း ဟု သံစဉ် ၅ ဆင့်ရှိရာ ကယား/ယင်းသလဲ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတို့၏ အမြင့်ဆုံးသုံးသည့် သံစဉ်မှာ အမှတ်-၄။-၁; အသံအထိသာ ဖြစ်သည်။ -၁း ကိုမူ ဘာသာ ခြားစကား ညှပ်သုံးရာနှင့် အာမေဇိုက်သံ၌သာ သုံးပါသည်။ သို့ကြောင့် ယခုရေးသော တိုင်းရင်းသားစကားတွင် ဝစ်ဆံ နှစ်လုံးကို တဆင့်နိမ့်အသံထွက် ဖတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဝတ်ရွတ်ရန် အစီအစဉ်

- ၁။ စိန်ရောင်ခြည်ဘုရားပင့် (ပါဠိ-မြန်မာ ကယား-ယင်းသလဲ)
- ၂။ နတ်ပင့် (ပါဠိ၊ မြန်မာ၊ ကယား၊ ယင်းသလဲ)
- ၃။ အနန္တငါးပါးရှိခိုး (ပါဠိ၊ မြန်မာ၊ ကယား၊ ယင်းသလဲ)
- ၄။ သြကာသဘုရားရှိခိုး (ပါဠိ၊ မြန်မာ၊ ကယား၊ ယင်းသလဲ)
- ၅။ သီလတောင်းခံရန် (ပါဠိ၊ မြန်မာ၊ ကယား၊ ယင်းသလဲ)
- ၆။ ပရိတ်ကြီး (၁၁)သုတ် အမွန်းပါ [ဆဋ္ဌမူ (ပါဠိ၊ မြန်မာ၊ ကယား၊ ယင်းသလဲ)]
- ၇။ ဓမ္မစကြာအမွန်းပါ - (ပါဠိ-မြန်မာ၊ ကယား-ယင်းသလဲ ကဗျာများ)
- ၈။ အနတ္တလက္ခဏသုတ် - (မြန်မာကဗျာ၊ ကယား၊ ယင်းသလဲ)
- ၉။ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် - ပစ္စယုဒ္ဒေသ၊ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ၊
- ၁၀။ မေတ္တသုတ်တော်လာ မေတ္တာပွားနည်း (မြန်မာ၊ ကယား၊ ယင်းသလဲ)
- ၁၁။ သံဝေဂကဗျာ (မြန်မာ၊ ကယား၊ ယင်းသလဲ)
- ၁၂။ ဆုတောင်းအမျှဝေ (မြန်မာ၊ ကယား၊ ယင်းသလဲ)
- ၁၃။ နတ်ပို့ (ပါဠိ၊ မြန်မာ၊ ကယား၊ ယင်းသလဲ)
- ၁၄။ သာသနာရေး အဓိဋ္ဌာန်ဂါယာ (ပါဠိ၊ မြန်မာ၊ ကယား၊ ယင်းသလဲ)

မာတိကာ ပြီး၏။

၁။ စိန်ရောင်ခြည်ဘုရားပင့်

(နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ)

အင်္ဂီရသဿ ဥဏ္ဍာယ၊ ဒါဌာဟိ သေတရံသိယော။
ဝဇီရာဝ ဝိရောစန္တိ၊ ဇိနော မေ ဌာတု သီသကော။

၁။ (က) စိန်ရောင်ခြည်ဘုရားပင့်

အင်္ဂီရသဿ-အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ် ပိုင်းခြား လွန်ကြိုးစား၍ သုံးပါးဆယ်လီ ပါရမီတော်အဟုန် စာဂီတော်ဂုဏ် တို့ကြောင့် ခြောက်ရောင်စုံ ကွန့်မြူးလျက်၊ “အင်္ဂီရသ”ဆိုတဲ့ ဘွဲ့ထူးကို အံ့ကျူးခုံခိုင် ဘက်မပြိုင်နိုင်အောင် လက်ကိုင်ရရှိတော်မူသော ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ ဘမုကန္တရေ-မျက်ခုံးတော်နှစ်သွယ်၊ အလယ် ဗဟိုတည့်တည့်၍။ သဉ္ဇာတာယ-နုဖြူထွားထွား ကောင်းစွာပေါက်ဖွား ဖြစ်ပေါ်၍ လာတော်မူသော၊ ဥဏ္ဍာယစ-ဆွဲလို့ဆန့်လျှင် နှစ်တောင်ခန့် ရှည်လျားသဖြင့် စိန်သားနှစ်အသွင် ငွေနန်းချည်အမျှင်ကဲ့သို့ ဖြူစင် ဝင်းသစ်လက်ျာရစ်ခွေရုံ စိန်ကြယ်ပွင့် အနေပုံလို ဥဏ္ဍာလုံခေါ် မွေးရှင်တော်ဓာတ် လွန်ထူးမြတ်သည့် အရပ်တော်မှလည်းကောင်း၊ ဒါဌာဟိစ-ပတ္တမြားခေါင်ရမ်း နှင်းဆီပန်းကဲ့သို့ နီမြန်းသော နှုတ်ခမ်း တော်တို့ဖြင့် မပေါ်အောင် ဖုံးပိတ်၍ ထားအပ်သော သွားတော် လေးဆယ် စွယ်တော်လေးဆူ ဖြူရာရာ ဓာတ်တော်ထူးတို့မှလည်း ကောင်း၊ သေတရံသိယော၊ ပုလဲအနှစ်-စိန်စစ်နမူ ဘော်ဖြူငွေရွက် ဖြန့်ကြက်စီခြယ် ငွေကြယ်ရောင်သန်း ကေလသငွေတောင်ကို နေအရောင်လွမ်းဘိသကဲ့သို့ မြတ်လေးပန်းစပယ်ငုံ ကြာဖြူပွင့်

ဝတ်မှုန်လို ပုံပမာကပ် စိန်တောင်ကို တိမ်ရောင်ဟပ်ဘိသကဲ့သို့
 တလျှပ်လျှပ် တဖိတ်ဖိတ် တရိပ်ရိပ် တလည်လည် ထိန်ပြောင်ကြည်
 သည့် စိန်ရောင်ခြည်ဓာတ် ဖြူဖွေးသောအဆင်းတော်မြတ်တို့သည်၊
 ဝဇီရာဝ-စိန်နှစ်စိန်သွေး ဖြူဖွေးတောက်ပြောင် စိန်သားတောင်ကြီး
 ကဲ့သို့ ဝိရောစန္ဒီ-ဖူးမြင်ရသူတို့၏စိတ်ဝယ် အထူး ဘဝင်မှာ ကြည်နူး
 လောက်အောင် ရွှင်မြူးတက်ကြွ ဖက်မမျှသဖြင့် လှပဆန်းကြယ်
 တင့်တယ်တော်မူကြပါပေကုန်၏။ သော ဇိနော-ထူးထွေဆန်းလည်
 စိန်ရောင်ခြည်တို့ကြောင့် “အင်္ဂီရသံ” ဘွဲ့ထူးခံသည့် ငါမာရ်အောင်ပြီး
 ထိုဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ မေ မမ-ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ
 ဟုတ်မှန်ရာကို သက္ကာယစွဲ-အထင်လွဲ၍ ငါပဲသမုတ် အကျွန်ုပ်၏။
 သီသကေ-ကိုယ်ဒြပ်တွင် အမြတ်တင်သည့် ဦးထိပ် အပြင်၌။ ဌာတု-
 မယိမ်းမယိုင် ကျောက်စာတိုင်ကဲ့သို့ ခိုင်ခိုင်မတ်မတ် ရပ်တံ့တော်မူ
 လှည့်ပါ့ (ဝါ) ရပ်တံ့ရွှင်ကြည် တည်နေ သီတင်းသုံးတော်မူလှည့်ပါ
 စိန်ရောင်ခြည် နေတနွန်းကဲ့သို့ ရွှေဘုန်းတော်သခင် အရှင်မြတ်ကြီး
 ဘုရား။

၁။ (ခ) စိန်ရောင်ခြည်ဘုရားပင့်

(ယား) အင်္ဂီရဿသ-ယေပိဗ္ဗေမာရယ်မ္ဗိလား၊ ခိုးကျာ၊ ဘေမေ၊ ကျီ၊
 ကျာ၊ ယေတူဂ်။ စိုင်းတကေ့ ကျေစေ့တဖိုင်း၊ စိုက်ဆာဂ်း ပါရမီ၊
 ခါဂ်းခေးလီးထေ။ ဒီကျေးဘေ့ အိုမာဘိတေး၊ တုဂ်၊ မ္ဗိနီ အင်္ဂီရဿသ၊
 ဘမုကန္တရေ-မာကိုဂ်း က္ဗာမေ၊ သျှထေလော်ဖြိုး၊ လော်စေ့ကျီဖိုး။
 သဉ္ဇာယ-ကတုဗ် ဖေထျာ၊ ဥက္ကာယစ-ကေကျီထူဗ်းပွဂ်၊ တေးဘေ
 ခြါဂ်းရဲအိုနာဂ်ပေ။ ရုဂ်းလိုဂ်လ္ဗိး သျှကျီအင်္ဂီ၊ တဗိးကျေ့ထျှ စဲဆယ်

ဖိုးဖုဂ်။ ဥဏ္ဍာလံမိုး ဆူဂ်မွေးရှင်တော်-အျားလားပေ၊ ဆူဂ်ဖိုးခါးလေး၊
ဒါဌာဟိစ-လီစွဲခွမ်ဖ ပိုင်းဘိအိုဒါဂ် ကုမ်ခါင်းလွီးဆောင်း၊ အိုပါးချ
တမုလွီးဆူ။ သေတရံ-သိယော ပုလဲအကီ၊ ကေလာသဆို၊ စွဲမော်
သျှပွဲ။ တဲဖိုးမြတ်လေး၊ ထျနော်ဖိုး၊ ခြိုးဘိုဖိုးဘူမ်း စွဲနောတကျိုက်၊
အော့လိုင် ဟုဂ်မော် ကျီပွဲဟျား၊ ကျီသျှခေးထေ ဘူမ်းဖုဂ်ကီနော။
ဝဇီရာဝ-ကျီစွဲ အကီဘူမ်းဖုဂ်ပွဲထေ ကျိုက်ကျီယေဆို။ ဝိယောစန္ဒီ
ဖြေးဖူးဆိတိုက်၊ ပွေဂ်မိုက်ကူမ်း မိုးကျီရီစေ၊ နျာကဖူဂ်း စေ့ပါလဲဒေး၊
ကျာပိုထေဒျဘူဂ်း ဟုတေး၊ မိုလေမု ဆဲရဲလေတူပ်၊ သောဇီနော-
လိုင်ဘားကျီဘျား၊ လေအျားလားနော မိုးအဂီရသ။ ပေထျာဘေ့
ကျေဒုမ် ညားကျိုက်၊ ကျီဘျားဒုမ်လိုင်-မာရယ် အောင်းနော၊ မေမမ-
ရုပ်နာမ် နာဂ်ကျိုက်၊ ဗားယေစုဂ်ဒါဂ် သက္ကာယ၊ သီသကေ ခွမ်ဒွင်း
ဘေကျီ၊ ဌာတု-တနျား ဆိုးဒိုးကုမ်ကာ၊ တက္ကရ်းမာဒွင်၊ ဗာကုမ်
ကျော့ခွမ်၊ ဒွင်ပါနီး မာရယ် ဘျာစယ်။ ။

၁။ (ဂ) စိန်ရောင်ခြည်ဘုရားပင့်

(လဲ) အဂီရသသ-ယယ်ပေါင့်ထန်း၊ ကျောင့်ဖြားမွန်လှိုက်၊ ရီကျာ၊
ဘားမဲ၊ ကျီ၊ ကျန်ယယ်တူပ်၊ စောင့်တကား ကျိုက်ရိန်း၊ စုမ်းဆိုင့်ပါရမီ
သခိုင်းတခါပွိုးပွိုး နန်းလီးထန်း။ ဖြာဒီးကျာဘ အောဒိုင်းမားကား၊
တုဂ်နီမွန် အဂီရသသ သမုကန္တရေ မိုက်ကောက်ကျောက်မာ၊
ဆဲထန်းလုန်ဖြောင် လုန်စိကျီကော။ သဉ္ဇာယ-ကတုဗ္ဗဖ၊ ထန်း၊
ဥဏ္ဍာယစ ကီကျိန်းထူးပွဲပွဲ၊ တဲဘားခြျိုက် ရားအောနီပွဲ။ ဘမိုက်
လောင်းလွိုန်း ဆဲကျီအကီ၊ တဗီးကျောင့်ထွဲ စော့ဆားကောဖုဂ်။

ဥဏ္ဍာလုံ မွန်မွေးရှင်တော်၊ တော်အန်လိန်၊ ဆုန်းကောခါးလန်၊ ဒါဌာဟိ
 စ၊ လီ၊ ခူးဘိန်း၊ ပေါင်ဘိအောဒိုင် သိုင်လွန်းဆိုင်၊ အောကူကီး
 သိုင်သမော့လွန်ဆူ။ သေတရံသိယော၊ ပုလဲအကီ၊ ကေလာသ
 ဆောင်း၊ ဖော့မိုက်ဆဲပွန်း။ တာကောမြတ်လေး ထော့နုန်းကော၊
 ခြောင်းဘိုကောဘူး-စော့တနွက်။ ဝဇီရာဝ ကျီစိုန်းကျီကီ၊ ဘူးဖုဂ်ပွဲ
 ထန်း၊ ကျိုက်ကျီယားဆောင်း။ ဝိယောစန္ဒိ-ဖြာဖူးနော့ကူ၊ ပွန်းမိုက်အာ
 တောင်ကျီးဘားစ၊ တနော်ကဖူဗ်း၊ စပိန်လန်ဒိန်ကျန်ပေါင်ထန်း၊
 လော်ဗားဒိုဂ်မား၊ တောင်လန်တူ စရားလန်မော့၊ သောဇီနော-
 လုဂ်ဘိုန်ကျီဘန် လန်အန်နွက်၊ မွန်အီရိသ၊ ပယ်ထန်းပန် ကျိုက်ဒူးဝိုင်
 ကျိုက်၊ ဝေ့ဘန်ဒူးလုဂ်ကျောက်ဖြားအဲ၊ မေမေ ရုပ်နာမ်နီကျိုက်၊ ခွဲ
 ယယ်စုဗ်ဒိုင် ယက္ကာယ၊ သီသကေ-ခူးဒွင်းဒန်းကျီ။ ဌာတုတနုန်
 ဆော့ဒေါ့ ကူးကယ်၊ တက္ကိဂ်းမိန်းတအူး၊ ခွဲအီးကိုဂ်ခူးဒူးကယ်နဲ
 ကျောင့်ဖြားသကျား။ ။

၂။ နတ်ဗြဟ္မာများ ပိတ်ကြားခြင်း တော်ဗဲ အော့ကားတနေ။

ပါဠိ သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊ အတြာ-ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ။
 သဒ္ဓမ္မံ မုနိရာဇဿ၊ သုဏန္တု သဂ္ဂမောက္ခဒံ။
 ဓမ္မဿဝနကာလော အယံ ဘဒ္ဒန္တာ။ ။

နိဿယ - သမန္တာ-ဝန်းကျင်ပတ်ချာ ရပ်ဒိသာမှ၊ စက္ကဝါဠေသု-
 ရှစ်သောင်းနှစ်ထောင် အမြင့်ဆောင်သည့် စကြဝဠာ တောင်ရစ်ဝိုက်
 တစ်သောင်းသော စကြဝဠာတိုက်တို့၌၊ ဝသန္တာ - ကြည်သာရွှင်ပျ
 နေထိုင်ကြကုန်သော၊ ဒေဝတာ-ရောင်ဝါမညှိုး ကဲမိုးကြီးမား နတ်ဗြဟ္မာ

အများတို့သည်၊ အကြ-ပရိတ်တော်မြတ် ရွတ်ဖတ်ရာ ဤနေရာသို့၊ အာဂစ္ဆန္တ-အဆောတလျင် မနောရွှင်၍ ဇောဘဝင်ကြွ လာရောက် တော်မူကြပါကုန်လော့။

မုနိရာဇဿ-သုံးတိုက်ဘုံသူ နတ်နှင့်လူတို့ ကြည်ဖြူအေးမြ ခိုလုံကြရာ ရတနာအစစ် ရဟန်းမင်းဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ၏။ သဂ္ဂမောက္ခဒံ-နတ်ရွာနိဗ္ဗာန် ကျိုးနှစ်တန်ကို ကော်ဆတ်ဆတ် ပေးဝေတတ်သော၊ သဒ္ဓမ္မံ - သူတော်ကောင်းတို့တရားဖြစ်သော၊ ပရိတ္တံ-ပရိတ်တရားဒေသနာတော်မြတ်ကို၊ သုဏန္တ-ရိုသေတုပ်ကွ နာကြားကြပါကုန်လော့၊ ဘဒ္ဒန္တာ-ညီညာဖြဖြ လာရောက်ကြကုန် သော၊ ဗြဟ္မာသိကြား နတ်အများတို့၊ အယံကာလော---ဤသည် ကာလ ခါသမယသည်ကား၊ ဓမ္မဿဝနကာလော-သုံးခွင်ထွဋ်ထား ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ (ပဋ္ဌာန်း)တရားဒေသနာတော်ကို နာကြား အံ့သော အခါကာလပါပေတည်း။ ။

ဝိ-လာဆ (ယား) ။ သမန္တာ-ဖြေးအို တတာတတေး တပီတဗား လော်ဒါဂ်၊ စက္ကဝါဠေသု-ထျာလိုင်းအို စော့လွီးစွ၊ နာဂ်ရို၊ စကြာဝဠာ မော့လှိုင်း တစော့အကူဗ်း၊ ဝသန္တာ-ထော်ချားကျယ်မိုး၊ ဒေဝတာ- နေ၊ တခါဂ်လျှ သျှတခေးထေ ဒုဗ်ရိုပေလား တနေ့မော့လယ် ဗြဟ္မာ မော့ခူဗ်စီး၊ အကြ-လေ ပို့ဟျားတမ္ပူးထေလိုဂ်ပေ ပရိတ်လာဋ် ဘုအာဂ်း၊ အာဂစ္ဆန္တ-စေ့ကချား ဒျကဖူဂ်း မိုးစပ်မိုးစေ့ တပျိုဂ်တဆူဗ်း ဟျားချားမော။

သဂ္ဂမောက္ခဒံ ကျာထျူးကျူ တနေ့ဒုဗ်ကေ-ကျာတိုဂ်ပေ နိဗ္ဗာန် ဒေါစိုဂ်း တာတေးလားဖဲ၊ မုနိရာဇဿ-ကယား၊ တနေ့၊ တနေ့ဒုဗ် လေယူဂ်ဆဲ စေ့လဲဟူဂ်ဒါဂ်ယိုဂ်းအိုဂ်-တဲမိုးငူးဒုဗ် ရတနာအကီ

ကျော့ဘို့ကျော့တေး ခွဲဒုဗ်မာရယ်ကျီဘျား၊ သဒ္ဓမ္မ - ပြေးထွေးပေချ
 ဆဖြေ နျာကျေး ကျီဘျားလားငိုက္ကဲတိုးဟော့ရာဂုံ။ ပရိတ္တံ -
 ဘာတူဂ်ပေချ-လေထွေးမူဗ်း မျာ၊ ဖူဗ်းဖျားရိုရီးပေချ-လေတွဲဘျား
 ပရိတ်ငိုအာဂ်း၊ သုဏန္တ-ဘေကျီ ဘေယား ဘေယှက်ဘေချာရာဂုံ-
 တမျာနီဒါး၊ ဆဲရဲရယေဒါဂုံချားမော။ အယံကာလော-ကုဗ်ချာခဲမာ၊
 ဘဒ္ဒန္တ-ထော်ပွဲချားဒွေး ဟျားတိုဂ်ချား၊ ဒေဝတာ-စဲကေး၊ တနေ၊
 တနေဒုဗ်စီး၊ ဓမ္မဿဝနကာလော-ဖူဗ်းပြေးမော်-တိုးဟော့ ကထော်
 နီဒါး၊ ဖူဗ်းခုဗ်းဖဲ တိုးဟော့ အိုချားမျတူဗ်၊ စေ့စိုက်လေဘေကျီ
 ကျော့မာရယ်-အယ်-ဓမ္မစကြာ (ပဋ္ဌာန်း)လာငိုက္ကဲတိုး ဒေသနာ ဆူဂုံခဲ
 တိုးဘေပေဟော့။ ။

ငေါ်လန်ဆိုက် (လဲ) သမန္တာ-ဖြာအော တတာတတယ် တဗီတဗိုဂ်
 လွှာ၊ စက္ကဝါဠေသု-ထန်းလောင့်အော-စောင်းလွိုန်စွါ နီရိ စကြာဝဠာ
 မော့လူဂ်း တစောင့်အအူး၊ ဝသန္တာ-တူဂ်နန့်ကျာတောင်၊ ဒေဝတာ-
 နန့်တခါပွဲ ဆဲတခါထန်း ဒူးဆိပန်လိန့်၊ တနန့်မော့လာ ဗြဟ္မာမော့ဒူးစီး၊
 အတြ လန်ပေါင့်ဟ တမ္ပူ ထန်းလူဂ်ပန်- ပရိတ်ငေါ်တအဲ၊ အာဂုဋ္ဌန္တ
 စတနေဂုံ တဖူဂုံ တောင်စပွဲန်းစူးထိုင် တပွေါင်တညျက်းဟလားခါ။

သဂ္ဂမောက္ခဒံ-ကျန်ထွေးဟတနန့်ဒူးကန်-ကျန်တူဂ်ပန် နိဗ္ဗာန်
 ဒုန့်စောင်းမိုန်ဂေါ်၊ မုနိရာဇဿ-ပျန်၊ တနန့် တနန့်ဒူး လန်ယူအန်းမိုန်-
 စလယ်ဟူဗ်းဒိုင် ယူဗ်အူဗ်းတာတောင်ငူဒူး ရတနာအကီတဘူဗ်း
 ကျော့တယ် ခွဲဒူးကျောင့်ဖြားကျီဘန့်၊ သဒ္ဓမ္မ-ဖြာထွေးပန်-ဆဖြာနိန်းကျ
 ကျီဘန့် ငေါ်တော့ ငေါ်ဘားဂေါ်ကဲ၊ ပရိတ္တံ တိုက်တူဂ်ပန် လန်ထွေး
 ဖူးမန်၊ ဖူးဖန်ကျူဂုံရိပန် လန်ပွဲန်းဘန့်တွယ် ပရိတ်ငေါ်အဲ၊ သုဏန္တ၊
 ဒန်းကျီ ဒန်းယော့ ယူဗ်အန်းနာအန်းကဲ တမယ့် တနာစရား

ရယယ်လားခန့်၊ အယံကာလော၊ ခွဲအိုင်ခါကဲ၊ ဘဒ္ဒန္တာ-အောနန့်ထိုက်၊ ပျူ-ဟတူဂ်လားခါ။ ဒေဝတာ-စကေး၊ တနန့်၊ တနန့်ဒူးစီး၊ ဓမ္မဿဝန ကာလော-ဖုမုန်းကဲ တော့ထိုက်ဂေါ်တနာ ဖုခူးကဲတော့ နန့်ဂေါ် မော့တူ၊ စားစုမ်းပျန် လန်ဒန်းကျီ ကျောင့်ဖြား-ယားငေါ်ဓမ္မစကြာ (ပဋ္ဌာန်း)ငေါ်တော့ဘား ဒေသနာဆူဗွဲခါးတော့ပန်ဂေါ်။ . . . ။

။ (က) အနန္တ ငါးပါးရှိခိုး (ဒေါ်ဘော်မဲ/ဒေါ်,အ) အနန္တ ၅-ပါး

- ဗုဒ္ဓံပူဇေမိ - ဗုဒ္ဓံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ ပူဇေမိ- ပူဇော်ပါ၏ဘုရား။

(ယား)- ပူဇေမိ-ဒေါ်မဲကျယ်ပူဇော်ထျာဟော့၊ ဗုဒ္ဓံ-မာရယ်ကျီဘျားဩဘျာစယ်။

(လဲ) - ပူဇေမိ-ဒေါ်လိုင်ကျာပူဇော်ထန်းဂေါ်၊ ဗုဒ္ဓံကျောင့်ဖြားကျီဘန်ဩသကျား။

- ဓမ္မံပူဇေမိ - ဓမ္မံ-တရားတော်မြတ်ကို၊ ပူဇေမိ- ပူဇော်ပါ၏ဘုရား။

(ယား)- ပူဇေမိ ဒေါ်မဲကျယ် ပူဇော်ထျာဟော့၊ ဓမ္မံ - လာဠိက္ကဲတိုးဩ ဘျာစယ်။

(လဲ) - ပူဇေမိ-ဒေါ်လိုင်ကျာ ပူဇော်ထန်းဂေါ်၊ ဓမ္မံ - ငေါ်တော့က္ကိုင်ဩ သကျား။

သံဃံပူဇေမိ - သံဃံ-သံဃာတော်မြတ်ကို၊ ပူဇေမိ- ပူဇော်ပါ၏ဘုရား။

(ယား) - ပူဇော်မိ ဒေါ်ဗဲကျယ် ပူဇော်ထျာဟော့၊
သံဃံ - ကျော့ဘွံကျော့တေးဩ
ဘျာစယ်။

(လဲ) - ပူဇော်မိ-ဒေါ်လိုင်ကျာ ပူဇော်ထန်းဂေါ်၊
သံဃံ - တဘူးကျော့တယ် ဩ
သကျား။

မာတာပိတူနံ ပူဇော်မိ မာတာပိတူနံ - မိခင် ဖခင် တို့အား၊
ပူဇော်မိ-ပူဇော်ပါ၏ ဘုရား။

(ယား) ပူဇော်မိ-ဒေါ်ဗဲကျယ် ပူဇော်ထျာဟော့
မာတာပိတူနံ မိဖဲစီးဩ ဘျာစယ်။

(လဲ) ပူဇော်မိဒေါ်လိုင်ကျာ ပူဇော်ထန်းဂေါ်၊
မာကာပိတူနံ-မူဂ်ဖဲစီးဩသကျား။

အာစရိယာနံ ပူဇော်မိ- အာစရိယာနံ - ဆရာသမားတို့အား၊
ပူဇော်မိ-ပူဇော်ပါ၏ ဘုရား။

(ယား) ပူဇော်မိ ဒေါ်ဗဲကျယ် ပူဇော်ထျာဟော့
အာစရိယာနံ ဖြေးစွဲသျှားစီးဩ
ဘျာစယ်။

(လဲ) ပူဇော်မိ-ဒေါ်လိုင်ကျာ ပူဇော်ထန်းဂေါ်၊
အာစရိယာနံ-ဖြာစုန့်စီးဩ သကျား။

၄။ (က) သြကာသကန်တော့ချိုး

သြကာသ (သုံးကြိမ်)၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ - သဗ္ဗဒေါသ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြစ်တို့ကို ပျောက်ပါစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင်၊ ဘုရားရတနာ၊ တရားရတနာ၊ သံဃာရတနာ၊ ရတနာမြတ်သုံးပါးတို့ကို အရိုအသေ အလေးအမြတ် လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော် မာန်လျှော့ ကန်တော့ပါ၏အရှင်ဘုရား။

ကန်တော့ရသော အကျိုးအားကြောင့် အပါယ်လေးပါး၊ ကပ်သုံးပါး၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၊ ရန်သူ့မျိုးငါးပါး၊ ဝိပတ္တိတရားလေးပါး၊ ဗျသနတရားငါးပါးတို့မှ၊ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းသည်ဖြစ်၍၊ မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကို ရပါလို၏အရှင်ဘုရား။

- ပုဂ္ဂိုလ် - ကန်တော့ခံမှ ဆုပေးရန်
- ကန်တော့သူ - ပေးတဲ့ဆုနှင့် ပြည့်စုံရပါလို၏။

၄။ (ခ) သြကာသကန်တော့ချိုး

(ယား) သြကာသ (သုံးကြိမ်)၊ ကာယကံ၊ ဝဇီကံ၊ မနောကံ၊ နေ၊ ဘိုးဘျာ၊ ခါးအူပ်ခါးဖယ်၊ တနေးစေ့ပွေ၊ တယယ်စိုက်ထောင်း၊ ဟားစေ့ပျူကျိုက်၊ လေဆိမေညေး၊ တဖိုက်၊ နက်ပွေ၊ စိုက်ဟိုက်ဘေ့ထျာ၊ ကျော့မာရယ် ကျီဘျား၊ လားငိုက္ခဲတိုး၊ ကျော့ဘွိုကျော့တေး၊ ရတနာကျီဘျား၊ စိုက်ပါးအောနော၊ ဘယ်ယှက်ဘယ်ချာ ဘေကျီ ဘေယား၊ ဘျဘူပ်း တူပ်းခွပ် ဒျာထျာမာထဲကျော့ဘဲတျားဟျား ဘေလျားဗဲကျယ် ကျော့ဘဲ ကော်ဟော့ဗျာစယ်။

ဘျဘူမ်းတူမ်းခူမ်း၊ ဒျာထျာမာထဲ၊ ငေါလျာကျော့ဘဲ
အခူမ်းညေး၊ တဲဘောကျား လွီးကျိုက်၊ စိုင်းကျိုက်တဲကျေး၊ ခါးလေစုဂ်
လွီးစွ၊ ဖြေယာဆူဂ်ညာဗျ တက္ကီးတက္ကျာ၊ လွီမီးအညေး၊ တဲပျိုတဲကျား
ညာကျိုက်အခူမ်း၊ ဆုဂ်ခဲလောပွီး၊ ဆီလွဲ-စိုက်ခြေးဘဲထိုင်း၊ မျထာဂ် နီဘော၊
တိုးနီယူမ်းဖူမ်း-မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နီဗ္ဗာန်ကျိဘျား အာဂ်းပါနီးဘျာစယ်။ ။

- ဖြေဒါဂ်ဘွီ - ဒါဂ်ပေဘွီထိုင်း
- ဖြေးကျော့ဘဲ - လိုဂ် -- ဘားဒွဂ်ဗျ လေဒါဂ်ဘွီဩ။

၄။ (ဂ) ဩကာသကန်တော့ချိုး

(လဲ) ဩကာသ (သုံးကြိမ်)၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ၊ နန်၊
ခူးဒိုင်စလွှ်၊ တယယ်စုမ်းထိုင်၊ စ၊ ဟဲပွမီ၊ လန်ဟောမာငါ၊ တဖိုဂ်း၊
နီလွန်၊ စုမ်းဟုဗ်ဘထန်း၊ ကျောင့်ဖြားကျိဘန်၊ ငေါစားတော့က္ကိဉ်၊
တဘုဗ် ကျော့တယ်၊ ရတနာကျိဘန်၊ စုမ်းပါးအယံနွဂ် ယူမ်းအန်း
နာအန်း၊ ဒန်းကျိ ဒန်းယော့၊ ကျုဗ်ဘားကျောင့်နန်၊ ဒါန်းထန်းမိုင်ထ၊
တဘားတန်ဟ ဒန်းလန်ကျိုက်ဒူး၊ တဘာ့ကူဂေါ်သကျား။

ကျုဗ်ဘားကျောင့်နန် ဒန်းထန်းမိုင်ထ ဝိုင်လန်တဘား အခူးငါ၊
လန်ဒန်းကိုင့်လွိုင်ကျိုက်၊ စုမ်းကျိုက်တာကျိုက်၊ ခါးလန်စုဗ်လွိုင်စွ၊
ဖြာယန် ဆူမ်းငိုင်ကျိုက်၊ တက္ကိတက္ကန်းလွိုင်မီအငါ၊ တာပျုဂ်တာကိုင့်၊
ငိုင်ကျိုက် အခူး၊ ဆူဗ်ခါလွလွီ၊ လန်လွဲ-စောင်းခြန့်ဘကျိုက်ကဲ၊
မော့ထိုင်းနီဘား၊ တော့နီယူးဖူ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နီဗ္ဗာန်ကယ်နဲ သကျား။

- ဖြာဒိုင်ဘွီ - ဒိုင်ပန်ဘွီကျိုက်
- ဖြာတဘာ့ - လိုဂ် -- ဘွီန့်တအူမ်းဖူ လန်ဒိုင်ဘွီ နွဂ်ဩ။

၅။ ပဉ္စင်၊ အဋ္ဌင်၊ နဝင်-သီလတောင်းခံဆောက်တည်ရန်

(ကိုးဖိုတဲဒိုင်ဒွါ / ကိန်နုကျတာဒေါင်း)

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စ/(အဋ္ဌင်/နဝင်)
သမန္နာဂတံ ဥပေါသထ)

သီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတ္တာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။
(ဒုတိယမ္ပိ/တတိယမ္ပိ)

သရဏံဂုံ ဆောက်တည်ရန် (ဒွါယျာ/ဒေါင်းထန်း-သရဏဂုံ)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။
(၃-ခေါက်ဆို)

- ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ

- ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ

- သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (ဒုတိယမ္ပိ/တတိယမ္ပိ)

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၃-၃။ အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပ္ပမာဒဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ။

၆-၆။ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဓိယာမိ။

၇-၇။ နိစ္စ၊ ဂီတ၊ ဝါဒိတ၊ ဝိသုကာ၊ ဒဿန၊ မာလာဂန္ဓ၊ ဝိလေပန၊
ဓာရဏ၊ မဏ္ဍန၊ ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ
သမာဓိယာမိ။

၈-၈။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ
သမာဓိယာမိ။

၉။ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ သဗ္ဗပါဏဘူတေသု
ဖရိတွာ ဝိဟရဏံ သမာဓိယာမိ။

၅။ (က) ဆွမ်း၊ ပန်း၊ ရေချမ်း၊ ဆီမီး၊ ကပ်လှူရန်

အရဟတာဒိ နဝဂုဏေဟိ၊ အရဟံအစရှိသော ကိုးပါးသော
ဂုဏ်တော်တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော။ နာထံ-လူနတ်
တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူသော။ ဗုဒ္ဓံ-သက်တော်ထင်ရှား သဗ္ဗညု
မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရည်မှန်း၍၊ စေတိယဿ-ဓာတုစေတီ၊
ဓမ္မစေတီ၊ ဥဒ္ဓိဿစေတီ၊ ပရိဘောဂ-စေတီတော်မြတ်အား-

ဆွမ်း - ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ သမ္ပန္နံ - အဆင်း၊ အနံ့၊ အရသာနှင့်
ပြည့်စုံသော၊ ဣမံ ပိဏ္ဏပါတ ခါဒနိယဘောဇနိယံ၊ ဤ
ဆွမ်းခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ချိုချဉ် အရသာကိုလည်းကောင်း၊

ပန်း - ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ သမ္ပန္နံ-အဆင်း၊ အနံ့နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဣမံ-
ပုပ္ဖံ-ဤပန်းကိုလည်းကောင်း၊

ရေချမ်း - သုဒ္ဓသီတလပသန္တံ - သန့်ရှင်းအေးမြ ကြည်လင်လှ
သော၊ ဣမံ ပါနိယပရိဘောဇနိယံ-ဤသောက်တော်
ရေ သုံးဆောင်တော်မူရေကိုလည်းကောင်း။

ဆီမီး - ပဘာဝဏ္ဏောဟိ၊ အရောင်အဆင်းတို့ဖြင့်၊ အန္ဓကာရံ၊ အမှိုက်မှောင်ကို။ ဝိနာသကံ-ပယ်ဖျောက်တတ်သော၊ က္ကမံ-ဒိပဇာလံ-ဤဆီမီးလျှံကိုလည်းကောင်း၊ သက္ကစုံ-ရိုရိုသေသေ။ ဒေမိ နိဗ္ဗာန်-ရည်မှန်း လျှံဒါန်းပါ၏အရှင်ဘုရား။ ပူဇေမိ-နိဗ္ဗာန်ကိုမျှော် ပူဇော်ပါ၏အရှင်ဘုရား။

ဆုတောင်း-ပါဠိ - က္ကဒံ မေ ပုညံ အာသဝက္ခယာဝဟံ-ဟောတု၊
အနက် - မေ-တပည့်တော်၏၊ က္ကဒံပုညံ-ဤကောင်းမှုသည်၊ အာသဝက္ခယာဝဟံ-အာသဝေါတရားလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ ကုန်ကြောင်း ဖြစ်သော မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို ဧကန်ရောက်အောင် ရွက်ဆောင်နိုင်သည်။ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ။

၅။ (ခ) မေးလှမ်း တျားဟျား = ဒီးဘူမ်း၊ ထာဂ်ဆဲ၊ မိ။

သမ္ပန္နာဂတံ-လှိုဘားဒွင်ချ၊ အရဟတာဒိ နဝဂုဏောဟိ အရဟံ၊ မိုးလားဒါဒ္ဓူး လှိုစွတပါး၊ နာထံ-ထွူးပေ ကယား၊ တနေ့လေစေ့လေးတတေးဘျာစယ်၊ ဗုဒ္ဓံ ထွူးအိုထွူးဖြေ ဆီးနေခဲပါး၊ သဗ္ဗညု၊ မာရယ်ကျီဘျားအော၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရယေအာဂ်းရာဂ်၊ ဖု ယဿ ဘိုစိ၊ စိ၊ မြို့မြို့ထွူး-ခါတု ဘိုစိ၊ လားငိုထွူး-ဓမ္မဘိုစိ၊ ရယေထွူး ဥဒ္ဓိဿ ဘိုစိ၊ လေနောကျော်တာလောတဲထွူး-ပရိဘောဂ ဘိုစိ စီးအော---

တျားဒီးဘူမ်း - သမ္ပန္နံ-လှိုဘားဒွင်ချ၊ ဝဏ္ဏ-အစေ့လီးဘူမ်း၊ ဂန္ဓ-နိုင်းဗီစေ့ဒိုး၊ စိုးရိုးစေ့အော၊ ပိဏ္ဏပါတ-ဒီးဘူမ်း

လေအေ၊ ခါဒနိယဘောဇနိယံ၊ ဆယ်အေခြေးမီး၊
ကကျေ့ဆူဂ်းဆွေ၊ အောစီးဘယ်ဘယ်။ ။

ကျားတဲ့ဖိုး

- သမ္ပန္န-လိဂ်ဘားဒွင်ချ၊ ဝဏ္ဏ၊ အစေ့ပျက်ျိုက်၊ ဂန္ဓ-
စော်စယ်နိဂ်းဆူဂ်း၊ တဲဖိုးနိဂ်းမူဂ်၊ ပုပ္ဖ-တဲဖိုးတဲကီ၊
ကူမံ-အောစီးဘယ်ဘယ်။

ကျားထာဂ်း

- သမ္ပန္န-လိဂ်ဘားဒွင်ချ၊ သုဒ္ဓသီတလ-ကကျူဆွဲပေ
လား၊ ပါနိယ-ထာဂ်းလေအိုး၊ ပရိဘောဇနိယံ၊
လေစီးနောကျော်၊ ကူမံ-အောစီးဘယ်ဘယ်။

ဆီးလီးမိ

- ဝိနာသကံ-ကျာတာတူဂ်လီးဖိုဂ်ပေချ၊ အန္ဓကာရံ-
ခိလို့အို့မား၊ ခိလောတရုဂ်း ပဘာဝဏ္ဏေဟိ၊
တသျှထေ စေ့အို့ပေ၊ ကူမံ ဒီပဇာလံ၊ မိအာဂ်းစီး
ဘယ်ဘယ်။

- သက္ကစံ၊ ဘယ်ယူဂ်ဘယ်ချာ၊ ဒေမိ-တယယ်နိဗ္ဗာန်
ဒေါစိုဂ်းရာဂ်၊ မေးလူဗ်းကျားဟျားဒွင်ဟော့
ဘျာစယ်။ ပူဇေမိ မျဆူဂ်းမော့စိုဂ်းယိုးအိုဂ်ရာဂ်
ကျေလျား ကျားရေဒွင်ဟော့ဘျာစယ်။

ကွီးဘွို-ပါဠိ

- ကူဒံ မေ ပုညံ အာသဝက္ခယာ ဝဟံ ဟောတု။

အလာဆ

- ဗား၊ ဟောဒါဂ် စပဲနေ၊ ကူဒံ ပုညံ ဘွိုမေးရဲအာဂ်း၊
အာသဝက္ခယာ ဝဟံ လေလော်ပျုဂ် စိုဂ်ခြေး
မေအို့ချ၊ အာသဝေါလို့ပါး၊ တဲမူဗ်းမျာထိုဂ်း
ဟောတု-ထူဗ်းနိယူဗ်းဒွင်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်
ကျိဘား အာဂ်းပါနီးဘျာစယ်။ ။

၅။ (ဂ) မာလူးတန်-မိဘူး, တာကော, ထိုင်ကျိုင်း, မီး။

သမ္ပန္နာဂတံ-လိဂ်ဘိန္တတအူမ်း၊ အရဟတာဒိ နဝဂုဏောဟိ အရဟံ၊ မိန်လှိုက်ထန်း-လိဂ်တူတပါး။ နာထံ-ထွေးပန်-ပျန်, တနန်, လန်စ, လာတတယ်သကျား။ ဗုဒ္ဓံ-ထွေးအော ထွေးဖြာထောင့်နန်ခါကီး၊ သဗ္ဗညု-ကျောင့်ဖြားကျိဘန်ဩ။ ဥဒ္ဓိဿ-ရယယ်အဲကဲ၊ ခေါယဿ ဘောင့်ကျီး၊ စိန်းခြွန်ခြွထွေး-ခါတုဘောင့်ကျီး၊ ငေါတော့ဘားထွေး ဓမ္မ ဘောင့်ကျီး၊ ရယယ်ထွေး-ဥဒ္ဓိဿဘောင့်ကျီး၊ လန်နိဂ်တာလန်ထွေး- ပရိဘောဂဘောင့်ကျီးစီးအော-----

တန်မိဘူး - သမ္ပန္နံ-လိဂ်ဘိန္တတအူမ်း၊ ဝဏ္ဏ စဖြော်လီဘူး၊ ဂန္ဓ-နှစ် ဝိုင်းစအော၊ သရောစအန်း၊ ပိဏ္ဏပါတ- မိဘူးလန်အန်း၊ ခါဒနိယ ဘောဇနိယံ-ဆားအန်း ခြယ်မိကကျဲဆူင်း, ဆူင်း၊ ဣမံ အဲစီးနှင်စီးဘား ဘား၊

တန်တာကော - သမ္ပန္နံ-လိဂ်ဘိန္တတအူမ်း၊ ဝဏ္ဏ စဖြော်ပွူကျိုင်း၊ ဂန္ဓ - စိန်းစားနှစ်ဝိုင်း၊ တာဂောနှစ်မုဗ်၊ ပုပ္ဖ တာကောတာကီ၊ ဣမံ အဲစီးနှင်ဘားဘား၊

တန်ထိုင် ကျိုင်း- သမ္ပန္နံ-လိဂ်ဘိန္တတအူမ်း-သုဒ္ဓသီတလ ကျိုင်းဆဲ ပန်လိန်၊ ပါနိယ-ထိုင်လန်အော၊ ပရိဘောဇနိယံ၊ လန်စိ ကျီးကျန်၊ ဣမံ အဲစီးနှင်ဘားဘား၊

ဆီးလီးမီး

- ဝိနာသကံ-ကျန်တိုက်တူပ် လိပ္ပ နုံးပန်၊ အန္ဓကာရံ-
ခိလော၊ ခိမိုက်တရူဂ် ပဘာဝဇ္ဇောဟိ-တဆဲ့ထန်း
စဖြော်အောပန်၊ က္ကမံ ဒီပဇာလံ-မီး အဲ့နွက်ဘား၊
- သက္ကစံ-ယူပ်အန်းနာအန်း၊ ဒေမိ-တယယ် နိဗ္ဗာန်
ဒုန့်စောင်းကဲ-မာလူးတန့်ဟဂေါ်သကျား၊ ပူဇေမိ-
မော့ဆူဗွံ မော့စူဗွံ၊ ယူပ်အူမ်းကဲ၊ ကျူဂ်လန်တန့်
ရာဂေါ် သကျား။

ကွိန်ဘွိ-ပါဠိ
ငေါ်လန်ဆိုက်

- က္ကဒံ မေ ပုညံ အာသဝက္ခယာ ဝဟံ ဟောတု၊
- မေ၊ ခွဲရက်ဒိုင်စပဲနန်၊ က္ကဒံ ပုညံ ဘွိမာကျူဂ်အဲ့၊
အာသဝက္ခယာ ဝဟံ လန်လွပ္ပုဂ် စောင်းခြန့်မာ
အိဒိုင် - အာသဝေါလွိန်ပါး တာမူးမန်ကျိုက်၊
ဟောတု-နီယူးပန်တအူမ်း၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ကျိ
ဘန့်အဲ့ကယ်နဲ့ သကျား။ ။

ပရိတ်ကြီး ပါဠိတော်

မာတိကာ

<u>စဉ်</u>	<u>သုတ်အမည်</u>	<u>ရွတ်ဆိုရမည့်နေ့ရက်</u>	<u>စာမျက်နှာ</u>
၁။	မင်္ဂလာသုတ္တ	-တနင်္ဂနွေနေ့	၀
၂။	ရတနသုတ္တ	တနင်္လာနေ့	
၃။	မေတ္တာသုတ္တ	အင်္ဂါနေ့	
၄။	ခန္ဓသုတ္တ	။	
၅။	မောရသုတ္တ	ဗုဒ္ဓဟူးနေ့	
၆။	ဝဋ္ဋသုတ္တ	။	
၇။	ဓဇဂ္ဂသုတ္တ	ကြာသပတေးနေ့	
၈။	အာဠာနာဠိယသုတ္တ	သောကြာနေ့	
၉။	အင်္ဂုလိမာသုတ္တ	စနေနေ့	
၁၀။	ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ္တ	။	
၁၁။	ပုဗ္ဗဏှသုတ္တ	။	

ပရိတ်ကြီး ၁၁ သုတ်

ပရိတ်အာနိသင်ရအောင် ဆောင်ရွက်နည်း

ဆေးဝါးဟူသည် ဆိုင်ရာရောဂါကို ပျောက်ကင်းစေနိုင်သော်လည်း ဆေးညွှန်းအတိုင်း မသုံးစွဲလျှင်မူကား ဆေးအကျိုးအပြည့်အစုံခံစားရမည်မဟုတ်သကဲ့သို့ ပရိတ်တရားတော်သည် ဘေးကင်းရန်ကွာမင်္ဂလာရှိရန် ဟောထားသည်မှန်သော်လည်း ဆိုင်ရာလိုက်နာအပ်သည့် ညွှန်းချက်နှင့် မပြည့်စုံက အကျိုးအာနိသင်အပြည့် မရရှိပေ။ ပရိတ်အာနိသင်ရရှိရန် အောက်ပါအချက်နှင့် ပြည့်စုံရမည်-

ပရိတ်ရွတ်သူ အင်္ဂါ ၃-ပါး

- (၁) ပုဒ်, ပါဠိ, အက္ခရာ ပီသမှန်ကန်အောင် ရွတ်ဆိုခြင်း၊
- (၂) အနက်, အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်ခြင်း၊
- (၃) ပရိတ်နာကြားသူအပေါ်၌ မေတ္တာဂရုဏာထားရှိခြင်း။

ပရိတ်နာသူ အင်္ဂါ ၃-ပါး

- (၁) ပဉ္စာနန္တရိယ ကံကြီးငါးပါးမှ လွတ်ကင်းခြင်း။
 - (၂) ကံ,ကံ၏အကျိုးကို ပစ်ပယ်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူမရှိခြင်း။
 - (၃) ပရိတ်တော်ကို ယုံကြည်ခြင်း။
- ဤအင်္ဂါ ၆-ရပ်နှင့် ပြည့်စုံမှ ပရိတ်အာနိသင် ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိမည်။

(ယား) ကူန်နီဘော ပရိတ်ငို ဘွီ လေလိဂ်ဘား။

တဲခွပ်ဟေ့မှာ ကျာဆိမေပေတဲဆွိဆဲ၊ တဒွင်ရာဂ်-တရဟု-
လေယှပ်တိုဟေ့မှာ နီဘောတဲခွထျားရယ်တို။ ဟုနောဟော့ ပရိတ်ငိုမာ
ကျော့မာရယ်ဟောဟေ့ ကျားပေချ လေဘွီ တွဲဘျားဆဲရဲညေး
တဒွင်ရာဂ်ခြူကရဟု-လေယှပ်ကွဲတိုဟေ့မှာ နီလိဂ်ဘား ဘွီထျားရယ်
တို၊ လေနီလိဂ်ဘား ဘွီ-မေဟု အလဲအာဂ်း။

ဖြေဟောပေပရိတ်လေတရု ၃-ပါး

- (၁) ပုဒ်, ပါဌ်, လီအက္ခရာ ပွဲတိုး ပွဲဘောပေ။
- (၂) ဘောစေ့ညေး ပရိတ်လာငို အလာဆ။
- (၃) ဘောစေ့ယောက္ကာဘော ဖြေနီဒါးပရိတ်ငိုအောစီးအခွပ်။

ဖြေနီဒါးပရိတ်ငို လေတရု ၃-ပါး

- (၁) ဆိုးဒိုးတဲစုဂ်အို ပဉ္စနန္တရိယ ညာပါး။
- (၂) ဝီးကျား ဘွီချဘွီတဲထွဲး မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဆိုးဒိုးအိုပေ။
- (၃) ယှပ်အောဆဲလီးပေ ပရိတ်ငိုဘွီထျားရယ်။

ယှပ်အောခြူတရုပေအာဂ်းမား ၆-ဟေ့မာနီလိဂ်ဘားပေ ပရိတ်
ငိုထျားရယ်ဖဲ။

ကူန်နီဘားပရိတ်ငေါ်ဘွီ လန်လှိုဘွီန့်

(လဲ) တာခူးရာဂ်မီး ကျန်ဟောမာပန် တာဆွိန့်ဆာ့-တဒွင်ကဲ ခြူ
တရွဲကူ လန်ယှပ်ကွဲဗားရာဂ်မိ နီလှိုဘွီန့်တာခူးထန်ရှေ့ဗား-တနွင်

ဂေါ်၊ ပရိတ်ငေါ်မီး ကျောင်ဖြားဟောကိုင့်ပန် လန်ရိတွယ်ဘန်ပွန်း
တဒွန်းကဲ ခြူတရွဲ လန်ယုင်ကျိုင်ဗားရက်မီး-နီလုဂ်ဘွိုန်းထန်ရော်ဗား-
ဘားခြူတရွဲခအဲ --။

ဖြာပေါင့်ထန်းငေါ်ပရိတ်လန်တရွဲ ၃-ပါး

- (၁) ပုဒ်၊ ပါဠိ၊ လိုင်အက္ခရာ ပေါင့်တော့ပေါင့်ဘားပန်။
- (၂) ဘားဆိတနာ့ ပရိတ်ငေါ်အလန်ဆိုင့်။
- (၃) ဘားစယိုင်ကျိုင်ဘားဖြာတနာ ပရိတ်ငေါ်အခူး။

ဖြာတနာငေါ် ပရိတ်လန်တရွဲဘွိုန် ၃--ပါး

- (၁) ဆော့ဒေါတာစုဗ်အော ပဉ္စာနန္တရိယ ဘွို။
- (၂) ဘွိုဒိုင်ဘွိုလန်ထွူး အခူး ဆော့ယုင်အန်း မိတ္တာဒိဋ္ဌိဆော့ဒေါ
အော။
- (၃) ဘားယုမ်အန်း ပရိတ်ငေါ်တာထန်ရော်။
လုဂ်ဘွိုန်အဲ ၆-တုဂ် နီဘားလုဂ်ဘွိုန် ပရိတ်ထန်ရော်ဂေါ်။

ပရိတ်တရားတော်

ပရိတ်နိဒါန်း

ပရိတ်ရှေ့သွား နတ်ဖိတ်များ

ဘုရားရှိခိုး။

၁။ နမော တဿ ဘဂဝတော
အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပရိတ်ရှေ့သွား။
နတ်ဖိတ်များ

၂။ ယေ သန္တာ သန္တစိတ္တာ၊
တိသရဏသရဏာ၊
ဧတ္ထ လောကန္တရေ ဝါ။
ဘုမ္မာဘုမ္မာ စ ဒေဝါ၊
ဂုဏ ဂဏ ဂဟဏ၊ ဗျာဝဋ္ဋာ သဗ္ဗကာလံ။
ဧတေ အာယန္တ ဒေဝါ၊
ဝရ ကနကမယေ၊
မေရုရာဇေ ဝသန္တော၊
သန္တော သန္တောသ ဟေတုံ၊
မုနိဝရ ဝစနံ၊
သောတုမဂ္ဂံ သမဂ္ဂါ။

အမျှဝေနှင့်
စောင့်ရှောက်ရန်
တိုက်တွန်းချက်

၃။ သဗ္ဗေသု စက္ကဝါဠေယု၊
ယက္ခာ ဒေဝါ စ ဗြဟ္မဇနာ။
ယံ အမေဟိ ကတံ ပုညံ၊
သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသာဓကံ။

၄။ သဗ္ဗေ တံ အနုမောဒိတွာ၊
သမဂ္ဂါ သာသနေ ရတာ။
ပမာဒ ရဟိတာ ဟောန္တု၊
အာရက္ခာသု ဝိသေသတော။

တောင့်တချက်

၅။ သာသနဿ စ လောကဿ၊
ဝုဗ္ဗိ ဘဝတု သဗ္ဗဒါ။
သာသနမ္ပိ စ လောကဗ္ဗ၊
ဒေဝါ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။

မေတ္တာပို့

၆။ သဒ္ဓိံ ဟောန္တု သုခိံ သဗ္ဗေ၊
ပရိဝါရေဟိ အတ္တနော။
အနိဿာ သုမနာ ဟောန္တု၊
သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိဘိ။

စောင့်ရှောက်
ပေးရန်
အန္တရာယ်
ဆိုးများ

၇။ ရာဇတော ဝါ စောရတော ဝါ
မနုဿတော ဝါ အမနုဿတော ဝါ
အဂ္ဂိတော ဝါ ဥဒကတော ဝါ
ပိသာစတော ဝါ ခါဏုကတော ဝါ
ကဏုကတော ဝါ နက္ခတ္တတော ဝါ
ဇနပဒရောဂတော ဝါ အသဒ္ဓမ္မတော ဝါ
အသန္နိဋ္ဌိတော ဝါ အသပ္ပုရိသတော ဝါ
စဏ္ဍာ ဟတ္ထိံ အဿ မိဂ ဂေါဏ ကုက္ကုရ-
အဟိ ဝိစ္ဆိက မဏိသပ္ပ ဒီပိ-

အစ္စ တရစ္စ သူကရ မဟိသ-
 ယက္ခ ရက္ခသာဒီဟိ
 နာနာဘယတော ဝါ နာနာရောဂတော ဝါ
 နာနာဥပဒ္ဒဝတော ဝါ အာရက္ခံ ဂဏ္ဍန္တု။

၁-မင်္ဂလသုတ်

နတ်နှင့်တကွ ခပ်သိမ်းသောသူတို့သည် မကောင်းမှုကို ပယ်
 ဖျက်၍ ကြီးပွားချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော မင်္ဂလာတရားတော်ကို ၁၂
 နှစ် ကာလပတ်လုံး ကြံစည်ကြပါကုန်သော်လည်း မသိရှိနိုင်၍
 သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားရာ ဆက်ဆံရေး၊
 နေထိုင်ရေး၊ ပညာရေး၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးရေး၊ ကူညီဆောင်ရွက်ရေး၊
 ရှောင်ကြဉ်လိုက်နာရေး၊ ရိုသေခြင်း၊ သည်းခံခြင်း၊ ခြီးခြံခြင်း၊ မတုန်လှုပ်
 ခြင်း စသည့် ၃၈-ဖြာ မင်္ဂလာတရားတော်ကို လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ
 တို့ အကျိုးစီးပွားအတွက် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

(ယား) ကယား တထေးတနေ့တဟေ တနေးတယေချား အရဲ့
 တိုထွေး ဖူးတျာမေ-ကုင်ထွေးပေ တဲဒုင်ထျာ ဆဲရဲကီမေပေ အက္ခဲ ဆာဂ်
 နာဂ် နာကုမ်း တနေးလာပွဉ်ပေတိုရာဂ် စဲကေးခွံ ဆုင်ဒျား လျှောက်
 ထျာပေ ကျော့မာရယ်ရာဂ် ဟောဟေ့ပေ လေဘောစွဲခဲခိး၊ လေအို
 ထော်နျား၊ တဲစေ့ညေးလီးဖဲ၊ လေတထွဲမေမိုး၊ မေကျူအေ့ဖြေး၊
 လေရော-လေတရ၊ လေကျေနျာ၊ ချဲစေ့ခိး၊ ယုဂ်ခဲးပေတို-ငိုကျိယား-
 ကီမေ ၃၈- အာဂ်းစေ့ယောက္ကာ ဘေပေအခြေအထွဲရာဂ် ဟောဟေ့
 အိုပေ။

(လဲ) ပျန်တထောင့်တနန့် တနော တနယ်တယယ်ပန်-ကျွတ်ဗား၊
 ထွေး ဖုတာမား၊ လန်ထွေးပန် ဒူးထန်းရိတွယ် ဘန့်ပွဲ န်းစရားအက္ခိင်၊
 ဆိုင်နီနီနီး အူတနယ်ပွဲဗယ်ဗားကဲ- စကီးခွဲ၊ ဒူးဟိုင်လျောက်ထန်းပန်
 ကျောင့်ဖြားကဲ ဟောပန်-လန်ဘုဗွ၊ လန်ထိုင်းတီနန့်။ လန်ဆိတနာလိ၊
 တထွမာတောင်၊ မာကျယ်အာဖြာ၊ လန်ယုဂ်-လန်တရဲ၊ လန်ကျွတ်နာ၊
 ခန့်စဒေါင့်၊ တကျော့ပယ်ဗား၊ စယိုက်က္ခိင်ဘား တနန့်တနန့်ဒူးဒိုင်ပျန်ကဲ
 ဟောကိုင့်ပန် ငေါ်ကီယော့-၃၈ အဲနွက်။

၁-မင်္ဂလသုတ်

မင်္ဂလသုတ်အမွမ်း

(က) ယံ မင်္ဂလံ ဒွါဒသဟိ၊
 စိန္တယိသု သဒေဝကာ။
 သောဏ္ဍာနံ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊
 အဋ္ဌတ္တိသဗ္ဗ မင်္ဂလံ။

(ခ) ဒေသိတံ ဒေဝဒေဝေန၊
 သဗ္ဗပါပဝိနာသနံ။
 သဗ္ဗလောကဟိတတ္ထာယ၊
 မင်္ဂလံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

မင်္ဂလသုတ်နိဒါန်း

အရှင်အာနန္ဒာ၏
လျှောက်ထားချက်

- (က) ဧဝံ မေ သုတံ -
- (ခ) ဧကံ သမယံ
ဘဂဝါ သာဝဏ္ဍိယံ ဝိဟရတိ
ဇေတဝနေ
အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။
- (ဂ) အထ ခေါ အညတရာ ဒေဝတာ
အဘိက္ကန္တယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ
ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ
ယေန ဘဂဝါ၊ တေနုပသင်္ကမိ၊
ဥပသင်္ကမိတွာ
ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ
ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။
ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ
သာ ဒေဝတာ
ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။

မင်္ဂလသုတ်ပရိတ်တော်

နတ်သား
တောင်းပန်ပုံ

၁။ ဗဟူ ဒေဝါ မနုဿာ စ၊
မင်္ဂလာနိ အစိန္တယုံ။
အာကင်္ခမာနာ သောတ္ထာနံ၊
ဗြူဟိ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

ဆက်ဆံရေး
မင်္ဂလာ (၃)

၂။ အသေဝနာ စ ဗာလာနံ၊
ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ။
ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ၊
ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

နေထိုင်ရေး
မင်္ဂလာ (၃)

၃။ ပတိရူပဒေသဝါသော စ၊
ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ။
အတ္တသမ္မာပဏိဓိ စ၊
ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

ပညာရေး
မင်္ဂလာ (၄)

၄။ ဗာဟုသစ္စဉ္စ သိပ္ပဉ္စ၊
ဝိနယော စ သုသိက္ခိတော။
သုဘာသိတာ စ ယာ ဝါစာ၊
ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

ပြုစုလုပ်ကျွေးရေး
မင်္ဂလာ (၄)

၅။ မာတာပိတုဉ္စပဋ္ဌာနံ၊
ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော။
အနာကုလာ စ ကမ္မန္တာ၊
ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

ကူညီဆောင်ရွက်ရေး
မင်္ဂလာ (၄)

၆။ ဒါနဉ္စ ဓမ္မစရိယာ စ၊
ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟော။
အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ၊
ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

ရှောင်ကြဉ်လိုက်နာ
ရေး မင်္ဂလာ (၃)

၇။ အာရတီ ဝိပုဘီ ပါပါ၊
မဇ္ဇပါနာ စ သံယမော။
အပ္ပမာဒေါ စ ဓမ္မေသု၊
ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

ရိုသေခြင်းစသော
မင်္ဂလာ (၅)

၈။ ဂါရဝေါ စ နိဝါတော စ၊
သန္တိဋ္ဌိ စ ကတညုတာ
ကာလေန ဓမ္မဿဝနံ
ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

သည်းခံခြင်းစသော
မင်္ဂလာ (၄)

၉။ ခန္တိ စ သောဝစဿတာ၊
သမဏာနဉ္စ ဒဿနံ။
ကာလေန ဓမ္မသာကတ္တာ၊
ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

ခြိုးခြံခြင်းစသော
မင်္ဂလာ (၄)

၁၀။ တပေါ စ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊
အရိယသစ္စာန ဒဿနံ။
နိဗ္ဗာနသစ္စိကိရိယာ စ၊
ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

မတုန်လှုပ်ခြင်း
စသော မင်္ဂလာ(၄)

၁၁။ ဖုဋ္ဌဿ လောကဓမ္မေဟိ၊
စိတ္တံ ယဿ န ကမ္မတိ။
အသောကံ ဝိရဇံ ခမံ၊
ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

မင်္ဂလာအကျိုးပြု
ချီးကျူးချက်

၁၂။ ဧတာဒိသာနိ ကတွာန၊
သဗ္ဗတ္ထ မပရာဇိတာ၊
သဗ္ဗတ္ထ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တိ၊
တံ တေသံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

မင်္ဂလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၂။ ရတနသုတ်

ဝေသာလီပြည်ကြီး၌ ရောဂါဆိုးကျရောက်ခြင်း၊ မကောင်းဆိုးဝါး ကပ်ရောက်ခြင်း၊ အစာရေစာ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်းတည်း ဟူသော ဘေးကြီးဆိုးကပ်သဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား ပင့်ရာ ကြွရောက်တော်မူ၍ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်မြတ်အား သင်ကြားခါ ဝေသာလီပြည်၏ တံတိုင်း ၃-ထပ်ကြား၌ ည၌ ၃-ယံပတ်လုံး ရတနာသုံးပါးဂုဏ်အာရုံယူ ဆင်ခြင်လျက် သတ္တဝါအားလုံးအပေါ် ကရုဏာပွား သနားစိတ်ဖြင့် ရတနသုတ်တော်ကို ရွတ်ပွားခြင်းကြောင့် အဆိုပါ ကပ်သုံးပါးကင်းပျောက်ခဲ့ပေသည်။ ကပ်သုံးပါးမှ လွတ်ရန် ယုံကြည်စွာ ရွတ်ဖတ်ကြပါကုန်။

(ယား) တဲဆို့ဆဲ၊ ဝါအုဂ်ကပြာရိကျာ၊ တဗီတကော-ဘေ-ဝေသာလီကေရာဂ်-ကိစ္ဆဲဗဲကျယ် ဒေါ်အေကားကျောမာရယ် ကျီဘျား-ခြူကျွကျွ၊ ထိုဂ်း အီစွါသျားပေဘျာစယ် ရှင်အာနန္ဒာမထေရ်အော၊ ဝေသာလီကေ ကြောဒုဗ်စိုဂ်းပွေ အကူဗ်း ဘျာစယ်အနန္ဒာတယေ တနေး ရတနာစိုဂ်းပါး တဲဘိတ္တျားရယ် စေယောက္ခားဘေ အခြေ အထွါရာဂ်ပိတမ္ပုး ဟောဟေထေပေတစေ့ . . . ဝါစေ့ချ ရတနာသုတ် အာဂ်းရာဂ် တဲဘေဆဲ (ကပ်) စိုဂ်းပါးဆိမေပွဲးလော်ပေ။ စေယုဂ်ဘေ တဲဘေဆဲ တိုဟေမာ ဘေယုဂ်ဘေချာ ပိတမ္ပုးထေချားမော။

(လဲ) တာဆို့န့်ဆာ့ဘား၊ တဖြန့် ရိကျာ၊ တဗီတကိုဂ် ဘား-ဝေသာလီ...နက ကိဂ်န့်လိုင်ကျားဒေါ်အာကိန်ကျောင့်ဖြားကျီဘန်၊ ခြူဟာ့ကူကျိုဂ်း၊ အန်းစုန့်အန်းနဲပန်သကျားအာနန္ဒာ၊ သကျားအနန္ဒာအော ဝေသာလီကရိန်ဒူး စုဗ်ပွါးအူ တယယ်တနယ် ရတနာစုဗ်းပါး

အဘို့ထန်ရော် စယိုက်ကွိုက်ဘား အခြာအထောက်ပေါင်းထန်
တမ္ပူထန်ပန်၊ ရတနာသုတ်၊ အဲ့ တစ တစ ကဲ တာဘားကျိုက် စုမ်း
ပါးအဲ့ ဟောမာလွှဲကိုင်းတနွက်၊ စယုတ်ဘား တာကျိုက်ဘား ခအဲ့ဗား
ရက်မီး ဒန်းကျီရော်ပေါင်းထန်မူဟာ့ မူလီလခန့်နွက်။

ရတနသုတ်

ရတနသုတ်အမွမ်း

- (က) ပဏိဓာနတော ပဋ္ဌာယ
- တထာဂတဿ ဒသ ပါရမိယော၊
- ဒသ ဥပပါရမိယော၊
- ဒသ ပရမတ္ထ ပါရမိယောတိ
- သမတ္တိံသ ပါရမိယော၊
- ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂေ၊
- လောကတ္ထစရိယံ ဉာတတ္ထစရိယံ
- ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယန္တိ
- တိဿော စရိယာယော
- ပစ္ဆိမဘဝေ ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိ
- ဇာတိံ အဘိနိက္ခမနံ
- ပဓာနစရိယံ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ
- မာရဝိဇယံ သဗ္ဗညုတညာဏံပုဋိဝေဓံ

ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တန်၊
 နဝ လောကုတ္တရဓမ္မေတိ
 သဗ္ဗေပိမေ ဗုဒ္ဓဂုဏော
 အာဝဇ္ဇေတွာ
 ဝေသာလိယာ တီသု ပါကာရန္တရေသု
 တိယာမရတ္တိံ ပရိတ္တံ ကရောန္တော
 အာယသ္မာ အာနန္ဒတ္ထေရော ဝိယ
 ကာရုညစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာ-
 ကောဋီသတသဟသေသု၊
 စက္ကဝါဠေသု ဒေဝတာ။
 ယဿာ'ဏံ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ၊
 ယဉ္စ ဝေသာလိယာ ပုရေ။
 ရောဂါမနုဿ ဒုဗ္ဘိက္ခ-
 သမ္ဘူတံ တိဝိဓံ ဘယံ။
 ခိပ္ပ'မန္တရဓာပေသိ၊
 ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

ရတနသုတ်ပရိတ်တော်

တရားနာရန်
တိုက်တွန်းချက်

၁။ ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
သဗ္ဗေဝ ဘူတာ သုမနာ ဘဝန္တု၊
အထောပိ သက္ကစ္စ သုဏန္တု ဘာသိတံ။

လူတို့အပေါ်
စောင့်ရှောက်ရန်
တိုက်တွန်းချက်

၂။ တဿှာ ဟိ ဘူတာ နိသာမေထ သဗ္ဗေ၊
မေတ္တံ ကရေထ မာနုသိယာ ပဇာယ။
ဒိဝါ စ ရတ္တော စ ဟရန္တိ ယေ ဗလိံ၊
တဿှာ ဟိ နေ ရက္ခထ အပ္ပမတ္တာ။

ဘုရားဂုဏ်တော်

၃။ ယံကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ။
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဇဟာတု။

နိဗ္ဗာန်တရားတော်

၄။ ခယံ ဝိရာဂံ အမတံ ပဏီတံ၊
ယဒဇ္ဈဂါ သက္ခုမုနိ သမာဟိတော။
န တေန ဓမ္မေန သမတ္ထိ ကိဉ္စိ၊
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ။
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

အရိယာမဂ်ဂုဏ်

၅။ ယံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော ပရိဝဏ္ဏယံ သုစိံ၊
သမာဓိံ မာနန္တရိကံ ညမာဟု။

သမာဓိနာ တေန သမော န ဝိဇ္ဇတိ၊
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ။
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

အရိယာသံဃာတော်
ဂုဏ်

၆။ ယေ ပုဂ္ဂလာ အဋ္ဌသတံ ပသတ္တာ၊
စတ္တာရိ ဧတာနိ ယုဂါနိ ဟောန္တိ။
တေ ဒက္ခိဏေယျာ
သုဂတဿ သာဝကာ၊
ဧတေသု ဒိန္နာနိ မဟပ္ပလာနိ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ရဟန္တာဂုဏ်တော်

၇။ ယေ သုပ္ပယုတ္တာ မနံသာ ဒဠေန၊
နိက္ကာမိနော ဂေါတမသာသနမ္ပိ။
တေ ပတ္တိပတ္တာ အမတံ ဝိဂယျ၊
လဒ္ဓါ မုဓာ နိဗ္ဗုတိံ သုဉ္ဇမာနာ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

သောတာပန်ဂုဏ်

၈။ ယထိန္ဒဒီလော ပထဝိသမိတော သိယာ၊
စတုတ္ထဝါတေဟိ အသမ္ပကမ္ပိယော။
တထူပမံ သုပ္ပုရိသံ ဝဒါမိ၊
ယော အရိယသစ္စာနိ အဝေစ္စ ပဿတိ

သတ္တက္ခတ္တပရမ
သောတာပန်ဂုဏ်

၉။

ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။
ယေ အရိယသစ္စာနိ ဝိဘာဝယန္တိ၊
ဂမ္ဘီရပညေန သုဒေသိတာနိ။
ကိဉ္စာပိ တေ ဟောန္တိ ဘုသံ ပမတ္တာ၊
န တေ ဘဝံ အဋ္ဌမ'မာဒိယန္တိ။

သောတာပန်ဂုဏ် ၁၀။
တမျိုး

၁၁။

ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။
သဟာဝ'ဿ ဒဿနသမ္ပဒါယ၊
တယ'ဿု ဓမ္မာ ဇဟိတာ ဘဝန္တိ။
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စ၊
သီလဗ္ဗတံ ဝါပိ ယဒတ္ထိ ကိဉ္စိ။

သောတာပန်ဂုဏ် ၁၂။
တမျိုး

စတူဟပါယေဟိ စ ဝိပုမုတ္တော၊
ဆစ္စာဘိဌာနာနိ အဘဗ္ဗ ကာကံ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။
ကိဉ္စာပိ သော ကမ္မကရောတိ ပါပကံ၊
ကာယေန ဝါစာ ဥဒ စေတသာ ဝါ။
အဘဗ္ဗ သော တဿ ပဋိစ္ဆဒါယ၊
အဘဗ္ဗတာ ဒိဋ္ဌပဒဿ ဝုတ္တာ။

ဝတ်ရွတ်စဉ်

<p>ပရိယတ်ဓမ္မဖြင့် ဗုဒ္ဓဂုဏ်ဖော်</p>	<p>၁၃။</p>	<p>ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊ ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ဝနပ္ပဂုဓမ္မ ယထ ဖုဿိတဂ္ဂေ၊ ဂိမ္မာန မာသေ ပဌမသ္မိံ ဂိမ္မေ။ တထူပမံ ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ၊ နိဗ္ဗာနဂါမိံ ပရမံ ဟိတာယ။</p>
<p>လောကုတ္တရာ ဓမ္မဖြင့် ဗုဒ္ဓ ဂုဏ်ဖော်</p>	<p>၁၄။</p>	<p>ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊ ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ဝရော ဝရညု ဝရဒေါ ဝရာဟရော၊ အနုတ္တရော ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ။ ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊ ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။</p>
<p>ရဟန္တာဂုဏ်တော်</p>	<p>၁၅။</p>	<p>ဒီဏံ ပုရာဏံ နဝ နတ္ထိ သုမ္ဘဝံ၊ ဝိရတ္တစိတ္တာ' ယတိကေ ဘဝသ္မိံ။ တေ ဒီဏာဗီဇာ အဝိရုဠိ ဆန္ဒာ၊ နိဗ္ဗန္တိ မိရာ ယထာယံ ပဒီပေါ။ ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊ ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။</p>
<p>သိကြားမင်း၏ ရတနတ္ထယပဏာမ နှင့် မေတ္တာပို့</p>	<p>၁၆။</p>	<p>ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊ ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။ တုထာဂတံ ဒေဝမနုဿပုဇိတံ၊ ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။</p>

၁၇။ ယာနီစ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊
 ဓမ္မံ နမဿမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၁၈။ ယာနီစ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊
 သံဃံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ရတနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၃။ မေတ္တသုတ်

ရဟန်းငါးရာတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ယူပြီး တောအုပ်တစ်ခု၌ တရားအားထုတ်၏။ ရဟန်းတို့၏ သီလဂုဏ် ကြောင့် သစ်ပင်စောင့်နတ်တို့သည် အမြင့်၌မနေဝံ့တော့ဘဲ သားသမီး လက်ဆွဲကာ လှည့်လည်နေရ၏။ တစ်နေ့ပြန်နိုးနိုးဖြင့် မပြန်နိုင်ရကား၊ ရဟန်းတို့ မနေဝံ့အောင် ခြောက်လှန့်ကြသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားထံ ပြန်၍လျှောက်ထားကြရာ “မေတ္တသုတ်တော်”ကို သင်ကြားပြီး နေခဲ့ ရင်းဌာန တော၌ပင် ပြန်၍ တရားအားထုတ်စေ၏။ ညွှန်ကြားသည့် အတိုင်း မေတ္တသုတ်ဘာဝနာကို ပွားများရာ နတ်များက ချစ်ခင် မြတ်နိုးလျက် ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ပင် ပြုလုပ်စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့လည်း ထိုဝါတွင်း၌ပင် ကြောင့်ကြမရှိ ရဟန်းကိစ္စပြီးကာ ရဟန္တာအဖြစ် ရောက်ရှိကြကုန်၏။ နတ်လူတို့ ချစ်ခင်အစောင့်

အရှောက်ရရှိရန် မေတ္တာသုတ်ကို နေ့ရက်မပြတ် ရွတ်ကြကုန်လော့။

(ယား) ကျော့ဘွဲ့ညားယယ် ဖျံကမ္မဋ္ဌာန်း ဒိုင်ကျော့မာရယ်လိုးထိုင်း ကျွန်းကျေအျ တနောကုမ်းတဖို၊ အယ်စီးတဲဒိုင်ဒွါ ဖိုက်ပိုးပေရာဂ်- တနေ့ ပေါ်စော်တဟေ-အိုဘွက်ပါးစော်လိုးတိုရာဂ် ပီနီဖု ကျော့နီလောင်း ကျွဲလေးရေဟုနော်၊ တနောင်းနောင်းကားပါ နေတဒွင်ရာဂ် ကားပေ ပေလူမ်းတိုရာဂ်-မေနှင်းစေ့ဆေး၊ ကျော့ဘွဲ့တဟေ စေ့အေဆေး ကာချေးလျောက်ထျာကျော့မာရယ်ရာဂ် ကျော့မာရယ် အီစွပေ “မေတ္တာသုတ်” ထိုင်း၊ နောကာကျေအျချေးလူဗွဲ ခါလေအိုလောင်းနော၊ တရဟု ကျော့မာရယ်လေယူဗ် ဟုနောရာဂ်၊ တနေ့တဟေ၊ မေနှင်းပါး တို့- မေကျွဲတထွါတရှာ မိုးပေချားလူးဟုနော၊ ဘုဂ်ဝါအကုမ်း နီဘယ်လော်ချား ရဟန္တာ ဟုနော၊ စေ့နီဘေ တနေ့ချားအေဖြေ တဲမေ မိုးမာ ဘေပို့တမွူးပေ မေတ္တာသုတ်ဟုနော။

(လဲ) တဘုဗွဲငိုင်ယာ ကျ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဒိုင်ကျော့ငုံဖြားအော ကျိုင်းကဲ ဟတီနန့် တနိုက်အူတဖောင်း၊ တနန့်အောပါစိန်းတနောကဲ ဆိဆန့် တဘုဗွဲတာဒေါင်းလွန်းပို့ကဲ အောဘုဗွဲ လော် စိန်းလောင်ဗား-ပီးနီဖု လဲအောတနှက်၊ တနိုန်နိုန်မီးဟဲနဲကယ်တနယ် ကိန်ပယ်ပါဗားကဲ- မာတကျော့ဆီးဆန့်တဘုဗွဲ၊ တဘုဗွဲကဲဆီးဆန့် ကိန်ပယ်ပန်ကျော့ငုံ ဖြား။ ကျော့ငုံဖြားအန်းစုန့်ပန် “မေတ္တာသုတ်” ကျိုင်း နိုက်ကိန်ချိုက်ကျိုက် အန်ယိုက် ခါးလန်လိုင်တနှက်၊ တရွဲခြူးကျိုက်အန်ခေါ ကျော့ငုံဖြားအန်း စုန့် နှက်ကဲ တနန့်တနော မာဆိဆန့် လော်ဗား၊ ကျိုင်းဗား မာကျယ် တထွါ တဆန်းမာတောင် လခန့်တနှက်၊ တော့ဝါအူ တဘုဗွဲတနော နီလွှဲ ရဟန္တာ တနှက်၊ တနန့်ဒိုင်ပျန် နိုက်မာကျယ်မာတောင် ဒိုင်နန် ရာဂ်မီး မှက်လိမှက်ဟာ ပေါင်ထန်းလခါ-မေတ္တာသုတ်နှက်။

မေတ္တသုတ်

မေတ္တသုတ်အပွမ်း

(က) ယဿာနုဘာဝတော ယက္ခာ၊
 နေဝ ဒဿေန္တိ ဘီသနံ။
 ယဉ္စိ စေဝါနုယုဉ္ဇန္တော၊
 ရတ္တိန္ဒိဝ'မတန္ဒိတော။

(ခ) သုခံ သုပတိ သုတ္တော စ၊
 ပါပံ ကိဉ္စိ န ပဿတိ။
 ဧဝမာဒိ ဂုဏူပေတံ
 ပရိတ္တံ တံ ဘဏာဇ ဟေ။

မေတ္တသုတ် ပရိတ်တော်

(မေတ္တာဇေယျသွား အကျင့် ၁၅-ပါး)

ဆောင်ရန်အကျင့်
 (၁၄)ပါး

- ၁။ ကရဏီယ'မတ္ထကုသလေန၊
 ယန္တသန္တံ ပဒံ အဘိသမေစ္စ။
 သက္ကော ဥဇ္ဇ စ သုဟုဇ္ဇ စ၊
 သုဝစော စဿ မုဒု အနတိမာနီ။
- ၂။ သန္တုဿကော စ သုဘရော စ၊
 အပ္ပကိစ္စော စ သလ္လဟုကဝုတ္တိ။
 သန္တိန္ဒြိယော စ နိပကော စ၊
 အပ္ပဂဗ္ဘော ကုလေသ္မ'နနုဂိဒ္ဓေါ။

ရှောင်ရန်အကျင့်
(၁)ပါးနှင့် မေတ္တာ
ပွားနည်း

၃။ န စ ခုဒ္ဒ မာစရေ ကိဉ္ဇိ၊
ယေန ဝိညု ပရေ ဥပဝဒေယျံ။
သုခိနော ဝ ခေမိနော ဟောန္တု၊
သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။

မေတ္တာပွားပုံ
အကျယ်

၄။ ယေကေစိ ပါဏဘူတံတ္ထိ၊
တဿ ဝါ ထာဝရာ ဝံနဝသေသာ။
ဒိဃာ ဝါ ယေ ဝ မဟန္တာ၊
မဇ္ဈိမာ ရဿကာ အဏုကထူလာ။

၅။ ဒိဋ္ဌာ ဝါ ယေ ဝ အဒိဋ္ဌာ၊
ယေ ဝ ဣရေ ဝသန္တိ အဝိဒူရေ။
ဘူတာ ဝ သမ္ဘဝေသီ ဝ၊
သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။

မေတ္တာပို့တမျိုး
တောင့်တ
ပွားများပုံ

၆။ န ပရော ပရံ နိကုဗ္ဗေထ၊
နာတိမညေထ ကတ္တစိ န ကဉ္ဇိ။
ဗျာရောသနာ ပဋိဃသည-
နာညမညဿ ဒုက္ခံမိစ္ဆေယျ။

တစ်ဦးတည်းသားပမာ
မေတ္တာစိတ်ထားနည်း

၇။ မာတာ ယထာ နိယံပုတ္တ-
မာယုသာ ဧကပုတ္တံမနုရက္ခေ။
ဧဝမိ သဗ္ဗဘူတေသု၊
မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။

မေတ္တာကို
နှံ့အောင်ပွား

၈။ မေတ္တု သဗ္ဗလောကသို့၊
မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။
ဥဒ္ဓံ အဓော စ တိရိယဉ္ဇ၊
အသမ္မာဓံ အဝေရမသပတ္တံ။

ထူးမြတ်သောနေခြင်း
(ဗြဟ္မဝိဟာရ)

၉။ တိဋ္ဌံ စရံ နိသိန္ဓော ဝ၊
သယာနော ယာဝတာ'ဿ ဝိတမိဒ္ဓေါ။
ဧတံ သတိ အဓိဋ္ဌေယျ၊
ဗြဟ္မ'မေတံ ဝိဟာရ'မိဓ'မာတု။

မေတ္တာဘာဝနာမှ
မဂ်ဖိုလ်သို့ကူးနိုင်ပုံ

၁၀။ ဒိဋ္ဌိဉ္ဇ အနုပဂ္ဂမ္မ၊
သီလဝါ ဒဿနေန သမ္ပန္နော။
ကာမေသု ဝိနယ ဂေဓံ၊
န ဟိ ဇာတု'ဂ္ဂဗ္ဗသေယျ ပုန ရေတိ။

မေတ္တသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၄။ ခန္ဓသုတ်

ဘုရားဟော ဤခန္ဓသုတ်ပရိတ်တရားတော်၏ အစွမ်းသတ္တိ
မှာ ဘယ်အရပ် ဘယ်မြေမျိုးမဆို ကိုက်သော်လည်း ဆေးမမီဟု
ဆိုဖွယ်မရှိ။ အချိန်အခါ နေ့ရက်မရွေး ပျောက်ကင်းစေနိုင်သည်သာ။
ယုံကြည်စွာ ရတနာသုံးပါးဂုဏ်နှင့် မြေအပါအဝင် သတ္တဝါအားလုံး
အပေါ် မေတ္တာထား ရွတ်ပွားပါက အစွမ်းထက်ပါသည်။ ရွတ်ပွား
ကြပါကုန်။

(ယား) ကျော့မာရယ် ဟောဟေ့ထေ ခန္ဓသုတ်အာဂ်း တဲထျားရယ်မာ
ခါလေ့ဘိတေး ရှုဗ်ဖူးတေးတကလွီးဘယ်ဘယ် အာမာ တယ်ခွပ်လဲ
ပေတို၊ လေဟေ့အိုပေတို၊ ဆုဂ်ခဲ၊ မော်နာဂ်းဟေ့တို၊ ကျာဆိမေပေဖဲ၊
ယှက်အေကျီလီး ရတနာစိုဂ်းပါးထိုဂ်း တထေးချ့ရှုဗ်ထူထျတဲမီးလောပွီး
အခွပ်ဘေတဲမိုး ပို့တမ္ပူးထေမှာ အထျားရယ်ဒုဂ်ပေဖဲ။

(လဲ) ကျောင့်ဖြားဟောထန်း ခန္ဓသုတ်အဲ တာထန်ရော်မီး ခါးလန်
တော့မားဘား ရှုတနွက်မားဘား အိန်းမီးတာခူးလာဗားရာဂ်မီး
အောဗား ဆုဂ်ခဲ၊ မှက်နိန် ဟောမာကျန်မိုး၊ ယှစ်အန်းကျီကျီလီလီ
ရတနာ စုဗ်ပါးကျိုဂ်း ဒန်းတောင်မော်ကျိုဂ် အခြာအယော တထောင့်
ရှုလွပွိုခူးကဲ ပေါင့်တမ္ပူထန်းမီးထန်ရော်ပန် တအူဗ်မိုး။

ခန္ဓသုတ်

ခန္ဓသုတ်အမွမ်း

- က) သဗ္ဗာသီဝိသဇာတီနံ၊
ဒိဗ္ဗမန္တာဂဒံ ဝိယ။
ယံ နာသေတိ ဝိသံ ယောရံ၊
သေသဉ္စာပိ ပရိဿယံ။
- ခ) အာဏာက္ခေတ္တမိ သဗ္ဗတ္ထ၊
သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗပါဏိနံ။
သဗ္ဗသောပိ နိဝါရေတိ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

စန္ဒသုတ် ပရိတ်တော်

မြွေနဂါးတို့အား
မေတ္တာပွားပုံ

၁။ ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ဧရာပထေဟိ မေ။
ဆဗျာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ကဏှာဂေါတမကေဟိ စ။

သတ္တဝါကုန်
မေတ္တာပွားပုံ

၂။ အပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ဒွိပါဒကေဟိ မေ။
စတုပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ဗဟုပ္ပဒေဟိ မေ။

မေတ္တာတောင်းခံပုံ

၃။ မာ မံ အပါဒကော ဟိံသိ၊
မာ မံ ဟိံသိ ဒွိပါဒကော။
မာ မံ စတုပ္ပဒေ ဟိံသိ၊
မာ မံ ဟိံသိ ဗဟုပ္ပဒေ။

မရည်ညွှန်းသော
အနှောမိသမေတ္တာ

၄။ သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊
သဗ္ဗေ ဘူတာ စ ကေဝလာ။
သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဿန္တု၊
မာ ကဗ္ဗိ ပါပ'မာဂမာ။

အရံအတားပြုခြင်း

၅။ အပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ၊
အပ္ပမာဏော ဓမ္မော။
အပ္ပမာဏော သံဃော၊
ပမာဏာန္တာနိ သရီသပါနိ။

အဟိ ဝိစ္ဆိကာ သတပဒီ၊
 ဥဏ္ဏနာဘိ သရဗ္ဗ မူသိကာ။
 ဘုရားရှိခိုး၍ ထပ်မံ ၆။ ကတာ မေ ရက္ခာ၊ ကတံ မေ ပရိတ္တံ၊
 အကာအကွယ်ပြုခြင်း ပဋိက္ကမန္တ ဘူတာနိ။
 သောဟံ နမော ဘဂဝတော၊
 နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။
 ခန္ဓသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၅။ မောရသုတ်

ဟိမဝန္တာ ဒဏ္ဍကဟိရညတောင်၌ ဘုရားလောင်း ဥဒေါင်း
 မင်းဖြစ်စဉ် နေထွက်ချိန် နေကိုကြည့်လျက် “ဥဒေတယံ” ဂါထာကို
 လည်းကောင်း၊ နေဝင်ချိန်ကိုကြည့်လျက် “အပေတယံ” ဂါထာကို
 လည်းကောင်း ရွတ်ပြီး အိပ်တန်းတက်ဆင်းပြုသဖြင့် မုဆိုးတို့သည်
 မင်း ၆ ဆက်လွန်သည့်တိုင် နှစ်ပေါင်း ၇၀၀ ပတ်လုံး ဥဒေါင်းမင်းကို
 ဖမ်းမမိနိုင်ကြပေ။ ထိုမျှထက်မြက်လှသော ဘုရားဟော မောရသုတ်
 တော်ကို ရတနာသုံးပါး ဦးထိပ်ထားလျက် ရွတ်ကြပါကုန်။

(ယား) ပြေးကရေထွေး ကျော့မာရယ် ထွေးပါးထူပ်ဖြေခဲ အို ဟိမဝန္တာ
 ဒဏ္ဍကဟိရညဆို ဟုနောခဲ၊ မော်ထေရာဂ် မျတမော် “ဥဒေတယံ”
 မော်ရေတာမျတမော် “အပေတယံ” ဂါထာ ပို့ဟေ့တမိုးပေ ခွဲထွင်း
 စိုင်းစွဲ နာစိုင်းစွဲတယယ် ပှန်နီဘယ် ထူပ်ဖြေ ခွဲအောတို၊ ကျော့မာရယ်
 ဟောဟေ့ ငိုထျားရယ်အာင်း တနေးကျီယား ရတနာစိုင်းပါး ရာဂ်ပို့
 တမွူးထေချား။

(လဲ) ဖြာကုထွူး ကျောင့်ဖြား ထွူးကီးထူးဖြာ ခွဲခါ၊ အောဟိမဝန္တာ
 ဒဏ္ဍကဟိရညဆောင်း၊ မှ်ထန်းခါ၊ မော့တမှ် ပေါင့် “ဥဒေတယံ”
 ဂါထာ၊ မှ်တိုက်မော့တမှ် “အပေတယံ” ဂါထာပေါင့်တနျှ်။ ခွဲထွင်း
 စူးစူး နိန်းနိန်းယာ တာမိသကျား ကျကျန်ယားဗား ကျောင့်ဖြား
 ဟောထန်းပန် “မောရသုတ်” ထန်းရော့တတာအဲ ပေါင့်ထန်းလခါ
 ပျှ်နိန်နဲ။

မောရသုတ်

မောရသုတ်အမွမ်း

(က) ပူဇော် ဗောဓိသမ္ဘာရေ၊
 နိဗ္ဗတ္တံ မောရယောနိယံ။
 ယေန သံဝိဟိကာ'ရက္ခံ၊
 မဟာသတ္တံ ဝနေစရာ။

(ခ) စိရသံ ဝါယမန္တာပိ၊
 နေဝ သက္ခိသု ဂဏှိတုံ။
 “ဗြဟ္မမန္တိန္တိ” အက္ခာတံ၊
 ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

မောရသုတ်ပရိတ်တော်

နေထွက်ချိန်
နေကို ရှိခိုးပုံ

၁။ ဥဒေတ'ယံ စက္ခုမာ ဧကရာဇာ၊
ဟရိဿဝဏ္ဏော ပထဝိပ္ပဘာသော။
တံ တံ နမဿာမိ ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိပ္ပဘာသံ၊
တယာ၊ဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ဒိဝသံ။

ဘုရားတရား
ရှိခိုးပုံ

၂။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒဂ္ဂ သဗ္ဗဓမ္မေ၊
တေ မေ နမော၊ တေ ဗ မံ ပါလယန္တူ။
နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ၊ နမတ္ထု ဗောဓိယာ၊
နမော ဝိမုတ္တာနံ၊ နမော ဝိမုတ္တိယာ။
ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတ္တာ၊
ဗဟုဗရာ စရတိ ဒေသနာ။

နေဝင်ချိန်
နေကို ရှိခိုးပုံ

၃။ အပေတ'ယံ စက္ခုမာ ဧကရာဇာ၊
ဟရိဿဝဏ္ဏော ပထဝိပ္ပဘာသော။
တံ တံ နမဿာမိ ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိပ္ပဘာသံ၊
တယာ'ဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ရတ္တိံ။

ဘုရားတရား
ရှိခိုးပုံ

၄။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒဂ္ဂ သဗ္ဗဓမ္မေ၊
တေ မေ နမော၊ တေ စ မံ ပါလယန္တူ။
နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ၊ နမတ္ထု ဗောဓိယာ၊
နမော ဝိမုတ္တာနံ၊ နမော ဝိမုတ္တိယာ။
ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတ္တာ၊
မောရော ဘိသ'မကပ္ပယိ။
မောရသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၆။ ဝဋ္ဋသုတ်

ဘုရားအလောင်း ငုံးမင်းငှက်ပေါက်စဖြစ်စဉ် တောမီးကြီး
 လောင်လာ၏။ အနီးအနားသို့ မီးရောက်သောအခါ အမိအဖတို့လည်း
 လွတ်ရာသို့ ပျံကုန်၏။ ထိုအခါ ငုံးမင်းသည် “ငါ၌ အတောင်ရှိ၏။
 ၊ ပျံနိုင်၊ ခြေရှိ၏။ မပြေးနိုင်၊ အမိအဖတို့ ငါ့အား စွန့်၍ ပြေးကုန်၏။
 ဤစကား မှန်၏။ ဤမှန်သောသစ္စာစကားကြောင့် မီးကြီးရပ်လော့” ဟု
 သစ္စာဆိုသဖြင့် မီးငြိမ်း၏။ ဘုရားဟော ဤဝဋ္ဋသုတ်တော်ကို အခက်
 အခဲ အဖုံဖုံမှ လွတ်မြောက်ရန် ရွတ်ဆိုကြပါကုန်။ ။

(ယား) ပြေးရေထူးကျော့မာရယ် ထူးပါးထွဋ်ရွှံ့ဖဲစေးခဲ၊ မိကျာကား
 ဖှ်ဟျားရာဂုံ အယ်မိုက်ဖဲ ယိုက်ကျားလော်၊ ဘုဂုံနောခဲ “ဗားမာ ဒအို
 ယိုက်ကျာတို၊ ချာဒိုက်အို ကျာကျာတိုဗားမိုက်ဖဲ ကျာဖေဗား၊ ဗားငိုအာဂ်း
 အမာ၊ အတိုး - ငိုမာငိုတိုး အာဂ်းထွူးထျားရယ်အိုရာဂုံ-မိဒုဗ်နယ်ပီ
 ပေဗား” ပို့ဟေ့ ဘျားထေဟုနော၊ မိရာဂုံ အိ အိ အပီကျားပေလူဗ်း
 ဟုနော၊ စေ့ယှ်ဆိပွေ့ပေချ လေပျာဆဲဘေတိုမာ ပို့ဟေ့တမိုးပေ
 ကျော့မာရယ်ဟောဟေ့ ဝဋ္ဋသုတ် ထျားရယ်အာဂ်း။ ။

(လဲ) ဖြာကူထွူးကျော့ငုံဖြားထွူးကီးထူးရွှိတ်ဖု၊ မီးကိုင်ကိန် ကိန်
 ဖှ်ဗ်ကဲ အမူဂ်အဖ ယူကိုင့်အလန်၊ တော့နှင်ခါ ယားဘန်ဒိုင့်အနန်” ခွဲမီး
 ဒိအောကူ ယူကျန်ဗား၊ ခန်းအောကူ တော်ကျန်ဗား၊ ကမူဂ်ဖ ယူကိုင့်
 ဖန်းခွဲ၊ ငေါ်အဲမီးမိုန်၊ ငေါ်မွန်ငေါ်တော့ မွန်ခအဲ ထွူးထန်ရော်ကဲ မီး
 နာပီကိုင့်ပန်ခွဲ” အဘန်ကနှင်၊ မီးကဲပီကိုင့်ပန်ယားတော့နှင်။ မာခအဲ
 နှင်ကဲ လန်မော့ထိုင်းတိုက်ဆူဗ်းအပန်အဆာဗားအငါ၊ ပေါင့်ထန်း
 တမ္ပူထန်းလခန့် ကျော့ငုံဖြားငေါ်လူဂ် ဝဋ္ဋသုတ် အဲနှင်။ ။

ဝတ်ရွတ်စဉ်

ဝဋ္ဋသုတ်

ဝဋ္ဋသုတ်အမွမ်း

(က) ပူရေန္တံ ဟောဓိသမ္ဘာရေ၊

နိဗ္ဗတ္တံ ဝဋ္ဋဇာတိယံ။

ယဿ တေဇေန ဒါဝဂ္ဂိ၊

မဟာသတ္တံ ဝိဝဇ္ဇယိ။

(ခ) ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ၊

လောကနာထေန ဘာသိတံ။

ကပ္ပဋ္ဌာယိ မဟာတေဇံ၊

ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

ဝဋ္ဋသုတ်ပရိတ်တော်

သစ္စာပြုရန်

အကြံဖြစ်ပုံ

၁။ အတ္ထိ လောကေ သီလဂုဏော၊

သစ္စံ သောစေယျ' နုဒ္ဒယာ။

တေန သစ္စေန ကာဟာမိ၊

သစ္စကိရိယ' မုတ္တမံ။

အကြံအတိုင်း

သစ္စာပြုခဲ့ပုံ

၂။ အာဝဇ္ဇေတွာ မဗ္ဗဗလံ၊

သရိတွာ ပုဗ္ဗကေ ဇိနေ။

သစ္စဗလံ ဒဝဿာယ၊

သစ္စကိရိယ' မကာသဟံ။

သစ္စာဆိုပုံ ၃။ သန္တိ ပက္ခာ အ ပံတနာ၊
 သန္တိ ပါဒါ အ ဝဉ္ဇနာ။
 မာတာ ပိတာ စ နိက္ခန္တာ။
 ဇာတဝေဒ ပဋိက္ကမ။

သစ္စာအစွမ်း ၄။ သဟ သစ္စေ ကတေ မယံ၊
 မဟာပဇ္ဇေလိတော သိခီ။
 ဝဇ္ဇေသိ သောဠသ ကရိသာနိ၊
 ဥဒကံ ပတ္တာ ယထာ သိခီ။
 သစ္စေန မေ သမော နတ္ထိ၊
 ဒော မေ သစ္စပါရမီ။
 ဝဇ္ဇသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၇။ ဓဇဂ္ဂသုတ်

သီဟိုဠ်ကျွန်း ဒီဃဝါပီစေတီ၌ အင်္ဂတေအချောကိုင်နေစဉ် ရဟန်းငယ်တစ်ပါးသည် စေတီတော်ဖျားမှ လိမ့်ကျ၏။ အောက်မှ ရဟန်းတို့က “ဓဇဂ္ဂသုတ်ကို ဆင်ခြင်ပါငါ့ရှင်” ဟု လှမ်းပြော၏။ ထို ရဟန်းငယ်က “ဓဇဂ္ဂပရိတ် ငါ့အားစောင့်ရှောက်ပါ” ဟု ဆိုလိုက် သည်နှင့် စေတီကွင်းမှ အုတ်နှစ်ချပ်က လှေကားသဖွယ် ခံလင့်၏။ အထက်မှ ပုဂ္ဂိုလ်တို့က ကြိုးလှေကားနှင့် ကယ်တင်ပြီးသည်နှင့် အုတ် နှစ်ချပ်တို့ မူလအတိုင်း တည်၏ဟု ပြဆိုထားသည်။

ဤမျှထက်မြက်လှသော ဓဇဂ္ဂသုတ်တော်ကို မပြတ်ဆင်ခြင် ရွတ်ဆိုရာ၏။

(ယား) ကျော့ဘွဲ့ဟပါး အိုဘျဒီဃဝါပီဘို့စီ ဒိုင်းသီဟိုဠ်ကျွန်အခဲ
 အိုဘို့စီခါင်းတာ၊ ကျော့ဘွဲ့ဒိုဂ်အလယ်တဟေ “တနေးတယယ် ဓဇဂ္ဂ
 သုတ်နောဘျာစယ်” အေ့ထိုးထျာလူမ်းအယ်ရာဂ် “ဓဇဂ္ဂသုတ်
 မျွဲဒွင်ဗားပါနီး” ဟေ့ဟုနောများ၊ အုဗ်ဘွင်နာဂ်ဘာ အိုဘို့စီကူး ထေဒိုး
 လယ်ဒိုဒျားလူမ်းဟုနော၊ ရာဂ်အိုအုဗ်တဟေ-ကျဲတာပေမျှစုဗ်ပွါင်း
 ထိုင်းပေအခဲမျှ အုဗ်ဘွင်နာဂ်ဘာ ကားချေးအိုတိုးခါလေဟုနော-
 တုဂ်မျှငိုထျားရယ်ကျော့မာရယ်ပို့ထေ ဓဇဂ္ဂသုတ်အာဂ်းပို့ထေ တယေ
 ဟျားချားမော။ ။

(လဲ) တဖိုင်းခါ ဒိုင်းသီဟိုဠ်ကျွန်ခူး အောဘော့ ဒီဃဝါပီဘောင်စီး
 တဘုဗ်တပါးကဲ အောဘောင့်စီးခိုင်လန်တိုက်၊ အခေါ့အလာ့တနော-
 ကဲ “တနယ်တယယ် ဓဇဂ္ဂသုတ်နှင်သကျား” အာ့ထော့ထန်းယား၊
 ယားကဲ “ဓဇဂ္ဂသုတ် မော့တူတအုဗ်းခွဲ” ရာဂ်ပေါင့်ထန်းတခန်း
 အုဗ်ဘုဗ်းနီဘိန်းအောဘောင့်စီးအူ ဟာ့ထန်းဆူဗ်းတဘိုင်း အောတော့
 နှင် တခြော်ကျထန်းခိုင်စောပွိုင်ကျိုက်၊ အုဗ်ဘုဗ်း ကိန်နှင်တော့
 ယိုဂ်ခါလန် အထန်အရော်တတာ-ဓဇဂ္ဂသုတ်အဲ တခြော်ပေါင့်ထန်း
 တယယ်လခန် ပွူဒိုင်း။ ။

ဓဇဂ္ဂသုတ်

ဓဇဂ္ဂသုတ်အမွမ်း

- (က) ယဿာ'နုဿရဏောနာပိ၊
 အန္တလိက္ခေပိ ပါဏိနော။
 ပတိဋ္ဌ'မဓိဂစ္ဆန္တိ၊
 ဘူမိယံ ဝိယ သဗ္ဗထာ။

(ခ) သဗ္ဗပဒ္ဒဝဇာလမှာ၊
 ယက္ခစောရာဒိသမ္ဘဝါ။
 ဂဏနာ န စ မုတ္တာနံ၊
 ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

ဇေဂ္ဂသုတ်ပရိတ်တော်

ဇေဂ္ဂသုတ်နိဒါန်း ၁။ ဧဝံ မေ သုတံ-
 ဧကံ သမယံ
 ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
 ဇေတဝနေ
 အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။
 ၂။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ
 ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။
 “ဘဒန္တေ”တိ
 တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။
 ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ-
 ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ
 ဒေဝါသုရသင်္ဂါမော
 သမုပဗျူဠော အဟောသိ။
 သိကြားပြောချက် အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 သိကြားအလံကြည့်ရန် သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော

ဒေဝေ တာဝတိံ သေ အာမန္တေသိ-
 “သစေ မာရိသာ
 ဒေဝါနံ သင်္ဂါမဂတာနံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ
 ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊
 မမေဝ တသ္မိံ သမယေ
 ဓဇ္ဇင်္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ။
 မမံ ဟိ ဝေါ ဓဇ္ဇင်္ဂံ ဥလ္လောကယတံ
 ယံ ဘဝိဿတိ
 ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊
 သော ပဟိယိဿတိ။

တခြားအလံများ
 ကြည့်ရန်

၃။ နော စေ မေ
 ဓဇ္ဇင်္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ၊
 အထ ပဇာပတိဿ ဒေဝရာဇဿ
 ဓဇ္ဇင်္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ။
 ပဇာပတိဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝရာဇဿ
 ဓဇ္ဇင်္ဂံ ဥလ္လောကယတံ
 ယံ ဘဝိဿတိ
 ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊
 သော ပဟိယိဿတိ။

၄။ နော စေ ပဇာပတိဿ ဒေဝရာဇဿ
 ဓဇ္ဇင်္ဂံ ဥလ္လောကေယျာယ၊

အထ ဝရုဏဿ ဒေဝရာဇဿ
 ဇေတု ဥလ္လောကေယျာထ။
 ဝရုဏဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝရာဇဿ
 ဇေတု ဥလ္လောကယတံ
 ယံ ဘဝိဿတိ
 ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ။
 သော ပဟိယိဿတိ။

၅။ နော စေ ဝရုဏဿ ဒေဝရာဇဿ
 ဇေတု ဥလ္လောကေယျာထ။
 အထ ဤသာနဿ ဒေဝရာဇဿ
 ဇေတု ဥလ္လောကေယျာထ။
 ဤသာနဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝရာဇဿ
 ဇေတု ဥလ္လောကယတံ
 ယံ ဘဝိဿတိ
 ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ။
 သော ပဟိယိဿတိ”တိ။

ဘုရားဟောချက်

၆။ တံ ခေါ ပနု ဘိက္ခဝေ
 သက္ကဿ ဝါ ဒေဝါနမိန္ဒဿ
 ဇေတု ဥလ္လောကယတံ၊
 ပဇာပတိဿ ဝါ ဒေဝရာဇဿ
 ဇေတု ဥလ္လောကယတံ၊

ဝရုဏဿ ဝါ ဒေဝရာဇဿ
 ဇေဂုံ ဥလ္လောကယတံ၊
 ဤသာနဿ ဝါ ဒေဝရာဇဿ
 ဇေဂုံ ဥလ္လောကယတံ၊
 ယံ ဘဝိဿတိ
 ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊
 သော ပဟီယေထာပိ
 နောပိ ပဟီယေထ။

သိကြားမင်းအလံ ၇။ တံ ကိဿ ဟေတု?
 ကြည့်၍ အကြောက် သက္ကော ဟိ ဘိက္ခဝေ
 ပြေ-မပြေအကြောင်း ဒေဝါနမိန္ဒော
 အ ဝီတရာဂေါ
 အ ဝီတဒေါသော
 အ ဝီတမောဟော
 ဘီရု ဆန္ဒိ ဥတြာသီ
 ပလာယိတိ။

၈။ အဟဉ္စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝဒါမိ-
 သစေ တုမှာကံ ဘိက္ခဝေ
 အရညဂတာနံ ဝါ ရုက္ခမူလဂတာနံ ဝါ
 သုညာဂါရဂတာနံ ဝါ
 ဥပ္ပဇ္ဇေယျ

ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ
မမေဝ တသ္မိံ သမယေ
အနုဿရေယျာထ-

ဘုရားဂုဏ်တော်
၉-ပါး

၉။ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ
အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊
သုဂတော၊ လောကဝိဒ္ဓု၊
အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိံ၊
သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ၊
ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဂဝါ” တိ။

၁၀။ မမံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ
ယံ ဘဝိဿတိ
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊
သော ပဟိယိဿတိ။

တရားဂုဏ်တော်
ပွားရန်
တရားဂုဏ်တော်
၆-ပါး

၁၁။ နော စေ မံ အနုဿရေယျာထ၊
အထ ဓမ္မံ အနုဿရေယျာထ-
၁၂။ “သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊
သန္တိဋ္ဌိကော၊ အကာလိကော၊
ဧဟိပဿိကော၊ ဩပနေယျိကော၊
ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညုဟိ” တိ။

၁၃။ ဓမ္မံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ
ယံ ဘဝိဿတိ
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ။
သော ပဟိယိဿတိ။

သံဃာ့ဂုဏ်တော် ၁၄။ နော စေ ဓမ္မံ အနုဿရေယျာထ၊
ပွားရန် အထ သံဃံ အနုဿရေယျာထ-

သံဃာ့ဂုဏ်တော် ၁၅။ “သုပ္ပဋိပန္နော
၉-ပါး ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ဥဇ္ဈပ္ပဋိပန္နော
ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ဉာယပ္ပဋိပန္နော
ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
သာမိစိပ္ပဋိပန္နော
ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ
အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊
ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော-
အာဟုနေ နယျာ၊ ပါဟုနေ ယျော၊
ဒက္ခိဏေယျော၊ အဗ္ဗလိကရဏီယော၊
အနုဟ္မရံ ပုညက္ခေတ္တံ
လောကဿာ”တိ။

၁၆။ သံဃံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခုဝေ အနုဿရတံ
 ယံ ဘဝိဿတိ
 ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ
 သော ပဟိယိဿတိ။

ဂုဏ်တော်ပွား၍
 အကြောက်
 ပြေကြောင်း

၁၇။ တံ ကိဿ ဟေတု?
 တထာဂတော ဟိ ဘိက္ခုဝေ
 အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
 ဝိတရာဂေါ
 ဝိတဒေါသော
 ဝိတမောဟော
 အ ဘီရု အ ဆမ္ဘိ အနုတြာသီ
 အ ပလာယိတိ။

ဂုဏ်တော်များ
 ဆက်ပွားရန်

၁၈။ ဣဒ'မဝေါစ ဘဂဝါ။
 ဣဒံ ဝတ္တာန သုဂတော။
 အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္ထာ-

ဘုရားဂုဏ်ပွားရန်

၁၉။ အရညေ ရုက္ခမူလေ ဝါ။
 သုညာဂါရေ ဝ ဘိက္ခုဝေါ။
 အနုဿရေထ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊
 ဘယံ တုမှာက နော သိယာ။

တရားဂုဏ်ပွားရန်

၂၀။ နော စေ ဗုဒ္ဓံ သရေယျာထ၊
 လောကဇေဋ္ဌံ နရာသဘံ။

အထ ဓမ္မံ သရေယျာထ၊
 နိယျာနိကံ သုဒေသိတံ။

သံဃာ့ဂုဏ်ပွားရန် ၂၁။ နော စေ ဓမ္မံ သရေယျာထ၊
 နိယျာနိကံ သုဒေသိတံ။

အထ သံဃံ သရေယျာထ၊
 ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။

ဂုဏ်တော်ပွားလျှင် ၂၂။ ဧဝံ ဗုဒ္ဓံ သရန္တာနံ၊
 ကြောက်စိတ်မဝင် ဓမ္မံ သံဃဉ္စ ဘိက္ခဝေါ။
 ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ၊
 လောမဟံသော န ဟေဿတိ။

မေဂ္ဂသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၈။ အာဠာနာဋီယသုတ်

လောက၌ ရတနာသုံးပါးအား ကြည်ညိုသူ မကြည်ညိုသူ နတ်ဘီလူးအမျိုးမျိုးရှိကြပါကုန်၏။ တောအုပ်ချုံကြား၌ သီတင်းသုံးသော ရဟန်းများအား ထိုသာသနာမကြည်ညိုသော နတ်ဘီလူးတို့ ကြည်ညိုလာစေရန်၊ ပရိသတ် ၄-ပါးအား မညှဉ်းဆဲနိုင်ရန်၊ စောင့်ရှောက်ကြရန် “အာဠာနာဋီယ”မည်သော အကွယ်အကာ အစောင့်အရှောက်ကို ခံယူပါဟု နတ်မင်းကြီး ၄-ပါးက မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားရာမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော သုတ်ဖြစ်သည်။ အလွန် ထက်မြက်လှသည် ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်၍ ရွတ်ဆိုရ၏။ ။

(ယား) ထွင်းခဲအကုမ်း လော်စုပ်လော်စေ့အို လော်စုပ် လော်စေ့တို
 အိုပေ ရတနာစိုင်းပါးအော-တအုဂ်တဖြိ တနေ့ရီကျာ အိုအဲလား
 အကျိုက်အမီးမီး၊ ကျော့ဘွိကျူအိုမီးဒွပ်ကျေ့ကွဲ ကုန်နီဘေ တနေ့ရီကျာ
 စီးတဲမေးမိုး တထွဲကျူ နောမေးမိုးကျယ် ထူထျတဲမီးတဟေ၊ နောအို
 ပေါ်အီဆဲ၊ ပို့ထေအိုပေါ်အီဆဲချ “အာဋာနာဋိယ” လာငိုအာင်း
 ဘျာစယ်၊ တနေ့ဒွပ်အိုပေါ် မော့ဟေလို့ပါး လျှောက်ထျာပေကျော့
 မာရယ်ရာဂ် ထျးထျာပေ၊ ထျားရယ်တလျှပေလားရာဂ်၊ တယေပို့ထေ
 ချားပေ။ ။

(လဲ) “ထုဗ်ခါအူ တနန်ရီ၊ ကနန်ရီကျာ အောအာလိန်၊ စလော်ပန်
 ရတနာစုင်းပါးမီးအော စလော်ဗားမီးအော မာတနုဂ်၊ တဘူင်းအော
 ကျာမိဒူးကွာ၊ ကုန်နီဘားတနန်ရီ၊ တနန်ရီကျာလန်မာရီကျူဂ်
 တထွဲကျယ် မာတောင်မော် မော့အောပါ ထူးထေ့တာမိကဲ
 နိန်မော့ကျယ်ဒိုင်- “အာဋာနာဋိယ” သုတ်အဲ တံနန်ဒူးအောပါမော့ခူး
 ဟန်းခူးလို့ပါး လျှောက်ထန်းကျောင့်ဖြားကဲ ထျးဟင်၊ အထန်ရော
 လိန်ကဲ တနယ် တယယ်ပေါင်ထန်းလခန်ပန်။ ။

အာဋာနာဋိယသုတ်

အာဋာနာဋိယသုတ်အမွမ်း

- က) အပ္ပသန္ဓေဟိ နာထဿ၊
- သာသနေ သာဓုသမ္ပတေ။
- အမနုဿေဟိ စဏ္ဍေဟိ၊
- သဒါ ကိဗ္ဗိသ-ကာရိတိ။

(ခ) ပရိသာနံ စတဿန္တံ၊
 အဟိံသာယ စ ဂုတ္တိယာ။
 ယံ ဒေသေသိ မဟာဝီရော၊
 ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

အာဇ္ဇာနာဠိယသုတ်ပရိတ်တော်

ဝိပဿီ၊ သိခီ ဘုရားရှိခိုး	၁။ ဝိပဿိဿ စ နမတ္ထု၊ စက္ခုမန္တဿ သိရီမတော။ သိခိဿပိ စ နမတ္ထု၊ သဗ္ဗဘူတာ'နုကမ္ပိနော။
ဝေဿဘူ၊ ကကုသန် ဘုရားရှိခိုး	၂။ ဝေဿဘုဿ စ နမတ္ထု၊ နှာတကဿ တပဿိနော။ နမတ္ထု ကကုသန္ဓဿ၊ မာရသေနာ'ပမဒ္ဒိနော။
ကောဏာဂုံ၊ ကဿပ ဘုရားရှိခိုး	၃။ ကောဏာဂမနဿ နမတ္ထု၊ ဗြာဟ္မဏဿ ဝုသီမတော။ ကဿပဿ စ နမတ္ထု၊ ဝိပ္ပမုတ္တဿ သဗ္ဗမိ။
ဂေါတမ ဘုရားရှိခိုး	၄။ အင်္ဂီရံသုဿ နမတ္ထု၊ သကျပုတ္တဿ သိရီမတော။ ယော ဣမံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာပန္နဒနံ။

ရှေးဆရာတို့၏
ဘုရားရှိခိုးများ

၅။ ယေ စာပိ နိဗ္ဗုတာ လောကေ၊
ယထာဘူတံ ဝိပဿိသုံ။
တေ ဇနာ အပိသုဏာ'ထ၊
မဟန္တာ ဝိတသာရဒါ။

၆။ ဟိတံ ဒေဝမနုဿာနံ၊
ယံ နမဿန္တိ ဂေါတမံ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊
မဟန္တံ ဝိတသာရဒံ။

၇။ ဧတေ စညေ စ သမ္ပုဒ္ဓါ၊
အနေကသတကောဋီယော။
သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ သမသမာ၊
သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ မဟိဒ္ဓိကာ။

၈။ သဗ္ဗေ ဒသဗလူပေတာ၊
ဝေသာရဇ္ဇေဟု'ပါဂတာ။
သဗ္ဗေ တေ ပဋိဇာနန္တိ၊
အာသဘံ ဌာန'မုတ္တမံ။

၉။ သီဟနာဒံ နဒန္တေ'တေ၊
ပရိသာသု ဝိသာရဒါ။
ဗြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္တေန္တိ၊
လောကေ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ။

- ၁၀။ ဥပေတာ ဗုဒ္ဓဓမ္မဟိ၊
အဋ္ဌာရသဟိ နာယကာ။
ဗာတ္တိသ လက္ခဏူပေတာ-
သိတာနုဗျဉ္ဇနာ ဓရာ။
- ၁၁။ ဗျာမပ္ပဘာယ သုပ္ပဘာ၊
သဗ္ဗေ တေ မုနိကုဉ္ဇရာ။
ဗုဒ္ဓါ သဗ္ဗညုနော ဧတေ၊
သဗ္ဗေ ဒိဏာသဝါ ဇိနာ
- ၁၂။ မဟာပဘာ မဟာတေဇာ၊
မဟာပညာ မဟာဗ္ဗလော။
မဟာကာရုဏိကာ ဓီရာ၊
သဗ္ဗေသာနံ သုခါဝဟာ။
- ၁၃။ ဒီပါ နာထာ ပတိဋ္ဌာ စ၊
ဓာဏာ လေဏာ စ ပါဏိနံ။
ဂတီ ဗန္ဓူ မဟေဿာသာ၊
သရဏာ စ ဟိတေသိနော။
- ၁၄။ သဒေဝကဿ လောကဿ၊
သဗ္ဗေ ဧတေ ပရာယဏာ။
တေသာ'ဟံ သိရသာ ပါဒေ၊
ဝန္ဒာမိ ပုရိသုတ္တမေ။

၁၅။ ဝစသာ မနသာ စေဝ၊
 ဝန္တာမေ'တေ တထာဂတေ။
 သယနေ အာသနေ ဌာနေ၊
 ဂမနေ စာပိ သဗ္ဗဒါ။

ဘုရားရှင်တို့ထံမှ
 တောင့်တချက်

၁၆။ သဒါ သုခေန ရက္ခန္တု၊
 ဗုဒ္ဓါ သန္တိကရာ တုဝံ။
 တေဟိ တံ ရက္ခိတော သန္တော၊
 မုတ္တော သဗ္ဗဘယေဟိ စ။

၁၇။ သဗ္ဗရောဂါ ဝိနိမုတ္တော၊
 သဗ္ဗသန္တာပ ဝဇ္ဇိတော။
 သဗ္ဗဝေရ'မတိက္ကန္တော၊
 နိဗ္ဗုတော စ တုဝံ ဘဝ။

၁၈။ တေသံ သစ္စေန သီလေန၊
 ခန္တိမေတ္တာဗလေန စ။
 တေပိ (အမေ) 'နုရက္ခန္တု၊
 အရောဂေန သုခေန စ။

ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့အား
 အစောင့်ထား

၁၉။ ပုရတ္ထိမသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ၊
 သန္တိ ဘူတာ မဟိဒ္ဓိကာ။
 တေပိ (အမေ) 'နုရက္ခန္တု၊
 အရောဂေန သုခေန စ။

ကုမ္ဘဏ်နတ်တို့အား ၂၀။ ဒက္ခိဏသို့ ဒိသာဘာဂေါ၊
 အစောင့်ထား သန္တိ ဒေဝါ မဟိဒ္ဓိကာ။
 တေပိ (အမေ) နုရက္ခန္တု၊
 အရောဂေန သုခေန စ။

နဂါးတို့အား ၂၁။ ပစ္ဆိမသို့ ဒိသာဘာဂေါ၊
 အစောင့်ထား သန္တိ နာဂါ မဟိဒ္ဓိကာ။
 တေပိ (အမေ) နုရက္ခန္တု၊
 အရောဂေန သုခေန စ။

ဘီလူးတို့အား ၂၂။ ဥတ္တရသို့ ဒိသာဘာဂေါ၊
 အစောင့်ထား သန္တိ ယက္ခာ မဟိဒ္ဓိကာ။
 တေပိ (အမေ) နုရက္ခန္တု၊
 အရောဂေန သုခေန စ။

နတ်မင်းကြီးများ ၂၃။ ပုရတ္ထိမေန ဓတရဋ္ဌော၊
 အစောင့်ထား ဒက္ခိဏေန ဝိရုဋ္ဌကော။
 ပစ္ဆိမေန ဝိရူပက္ခော၊
 ကုဝေရော ဥတ္တရံ ဒိသံ။

၂၄။ စဗ္ဘာရော တေ မဟာရာဇာ၊
 လောကပါလာ ယသဿိနော။
 တေပိ (အမေ) နုရက္ခန္တု၊
 အရောဂေန သုခေန စ။

အာကာသစိုးနတ်
စသည်တို့အား
အစောင့်ထား

၂၅။ အာကာသဌာ စ ဘူမဌာ၊
ဒေဝါ နာဂါ မဟိဒ္ဓိကာ။
တေပိ (အမေ) နုရက္ခန္တု။
အရောဂေန သုခေန စ။

၂၆။ ဣဒ္ဓိမန္တော စ ယေ ဒေဝါ၊
ဝသန္တာ ဣဓ သာသနေ။
တေပိ (အမေ) နုရက္ခန္တု။
အရောဂေန သုခေန စ။

မေတ္တာပို့နှင့်
ဆုတောင်း

၂၇။ သဗ္ဗိတိယော ဝိဝဇ္ဇန္တု။
သောကော ရောဂေါ ဝိနဿတု။
မာ တေ ဘဝန္တန္တရာယာ။
သုခိ ဒိဃာယုကော ဘဝ။

ရီခိုးရီသေမှု
အကျိုးတရား

၂၈။ အဘိဝါဒနသီလိဿ၊
နိစ္စံ ဝုဗုပစာယိနော။
စတ္တာရော ဓမ္မာ ဝမုန္တိ၊
အာယု ဝဏ္ဏော သုခံ ဗလံ။

အာဇာနည်ယသုတ္တံ နိဗ္ဗိတံ။

၉။ အင်္ဂုလိမာလသုတ်

အင်္ဂုလိမာလသည် မီးမဖွားနိုင်သော မိန်းခလေးကိုမြင်၍ မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားရာ မြတ်စွာဘုရား ညွှန်ကြားသည့် အတိုင်းသစ္စာပြုသည့်ခဏ၌ လွယ်ကူစွာ မွေးဖွားနိုင်၏။ ဤမျှထက် မြက်လှသည့် အင်္ဂုလိမာလသုတ်တော်ကို ယုံကြည်စွာ ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ်ကြပါကုန်။

(ယား) အင်္ဂုလိမာလ ဘျာစယ် မျှထက်၊ ဖြေမော် ဖုအိုပေဟိုရာဂုံ ကားလျှောက် စေ့ညေးပေကျော့မာရယ်၊ ကျော့မာရယ်စွသျားဟုတေး ခြွဲတရပိုထေ ဘျားပေအခဲ၊ ဖုအိုယုဗ်းညီးပေလားရာဂုံ၊ ပိုတမျှထေပေ လချား။ ။

(လဲ) အင်္ဂုလိမာလ တဘူဗွံသကျား မော့ထိုင်းမုန်းတဒွံ ဖုအော ပယ်ဗား၊ ကိန်ပျန်ပန် ကျောင့်ဖြားကဲ အန်းစုန်ပန် လန်ဘန်၊ တရွဲကူ ကျောင့်ဖြားကဲ ဟဘန် တမျှပန်မုန်းနှင်၊ တပွေါင်ဖုအောတောင်မော် ကျုဂ်လိန်၊ မာတနှင် ထန်ရော်လိန် အင်္ဂုလိမာလသုတ်အံ့ ပေါင့်တမျှ ထန်းပန် လခန်နှင်။ ။

အင်္ဂုလိမာလသုတ်

အင်္ဂုလိမာလသုတ်အမွမ်း

- (က) ပရိတ္တံ ယံ ဘဏန္တဿ၊
- နိသိန္နဋ္ဌာနဓောဝနံ။
- ဥဒကမ္ပိ ဝိနာသေတိ၊
- သဗ္ဗမေပ ပရိဿယံ။

- (ခ) သောတ္တိနာ ဂဗ္ဘဝုဋ္ဌာနံ၊
ယဉ္ဇ သာဓေတိ တခိဏော။
ထေရဿ 'ဂုံလိမာလဿ၊
လောကနာထေန ဘာသိတံ။
- (ဂ) ကပ္ပဋ္ဌာယိ မဟာတေဇံ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

အဂုံလိမာလသုတ် ပရိတ်တော်

သစ္စာပြုပုံ

၁။ ယတော'ဟံ ဘဂိနိ
 အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတော၊
 နာဘိဇာနာမိ သဉ္ဇိစ္စ ပါဏံ
 ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတာ၊
 တေန သစ္စေန သောတ္တိံ (တေ) ဟောတု
 သောတ္တိံ ဂဗ္ဘဿ။

အဂုံလိမာလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၀။ ဗောဇ္ဈင်သုတ်

ပိပ္ပလံလိုဏ်ဂူ၌ သီတင်းသုံးနေသည့် ရှင်မဟာကဿပ မကျန်းမမာဖြစ်သောအခါ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် ကြွ၍ ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ရောဂါမှာ ကြာဖက်၌ကျသော ရေ ပမာ ကိုယ်မှခွါ၍ ပျောက်လေသည်။ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန် မကျန်းမာစဉ်

လည်း ထိုဗောဇ္ဈင်သုတ်ကိုပင် ဘုရားရှင် ဟောပေးတော်မူရာ
ချက်ချင်း ယူပစ်သလို ရောဂါပျောက်၏။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်
မကျန်းမမာဖြစ်စဉ် ထိုဗောဇ္ဈင်သုတ်ကို ရွတ်ဆိုရန် ဘုရားရှင် အမိန့်ပေး
သဖြင့် ရှင်စုန္ဒက ရွတ်ဆိုလျှောက်ထားသဖြင့် ဘုရားရှင်၏ ဝေဒနာမှာ
ပျောက်ကင်းခဲ့ပေသည်။ ထိုမျှထက်မြက်လှသော ဗောဇ္ဈင်သုတ်ကို
နေ့ညမပြတ် ရွတ်ဆိုရာ၏။ ။

(ယား) ဘျာစယ် မဟာကဿပ အိုတော်ဘိ ပိပ္ပလိ ဆိုကူးခဲ့
တဲဆိုဘော၊ ကျော့မာရယ် ကျွကျွချအနေ ဟောဟေ့ပေ ဗောဇ္ဈင် ၇-
ပါး တဲဆိုဆိမေ စဲဗျထောင်းတာခြုံလယ်လိုး ဆိမေအိကျားဟုနော။
ဘျာစယ်မောဂ္ဂလ္လာ ဆိုအခဲ ကျော့မာရယ် ဟောဟေ့ပေ
ဟုနောဟော့၊ တဲဆို ဆိမေဖြိုလိဟုနော။ ကျော့မာရယ်ကျီဘျားဆိုချ
အနေခဲ နောဟောဟေ့ရာဂ်-ဘျာစယ် စုန္ဒဟောဟေ့ပေ ဗောဇ္ဈင်သုတ်
နောဟော့ရာဂ်-ကျော့မာရယ် တဲဆိုဆဲဆိမေအိပေ။ ဟုနောဟော့
ရာဂ် ထျားရယ် လားပေဘာ့နော ပျနောင်းချစေး တိုးပို့ဟောဟေ့ထေ
ဗောဇ္ဈင်သုတ် အော။ ။

(လဲ) သကျားမဟာကဿပ အောတော့ ပိပ္ပလိ ဆောင်းအူအခါ
ဟာဆိုန့်ဘားတော့ နှင်ခါ ကျောင့်ဖြား ကျားမာပေါင့်ထန်းပန် ဗောဇ္ဈင်
၇-ပါးကဲ၊ တာဆိုန့်ဟောမာ၊ တော့စော့-ထိုင်တိုက် ခြောင်းလားခူး။
သကျားမောဂ္ဂလ္လာ ဆိုန့်တဖိုင်းမီးတနှင်ဂေါ့၊ ကျောင့်ဖြားဟော ပန်
ဗောဇ္ဈင်သုတ်ကဲ ဟောမာဖြိုင်ပန်လိန့်။ တဖိုင်းကီးကဲကျောင့်ဖြား
အနန်တာဆိုန့်ဘားခါ၊ နိန့်ဟောကဲ သကျားစုန္ဒ ဟောဟ လျှောက်
ထန်းပန်ခါ၊ တာဆိုန့်ဟောမာပန်တနှင်၊ တုဂ်ကဲ ထန်ရော့တတာ
ဗောဇ္ဈင်သုတ်အဲ-တော့ဟောရာဂ် ပျူနိန်ဒိုင်စာ့မိုး။ ။

ဗောဇ္ဈင်သုတ်

ဗောဇ္ဈင်သုတ်အမွမ်း

- (က) သံသာရေ သံသရန္တာနံ၊
သဗ္ဗဒုက္ခဝိနာသနေ။
သတ္တ ဓမ္မေ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊
မာရသေနာပမဒ္ဒနေ။
- (ခ) ဗုဒ္ဓိတွာ ယေ စိ မေသတ္တာ၊
တိဘဝါ မုတ္တကုတ္တမာ။
အဇာတိ'မဇရာ'ဗျာဓိ၊
အမတံ နိဗ္ဗယံ ဂတာ။
- (ဂ) ဧဝမာဒိဂုဏူပေတံ၊
အနေကဂုဏာသင်္ဂဟံ။
ဩသဓဉ္စ ဣမံ မန္တံ၊
ဗောဇ္ဈင်္ဂိဉ္စ ဘဏာမ ဟေ။

ဗောဇ္ဈင်သုတ်ပရိတ်တော်

ဗောဇ္ဈင်တရား

၇-ပါး

၁။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ သတိသင်္ခါတော၊
ဓမ္မာနံ ဝိစယော တထာ။
ဝီရိယံ ပီတိ ပဿဒ္ဓိ၊
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ စ တထာ'ပရေ။

၂။ သမာဓု'ပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။
 သတ္တေ'တေ သဗ္ဗဒဿိနာ။
 မုနိနာ သမ္မဒက္ခာတာ၊
 ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ။

၃။ သံဝတ္တန္တိ အဘိညာယ၊
 နိဗ္ဗာနာယ စ ဗောဓိယာ။
 ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
 သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

ဗောဇ္ဈင်တရား
 ကြောင့် ကဿပ
 နှင့် မောဂ္ဂလာန်တို့
 ရောဂါပျောက်ပုံ

၄။ ဧကသ္မိံ သမယေ နာယော၊
 မောဂ္ဂလ္လာနဉ္စ ကဿပံ။
 ဂိလာနေ ဒုက္ခိတေ ဒိသ္မာ၊
 ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သတ္တ ဒေသယိ။

၅။ တေ စ တံ အဘိနန္ဒိတွာ၊
 ရောဂါ မုစ္ဆိသု တင်္ခိဏေ။
 ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
 သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

ဗောဇ္ဈင်တရားကြောင့် ၆။
 မြတ်စွာဘုရားရောဂါ
 ပျောက်ကင်းပုံ

ဧကဒါ ဓမ္မရာဇာပိ၊
 ဂေလညေနာ'ဘိပိဋိတော။
 စုန္ဒတ္ထေရေန တံယေဝ၊
 ဘဏာပေတွာန သာဒရံ။

အမြစ်ပြတ်
ရောဂါပျောက်ပုံ

၇။ သမ္မောဒိတွာန အာဗာဓာ၊
တမှာ ဝုဋ္ဌာသိ ဌာနသော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

၈။ ပဟိနာ တေ စ အာဗာဓာ၊
တိဏ္ဏန္ဒမ္ပိ မဟေသိနံ။
မဂ္ဂဟတာ ကိလေသာဝ၊
ပတ္တာ'နုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

ဗောဇ္ဈင်သုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၁။ ပုဗ္ဗဏှသုတ်

မိမိခန္ဓာ၊ အိပ်ရာနေရာ၊ အိမ် အဆောက်အအုံ မသန့်ရှင်း
မကောင်းဆိုးဝါး ဝင်ရောက်ပူးကပ်လျက်ရှိသည်ဟု သံသယဖြစ်သည့်
အခါ၊ အတိတ်ဆိုး နိမိတ်ဆိုး အိပ်မက်ဆိုး ဇာတာစန်းလက်တို့ ညံ့သည့်
အခါမျိုးတို့၌ ပုဗ္ဗဏှသုတ်တော်ကို အထူးရွတ်ဆိုပူဇော်အပ်၏။ ။

(ယား) နေ၊ ခါးလေ၊ လေမာဂ်း၊ ဟီ၊ ဖျား၊ ဆဲရဲတိုတနေးစုဂ်အခဲ။
အိုမာဂ်းမျာ၊ မျထာဂ်တဲမူးများ ဘွိလျားတရား ယှင်အခဲ၊ ဘေတဲ
ဘေဒူဗ်ရာဂ်-တိုးပို့ထေကျီယားလားပေပုဗ္ဗဏှသုတ်ဟုနော။ ။

(လဲ) နနံ၊ ခါးလန်၊ လန်မိနံ၊ ရှိုးဖနံ-စရားဗား၊ တနယ်စုဗ်အခါ။
အောမိနံမန်၊ မော့ထိုင်းတာမူးမန်ရီကျာ ဘွိလန်ယုဗ်အခါ၊ ဒန်းတာ
ဒန်းဒူးကဲ တော့ပေါင်ထန်းကျီယော့ပန်ပုဗ္ဗဏှသုတ်ဟနွင်။ ။

ပုဗ္ဗဏှသုတ်

ပုဗ္ဗဏှသုတ်အမွမ်း

- (က) ဗုဒ္ဓါဒိနာ'နုဘာဝေန၊
ဒုန္နိမိတ္တာ ဒုမင်္ဂလာ။
ဒုဿဒ္ဓါ ပါပဂ္ဂဟာ စ၊
ဝိနဿန္တိ ဒုသုပ္ပိနာ။
- (ခ) သစ္စာဒိနာ'နုဘာဝေန၊
သုခိတာ ဟောန္တိ သဗ္ဗဒါ။
ဧဝမာဒိဂ္ဂဏှပေတံ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

ပုဗ္ဗဏှသုတ် ပရိတ်တော်

တောင့်တချက်

- ၁။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝမင်္ဂလဉ္စ၊
ယော စာ'မနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ။
ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အကန္တံ၊
ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန ဝိနာသ'မေန္တု။
- ၂။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝမင်္ဂလဉ္စ၊
ယော စာ မနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ။
ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အကန္တံ၊
ဓမ္မာနုဘာဝေန ဝိနာသ မေန္တု။

၃။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝမင်္ဂလဉ္စ၊
 ယော စာ'မနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ
 ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အကန္တံ၊
 သံဃာနုဘာဝေန ဝိနာသ'မေန္တူ။

မေတ္တာအာသီသ

၄။ ဒုက္ခပုတ္တာ စ နိဒ္ဒါက္ခာ၊
 ဘယပုတ္တာ စ နိဗ္ဗယာ။
 သောကပုတ္တာ စ နိဿောကာ၊
 ဟောန္တူ သဗ္ဗေပိ ပါဏိနော။

စည်းချုပ်

၅။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဗလပုတ္တာ၊
 ပစ္စေကာနဉ္စ ယံ ဗလံ။
 အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊
 ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

ဘုရားဂုဏ်တော်

၆။ ယံကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
 သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
 န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ။
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

တရားဂုဏ်တော်

၇။ ယံကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
 သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
 န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန။
 ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

သံဃာ့ဂုဏ်တော်

၈။ ယံကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ။
 သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
 န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

တောင့်တချက်

၉။ ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊
 ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။
 သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန၊
 သဒါ သုခိ ဘဝန္တု တေ။

၁၀။ ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊
 ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။
 သဗ္ဗဓမ္မာနုဘာဝေန၊
 သဒါ သုခိ ဘဝန္တု တေ။

၁၁။ ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊
 ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။
 သဗ္ဗသံဃာနုဘာဝေန၊
 သဒါ သုခိ ဘဝန္တု တေ။

ဘုရားဂုဏ်ဖြင့်
သစ္စာပြုပုံ

၁၂။ မဟာကာရုဏိကော နာထော၊
 ဟိတာယ သဗ္ဗပါဏိနံ။
 ပူရေတွာ ပါရမီ သဗ္ဗာ၊
 ပတ္တော သမ္မောမိ'မုတ္တမံ။

ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
 သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။
 အောင်ဆုတောင်း ၁၃။ ဇယန္တော ဗောဓိယာ မူလေ၊
 သကျာနံ နန္ဒိဝမုနော။
 ဧဝမေဝ ဇယော ဟောတု၊
 ဇယဿု ဇယမင်္ဂလေ။
 အာသီသ ၁၄။ အပရာဇိတပလ္လင်္ကေ၊
 သီသေ ပုထု ဝိပုက္ခလေ။
 အဘိသေကေ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊
 အဂ္ဂပ္ပတ္တော ပမောဒတိ။
 အခါကောင်း ၁၅။ သုနက္ခတ္တံ သုမင်္ဂလံ၊
 သုပ္ပဘာတံ သုဟုဋ္ဌိတံ။
 သုခဏော သုမုဟုတ္တော စ၊
 သုယိဋ္ဌံ ဗြဟ္မစာရိသု။
 ကောင်းမှုသုံးပါး ၁၆။ ပဒက္ခိဏံ ကာယကမ္မံ၊
 ဝါစာကမ္မံ ပဒက္ခိဏံ။
 ကြီးပွားကြောင်း
 ပဒက္ခိဏံ မနောကမ္မံ၊
 ပဏီဓိံ တေ ပဒက္ခိဏော။
 အာသီသ ၁၇။ ပဒက္ခိဏာနိ ကတ္တာန၊
 လဘန္တိတ္ထေ ပဒက္ခိဏော။
 တေ အတ္ထလဒ္ဓါ သုခိတာ၊

ဝတ်ရွတ်စဉ်

ဝိရုဇ္ဇာ ဗုဒ္ဓသာသနော။
အရောဂါ သုခိတာ ဟောထ၊
သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိဘိ။

နတ်တို့အား
အမျှဝေ

၁၈။ ဧတ္တာဝတာ စ အမေဟိ၊
သမ္ဘတံ ပုညသမ္ပဒံ။
သဗ္ဗေ ဒေဝါနုမောဒန္တု။
သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိယာ။

တိုက်တွန်းချက်
နှင့် နတ်ပို့

၁၉။ ဒါနံ ဒဒန္တု သဒ္ဓါယ၊
သီလံ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။
ဘာဝနာဘိရတာ ဟောန္တု။
ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ ဂတာ။

ပုဗ္ဗဏှသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဓမ္မစကြာအမွန်: ပါဠိ

- (က) ဘိက္ခုနံ ပဉ္စဝဂ္ဂိနံ၊ ဣသိပတန နာမကေ။
မိဂဒါယေ ဓမ္မဝရံ၊ ယံ တံ နိဗ္ဗာန ပါပကံ။
- (ခ) သဟမ္ပတိနာမကေန၊ မဟာဗြဟ္မေန ယာစိတော။
စတုသစ္စံ ပကာသေန္တော၊ လောကနာထော အဒေသယိ။
- (ဂ) နန္ဒိတံ သဗ္ဗဒေဝေဟိ၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ သာဓကံ၊
သဗ္ဗလောကဟိတတ္ထာယ၊ ဓမ္မစက္ကံ ဘဏာမ ဟေ။

ဓမ္မစကြာအမွန်: - မြန်မာ

ဘုန်းပန်းပရမေ ထိန်ထိန်ဝေသည် စိန္တေထွဋ်ဖျား စောဘုရား ကား ရှည်လျားလွန်လေ လေးသင်္ချေနှင့် ကပ်နေတစ်သိန်း ဆယ်ဆင့် သော ပါရမီကိန်းတို့ကို ဖြည့်သိမ်းဆည်းပူးတော်မူခဲ့လေရာ ဒီပင်္ကရာ အစ ကဿပအဆုံး စောထွဋ်ဘုန်းတို့၏ မြွက်ကြုံးသည့် ဗျာဒိတ်ပန်း ကို ဆင်မြန်းတော်မူခဲ့ပြီးသည့်နောက်၊ ထွန်းတောက်ကဲမြင့် ပါရမီ အဟုန် က အလုံးစုံရင့်သဖြင့် ပွင့်လှနိုးကြုံသော် တိုင်းဘုံမဇ္ဈိမ ကပ္ပိလ အောင်ခန်း နန်းတော်ကြီးသခင် ဘုရင်သုဒ္ဓေါဓန၏ ညာနန်းမဒေဝီ မဟေသီဝမ်းတိုက်၌၊ ကိန်းပိုက်တော်မူပြီးလျှင် လုမ္ဗိနီဥယျာဉ်ဝယ် ဖွားမြင်တော်မူခဲ့၍ ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်တော်တွင် မယ်ယသော် သမ္မုဖွားနှင့် စုလျားတော်ရစ်ဆင် သားရာဟုဖွားမြင် လေးနိမိတ် ထင်သည်တွင် ကြည့်ရှင်တော်မချမ်းမြေ့ လောကီမှာငြီးငွေ့၍ ထိုယနေ့

ညဉ့်သန်းခေါင် ရွှေနန်းကို ခွာရောင်၍ နော်မာသောင် ကမ်းတဘက် သို့ မြန်းထွက်တော်မူခဲ့လေသတည်း။

အနော်မာသောင် ဆွယ်တွင် ဆံတော်ကိုဖြတ်ပယ်၍ ရှစ်သွယ်သော ပရိက္ခရာကို ယဋိကာ ဗြဟ္မာမင်းသက်ဆင်း၍ ကပ်လျှာ သဖြင့် လူနတ်တို့ ထိပ်ပန်းသည် မြတ်ရဟန်းပြုပြီးသော် အကျင့်တော် ဒုက္ကရ ခြောက်နှစ်မျှတိုင်တိုင် ကျင့်နိုင်ဘို့ခက်ခဲကို ရဲရဲကြီး ကျင့်သုံး လျက် နောက်ဆုံးနှစ်အတိုင် ပင်ဗောဓိဗေဒမဏ္ဍိုင်ဝယ် လေးဆိုင်သော သစ္စာနှင့် ပု၊ ဒိ၊ အာ၊ မြိုက်ပန်းကို ဆွတ်လှမ်းကာလွယ်ကူ ရွှေလက် တော် ချူပြီးမှ ရန်သူတော်ငါးထွေ နှောင့်ယှက်သည့် မာရ်စစ်တွေကို ညက် ညက်ကျေ ချေမှုန်းလျက် ရွှေဘုန်းတော် ဂုဏ်တံခွန်ကို မိုးစွန်ထိ ဖြန့်လွှား ဘုံသုံးဆင့်ခရိုင်ဖျားမှာ ဘုရားဖြစ်တော်မူခဲ့လေသတည်း။

လူရော နတ်ပါ ဗြဟ္မာ မကြွင်းဘုံခပင်းက ဝပ်စင်းပူဇော်ကြရာ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓ သုံးလောကမကိုဋ် အမြိုက်ထွဋ်ထား မြတ်ဘုရား ဖြစ်တော်မူပြီးသော် ကိုယ်တော်တည်းသာ ဖိုလ်ချမ်းသာဖြင့် သတ္တာ သတ္တ မြတ်ဌာနဝယ် နဝတာလီ ရက်စီစဉ်ဖြင့် ရပ်တည်မွေ့လျော် စံပယ်တော်ပူပြီးသည်နောက် ပေါက်ရောက်သိမြင် တရားလမ်းစဉ်ကို ဆင်ခြင်တော်မူလေရာ လွန်စွာနက်နဲ ခက်ခဲဘိတောင်း တရားကောင်း ကို အပေါင်းများစွာ သတ္တဝါတို့သည် ဘယ်မှာသိနိုင်ကြမည်နည်း၊ ကိလေသာပြောထူ ညစ်ကြေးမြူနှင့် နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါကို ငါ၏ တရား မဟောကြားပဲ ငါကားကိုယ်တည်း ချမ်းသာမှီး၍ ငြိမ်းကြီး ငြိမ်းစွာ ဖိုလ်ချမ်းသာဖြင့် ဝင်စာ ကာနေတော့မည်” နှလုံးဖြင့် စောထွဋ် ဘုန်းမြတ်ဘုရားသည် အားလျှော့တော်မူခဲ့ပြန်လေရာ-

ထိုစဉ်အခါ မိုးပြဟွာဟု မဟာသဟမ္ပတိ အရေးကုန်သိလေ
သော် “နဿတိ ဝတဘော လောကော၊ ဘော-အိုအချင်းတို့၊
လောကော-လောကကြီးသည်၊ နဿတိ ဝတ-ပျက်စီးတော့မည်
တကား”-

ဤကဲ့သို့ ငြီးတွားလျက် ဘုရားရှင်အထံသို့ လျင်မြန်စွာ
သက်ဆင်း၍ ရှစ်ခိုးခြင်း အဗ္ဗလီအကြိမ်ကြိမ် တင်ချီလျက် သမင်္ဂီ
စေတနာ ရှိသေခြင်းအဖြာဖြာကို ရှေ့တော်မှာပြုပြီးမှ “ဒေသေတုဘန္တေ
-ဘဂဝါ ဓမ္မံ၊ ဘဂဝါ-ဘုန်းတော်နေဝန်း ထွန်းတထိန်ထိန် သာဂိန်
ထွင်ဖူး နိဗ္ဗာန်မျှ၊ ဓမ္မ-သိမြင်ထိုးထွင်း အလင်းထိန်လျက် ဓမ္မစက်ကို
ဒေသေတု-သတ္တဝါအများအား ဂရုဏာရှေ့ထား၍ ဟောကြားတော်
မူပါဘုရား” ဟု ဝပ်တွားကာ အငာန်တန် ဤကဲ့သို့ တောင်းပန်သဖြင့်
နိဗ္ဗာန်ပိုင်ရှင် လေးသစ္စာသခင်သည်၊ သိမြင်ပြီး တရားအနက်ကို
ဟောမြှောက်တော်မူခြင်းငှာ ဂရုဏာအာရုံမွန်းထုန်သော နှလုံးဓါတ်ဖြင့်
ဆုံးဖြတ်တော်မူပြန်လေသည်တွင်-

ပြဟွာ သဟမ္ပတိ အဘိရာဇက ခွင့်တောင်းသည့်ကိစ္စကြောင့်
လောကကို ဉာဏ်ကွန်ယက်ဖြင့် ဖြန့်ကျက်၍ ရှုလေသော် ဉာဏ်စက္ခု
အတွင်းသို့ ထင်အလင်း မြင်လာတုံ မိဂဒါမြိုင်ရင်တွင် ပြည့်စုံပြီး ပါရမီ
ငါးပါးသော ဝဂ္ဂီအား အစချီ အာဒိတံ “ဓမ္မစက်သုတ္တန်” ကို သမုဋ္ဌာန်
ခွန်းအိန်၍ ညွှန်းမိန်တော်မူခြင်းငှာ ရွှေစကြာပဒုံပန်း စုံနှစ်ဖြာကြွမြန်း၍
ဗောဓိပင်အောင်မြေမှ ရှောင်သွေ၍ အကြွ မိဂဒါပြဟာဝနတွင်
တာပတငါးဦးတို့အား တရားထူးဟောကြားတော်မူလေသည်မှာ “ဒွေ
မေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ ပဗ္ဗဇိတေန န သေဝိသဗ္ဗာ” ဤကဲ့သို့ အစပြောသော
ဓမ္မစကြာ တရားတော်မြတ်ကြီး ဖြစ်လေသည်။

ဘုရားစင်စစ် ဖြစ်ပြီးသောအခါ ရှေးဦးစွာဖြင့် ဓမ္မစကြာတရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်အချက်များကို ထောက်ထားကာ ဆင်ခြင် လင်းလင်းကြီး မြင်လာကြပြီးလျှင် သူတော်စင်မြတ်ကလျာ သဒ္ဓါမျိုး ဓာတ်ပါလျက် သာသနာတော်ကို ခိုလှုံ၍ ယုံကြည်ရင်းရှိကြသော ကလျာဏဂိုဏ်းဝင် သဒ္ဓါဓာတ် ကြည်လင်သည့် သူတော်စင် မိတ်သဟာတို့သည် စိတ်သမ္မာ အရင်းခံလျက် သမုဋ္ဌာန်စကြာ မြတ်လှသော သုတ်ဓမ္မာကို နုတ်လျှာဖြင့် ကွန်မြူး၍ ရင်ကျူးရွတ်ဆို ကြကုန်အံ့သတည်း။

ဓမ္မစကြာအမွှမ်း - ကယား - ယုတ်ကွဲချရာဂ်

- ပဲမာရယ် ကျီဘျာအော်ဟျာ၊ ဒျကာချေး ဟေလွီးသချေ။
ကေပို့ဟျာ ဟေလဲ တစီး၊ ဒုဗ်ယာဖုဗ် မွီးသုမေဓာ၊
- လုဗ်မာရယ် ဒီပင်္ကရာ၊ နိုလိုဂ်ခဲ ကဿပ ရိုးမီး။
နယ်ထွူးပါ မာရယ်ဟုပဲ၊ မွီးပေချ မာရယ် ဂေါတမ။
- အီထုဂ်ပွေ၊ စိုင်းကဲဒိုဂ်ဒွ၊ စေတဖိုင်းကျေ ပါရမီဆာဂ်။
ကျယ်၊ ဖြေ၊ ကီ ပါရမီ စိုင်းဆာဂ်၊ ကျုဂ် ကုဂ်ဒွ၊ ဟေချေချစီး။
- ပါရမီဘား ထွူးကာမဇ္ဈိ၊ ငိုကယား ဟေစေ့ငေကီ။
ခွီသုဒ္ဓေါ ကေကပိုလ၊ ပိုလေမွီး မယ်တော်မာယာ။
- ဖြေးအိုဖြူ ပိုဂ်ဘုဗ်းယသော်၊ နာဆာဂ်စိုင်းစွ၊ နိုလုဗ်းထွူးခွိ။
ကျယ်မိုအို စိုင်းဟိုးဒုဗ်ကုဗ်း၊ ကျယ်မိုးအေ့ ထေလေးရေ့ကုဗ်း။

ယာဂ် မိုဖြေ ဆွိ၊ ဆဲ၊ စာဂ်း၊ ဘွိဖဲဘျား ကျေဒွဂ် ဆ၊ ဖြေ။
 ဘုဂ်နော်ခဲ ဖီးဖိုဂ်းပွေဂ်မို၊ မွီး “ရာဟု” အယ်ဖုအိုလျာ။
 ထွူးထွဂ်းခဲ ယုဂ်ခွေပေလား၊ အောနောဟော-ထေကျူ မိက္ကဲ။
 ထေကယ်ဘဲ “နော်မာ” လျာမိုဂ်၊ လေထွူးဘွိ ကဲတုဂ်ခွပ်ဆွပ်။
 ယဋီကာ နေဒွဒွပ်ယုပ်ဟျာ၊ ခြူးလွီးစွ၊ ဘောဗီးကယ်ဘျား။
 နာစိုဂ်းစွ၊ ကျေကုဂ် ဒုက္ကရ၊ စွီးစိခြား ခါလေယုပ်းတို။
 နိုဘောဟျား လွီးမားသစ္စာ၊ ပု-ဒိ-အာ၊ ဗောမိက္ကော်လဲ။
 လော်ထွဂ်းခဲ ဖိုဂ်းပွီးမုပ္ပုဂ်၊ ထွူးထျာနျာ ပေဟော့မာရယ်။
 - ဖလသမ္မာ နွိနာဂ်းနွိဖိုဂ်၊ မာရယ်တုဂ်မု-ကီမေ့ကျိယား။
 ဖြေးဒျက္ကော့ ဆိုးဒိုကျာပေ၊ တေးနေးရာဂ် ဒျကလွူစွ၊ သျား။
 - သဟမ္ပတိ မျထာဂ်စေ့ငေး၊ နသမတိ ဝတ ဘော လောကေ၊
 ကေထုဂ်ခဲ-ပိုလုဂ်လော်ပါ၊ အိုနေဒွဒွပ်ကေ ကိတာအိဗဲ။
 - ဒေသေတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ၊ ဖြေဖိုဂ်းပွီး ပွေဂ်ခိုအိုပါ။
 ဝိကီမေ့ ဂျုဗ်ကျာနိုဘော၊ ဗဲဟုဂ်ပွေ နောဟောလာဝို။
 - စေ့ယော က္ကာဘော အခြေအထွူး၊ တုဂ်က္ကာမု လိုဂ်ဘား
 ကျယ်ဖြေ။
 လိုဂ်လီးဟျား ဝဂ္ဂိစေ့ညား၊ ပါကိထော-ကျူမိဂဒါ။
 - ဒွေ မေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိတေန န တေဝိတဗ္ဗာ။
 မာရယ်ဝိုလုဗ် ပိုဟျားဟုအာဂ်း၊ ပိုကျိထေပါ၊ နိဒါးပွ၊ ဖြေး။
 ဖုဗ်ခွပ်းဖဲ အိုကျေနိုဒါ၊ ဖုဗ်မော်မြာ အိုဟိုဂ်နိုဟိုဂ်း၊ ဟုနော်ဟျာ
 ဗားဟော့ပေစီး။

ဓမ္မစကြာအမွမ်း - ယင်းသလဲ - ယှဉ်ဣဒ္ဓိနှင့်ခေါ်ရိုင်း

- ဟဲ့ကျောင့်ဖြား ကျီဘန်အဲနွက်၊ ဒေါက်ကိန်ချွတ် ဟန်းလွန်သချေ။
ကားဟာပေါင် ဟန်းလာတစီး၊ ဒူးယန်ဖု မွန်သုမေခါ။
- လုဗ်ကျောင့်ဖြား ဒီပက်ရာ၊ နောလုဂ်ခါ-ကဿပ ရမီး။
နာထွေးကယ် ကျောင့်ဖြားခေါ်ဟဲ့၊ မွန်ပန်ဒိုင့် ဂေါတမဖြား။
- အန်းထုဗ်ပွေ၊ စောင်ဟကား ဒေါင်းဒွ၊ စ ကစူဗ်း ကျူဂ်
ပါရမီဆိုင်။
ကျာ၊ ဖြာ၊ ဂီ ပါရမီ စူဗ်းဆိုင်၊ ကျူဂ်ကုဂ်ဒွ ဟန်းချေဒိုင်စီး။
- ပါရမီဘွန် ထွေးကိန် မဇ္ဈိ၊ ငေါ်တလိုင် ဟန်းစ၊ ငါကီ။
ခွီသုဒွေါ ကန်ကပွိလ၊ မှုန်လန်မွန်မယ်ဂတတ်မာယာ။
ဖြာအောဖြူ ပေါင်ဘူးယသော်၊ နိန်းဆိုင်စုဗ်စွ နီလထွေးခွီ။
ကျာတောင်အော စုဗ်ဟောဒူးအူ၊ ကျာမတောင့်အာ
ထန်းလဲရိန်အူ။
- မော့ထိုင်းဒူးဖြာ ဆွန်၊ ဆာ၊ စိုင့်၊ ဘူဗ်းဖဘန် ကျူဂ်တအူး
ဆ၊ ဖြာ။
တော့နွက်ခါ ဖီးဖေါင်းပွဲးမှုန်၊ မွန် “ရာဟု”ယားဖူအောလန်၊
ထွေးထုဂ်ခါ တကျော့ပန်လိန်၊ နနွန်ဟာ ထန်းဟာကျာက္ကု၊
ထန်းကားဘ “နော်မာ”လော်မှုန်၊ လန်ထွေးဘူဗ်းက
တူဗ်ခူးဆူး။

- ယဋိကာ နန့်ဒူးယှပ်ဟာ၊ ခြက်လွန်စွ၊ ဘျက်းဘီးကာဘန့်။
နိန်းစုမ်းစွ၊ ကျက်ဒုက္ကရ၊ စွန်စိခြိန့် ခါးလန်ယူးဗား။
- နီဘားဟာ၊ လွန်မိုက်သစွာ၊ ပု-ဒိ-အာ-က္ကုန်းဒူးဘောင့်လာ။
လျှထုဗ်ခါ ပွန်းပီးမော့ ပျက်ထွန်းနိန်းကျာ့ ပန်ဂေါ်ကျောင့်ဖြား။
- ဖလသမ္မာ နွန်းနိန်နွန်းခါးလန်၊ ကျောင့်ဖြားတူဗ် ကီမဲ့ ကျီယော့
ဖြာပွန်းဗား ဆော့ဒေါကျန်ပန်၊ တနယ်ကဲ ဒေါတက္ကုန်စွန်စိဗ်။
- သဟမ္ပတိ မော့ထိုင်းဆိနာ၊ နသတိ ဝတဘော လောကော။
ကန်ထုဗ်ခါပျက်လှုပ် လွှကယ်၊ အောနန့်ဒူးကန် ကိန်လန်
အန်းလိုင်”။
- ဒေသေတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ခမ္မံ၊ ဖြာပွန်းပွီ ပွဲးမူဂ်အောကီး။
ငေါ်ကီမဲ့ ကျုဗ်ကျန်နီဘား၊ လိုင်ဟုဗ်းပွန် နွင်ဟောလန်ငေါ်။
- စယိုက်လျှိုင်ဘား ခြာအထော၊ တူဗ်လွဲမော့ လိုင်ဘွန်ကျာဖြာ။
လှက်လီဟာ့ ဝဂ္ဂိစားငိုင်၊ ပိန်ဆိထိုက် ဟာ့မိဂဒါ။
- “ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ၊ ပဗ္ဗဇိတေန န သေ ဝိကဗ္ဗာ”။
ကျောင့်ဖြားငေါ်လုဗ် ပေါင့်ဟာ့ခအယ်၊ ပေါင့်ကျီထန်းကယ်
တနာပွဲဒွင်း။ ဖူးခူးဖ-အောကျဲ တနာ၊ ဖူးမော်မိုက်းအော
ဟောင်းနန်ဟုဗ်း၊ ကနွက်န့ ကရာဂ်ပန်စီး။ ။

အယုတ်တရား (၂) -
လမ်းမှားနှစ်သွယ်

ဒွေ' မေ ဘိက္ခုဝေ အန္တာ
ပဗ္ဗဇိတေန န သေဝိတဗ္ဗာ။
- ကတမေ ဒွေ့?

၁။ ကာမသုခခံစားကျင့်
(လျော့သောအကျင့်)

- ယော စာယံ
ကာမေသု
ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ
ဟီနော ဂမ္မော
ပေါထုဇ္ဇနိကော
အနရိယော
အနတ္ထသံဟိတော။

၂။ ကိုယ်ဆင်းရဲအောင်
ညှင်းဆဲအကျင့်
(တင်းသောအကျင့်)

- ယော စာယံ
အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ
ဒုက္ခော အနရိယော
အနတ္ထသံဟိတော။

အကျင့်ဖြောင့်တန်း(၃) -
အလယ်လမ်း
(မညှင်းမပဋိပဒါ)

ဧတေ ခေါ ဘိက္ခုဝေ
ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္မ
မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ
တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ
စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ
ဥပသမာယ အဘိညာယ
သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္ထတိ။

- ကတမာ စ သာ ဘိက္ခုဝေ (တစ်ဦး)
 မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ
 တထာဂတေန အဘိသမ္ပုဒ္ဓါ
 စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ (သံပြိုင်)
 ဥပသမာယ အဘိညာယ
 သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး
 အကျင့်တရား

- အယမေဝ အရိယော (တစ်ဦး)
 အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ။

- သေယျထိဒံ?
 ယမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ (သံပြိုင်)
 သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော
 သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော
 သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။

- အယံ ခေါ သာ ဘိက္ခုဝေ (တစ်ဦး)
 မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ
 တထာဂတေန အဘိသမ္ပုဒ္ဓါ
 စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ (သံပြိုင်)
 ဥပသမာယ အဘိညာယ
 သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

(ဗုဒ္ဓ၏တရားအမြင်)

(၈)

ဆင်းရဲမုချ (၄) - ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ (တစ်ဦး)
(ဒုက္ခသစ္စာ) ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။

- ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာပိ ဒုက္ခာ၊ (သံပြိုင်)
ဗျာဓိပိ ဒုက္ခော၊ မရဏမ္ပိ ဒုက္ခံ၊
အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊
ပိယေဟိ ဝိပွယောဂေါ ဒုက္ခော၊
ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ၊
သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။

ဆင်းရဲကြောင်း(၅)- ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ (တစ်ဦး)
(သမုဒယသစ္စာ) ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ။

- ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ
နန္ဒိရာဂ သဟဂတာ
တတြ တတြာ ဘိနန္ဒိနိ။
- သေယျထိဒံ?
- ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ (သံပြိုင်)
ဝိဘဝတဏှာ။

ဆင်းရဲငြိမ်းရာ(၆)- ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ (တစ်ဦး)
(နိရောဓသစ္စာ) ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ။

- ယော ဘဿာယေဝ တဏှာယ(သံပြိုင်)
 အသေသဝိရာဂနိရောဓော
 စာဂေါ ပဋိနိဿဂေါ
 မုတ္တိ အနာလယော။

ဆင်းရဲငြိမ်းရာ (၇) - ဣဒံ ခေါ ပန ဣက္ခဝေ (တစ်ဦး)
 နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။
 လမ်းစဉ်ကောင်း အယမေဝ အရိယော
 (မဂ္ဂသစ္စာ) အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ။

- သေယျထိဒံ?
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ (သံပြိုင်)
 သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော
 သမ္မအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော
 သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။

(သစ္စာလေးပါး၌ အသိဉာဏ် ၁၂-ပါး)

(၁)

ဒုက္ခသစ္စာ၌ အသိဉာဏ် ၃-ပါး

၁။ သစ္စဉာဏ် (၁) - “ဣဒံ ဒုက္ခံ (တစ်ဦး)
 အရိယသစ္စ”န္တိ မေ ဣက္ခဝေ
 ပုဗ္ဗေ အနန္တဿု တေသု ဓမ္မေသု

စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ (သံပြိုင်)
ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၂။ ကိစ္စဉာဏ် (၉) - “တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ(တစ်ဦး)
ပရိညေယျ”န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ
ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသု
စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံဥဒပါဒိ၊ (သံပြိုင်)
ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၃။ ကတဉာဏ်(၁၀) - “တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ(တစ်ဦး)
ပရိညာတ”န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ
ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသု
စက္ခုဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံဥဒပါဒိ၊ (သံပြိုင်)
ပညာဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။

သမုဒယသစ္စာန္တိ အသိဉာဏ် ၃-ပါး

၁။ သစ္စဉာဏ်(၁၁) - “ဣဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ (တစ်ဦး)
အရိယသစ္စ”န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ
ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသု
စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ (သံပြိုင်)

ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၂။ ကိစ္စဉာဏ်(၁၂) - “တံ ခေါ ပနိဒံ (တစ်ဦး)

ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ
ပဟာတဗ္ဗိန္ဒြိယံ မေ ဘိက္ခဝေ

ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသု
စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ (သံပြိုင်)

ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၃။ ကတဉာဏ်(၁၃) - “တံ ခေါ ပနဒံ (တစ်ဦး)

ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ
ပဟိနန္ဒြိယံ မေ ဘိက္ခဝေ

ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသု
စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ (သံပြိုင်)

ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။

နိရောဓသစ္စာ၌ အသိဉာဏ် ၃-ပါး

၁။ သစ္စဉာဏ်(၁၄) - “ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ (တစ်ဦး)

အရိယသစ္စိန္ဒြိယံ မေ ဘိက္ခဝေ

ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသု

စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံဥဒပါဒိ၊ (သံပြိုင်)
 ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
 အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၂။ ကိစ္စဉာဏ်(၁၅) - "တံ ခေါ ပနိဒံ (တစ်ဦး)
 ဒုက္ခနိရောဓံ အနိယသစ္စံ
 သစ္စိကာတဗ္ဗ"န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ
 ပုဗ္ဗေ အနုဋ္ဌယုတေယု ဓမ္မေယု
 စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ (သံပြိုင်)
 ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
 အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၃။ ကတဉာဏ်(၁၆) - "တံ ခေါ ပနိဒံ (တစ်ဦး)
 ဒုက္ခနိရောဓံ အနိယသစ္စံ
 သစ္စိက" ဟန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ
 ပုဗ္ဗေ အနုဋ္ဌယုတေယု ဓမ္မေယု
 စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ (သံပြိုင်)
 ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
 အာလောကော ဥဒပါဒိ။

မဂ္ဂသဗ္ဗာန် အသိဉာဏ် ၃-ပါး

၁။ သဗ္ဗဉာဏ်(၁၇) - "ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ (တစ်ဦး)
 အရိယသစ္စ"န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ
 ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသု
 စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ (သံပြိုင်)
 ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
 အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၂။ ကိစ္စဉာဏ်(၁၈) - "ဘံ ခေါ ပနိဒံ (တစ်ဦး)
 ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ
 အာဝေတဗ္ဗ"န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ
 ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသု
 စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ (သံပြိုင်)
 ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
 အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၃။ ကတဉာဏ်(၁၉) - "ဟံ ခေါ ပနိဒံ (တစ်ဦး)
 ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ
 အာဝိတ"န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ
 ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသု
 စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ (သံပြိုင်)
 ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
 အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(ဗုဒ္ဓအဖြစ်ကို ဝန်ခံတော်မူစဉ်)

(ဃ)

ဘုရားဖြစ်ကြောင်း(၂၀) -
ရှေးက ဝန်မခံပုံ

- ယာဝကီဝဉ္စ မေ ဘိက္ခဝေ (တစ်ဦး)
 ဣမေသု စတုသု အရိယသစ္စေသု
 ဧဝံ တိပရိဝဋ္ဋံ ဒွါဒသာကာရံ
 ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ
 န သုဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ၊
 - နေဝ တာငါဟံ ဘိက္ခဝေ
 သဒေဝကေ လောကေ (သံပြိုင်)
 သမာရကေ သဗြဟ္မကေ
 သဿမဏဗြာဏုဏိယာ
 ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ
 “အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ
 အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ ပစ္စညာသိ။

ဘုရားဖြစ်ကြောင်း(၂၁) -
ယခုမှ ဝန်ခံပုံ

- ယတော စ ခေါ မေ ဘိက္ခဝေ(တစ်ဦး)
 ဣမေသု စတုသု အရိယသစ္စေသု
 ဧဝံ တိပရိဝဋ္ဋံ ဒွါဒသာကာရံ
 ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ
 သုဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ။
 - အထာဟံ ဘိက္ခဝေ
 သဒေဝကေ လောကေ (သံပြိုင်)

သမာရကေ သဗြဟ္မကေ

သဿမဏာဗြာဟ္မဏိယာ

ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ

“အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ

အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ” ပစ္စညာသိ။

ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်(၂၂) -

ဖြင့် သိမြင်ပုံ

ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ၊

“အကုပ္ပိ မေ ဝိမုတ္တိ၊

အယမန္တိမာ ဇာတိ၊

နတ္ထိ ဒါနိ ပုနတ္တဝေါ” တိ။

ပဉ္စဝဂ္ဂိတို့ (၂၃)

တရားကို နှစ်သက်ပုံ

“ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။

အဟ္တမနာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု။

ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

အရှင်ကောဏ္ဍည (၂၄) -

သောတာပန်ဖြစ်ပုံ

ဣမသ္မိံ စ ပန

ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ

အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ

ဝိရဇံ ဝိတမလံ

ဂမ္မစက္ခံ ဥဒပါဒိ

“ယံကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊

သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ”န္တိ။

ဓမ္မစကြာတရား ဧနာန်ဆက်တွဲဖြစ်ရပ်ထူးများ

(၉)

ဘုမ္မစိုးနတ်များ (၂၅) - ပဝတ္တိတေ စ ပန (တစ်ဦး)

ကောင်းချီးပေးပုံ

ဘဂဝတာ ဓမ္မစက္ကေ

ဘုမ္မာ ဒေဝါ

သဒ္ဓံမနုဿာဝေသုံ

“ဧတံ ဘဂဝတာ (သံပြိုင်)

ဗာရာဏသီယံ

ဣသိပဏနေ မိဂဒါယေ

အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ

ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ

သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ

ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ

ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ

လောကသ္မိ”တိ။

စာတုမဟာရာဇ်နတ်များ -

ဘုမ္မာနံ ဒေဝါနံ (တစ်ဦး)

ကောင်းချီးပေးပုံ

သဒ္ဓံ သုတ္တာ

စာတုမဟာရာဇ်ကာ ဒေဝါ

သဒ္ဓံမနုဿာဝေသုံ

“ဧတံ ဘဂဝတာ (သံပြိုင်)

ဗာရာဏသိယံ

ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ

အနုတ္တရံ မေဓစက္ကံ

ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ

သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ

ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ

ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ

လောကသ္မိံ”တိ။

တာဝတိံသာနတ်များ

ကောင်းချီးပေးပုံ

- စာတုမဟာရာဇိကာနံဒေဝါနံ(တစ်ဦး)

သဒ္ဓံ သုတ္တာ

တာဝတိံသာ ဒေဝါ

သဒ္ဓံ မနုဿာဝေသုံ

“ဧတံ ဘဂဝတာ (သံပြိုင်)

ဗာရာဏသိယံ

ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ

အနုတ္တရံ မေဓစက္ကံ

ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ

သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ

ယာမာနတ်များ
ကောင်းချီးပေးပုံ

ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ
ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ
လောကဿိံတိ။

တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ (တစ်ဦး)

သဒ္ဓံ သုတ္တာ
ယာမာ ဒေဝါ

သဒ္ဓံမနုဿာဝေသုံ

“ဧတံ ဘဂဝတာ (သံပြိုင်)

ဗာရာဏသိယံ

ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ

အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ

ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ

သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ

ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ

ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ

လောကဿိံတိ။

တုသိတာနတ်များ
ကောင်းချီးပေးပုံ

- ယာမာနံ ဒေဝါနံ (တစ်ဦး)

သဒ္ဓံ သုတ္တာ

တုသိတာ ဒေဝါ

သဒ္ဓံမနုဿာဝေသုံ

“ဧတံ ဘဂဝတာ (သံပြိုင်)

ဗာရာဏသီယံ

ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ

အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ

ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ

သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ

ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ

ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ

လောကသ္မိ”တိ။

နိမ္မာနရတိနတ်များ
ကောင်းချီးပေးပုံ

- တုသိတာနံ ဒေဝါနံ (တစ်ဦး)

သဒ္ဓံ သုဘ္ဘာ

နိမ္မာနရတီ ဒေဝါ

သဒ္ဓံမနုဿာဝေသုံ

“ဧတံ ဘဂဝတာ (သံပြိုင်)

ဗာရာဏသီယံ

ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ

အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ

ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ

သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ

ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်
များ ကောင်းချီးပေးပုံ

ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ
ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ
လောကသ္မိတိ။

- နိမ္မာနရတီနံ ဒေဝါနံ (တစ်ဦး)

သဒ္ဓံ သုတွာ
ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ ဒေဝါ
သဒ္ဓံ မနုဿာဝေသုံ

“ဧတံ ဘဂဝတာ (သံပြိုင်)

ဗာရာဏသိယံ
ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ
အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ
ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ
သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ
ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ
ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ
လောကသ္မိတိ။

ဗြဟ္မာများ
ကောင်းချီးပေးပုံ

- ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနံ ဒေဝါနံ(တစ်ဦး)

သဒ္ဓံ သုတွာ
ဗြဟ္မကာယိကာ ဒေဝါ
သဒ္ဓံ မနုဿာဝေသုံ

“ဧတံ ဘဂဝတာ (သံပြိုင်)

ဗာရာဏသီယံ
 ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ
 အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ
 ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ
 သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ
 ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ
 ဗြဟ္မုနာဝါ ကေနစိ ဝါ
 လောကသ္မိတိ။

ဣတိဟ တေန ခဏေန (တစ်ဦး)
 တေန လယေန တေန မုဟုတ္တေန
 ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ သဒ္ဓေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစိ။

သောင်းလောက (၂၆) - အယဉ္ဇ ဒသသဟဿိ လောကဓာတု
 ဓာတ်တုန်လှုပ်ပုံ သံကမ္ပိ သမ္ပကမ္ပိ သမ္ပဝေဓိ။
 အရောင်အလင်း (၂၇) - အပ္ပမာဏော စ ဥဠာရော
 ဖြစ်ပေါ်လာပုံ သြဘာသော လောကေ ပါတုရဟောသိ
 အတိက္ကမ္ပ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝန္တိ။

မြတ်စွာဘုရား (၂၈) - အထ ခေါ ဘဂဝါ (သံပြိုင်)
 ဥဒါန်းကျူးပုံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ----
 “အညာသိ ဝတ ဘော
 ကောဏ္ဍညော၊
 အညာသိ ဝတ ဘော
 ကောဏ္ဍညော”တိ။

- ဣတိ ဟိဒံ
 အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ
 “အညာသိကောဏ္ဍညော”တွေဝ
 နာမံ အဟောသိ။

အညာသိ- (၂၉) -
 ကောဏ္ဍည ရှင်ရဟန်း
 အဖြစ်တောင်းပုံ

- အထခေါ
 အာယသ္မာ အညာသိကောဏ္ဍညော
 ဒိဋ္ဌဓမ္မော ပတ္တဓမ္မော
 ဝိဒိတဓမ္မော ပရိယောဂါဋ္ဌဓမ္မော
 တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော ဝိဂတကထံကထော
 ဝေသာရဇ္ဇပုတ္တော အပရပုစ္စယော
 သတ္တုသာသနေ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ-
 “လဘေယျဟံ ဘန္တေ
 ဘဂဝဟော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇံ
 လဘေယျံ ဥပသမ္ပဒ”န္တိ။

ဧဟိ ဘိက္ခု (၃၀) -
 ရဟန်းအဖြစ်ရပုံ

- “ဧဟိ ဘိက္ခု”တိ ဘဂဝါ အဝေါစ၊
 “သ္မာက္ခာတော ဓမ္မော၊
 စရ ဗြဟ္မစရိယံ
 သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာ”တိ။
 သာဝ တဿ အာယသ္မတော
 ဥပသမ္ပဒါ အဟောသိတိ။

ဓမ္မစက္ကဝုတ္တနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ဓမ္မစကြာ ရှစ်လုံးပွဲကဗျာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ကန်တော့ခန်း

- ၁။ ဂုဏ်တော်ကိုးဝ၊ ပြည့်ဝစုံစွာ၊
 လောကထွဋ်ထား၊ ဘုရား မြတ်စွာ။
 လက်စုံယှက်မိုး၊ ရှစ်ခိုးပန်ထွာ၊ ပထမ၊ ဗုဒ္ဓ၊ ဝန္တနာ။ ။
- ၂။ ဂုဏ်တော်ခြောက်ပါး၊ ထင်ရှားထယ်ဝါ၊
 သုံးလူထွဋ်ထား၊ တရားမှန်စွာ။
 လက်စုံယှက်မိုး၊ ရှစ်ခိုးပန်ထွာ၊ ဒုတိယ၊ ဓမ္မ၊ ဝန္တနာ။ ။
- ၃။ ဂုဏ်တော်ကိုးပါး၊ ထင်ရှားပေတာ၊
 ဘုရားရင်နှစ်၊ သားစစ်သံဃာ။
 လက်စုံယှက်မိုး၊ ရှစ်ခိုးပန်ထွား၊
 တတိယ၊ သံဃာဝန္တနာ။ ။
- ၄။ ကျွေးမွေးယုယ၊ ဆုံးမမှန်စွာ၊
 ကျေးဇူးကြီးလှ၊ မိဘနှစ်ဖြာ။
 လက်စုံယှက်မိုး၊ ရှစ်ခိုးပန်ထွာ၊
 စတုတ္ထ၊ မိဘ၊ ဝန္တနာ။ ။
- ၅။ ရှေ့ရေးနောက်ရေး၊ မျှော်တွေးခါခါ၊
 လိမ္မာသိတတ်၊ သင်သည့်ဆရာ။
 လက်စုံယှက်မိုး၊ ရှစ်ခိုးပန်ထွား၊
 ပဉ္စမ၊ ဆရာ ဝန္တနာ။ ။

- ၁။ လွှဲစွဲတပါး၊ လိုဂ်ဘား၊ မွီးလား၊
 (ယား) ထူဂ်ခဲရမီး၊ မာရယ် ကျီဘား။
 ဘျဘူမ်းတူပ်ခူပ်၊ ကျော့ဘဲ ဗားထျာ၊
 ခါလုဗ်ခဲ၊ ကျော့ဘဲ ကျော့မာရယ်။ ။
- (လဲ) - လွိုင်စွဲတပါး၊ မွိုင်လှက်ထန်းဂေါ်၊
 ထူဗ်ခဲရမီး၊ ကျော့ဌ်ဖြား ကျီဘန့်။
 ကျဉ်ဘား ဒိုင်ကျော့ဌ်၊ ဗယ်ထန်းတဘာ၊
 ခလုဗ်ခဲ တဘာ၊ ကျော့ဌ်ဖြား။ ။
- ၂။ မွီးလားစိုက်စွဲ၊ လိုဂ်လီးပေလား၊
 စိုက်ဖြေ ဒုဂ်ခူပ်၊ ငိုက္ကဲ ဟိုးဘေ။
 ဘျဘူမ်းတူပ်ခူပ်၊ ကျော့ဘဲဗားထျာ၊
 နိုတမား၊ ကျော့ဘဲ၊ ငိုက္ကဲတိုး။ ။
- (လဲ) - မွိုင်လှက် စုမ်းစွဲ၊ လှက်ထန်းပန်နယ်၊
 စ၊ စုမ်း ဒူးကျိုဂ်၊ ငေါ်ကျိုဌ်တော့ဘား။
 ကျဉ်ဘား ဒိုင်ကျော့ဌ်၊ ဗယ်ထန်းတဘား၊
 နောတမိုင်၊ တဘာ၊ ငေါ်ကျိုဌ်တော့။ ။
- ၃။ လွှဲစွဲတမား၊ မွီးလားလီးကိုး၊
 (ယား) မာရယ်စိုထာဂ်၊ ဖုကျဲကျော့ဘွီ။
 ဘျဘူပ်တူပ်ခူပ်၊ ကျော့ဘဲ ဗားထျာ၊
 စိုက်ဟူဂ်ခဲ၊ ကျော့ဘေ၊ ဘွီဘျာစယ်။ ။

(လဲ) - လွန်စွာတမိုင့်၊ မွန်လီးထန်းလှက်၊
 ကျောင့်ဖြားစွန်းထိုင့်၊ တဘူဗွဲ ဖုကျဲ။
 ကြွဉ်ဘား ဒိုင်ကျောင့်၊ ဗယ်ထန်းတဘား၊
 စုမ်းဟုဗွဲခါ၊ တဘား၊ ဘူဗွဲသကျား။

၄။ ဘျထွး ဆူဂံထေ အိစွ၊ အိသျား၊

(ယား) မိုက်ဖဲစေ့နက်၊ ဘွိလှက်ဆိရှား။
 ဘျဘူဗွဲတူဗွဲခွမ်၊ ကျော့ဘဲဗားထျား၊
 ခဲလွီပွေ၊ ကျော့ဘေ၊ မိုက်ကျဲဖဲ။

(လဲ) - ဘော့ထွး၊ ဆူနံထန်း၊ အန်းစုနံအန်းနဲ
 မှက်၊ ဖ တစွ၊ ဘွိလှက် ဆောင်းဆနံ။
 ကြွဉ်ဘားဒိုင်ကျောင့်၊ ဗယ်ထန်းတဘာ့၊
 လွန်ပွေ နံခါ၊ တဘား၊ မှက်ဒိုင်ဖဲ။

၅။ ချေးငေး နိုဟော့၊ ယောချေး ဟူဂံပွေ၊

(ယား) စေ့ငေးလီများ၊ စွဲသျား စာရာ။
 ဘျဘူဗွဲတူဗွဲခွမ်၊ ကျော့ဘဲဗားထျား၊
 မာ၊ ညာဖိုဂံ၊ ကျော့ဘဲ၊ ဗား စာရာ။

(လဲ) - ချူဂံ ငါ့ နောခါး ယယ်ဟုဗွဲ ပွေ နံပွေ နံ၊
 ဆိတနနံ၊ လီးမနံ၊ စုနံစိုင့် စာရာ။
 ကြွဉ်ဘားဒိုင်ကျောင့်၊ ဗယ်ထန်းတဘား၊
 မွန်ငိုင်ဖိုဂံ၊ တဘာ့၊ ခွဲစာရာ။ ။

ဓမ္မစကြာအမွမ်း

- ၆။ တရာသုံးနှစ်၊ ခုနှစ်ကြိုလာ၊
 ကဆုန်လပြည့်၊ ဗုဒ္ဓနေ့မှာ။
 သုံးဘုံတိုက်လုံး၊ ခြိမ်းအုန်းကြေငြာ၊
 ဒို့ဘုရား၊ ထင်ရှား၊ ပွင့်ပေါ်လာ။
- ၇။ ဘုရားဖြစ်စ၊ နှစ်လချိန်ခါ၊
 ဝေနေယျများ၊ သနားညှာတာ။
 သဟမ္ပတိ၊ မည်ရှိပြဟွာ၊
 မြတ်ဘုရား၊ တရား တောင်းပန်ရှာ။
- ၈။ သစ္စာလေးဝ၊ ဓမ္မအမွန်၊
 လက်ဦးနာရ၊ ပြုကြဒိဋ္ဌာန်။
 ကျေးဇူးလွန်များ၊ ဘုရားဖြစ်ရန်၊
 ပဉ္စဝဂ် စုလျက်၊ ဉာဏ်ပေါ်ပြန်။ ။
- ၉။ ကောဏ္ဍညနှင့် ဝပ္ပအရှင်၊
 ရှင်ဘဒ္ဒိယ၊ နာမသခင်။
 အဿဇိအား၊ ငါးပါးစုံလင်၊
 မြတ်ဓမ္မ၊ ဦးစွာ နာဘို့ပင်။ ။
- ၁၀။ ဗောဓိနန်းမှာ မြန်းကြွဂယာ၊
 သုံးမိုင်ခရီး၊ တောကြီးမြိုင်မှာ။
 ဥပကနှင့် တွေ့ကြသောခါ၊
 ငါ၊ ဇိန၊ သိပ၊ မိန့်ဆိုတာ။ ။

- ၁၁။ ပြည်ဗာရာဏ၊ ဌာနအကျော်၊
ရှင်ပစ္စေက၊ ကျရမ္ပည့်ခေါ်။
ဘေးမဲ့လွတ်ကြောင်း၊ သားပေါင်းစံပျော်၊
ဣသိပတန မိဂဒါဟုခေါ်။ ။
- ၁၂။ မိဂဒါယ၊ ဌာနရောက်သော်၊
ဘုရားဖြစ်ကြောင်း၊ စိတ်ကောင်း မြင်မျှော်။
ဝဂ္ဂိုင်းဦး၊ အမျှူးခေါ်ဝေါ်၊
မြတ်ဘုရား တရား မိန့်ကြွေးကြော်။
- ၁၃။ ဝါဆိုလပြည့်၊ စနေနေ့မှာ၊
နေဝင်လထွက်၊ ရောင်ယှက်သာယာ။
သစ္စာလေးချက်၊ လေးနက်စုံစွာ၊
ဓမ္မစက် မိန့်မြွက်သံသာယာ။
- ၁၄။ သတ္တဝါများ၊ တရားနာရာ၊
ကုဋေတွက်စစ်၊ ဆယ့်ရှစ်သင်္ချာ။
ကျွတ်တမ်းဝင်ကြ၊ များလှပြဟွာ၊
နတ်တွေက မည်မျှရေနိုင်ပါ။
- ၁၅။ တရားစည်ကြီး၊ ရိုက်တီးမြိုင်မြိုင်၊
ဟောတိုင်းပြောတိုင်း၊ ဉာဏ်ပိုင်းနိုင်နိုင်။
သိမှု မြင်မှု၊ ကြည့်ရှုပိုင်ပိုင်၊
စက်တရား မဂ်အားလှိုင်ထက်လှိုင်။ ။

၁၆။ တရားစည်ကြီး၊ မည်ဟီးသံသာ၊
 နေရောင်ငုံစား၊ ကြာများပမာ။
 ပွင့်ကြ တင့်ကြ၊ လောကတံထွာ၊
 သစ္စာပွင့်၊ ဉာဏ်မြင့်၊ လောကုတ္တရာ။ ။

၁၇။ သင်တို့မြတ်ဖျား၊ ပိုင်းခြားသိမြင်၊
 သစ္စာလေးချက်၊ အနက်ဆင်ယင်။
 သိ၊ ပယ်၊ ဆိုက်၊ ပွား၊ လေးပါးဂုဏ်အင်၊
 တရားမှတ် အမြတ်နာစေချင်။ ။

၁၈။ ငါ၏ချစ်သား၊ နာကြပါလေ၊
 တရားကို ရှု၊ ပွားမှုထွေထွေ။
 သိရေး ပယ်ရေး၊ တွယ်ရေးမှာလေ၊
 အပိုင်ရ၊ မုချ-ငြိမ်းနိုင်ပေ။

ဓမ္မစကြာအမွမ်း (ကယား၊ ယင်းသလဲ)

၆။ မာရယ်ဖိုက်၊ ဘေကျား နာတယယ်စိုက်၊

(ယား) ဗုဒ္ဓ မော်နာဂ်း လဲရူးဘားခဲ။

စိုက်၊ ခါးလေလော် မီးသျှားရရှိ၊

ပဲမာရယ်၊ လိုက်လီး၊ ဖဲ့ထျာဟျာ။ ။

(လဲ) - ဖြားဖောင့် ဒန်းကိုင့် တရာစူမ်းနိန်း၊
 မှ်နိန်ဗုဒ္ဓ လရုပ် ဘိန့်ခါ။
 စူမ်းခါးလန်လွှ၊ မိန်လှ်ထန်းစာ၊
 ဟဲကျောင့်ဖြား၊ လှ်ဟ၊ ဖထန်းဂေါ်။ ။

၇။ ထွူးမာရယ်လုဗ် နာဂလဲ အခဲ၊

(ယား) ယောစိက္ကားဘေး၊ အေ့ဖြေးကျာခြံ။
 နေ့ဒုဗ်၊ မီးချ သဟမ္ပဋ္ဌိ၊
 ဗယ်၊ မာရယ်-နောပိ လျားလာဋီ။ ။

(လဲ) - ကျောင့်ဖြား ဖလုဗ် နီလ အခါ
 စယိုက်ကွိုက်ဘား၊ ဝေယျ အာဖြာ။
 မိန်သဟမ္ပဋ္ဌိ-နန့်ဒူးဗြဟ္မာ၊
 ဗယ် ကျောင့်ဖြား၊ နိုဂ်ပေါင့် ဟောငေါ်တော့။

၈။ သစ္စာလ္လီမာ ကွဲတိုးတာဘေ၊

(ယား) နီဟိုက် ရာဂ်ပိုဂ် ယေ ဘျားစာဂ်အို။
 ဘိုကုဂ်၊ အိုအေ့ ဟထျပေ မာရယ်၊
 ဖြေးအိုပွေ့၊ စေ့ညာ ဉာဏ်လီးထေ။ ။

(လဲ) - လိုန်မိုက်သစ္စ ငေါ်တော့ဓမ္မာ၊
 နန့်ဟုဗ်ရိုဂ်ပိုဂ် ဘန့်အောငုဂ်ခါ။
 ဖြာမာဘိုအာ တထျကျောင့်ဖြား၊
 ဖြာအောပွေ့၊ စငိုင်၊ လှ်ထန်းလီး။ ။

၉။ ကောဏ္ဍညဈ ဝပွဘျာစယ်၊
 (ယား) ရှင်ဘဒ္ဒိယ၊ ကျော့ဘိမဟာနာမ်။
 အဿဇိအော၊ စေညာလုဂ်ဘား၊
 ငိုကျီတိုး၊ ရာဂပိုဂ်၊ လေနီဟိုဂ်။ ။

(လဲ) - ကောဏ္ဍညဒိုင့် ဝပွသကျား၊
 ရှင်ဘဒ္ဒိယ တဘူဗ်းမဟာနာမ်။
 အဿဇိအဲ ဘိန္နဟစဝိုင့်၊
 ငေါကျီတော့ လန်နန် ဟူဗ် ရိုင်ပျန်။ ။

၁၀။ အို၊ ဣော်ဗောဓိ ကျကျူ ဂယာ၊
 (ယား) ဒိုင်းဝိုင် အယေး-တနောဒုဗ်ကူဗ်း။
 ပေါတာဆူဂ်ဈ ဥပက ရာဂ်၊
 ဗား ဇိန၊ ပိုးဟော့၊ နောစေညေး။ ။

(လဲ) - အော့ဣုန်း ဗောဓိ ကျဟဂယာ၊
 စုဗ်းမိုင်ယူဂ်အော တနိုက်ကျာမိ။
 တိုက်ဆူဗ်း ဥပက ဒိုင်းဣိုင့်ဣောင့်မာ၊
 ခွဲ ဇိန၊ ပျန်ကိုင့်၊ နိုဂ်ဆိတနာ။

၁၁။ ကေ၊ ဗာရာဏ ခါးလေမိုးဒုဗ်၊
 (ယား) ပစေ ဘျာစယ် ဖြေကျီခါးလေ။
 ဆိုးဒိုး မေးစာဂ်း တဲမ်းလေမိုး၊
 ဣသိပတန၊ ပိုဒါဂ်၊ မိဂဒါ။ ။

ဝတ်ရွတ်စဉ်

(လဲ) - ကန်ဗာရာဏ မွန်ဒူးခါးလန်၊
ပစ္စေက သကျား ဖြာကျီခါးလန်။
ဆော့မာစိုင့်ဒိုင့် ကာမိလန်တောင်၊
ဣသိပတန ပေါင့်အာ့ မိဂဒါ။ ။

၁၂။ ခါးလေဌာန၊ တိုက်မိဂဒါ။

(ယား) ယေ ချေးညေး၊ နျ၊ ဗား၊ ထွူးဟော့မာရယ်။
ဖြေးပွေ့၊ စေ့ညာ၊ ပိုအော့ဘောဒူဗ်၊
ကျော့မာရယ်၊ ပို့ဟော့၊ ထေလားငို။ ။

(လဲ) ခါးလန်ဌာန တူင်ဟ မိဂဒါ၊
ယယ်ဟ ချူဂ်ငါ၊ ခွဲ၊ ထွူးဖြား ဂေါ်။
ဒန်းဒူးပေါင့်အာ့ ဝဂ္ဂီစင်ငို၊
ကျီကျောင့်ဖြား၊ ပေါင်ထန်း၊ ငေါ်တော့ဘား။

၁၃။ လဲနိ ဘားနား မော့နားစနေ၊

(ယား) မော့တာ လဲထျာ တခဲတွဲဘျာ။
သစ္စာလ္လီမား ကျီယားပွဲဒွါး၊
ငိုဓမ္မ၊ ပို့ဟျား၊ တလားနိ။ ။

(လဲ) - လနိ အဘိန္နံ စနေ နှိုနိနိ၊
မူင်တိုက်၊ လတန်း ဖြော်ဆဲမော့တောင်၊
လိန်မိုက်သစ္စ၊ ငွီ၊ ယော့၊ ပွဲမိ၊
ငေါ်ဓမ္မ၊ ပေါင့်မြှက်၊ အဖြိုန်နိ။ ။

၁၄။ အေ့ခြေ၊ အေ့ထွူ နီဒါးလာငို၊

(ယား) ကုဋေ ဒျဘေ ဆာ့ဂ်လွီးစွါ အို။

ဆီးပွေ ဘေ့ချ ထွက်းကျေ နေ့ဒုဗ်၊

နေ့ဖုရာဂ်၊ ဘတေ၊ ဒျအာပါ။ ။

(လဲ) - အာခြာ အာထော တနာငေါ်နှင်

ကုဋေ ဒုဘား ဆိုင်လွိန်စွါအော။

လန်ပူ ပန်ဒိုင် နန်ဒူး ထွပ်ကျူဂ်၊

တနန်ဖု၊ ဒွါအိုင်၊ ဒိုင်းမားကား။ ။

၁၅။ လာငိုထောဒုဗ် ဒေါ်ဖြားရဟိ၊

(ယား) ပိုထေ ဘတေး လေယေ ပေပေ။

မုထာဂ်၊ စေ့ညေး၊ မျ၊ ယေ ဘေပေ၊

ငိုစက်အာဂ်၊ မဂ်လွဲ၊ ဒိတူဂ်တူဂ်။ ။

(လဲ) - ငေါ်ဖြိုန် ထုန်ဒူး ဒုန်းဖြိုန် ရဟီး၊

ပေါင်ထန်းဘွိန်မား လန်ယယ်ပယ်ပယ်။

ဆိနန်၊ မော့ထိုင်၊ မော့၊ ယယ် ဘားပယ်၊

ငေါ်စက်အဲ၊ မဂ်လွိုင်၊ ဟ ငါ့ငါ့။ ။

၁၆။ လာငိုထောဒုဗ် ရဟိဖြားနီ၊

(ယား) ကျိုဂ်၊ ခြါ ဘိုဖိုး၊ မျ ဆိုင်း တော်မော်။

တခြါတွါဘျား ဖိုးစယ်လေက္ကိး၊

တိုးလွဲ၊ ဖိုး၊ ရိုးကျိုး၊ လောကုတ္တရာ။ ။

(လဲ) - ငေါ်စားထုန့်ဒူး ရဟိဖြိန်နီ၊
 တာကော ပါမော့ တမိုက် ထန်းလှော်။
 ရီတွယ် မော့ကော၊ စား၊ ကော ခါးလန်၊
 သစ္စာကော၊ ရကျောင်၊ လောကုတ္တရာ။

၁၇။ စီး၊ ကျော့မာရယ်-စေ့ညေး ပွဲပွဲပွဲ။

(ယား) သစ္စာ၊ လာဆ-လွီမား၊ ရယေ။
 စေ့ညေး၊ ချေ၊ တိုက်၊ ရိုရိုး လွီမား၊
 တိုးမာ၊ ပွဲပွဲ၊ စေ့လော်၊ တိုးနီဒါး။ ။

(လဲ) - စီးကျောင့်ဖြား ဆိတနာပွဲ နုံးပွဲ၊
 လွိုင်မိုင့်သစ္စာ လန်ဆိုက်ရယယ်။
 ဆိနာ၊ တူက်၊ ဖန့် ဒန်းကိုင့်လွိုင်မိုင့်၊
 တောင်မိုက်ပွဲပွဲ၊ ကျီဘန့် တနာမော့။ ။

၁၈။ ဗား၊ ဖု-ဖဲတုဂ် နီဒါးချားမော့၊

(ယား) ရယေတိုးကွဲ ဖုဖျားပွဲကျိုက်။
 စေ့ညေး၊ ချေ၊ ညေး ဖျဒွါ မာညေး၊
 နီမာ၊ ပွဲပွဲ၊ တာတေး၊ ကကျပ်ပေ။ ။

(လဲ) - တနာမော့ခန့်၊ ကဖု ဖတူပ်၊
 ရယယ်ကွိုင်ကော့ ဖူးဖန့်ကျိုက်မိ။
 ဆိတနာ၊ ဒန်းကိုင့် ဖော့ဒု မိန်းနုက်၊
 နီမိန်း ပွဲပွဲ၊ ကျိုင်းဘ တောင်ဒူးကယ်။ ။

အယုတ်တရား နှစ်ပါး-လီးအယ်လွဲ နှစ်ဘိုး-မူမန်လွိုင် နိဗ္ဗာန်

၁၉။ ရွာသူအကျင့်၊ ရှောင်လင့်မသွေ၊
 ကာမသုခါ၊ ယုတ်မာမှုပေ။
 အတ္တကိလ၊ ကျင့်ကတထွေ၊
 ယုတ်တရား၊ နှစ်ပါး ရှောင်ပါလေ။

၂၀။ ကာမသုခ၊ ယုတ်လှပေတာ၊
 လောဘအစွန်း၊ ရောက်လွန်းပြစ်သာ။
 အတ္တကိလ၊ ဒေါသကြမ်းစွာ၊
 ကိုယ်ညှင်းဆဲ၊ အလွဲကျင့်ယုတ်မာ။ ။

၂၁။ ဝတ္ထုကာမ၊ ငါးဝအာရုံ၊
 လိုတာရက၊ လောဘစုပုံ။
 လိုတာရှောင်လွဲ၊ အလွဲကျင့်ယုံ၊
 ဒေါသကြမ်း၊ မဂ်လမ်း ပိတ်ဆီးကုန်။ ။

၂၂။ လောဘ၊ ဒေါသ-ယုတ်၊ မြတ် မမြင်၊
 ဒိဋ္ဌိမျက်ကမ်း၊ စွဲလမ်းပိတ်ပင်။
 ဥပါဒါန်မျိုး၊ လမ်းဆိုးကိုထွင်၊
 ယုတ်တရား၊ ပယ်ရှားရှောင်စေချင်။ ။

၂၃။ လျော့လွန်းပါက၊ ကာမသုခါ၊
 တင်းလွန်းတာက၊ အတ္တကိလာ။

လျှော့လွန်းသော်ပတ်၊ တင်းလွန်းပြတ်မှာ၊
နှစ်ပါးကင်း၊ ကျင့်ခြင်းမရွံ့မာ။ ။

၂၄။ အလွဲကျင့်ပြင်း၊ အတင်းခေါ်တာ၊
အကျင့်လျော့က၊ ကာမဘက်ပါ။
မလျော့မတင်း၊ စောင်းညှင်းသံသာ၊
မရွံ့မ၊ ကျင့်ကမ္မန်ရောက်လာ။ ။

၁၉။ ကျေ၊ အို-ဟီ ဖြေ၊ ရောမော့ရောလေ၊
(ယား) လော်စွံင်ကျယ်မိုး ရီဒိုင့်ခါးလေ။
ကျေဖီ၊ ဆိုးရဲ တလွဲတမား၊
ရီးကျာက္ကွဲ၊ နာဂ်မား၊ လေ၊ ရောပေ။ ။

(လဲ) - ကျျက်အော ဆီးဖန့် တဖိုင်တလာ၊
တောင်လိန့်ကာမ ဖူးမန်ခါးလန်။
အတ္တကိလ မာကျျက်ဒိုင်နန်၊
ဖူးမန်ကျိုင် နီမိုက်၊ ဘား၊ ကျျက်ဗား။ ။

၂၀။ စေ့လော် ကျယ်မိုး၊ လီးအယ်ဖဲရာဂ်၊
(ယား) လောဖားတာစာ တလွဲဘေစုဂ်။
အတ္တကိလ ဟားစေ့ ဘေ့ခူဗ်၊
တလွဲမား ရီဒိုင့် အီကိုးနေ။ ။

(လဲ) - တောင်၊ ကာမကျိုင် ဖူးမန်ရီကျာ၊
တလွဲအမိုင် လောဖား ဘလုဂ်။
အတ္တကိလ စ၊ ဟဲ ဘခူး၊
မာကျျက်နန်၊ မူးမန်၊ မွန်ကျိုင်ဗား။

၂၁။ တာတဲကျယ်မိုး ညာမီးလေယေ၊
 (ယား) ကေနီရီးစေ့ လောဖားတာတိုက်။
 စေ့ယှက်နီစုဂ် ကျေစုဂ် လေယှက်၊
 ဟားစေ့ထေ၊ မဂ်က္ကဲ၊ ဘွိတာတူဂ်။ ။

(လဲ) တာလန် ကာမ ငိုငိုမိုက်လန်ယယ်
 ကီအနီကဲ၊ စယှပ်ထန်းပွဲပွဲ။
 ကီနီဗားကဲ မာဟဲစုဗ် ပျန်၊
 စပွဲနန်းထန်း၊ တိုက်တူဗ်၊ မဂ်က္ကိဉ်ကျီ။

၂၂။ လောဖား ဟားစေ့ ကျီဒိုဂ်၊ ထာဂ်တို၊
 (ယား) ယှက်စုဂ် စယ်ခိ ဆုံးဒိုးမျ ထာဂ်။
 စေ့လော်မာစုဂ် ပုဗ်မျ ကွဲစုဂ်၊
 လီ၊ အယ်က္ကဲ၊ ချေကျား၊ လေရောနီ။ ။

(လဲ) လောဖားစဟဲ-ဆော့ထိုင်း-ကျီယှပ်၊
 ယှပ်စုဗ်မိုက်ခိ ဆော့ဒေါ့မော့ထိုင်း။
 စလော်မိန်းစုဗ် မော့ပုစုဗ်က္ကိဉ်၊
 ရီကျာက္ကိဉ်၊ ဒန်းကိုဉ် ယားယှက်ယှက်။

၂၃။ ပထွဲ တလွဲ-ကာမသုခါ၊
 (ယား) ခြေးတလွဲရဂ်-အတ္တ ကိလာ။
 ပထွဲ ဘောဗီး-ခြေးလွဲ လာတူဂ်၊
 ဆိုး၊ နာဂ်ကျေး-ကျေအျမဇ္ဈိမာ။ ။

၂၃။ ပတ္တု တလွ၊ ကာမသုခါ။
 (လဲ) ခြယ်တလွ၊ ကာ-အတ္တကိလာ။
 ပတ္တုဘီးဘျှို-ခြယ်လွ၊ တုဗ်နယ်၊
 ခေဆာ့ နီပါး၊ ကျှိုက်နှိုက်၊ တုဂ်ကျောင့်မာ။ ။

၂၄။ ကျေစုဂ် တလွ၊-ပို့အေ အခြေး၊
 (ယား) ကျေ ပထွ၊ ရာဂ်-တဖေ ကျယ်မိုး။
 ခြေးကျယ်၊ ဘေမေ-တလားဖြားနီ၊
 မဇ္ဈမ၊ ကျေအျ၊ တိုးဘေဟျား။ ။

၂၅။ ကျှိုက်စုဗ် တလွ၊-ပေါင်အာ့ အခြယ်၊
 (လဲ) ကျှိုက်ပတ္တုကဲ၊ ဟကိုဗ် ကာမာ။
 တွ၊ ခြယ်-တာမား မာခေါ့ ကိုင်းပိုင်၊
 မဇ္ဈမ၊ ကျှိုက်တုဂ်၊ တော့ဘားဟာ့။ ။

တိုက်တွန်းချက် -- ငိုရှုရှာ -- ဝေါ်နုဗ်ဆန်း

၂၅။ အပါယ်ဒုက္ခ၊ လွတ်ကြစေလို၊
 မဂ္ဂင်တရား၊ ကျင့်ငြားပိုမို။
 သိ၊ ပယ်၊ ဆိုက်၊ ပွား၊ တရားထိုထို၊
 အကျင့်သန်၊ နိဗ္ဗာန် ရမည်ကို။ ။

၂၅။ စေ့နော ဆီးဗ္ဗေ-ဘေကျား ဆိုးရဲ၊
 (ယား) မဂ္ဂင်တိုးက္ခဲ လော်စေ့ ကျယ်အို။
 စေ့ညေး၊ ချေ၊ တိုက်၊ ဖုမ်းဖျားလာငို၊
 ကျေဖြာ်အျ၊ နီက္ခဲ၊ နိဗ္ဗာန်အို။ ။

၂၅။ တာ ကျွက် ဒုက္ခ-နိဂ္ဂံစလန်ပု၊
 နိဗ္ဗာန်မိန်ကျိင်း-အန်ကျွက်စလော်။
 ဆိနာ၊ တူက်၊ ဖန်၊ ဒါန်းကျိင်း-ငေါ်နှက်၊
 ကျွက်ဖြိုင်ကဲ၊ နီဒူး၊ နိဗ္ဗာန်ကယ်။ ။

မဂ်၊ ကျင့်ရကျိုး - ဆွိ - ကျေအျ-မဂ် - ဆွိကျွက်အန်-မဂ်

၂၆။ မဂ္ဂင်ရှစ်ဝ၊ လမ်းမ၊ အမှန်၊
 မဇ္ဈိမလမ်း၊ သွားလမ်းခေမံ။
 ဘုရားရှင်လဲ၊ ကျင့်မြစိတ်သန်၊
 အစွန်းလွတ်၊ ဘုံထွင်မြတ် နိဗ္ဗာန်။

၂၇။ နိဗ္ဗာန်ကိုမှန်း၊ ပွားစမ်းမဂ္ဂင်၊
 ဘာဝေသဗ္ဗ၊ ကိစ္စခေါ်တွင်။
 သိက္ခာသုံးရပ်၊ ပေါင်းအပ်ဂုဏ်အင်၊
 သိ၊ ပယ်ပြီး၊ ဆိုက်နည်း နိဗ္ဗာန်ခွင်။

၂၆။ မင်္ဂလာလွှဲစွဲ-မဇ္ဈိကလွှဲဒဗ္ဗိ၊
 (ယား) ကျွ၊ ထိုက်ကယ်ဘေ-ဆိုးဒိုးဘေဆဲ။
 မာရယ်ဘျာကျယ်-ကျေဆော အာဂ်းဟော၊
 တဖျေတို-ရမီး-ကျိန်နိဗ္ဗာန်။ ။

၂၇။ ယေ ကကျူဗ်အိ၊ ဖုဖျားမဂ္ဂင်၊
 (ယား) ယေ၊ ကျေ-အေမီး၊ ကိစ္စ ဟေ့နော်။
 သိက္ခာစိုက်ကျိက်၊ လောပ္ပီးဒိုက်ဒွါ၊
 ညေး၊ ချေထိုက်၊ တိုက်လွှဲ၊ ကျူဗ်ခါးလေ။ ။

၂၆။ မဂ္ဂင်လွှဲစွဲ-လွှဲမင်္ဂလာမဂ္ဂင်၊
 (လဲ) လွှဲမဇ္ဈိမ-ဆော့ဘား အဆော့။
 ကျောင့်ဖြားမီး-လန်ကျောက် ကျူဗ်တနွက်၊
 တဖျူဂ်းဗား၊ နိဒ္ဒါ၊ နိဗ္ဗာန်ကယ်။ ။

၂၇။ ယယ်နိဗ္ဗာန်(ကဲ)-ဖူဖန်မဂ္ဂင်၊
 (လဲ) ယယ်ကျူဂ်းအေမီး-ကိစ္စရောက်နွက်။
 သိက္ခာစိုက်ကျိက်-ဒေါင်းဒွါလူပွဲ၊
 နာ၊ ကိုင့်ကျိက်၊ တူဂ်ဒွါ၊ နိဗ္ဗာန်နွက်။ ။

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၊ မဂ္ဂင်လွှဲစွဲ၊ မဂ္ဂင်လွှဲနိဗ္ဗာန်

၂၈။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မြင်သိအမှန်၊
 သမ္မာသင်္ကပ္ပံ၊ ကြံအပ်အမှန်။
 သမာဝါစ၊ ပြောရအမှန်၊
 ကမ္မန္တ၊ ကောင်းစွာ ပြုရမှန်။

၂၈။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-စေ့ညေး-တိုးဘေ၊
 (ယား) သမ္မာသင်္ကပ် တနေးယေဘေ။
 သမ္မာဝါစ ဘေတိုးငိုဘေ၊
 ကမ္မန္တ ရဲတဲ မေးတိုးဘေ။ ။

၂၉။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-တော့ဘားဆိတနာ၊
 (လဲ) သမာသင်္ကပ် တော့တနယ်ယယ်။
 သမ္မာဝါစ-ရာဂ်တော့ ငေါ်နယ်၊
 ကမ္မန္တ၊ မာကျုဂ်၊ ဘား တာမာ။

၂၉။ အာဇီဝဖက်၊ အသက်မွေးှုန်၊
 ဝါယမဋ္ဌိ၊ အားစိုက်ထုတ်ပြန်။
 သမ္မာသတိ-မှတ်၊ သိနေဟန်၊
 သမ္မာမိ၊ တည်ဘိ မဂ်ရှစ်တန်။

၂၉။ အာဇီဝရာဂ်၊ ဘိုက်ဆဲရဲနေ၊
 (ယား) ဝါယမရာဂ်၊ အကျုဂ်တိုးဘေ။
 သမ္မာသတိ၊ တမေတိုးဘေ၊
 သမာမိ၊ လွီစွဲ-မဂ်တာတေး။

၂၉။ အာဇီဝကဲ ဘောင်း ကျုဂ်ဒိုင့်နန်၊
 (လဲ) ဝါယမကဲ-အန့်ကျုဂ်တော့ ပျန်။
 သမာသတိ-တမယ်ဆိတနာ၊
 သမာမိ၊ လွီန့်စွဲ မွန်ဆ၊ဖြာ။

သီလ-မဂ္ဂင်၊ မဂ္ဂင်-ဒိုက်ဒွါ၊ မဂ္ဂင်-ဒေါင်းဒွါ

၃၀။ ဝါစာ၊ ကမ္မ၊ သမ္မ အာဇီ၊
 ပြောမှု၊ ပြုမှု-မွေးမှုသုံးလီ။
 မဂ္ဂင်သုံးဝါ၊ ပိုင်းကတမည်၊
 သီလမဂ် ပေါင်းစွက်ခေါ်အပ်သည်။

၃၀။ ဝါစာ၊ ကမ္မ၊ သမ္မအာဇီ၊
 (ယား) လေဟေ့ လေမေး လေဘိုက်စိုက်ကျိုက်။
 မဂ္ဂင်စိုက်မား အာဂ်မား တမီး၊
 မဂ်ဒိုဒွါ၊ တိုးပို့၊ ပွေ့ဖုထေ။ ။

၃၀။ ဝါစာ ကမ္မ သမ္မအာဇီ၊
 (လဲ) လန်ရာဂ်၊ မာဒိုင့်၊ လန်ဘောင်းစူဗ်မီ။
 မဂ္ဂင်စူဗ်အူး အဲမီး တမီ၊
 မဂ်ဒေါင်းဒွါ ပေါင့်အာ၊ တောင်ဒွါကူ။

သမာဓိမဂ္ဂင်၊ မဂ္ဂင်--တာတေး၊ တယ်--တန့်မဂ္ဂင်

၃၁။ ဝါယာ၊ သတိ၊ သမာဓိဈာန်၊
 အားစိုက်မှတ်မှု၊ တည်မှုအမှန်။
 မဂ္ဂင်သုံးပါး၊ ပေါင်းငြားတတန်၊
 သမာဓိ၊ မည်၏ မှတ်လေပြန်။

၃၁။ ဝါယ၊ သတိ-သမာဓိဈာန်၊
 (ယား) တမေ-ကျေဖြာ်၊ တာတေး- တိုးဘေ။
 မဂ္ဂင်စိုင်းမာ၊ ဘေပွေတဖူဗ်၊
 တနေးတေး၊ သမ္မာဓိမဂ္ဂင်။

၃၁။ ဝါယာ၊ သတိ-သမာဓိဈာန်၊
 (လဲ) ကျူင်ဖြိုင်၊ တောင်မိုင့်-တယ်အောအမ္မိန်။
 မဂ္ဂင်စိုင်းပါး-ပွေအောတမ်၊
 တနယ်တယ်၊ သမာ၊ ဓိအမ္မိန်။

ပညာမဂ္ဂင်၊ တဲဇေညေး မဂ္ဂင်၊ တာဆိတနာမဂ္ဂင်

၃၂။ ဒိဋ္ဌိသင်္ကပ်၊ နှစ်ရပ်မဂ္ဂင်၊
 ကောင်းစွာမြင်ရေး၊ ကောင်းတွေးကြံလျင်။
 ပညာက္ခန္ဓာ၊ မှတ်ရမည်ပင်၊
 မင်သုံးပါး၊ ပိုင်းခြား သိစေချင်။

၃၃။ အစကောင်းထ၊ သီလမဂ္ဂင်၊
 အလယ်ကောင်းဘိ၊ သမာဓိပင်။
 အဆုံးကောင်းလှ၊ ပညာမဂ္ဂင်၊
 စ၊ လယ်၊ ဆုံး၊ အားလုံး ကောင်းထိပ်တင်။

၃၂။ ဒိဋ္ဌိ-ယှက်ဆဲ၊ သင်္ကပ် နာ်ကျူင်၊
 (ယား) မျထာ် ယှက်ရဲ၊ မေးရဲ နေဘေ။

ပညာက္ခန္ဓ၊ တဲစေ့ညေးဣိုး၊
မဂ်စိုင်းဘိုး၊ ကိက္ခူ ဘေစေ့ညေး။

၃၃။ အရဲ့ခါလုဗ်၊ ဒိုက်ဒွါမဂ္ဂင်၊
(ယား) ကေ၊ ရဲ့က္ကာမေး၊ သမာဓိဟေ။
ရဲ့ဘိ၊ တဒ္ဓင်၊ ပညာမဂ္ဂင်၊
လုဗ်၊ က္ကာ၊ ဒ္ဓင်၊ လောပ္ပီး ရဲ့ရမီး။

၃၂။ ဒိဋ္ဌိသင်္ကပ် နိက္ကင်း မဂ္ဂင်၊
(လဲ) တော့ကျိုက်-ယုဗ်ဆိုဋ်၊ နယ်ကျိုက် ယယ်ဘား။
ပညာက္ခန္ဓ၊ တာဆိတနာလောဋ်၊
မဂ်စုဗ်းတောင်၊ ကန့်ကုဗ် ဘားဆိနာ။ ။

၃၃။ ကျိုက်အန့်လုဗ်ခါ၊ ဒေါင်းဒွါမဂ္ဂင်၊
(လဲ) က္ကာဋ်မာကီကျိုက်၊ သမာဓိနွက်။
အန့်ကျိုက်တဒ္ဓင်၊ မဂ္ဂင်ပညာ၊
လုဗ်၊ က္ကာဋ်၊ တဒ္ဓင်၊ လူပီး ကျိုက်မိုန်လွ။ ။

သီလအကျိုး ဘွဲ့ဒိုက်ဒွါ-ဘွဲ့ဒေါင်းဒွါ

၃၄။ အကျင့်သီလ၊ ရှိကြသုမ္ဘာ၊
အပါယ်လေးပါး၊ လွတ်ငြားပေတာ။
နတ် သုဂတိ၊ ရောက်ရှိသေချာ၊
မဂ်၊ သီလ၊ ကျင့်ပသွေမက္ကာ။

၃၄။ ကျေအုဒိုက်ဒွါ-အိုဒွါ ဖိုက်ပွီး၊

(ယား) ဘေကျားလွီမား-ကျာဆိပွေပါ။

နေ့၊ ခါလေရဲ-တိုက်ထွါ တာတေး၊

မဂ်၊ ဒိုက်ဒွါ၊ ကျေအု၊ ဒွါစေ့ချာ။ ။

၃၄။ ကျူဂ်အန်ဒေါင်းဒွါ-အောဒွါပွီပွီနန်း၊

(လဲ) ဒန်းကိုင့်လွီနိုပါး-လန်ပွ အောပန်။

နန်သုဂတိ-တူဂ်မိုန်ဆ၊ ဖြာ၊

မဂ်၊ ဒေါင်း ဒွါ၊ ကျူဂ်ကျူဂ်၊ မိုန် ခန်းလန်။ ။

သမာဓိကျိုး၊ တာတေး-ဘွါ ဘွီတယ်

၃၅။ စိတ်တည်ကြည်ဘိ၊ သမာဓိပင်၊

လူရွာ နတ်ထက်၊ ကျော်တက် ကျိုးမြင်။

ဗြဟ္မာဖြစ်ရေး၊ ဈာန်ရဘိညာဏ်၊

သမာဓိ၊ မဂ်၏ ကောင်းကျိုးထင်။ ။

(ယား) ပွေါ်မို စားများ၊ သမာဓိဟော့၊

လိုဂ်၊ ယား၊ တနေ့၊ တလွါမျှထာဂ်။

ကျာထွါနေ့ဒူပ်၊ နီဈာန်ဘိညာဏ်၊

သမာဓိ၊ မဂ်ဘွါ တားမယ်တေး။ ။

(လဲ) စလ္လုန်းစမန့်-သမာဓိရာဂ်၊
 လုဂ်၊ ပျန်၊ တန့်နန့်-တလ္လုမော့ထိုင်း။
 လန်ထွူးနန့်ဒူး-နီစျာန်ဘိညာဏ်၊
 သမာဓိ၊ မဂ်ဘိဝံ-စမန့်လ္လုဂ်။ ။

ပညာကျိုး၊ ဘိဝံ၊ တဲစေ့ညေး၊ ဘိဝံ-တာဆိတနာ

၃၆။ ကောင်းစွာရှုမှတ်၊ ဝိပဿနာ၊
 ဘဝသုံးပါး၊ ကျော်လွှားကာသာ။
 နိဗ္ဗာန်ဆုကြီး၊ အပြီးပိုင်ခါ၊
 ပညာအား၊ တရား မဂ္ဂင်မှာ။ ။

(ယား) ယေတူဗ်-တိုးမ၊ ဝိပဿနာ၊
 ထုဂ်ခဲ၊ စိုက်မား၊ ကျာတလ္လုပေရာဂ်။
 နိဗ္ဗာန် ကျူဗ်အိ၊ နိဗ္ဗုဂ်ပေပါ။
 ပညာထျား ကိုးကွဲ မဂ္ဂင်ဟော့။ ။

(လဲ) ယယ်၊ တူဗ်-တောင်မိုင့်၊ ဝိပဿနာ၊
 စုမ်းမိုင့်ထုဗ်ခါး၊ ကျန်တလ္လုပန်။
 နိဗ္ဗာန်ကျိုင်းအိ၊ နိဗ္ဗုဂ်ဒူးကယ်
 ပညာရိန်း၊ တော့ကွိုင့်၊ မဂ္ဂင်အဲ။ ။

တိုက်တွန်းချက် - ငိုနုရှာ၊ ငေါ်နုဆန်း

၃၇။ သာသနာနှင့်၊ ကြုံလင့်ချိန်ခါ၊
 ကာမပွေရုတ်၊ အယုတ်ကိုခွါ။
 သိမှု၊ မှတ်မှု၊ ပွားမှုကိုသာ၊
 မဂ်တရား၊ ကြိုးစား ထိုက်သည်သာ။

၃၈။ အကျင့်ဖြူစွာ၊ သီလစောင့်ခါ၊
 ဒုစရိုက်မျိုး၊ ဖျက်ချိုးနှိမ်ပါ။
 ကာမညစ်ကြေး၊ ပြစ်ဘေးယုံစွာ၊
 သမထ၊ မုချ ပယ်နိုင်တာ။

၃၉။ အမှားမြင်သိ၊ ဒိဋ္ဌိကိလေ၊
 လွန်စွာညစ်ကြ၊ ပြစ်မှုထွေထွေ။
 ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှု၊ မြို့ရု-ကာပေ၊
 ဝိပသ်စက်၊ လက်နက် သုံးလို့ချွေ။

၃၇။ ခွဲတာဆူဂ်ချ ငိုစွ၊ အံ့သျား၊

(ယား) ကိုးလေးကျယ်မိုး-ချေဖားရိုးကျာ။
 စေ့ညေး၊ တိုးမ-ယေ၊ တူပ်၊ ဖျား-ရာဂ်၊
 တိုးအကျုဂ်၊ မဂ်တုဂ်၊ ကွဲတိုးမာ။ ။

(လဲ) ခွဲတိုက်ဆူမ်းဒိုင်-သာသနာ့-စုန်စိုင်၊
 တာတောင်-ပွတ်ပွတ်-ဖူးမန် ရီကျာ။
 ဆိနာ၊ တောင်မိုက်-ယယ်၊ တူပ်၊ ဖုဖန်၊
 တော့ကျွက်ကုဂ်၊ မဂ်တုဂ်၊ ကွိုင်တော့မိုန်။

၃၈။ ကျေအ၊ ဖိုင်ပွီး-ဒွါစေ့ဒိုင်ဒွါ။

(ယား) ရီကျာ၊ ကွဲ ကွီး-မေပျိ ယီလျာ။
 ကျယ်မိုး၊ ခြာဂ်ခြါး၊ တဲစုဂ် ပွါမီး၊
 တာမယ်တေး၊ သမထ၊ ကျာ၊ ချေပေ။

(လဲ) - ကျွက်၊ အန်-ပွန်-ပွီး-ဒေါင်းဒွါ-သီလံ၊
 ရီကျာ ပွါကွိုင်-ဆန်းပျုဂ်-ယန်လန်။
 ကာမခြါခြါင်း-တာစုဗ်ပွါမီး၊
 မိုန်စမန် သမထ-မာပွန်-ကျန်။

၃၉။ မျထာဂ်၊ တဲစုဂ်-ယုဂ်စုဂ်၊ ကျယ်မိုး၊

(ယား) ရီကျာ ဒျကော့-တဲစုဂ်၊ ကျွက်မီး။
 လေထွာလေပျိ-တူပ်မော့၊ ယေမာ၊
 ချေပေကျ၊ ဝိပသ်၊ တကိုဂ်း၊ ဘေး။

(လဲ) - မော့ထိုင်း-တိုက်စုဗ်-ယုဗ်စုဗ်၊ ကျာတောင်၊
 ရီကျား-ခြါင်းအော-တာစုဗ်-ကျွက်မီး။
 လန်ထွာ လန်ပျုဂ်-ယယ်မိန်း မော့တူပ်၊
 ကျန်မူမ်းဒိုင်၊ တကောင့်၊ ဝိပသ်။

သစ္စာလေးပါး၊ အမာအတိုး၊ လွှဲပါး၊

အမွှိန်၊ အတော့လွှဲပါး။

၄၀။ သစ္စာလေးပါး၊ ဟောကြားပေတာ၊

ဆင်းရဲမှန်ထ၊ ဒုက္ခ သစ္စာ။

ဆင်းရဲအောင်ပြု၊ သမုဒယာ၊

ဆင်းရဲသိမ်း အေးငြိမ်း နိရောဓာ။

၄၁။ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း၊ ချုပ်ငြိမ်းစေရာ၊

ကျင့်ရာလမ်းပြ၊ နန်းမခေမာ။

နိဗ္ဗာန်လမ်းက၊ မဂ္ဂသစ္စာ၊

လွန်ကြိုးစား၊ အသွား ဖြောင့်မည်သာ။

၄၀။ ကွဲတိုးလွှဲတိုး-ဟောဟောထေပေ၊

(ယား) ဆိုးရဲမာဟော့-ဒုက္ခ သစ္စာ။

ဖြေးမေးဆိုးရဲ-သမုဒယာ၊

ဆိုး၊ ဆိုးရဲ၊ ကျုပ်အိ၊ နိရောဓါ။

(လဲ) ကျင့်တော့ လွှဲပါး-ဟောပေါင်ထန်းပန်၊

မွှိန်ဆော့ရိုင်မီး-ဒုက္ခ သစ္စာ။

မာ၊ ဆော့ရိုင်မီး-သမုဒယာ၊

ဆော့ရိုင်ဗား၊ ကျိုင်းအိ၊ နိရောဓါ။

၄၁။ ဆိုးရဲလောပွဲ-လေပီအိမေ၊

(ယား) ယှပ်ကွဲကျေအျ-ဆိုးဒိုးဘေဆဲ။

နိဗ္ဗာန်ကွဲဒုဗ်-မဂ္ဂသစ္စာ၊

ကျေ၊ စိုက်ကော့၊ ကျွဲနော့၊ ကွဲကျော့ပါ။

လဲ) - ဆော့ရှိုင်လူပျို-လန်ပီဟောမာ၊

လန်ကျွဲယုဗ်ကွဲဒုဗ် ဆော့ဒေါ့ဘားဆော့။

နိဗ္ဗာန်ကွဲဒုဗ်-မဂ္ဂ-ကွဲဒုဗ်မိန်၊

ကျွဲ၊ စောင့်တကာ၊ ဟော့နော့၊ ကွဲဒုဗ်ကျော့ကယ်။

ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဆိုးရဲ-တိုးမာ၊ ဆော့ရှိုင်-ကျော့ပွန်။

၄၂။ သစ္စာတရား၊ မိန့်ကြားရာမှာ၊

ဆင်းရဲမှန်လှ၊ ဒုက္ခ သစ္စာ။

မွေးမှုဆင်းရဲ၊ ကြီးလဲဒုက္ခာ၊

နာကြင်မှု၊ သေမှု ဆင်းရဲပါ။

၄၃။ စိုးရိမ်ပူဆွေး၊ ငိုကြွေးလွန်စွာ၊

ကိုယ်လဲဆင်းရဲ၊ စိတ်လဲမသာ။

ခန္ဓာငါးပါး၊ စွဲငြားနေကာ၊

ဆင်းရဲတွင်း၊ လွတ်ကင်း၊ ခက်လှစွာ။

၄၄။ ချစ်သူနဲ့လဲ၊ သေကွဲ၊ ရှင်ကွာ၊

မုန်းသူနဲ့လဲ၊ ယှဉ်တွဲလို့လာ။

မိမိတောင့်တ၊ လိုအပ်ဥစ္စာ၊

မရလဲ ဆင်းရဲ၊ ပူဒုက္ခာ။

၄၂။ တိုး၊ မာ ငိုက္ကဲ-ပိုဟေ့ လျာခဲ၊

(ယား) ဆိုးရဲမာဖဲ-ဒုက္ခသစ္စာ။

ဘိုက်နေ ဆိုးရဲ-ဆွိဆဲ ဒုက္ခာ၊

ကျူဗ်၊ ထျား၊ ဆဲ၊ စာဂ်းမာ ဆိုးရဲလား။

တော့မွန် ငေါ်က္ကိုင်-ပေါင်လန်-ရာဂ်ခါး၊

ဆော့ရိုင်မွန်မိုး-ဒုက္ခသစ္စာ။

ဘောင်းနန်ဆော့ရိုင်-ဆွိန့်၊ ဆား-ဆော့ရိုင်၊

ကျူး၊ ထန်ဆား၊ စိုင်မီး၊ အဆော့ရိုင်။

၄၃။ ယောစီကူဗ်ကျား-တလ္လူ ငိုဟယ်၊

(ယား) နေမာ ဆိုးရဲ-ပွေါ်မို-ဆိုးမိုး။

စေ့လော်မာဒါဂ်-ညာပါးနေအာဂ်း၊

ဆိုးရဲကူဗ်၊ ဆိပ္ပဲ၊ ပျာဖဲလား။

(လဲ) - ယိုဂ်စီး ကူကိုင့်-တလ္လူ ဟား၊ ကူ၊

နန်ဒိုင်စပွဲး-ဆော့ဒေါ့ တောင်မော်။

နန်ကျူဗ်ငိုင်ပါး-စလော်မိန်းနှက်၊

ဆော့ရိုင်အူး၊ ဆော့ဒေါ့၊ လန်ပွ ပယ်။

၄၄။ ဖြေးမိုးကျူဖါး စာဂ်းကျားအိုဂ်ပေ၊

(ယား) နီအိုတိုဂ်ချ စေ့ထေဖြေးဟား။

မုဆူးအိဒ္ဓ၊ တာလောမယ်တေး၊

ကေနီတို၊ ဆိုးရဲ၊ ကုဗဒုက္ခာ။ ။

(လဲ) ဖြာတောင် ဟတဖိုင်၊ စိုင်ကိုင့်၊ အုဂ်မာ၊

နီအောတုဂ်ဒိုင် စ၊ ခိုက် ပျန်ဟဲ။

မော့ ဆုဗ်အောဒ္ဓ၊ တာလော အောတန်၊

ကီနီဗား၊ ဆော့ရိုင်၊ ကုဒုက္ခာ။ ။

ဇာတိဒုက္ခ = ထုဂ်ခဲ ဆိုးရဲ = ထုဗ်ခါ ဆော့ရိုင်

၄၅။ ဖြစ်မှုအစ ဒုက္ခသစ္စာ၊ အမိဝမ်းတိုက်၊ အောင်းခိုက်ချိန်မှာ၊

မစင်ပုပ်လှောက်၊ ညှီဟောက်နံ့စွာ၊

မလှုပ်ယှက်၊ ကွေးလျက် ဆယ်လကြာ။ ။

၄၆။ ဝမ်းကြာတိုက်မှ ဖွားလိုက်သောခါ၊

ငရဲချောက်တွင်း၊ သက်ဆင်းပမာ။

သော့ပေါက်တွင်းမှ ဆင်မင်းထွက်လာ၊

မွေးဒုက္ခ၊ တွေးက ကြောက်စရာ။ ။

၄၅။ ထူးဟူးလှုပ်ခဲ ဆိုးရဲတာတေး၊

(ယား) ဒိုဂ်၊ မိုဂ်ဟော့ကုဗ်း ဗုအိုအဲ။

လီးအယ် နိုဂ်းစော လော်ဟုနိုဂ်းမား၊

ဆိုး၊ ရှုရဲ၊ ဒျခိုဂ်း၊ အိုလဲဆာဂ်။ ။

(လ) ထွန်းဟာလုဗွဲကီး ဆော့ရိုင်မွဲန်ဂေါ်၊
 ဆူဗွဲခါ နှစ်အော မှက်ဟုအူနယ်၊
 အီး၊ လုန်း၊ တအိန်၊ နှစ်ဖိန်၊ နှစ်မန်၊
 ဆော့၊ ကူးကယ်၊ တခူဗွဲ၊ အော၊ လဆိုင်။ ။

၄၆။ အိမိုက်ဟော့ကူဗ်း အိုလျာအခဲ၊
 ယား) ကျိုက်၊ ရှေတာဒိုင် ငါရာခြောကူဗ်း။
 အို စော့ထီကူဗ်း ရှားဒုဗ်ပျိုထေ၊
 အိုဆိုးရဲ၊ တနေး၊ တရော်စေ့။ ။

(လဲ) အော၊ မှက်ဟု၊ အူး အောလန်အခါ၊
 စော့၊ လန်တိုက်ကျော့၊ ငါးရိုင်းပိုင်အူး။
 အော၊ စော့ထီးအူး ပျိုထန်းဆန်ဒူး၊
 ဆော့ရိုင်အော၊ တနယ်၊ တရောစ။ ။

ဇရာ ဒုက္ခ = ဒုဗ်မီးဖြေ ဆိုးရဲ = ဒူးဖြော့ ဆော့ရိုင်

၄၇။ ဆွေးမြေ့ယိုယွင်း အိုမင်းရင့်ရော်၊
 ခါးတွေကကိုင်း၊ နားထိုင်းကာနော်။
 ဆံဖြူသွားကျိုး၊ ပါးရိုးတွေပေါ်၊
 သက်ဆုတ်ယုတ်၊ အိုရုပ်ထင်းထင်းပေါ်။

၄၈။ ကျင်နာခံခက်၊ နိပ်စက်တာတွေ၊
 သွားကိုက်နားကိုက်၊ များလိုက်နာတွေ။

လေနာကျောတက်၊ သွေးပွက်ဒဏ်ကြေ၊
ရောဂါဖက်၊ ပက်လက်ခံရပေ။

၄၉။ မယားလင်ပစ်၊ သားပစ်ခါခါ၊ ဆွေမျိုးမိဘ၊ များလှဥစ္စာ၊
ကား၊ လယ်၊ အိမ်ကြီး၊ တိုက်ဟီးပစ်ခွါ၊ ဇီဝိန်စဲ၊ သေပွဲ ဤဒုက္ခာ။

၅၀။ လေ၊ သည်းခြေပိတ်၊ သလိပ်သတ်ချွေ၊
သုံးပါးသတ်မှု၊ ဥတုတထွေ။
ကိုယ့်၊ သူ၊ သတ်မှု၊ ကံကသတ်ချွေ၊
သေခြင်းဆိုး၊ ရှစ်မျိုး၊ လာရှိပေ။

၄၇။ ပအူဗ်၊ ယွှစိ၊ တယွို၊ မိုက်ဖြေ၊
(ယား) ညာ၊ ကုဂ်၊ ဒျားခေါ၊ ကအော၊ ခါးလယ်။
လိုင်းဘူဗ်း၊ ခါင်းပျား၊ နီဆေ့ပတော၊
နာဖူဂ်လား၊ ဖြေ၊ ယိုး၊ အိုလိုဂ်ဟျား။ ။

(လဲ) ပအူး ယွှစိ၊ တယွိုန်၊ ဒူးဖြာ
ငန်ငိုန်တကုဂ်၊ အိုဂ်ကီး၊ နန်းကောင့်။
ခိုက်ပေါ်၊ လောင်ဘူး၊ မိုင်ခြွန်၊ အောလူဂ်၊
နိန်းဖူဗ်းဂေါ်၊ ဖြာယော် အောလူဂ်ဂေါ်။ ။

၄၈။ တဲဘေ ဆဲကျေ၊ ရာဆဲ ပွူဒူး၊
(ယား) ခါင်း၊ ခါးလယ်ဆဲ၊ အေ့လားဆဲကျေ။
လားစေ့ဗယ်လော၊ တပွေ့၊ ဘော့စွံ
တဲဆွိုခြွေ၊ ဒိုဂ်ဒျား၊ အိုထျာအဲ။ ။

(လဲ) တာဘား ဆာ့ကျွက်၊ ကိန်ရာ ဆာ့ပွ။
 ဆာ့၊ သခိုင့်၊ နန်းကောင့်၊ အာ့လိန်တပိ။
 ဆာ့ဟုင်နီထန်း၊ စိုန်းဘွဲ့၊ တပွေင်၊
 တာဆိန်ခြွေ။ တူင်ဟာ့၊ မိန်ထန်းအာ့။ ။

၄၉။ ဖု၊ မေးချဗေး၊ ဝိးကျားဟူင်ပွေ။

(ယား) ကလွီးလျားမိုက်ဖဲ၊ အေ့လားတာတဲ။
 လယ်၊ ကား၊ ဟီဒုပ်၊ ဘေကျား၊ လော်ဖြိုး၊
 စေ့ပွဂ်ခဲ၊ စာင်ဖဲ၊ တဲကျေအာင်။ ။

(လဲ) ဖု၊ ဗာ၊ ဒိုင်မာ့၊ ဝိးကိုင့်ဟူပ်ပွန်၊
 ကလွိန်လန်၊ မှက်ဖ၊ အာ့လိန်တာလန်။
 လိုင်၊ ကား၊ ရှီးဒူး၊ ဒန်းကိုင့်၊ လုန်ဖြောင်၊
 စ၊ ပွဂ်ခဲ၊ စိုင်မိုး၊ တာကျွက်အဲ။

၅၀။ လာင်စေ့၊ စိုက်ထာင်၊ တာဒ ဘိစာင်၊

(ယား) စိုက်ကျိုက်၊ ဥတု၊ ကူပ်၊ ကျာဂ်၊ စာင်မေ။
 နေဒုင်၊ ခိုးရိုး၊ ညီးဘွိ၊ စိမေ၊
 စာင်တအာဂ်၊ လွီစွ၊ ငိုဟျားအို။ ။

(လဲ) ကန်သလိုင်၊ စူးထိုင်၊ သခိုက်၊ ဘိစိုင်၊
 စူပ်ကျိုက်၊ ဥတု၊ ကူ၊ ကျိုင်း၊ စိုင်မာ။
 ပျန်ရောင်၊ နန်တအူင်း၊ ငုဂ်ဘွိ စိမာ၊
 စိုင်တဖြန်၊ လွိန်စွ၊ ငေါ်အောလန်။

သောကမီး = မိ, ယောစိ = မီး, ယိုဂ်စိ:

၅၁။ ဆွေကြီး၊ မျိုးကြီး၊ ပျက်စီးကြံ့သော်၊ ဥစ္စာပစ္စည်း ပျက်စီးပါသော်။
အယူသီလ ရောဂနာပေါ်၊ စိုးရိမ်ရသောက၊ မီးဟုခေါ်။

၅၁။ ကလွီး မွီးလားဒုဗ်၊ ခွယ်ပျိုလှဗ်ခဲ၊
(ယား) တာလော့အီတဲ၊ လှဗ်လော်၊ ပျိုမေ။

တဲယှဉ် ဒိုဂ်ဒွါ၊ တဲဆွိ ဆဲပျာ၊
နီစဲပွယ်၊ သောက၊ မိဟော့နော။

(လဲ) ကလွိန်၊ မိစန်ဒုး၊ ခွဲပျိုဂ်လှခါ။
တာလောတာလန်၊ လှပျိုဦးဟောမာ။
တာယှဉ် ဒေါင်းဒွါ၊ တာဆွိန်၊ ဆာ့ပန်၊
နီစ၊ ပွါ၊ သောကမီး၊ ရာဂ်နွဂ်။ ။

ပရိဒေဝမီး = မိ, ကုဗ်ဘော့ = မီး, ကုတဘု

၅၂။ သည်းအူဖိုလှိုက်၊ ငိုရိုက်လွန်စွာ၊
သားသေလင်ဆုံး၊ နှလုံးပူခါ။
မျက်ရည်ယိုစီး၊ အော်ငြီးခါသာ၊
တောက်လောင်ဘိ၊ ပရိဒေဝပါ။ ။

၅၂။ ကုဗ်ဘော့ စုဗ်စေ့၊ ဘော့ခုဂ် ငိုဂ်ပျာ၊
(ယား) ဖု, ဝေး, စောင်းအိုဂ်၊ ကုဗ်ကျားပွေါ်မို။

ထွံထေ စယ်ထာ်း၊ အေ့ထိုးဝေါ့စိုက်၊

ပရိဒေဝ၊ တလ္လူ၊ ကူကျားလား။ ။

(လဲ) ကူ၊ ဘု စုမ်းစ၊ ဘ၊ ကိုန် ဟားပွန်၊

ဖု၊ ဗာ စိုင့်အုဂ်၊ ကူကိုင့် ပွန်းမူဂ်။

မိုက်ထိုင်ထွံန့ထန်း၊ အာ့ထော့အာ့မော်၊

ပရိဒေဝ၊ တလ္လူ၊ ကူကိုင့်ပန်။ ။

ဒုက္ခမိး= မိ-ဆိရဲ= မိး-ဆော့ရိုင်

၅၃။ ကိုယ်ခန္ဓာ၌ ထိခိုက်ရှုနာ၊ ကျင်နာခံခက်၊ နှိပ်စက်ခံကာ။

ရောဂါဖိစီး၊ နာကြီးစွဲကာ၊ ကာယိက၊ ကိုယ်မှဆင်းရဲပါ။

၅၃။ ဘေကျူဗ် ဘုဂ်ထျား၊ နေလိုးခြူးခြော်၊

(ယား) ဆဲအာကူဗ်ဟျ၊ ထျားရယ် စိုက်ထာ်း။

တဲဆွိဒုဗ်ဘိ၊ ကျူဗ်မိးမူဗ်းမ္ပာ၊

ကာယိက၊ စာဂ်းမာ၊ ဆိုးရဲနေ။ ။

(လဲ) ဘားကျူးဘားထန်၊ ခြူးခြူးနန်လောင်၊

ဆာ့အိန်းကူဟိုက်၊ ထန်ရော်စူးထိုင်၊

တာဆွိန်ဒူးလိန်၊ မိကုန်မူးမန်၊

ကာယိက၊ ဆော့ရိုင်နန်လောင်အဲ။ ။

ဒေါမနုဿမိး= မိ-ဟားစေ့= စဟဲ-မိး

၅၄။ စိတ်နှလုံးထဲ၊ အသဲခိုက်ခါ၊ ဆတ်ဆတ်တုံမျှ၊ ဒေါသထွက်လာ။

ကြိမ်ကိုမီးအုန်း၊ နှလုံးမသာ၊ ပူလောင်ခြင်း၊ ခံပြင်းဒေါမနာ။

၅၄။ ဒိုင်း၊ စေ့ပွေ့ကုမ်း၊ တိုက်၊ ကီ၊ စိုက်ထောင်း၊

(ယား) တပွေ့၊ ပဲတဲ၊ ဟားစေ့၊ ထေဟျား။

မိ၊ ကျာအုန်း၊ ဖီး၊ ဆိုး၊ မိုး ပွေ့မို

ကုမ်းကျားလား၊ ဟားစေ့ဒေါမနာ။ ။

(လဲ) ဒိုင်း၊ စပွန်းအူး၊ တိုက်၊ စူးထိုင်ကီ၊

ပတော်ပတယ်၊ စဟဲ၊ ထန်းဟာ့။

မီးအုဗ့် ဖိမုမ်း၊ တောင်ပွန်းဒိုင်းမား၊

ကူကိုင့်လိမ့်၊ စဟဲ၊ ဒေါမနာ။ ။

ဥပါယာသမိး= မိ-ကုမ်ဘော့၊ ဆိုးရဲ= မီး-ကူတဘုဆော့ခိုင်

၅၅။ ဆွေမျိုးဝတ္ထု၊ ပျက်မှုကြုံလျှင်၊ သက်ကြီး၊ ဖိုလှိုက်၊ ငိုရှိုက်ငင်ငင်။

လွန်စွာ ပင်ပန်း မြည်တမ်းပြင်ပြင်၊ စိတ်ပန်းလှ၊ ဥပ ယာသပင်။

၅၅။ တိုး၊ ဘိ တာတဲ၊ ကလွီးလျာ ပျိုလှိုက်၊

(ယား) စေ့လိုးငိုရှို ရဟိစေ့ပွယ်။

တလှု လဲဒေ့ တငေးလဲဒါး၊

ပွေ့မိုက်ဖါင်၊ ဥပ ယာသဟော့။ ။

(လဲ) တော့ဘိ တာလန်၊ ကျိုင်း၊ကလွိုင်၊ ပျိုမာ၊
 စ၊ လော့ ဟားရိုး၊ ရဟိ စ၊ ပွါ။
 တလျှ လန်ဒေါ့ တငယ်အောနှင်၊
 နောင့်၊ စပွန်၊ ဥပ၊ ယာသရက်။ ။

သောက၊ ပရိဒေဝ၊ ဥပါယာသ = ယောခိ၊ ကုမ်ဘော့၊
 လျာချ = စပွါ၊ ကု၊တဘု၊ လန်ဒေါ့

၅၆။ ဖိုမှာ မီးနဲ၊ အိုးထဲဆီဝေ၊ စိုးရိမ်သောက၊ ပုံမျှတူပေ။
 မီးပြင်းလျှံစာ၊ ပရိဒေဝေ၊ ဘီကုန်ခန်း၊ မီးကျမ်းဥပါယေ။ ။

၅၆။ မိအို ဖယ်ကုမ်း၊ စုဗ်ဘ၊ ဘားပေါ။

(ယား) စေ့ပွယ်ယောစီး၊ ကျိုက်၊ သျှနောဟော့။
 မိကျာ ရိုးစိုး၊ ပရိဒေဝေ၊
 စုဗ်၊ ဘ၊ စိ၊ ကေအုန်း၊ ဥပါယေ။ ။

(လဲ) မီးအော ဖါးအူ၊ စုဗ်ဘိုက် ဘွိုင်ပိုင်၊
 စ၊ ပွါယိုင်စီး၊ ကျိုက်၊စော့နှင်ဂေါ့။
 မီးကိုင်၊ ရော့ထော့၊ ပရိဒေဝေ၊
 စုဗ်၊ ဘိုက်၊ စိ၊ ကန်အုဗ်၊ ဥပါယေ။ ။

အပ္ပိယ သမ္ပယောဂ = အိုတိုက်, ဆိုးမိုး, ဆိုးရဲ =
အောတိုက်, ဆော့တောင်, ဆော့ရိုင်

၅၇။ မနှစ်သက်မှု ဝတ္ထုအာရုံ၊
ရှေ့တွင်ရောယှက်၊ တွေ့လျက်ပေါင်းဆုံ။
ကိုယ်, စိတ်မှာလဲ၊ ဆင်းရဲတွေ့ကြုံ။
မုန်းသူနဲ့၊ တွဲတွဲ ဆင်းရဲပုံ။

၅၇။ ဆိုးဒိုးစေ့လော်၊ တာလော့အိတ်၊
(ယား) မျထက်ဆိနေ့၊ ဆိုး, ရော တာဆူင်။
နေချ ပွေ့လီ၊ ဆိုးရဲဘေဟော့၊
နီ, ဆိုးရဲ၊ ဘော့စွ၊ ပြေးဟားစေ့။ ။

(လဲ) ဆော့ဒေါ့ စလော်၊ တာလောတာလန်၊
ရော်ရယ် မိုင်ငါ့၊ မော့ထိုင်းဒိုင်နန်။
နန်ဒိုင် စပွန်၊ ဆော့ရိုင်ဘားဂေါ်၊
နီ, ဆော့ရိုင်း၊ အောတိုက်၊ ဖြာစဟဲ။ ။

ပိယ ဝိပွယောဂ = ဆိုး, အိုတိုက် ပြေးမိုး ဆိုးရဲ =
ဆော့အောတိုက်၊ ဖြာတောင် ဆော့ရိုင်

၅၈။ ချစ်လိုနှစ်မှု၊ ဝတ္ထုအာရုံ၊
မျက်မှောက်ရှိပဲ၊ ကွာရဲကြည့်တုံ။

ကိုယ်စိတ်နှစ်ဝ၊ ဒုက္ခဖုံဖုံ၊
ချစ်သူနဲ့၊ ကွဲတဲ့၊ ဆင်းရဲပုံ။

၅၈။ စေ့လော်မိုးဒါဂ် ပွဲတဲကျိုက်မီး၊

(ယား) မျစုဂ် စယ်ညေး၊ ရောဖါး၊ အိမေ။

နေ၊ ညွေဂ် နာဂ်မား၊ ဆိုးရဲ အော့ကျိုက်၊

ဆိုးရဲလား၊ ဖြို့ဖြူ၊ လေမိုးဒါဂ်။ ။

(လဲ) စလော်တောင်ဒိုင်၊ တာလန်ပွဲမိ၊

ဆော့ဒေါ့ မော့ထိုင်း၊ ဟဖိုင်ဟောမာ။

စ၊ နန်၊ နီပါး၊ ဆော့ရိုင်းအာ့မိ၊

ဆော့ရိုင်လိန်၊ အော့ဖြန်၊ တာလန်တောင်။

ယံပိခွံနလဘတိဒုက္ခ = လေစေ့ယှက်နီတို ဆိုးရဲ =
လန်ခယှပ် နီဗား၊ ဆော့ရိုင်။

၅၉။ အာရုံဝတ္ထု၊ သာမူနာထွေ၊

အိုမူ၊ သေမူ၊ လွဲရပါစေ။

တစ်ယေက်တစ်မျိုး၊ ဆိုးရိုးထွေထွေ၊

လိုချင်တိုင်း၊ တကိုင်း၊ တောင်းဆုချေ။

၆၀။ ခံမင်စုံမက် နှစ်သက်တာတွေ၊

လိုတိုင်းမရ၊ နွမ်းလျညှိုးခွေ။

စား၊ အိပ်၊ မဝ၊ ပန်းလှစိတ်တွေ၊

လှိုမကျ၊ မရ ဆင်းရဲပေ။

၅၉။ တာတဲ့ဖြေးမိုး၊ ဆိုးရဲကျေဘော၊

(ယား) ပျံမေ၊ စားကျား၊ ဆိနော့ တယ်မေ။

တဖြယ် တကျိုက်၊ ပို့ကွီးပွူမီး၊

ကျူဗ်စေ့ယူဂ်၊ ပို့မွူး၊ အိဗဲကွီး။ ။

(လဲ) ဖြာတောင်တာလော၊ ကျူဂ်ဘားဆော့ရိုင်၊

ဟောမာ စိုင့်ကိုင့်၊ နိုဂ်ထွူးဖုမား။

တဖြာ တကျူဂ်၊ ပေါင့်ကိုန်ပွူမီး၊

ကျူဗ်စယူဗ်၊ ပေါင့်မွူး၊ အန်းဗယ်ကိုန်။ ။

၆၀။ လော်စုဗ်၊ လော်စေ့ စေ့ယူဂ်ဒွါအို၊

(ယား) ကကျူဗ်နီတို၊ လဲလား၊ နို့ဖါဂ်။

အေ၊ မာဂ်းဆိုးကျော့၊ ပွေဂ်မို၊ လဲဒါး၊

ဆိုးဒိုး၊ တိုး၊ နီတို၊ ဆိုးရဲကျေ။ ။

(လဲ) စ၊ ယူဗ် လောစ၊ သလော့အော့ဒိုင့်၊

ကကျူဗ်နီဗား၊ နောင့်တူဗ်၊ စ၊ နနံ။

အန်း၊ မိန်၊ ကုဂ်ဗား၊ စပွန်းလန်ဒိန်း၊

အတော့ဗား၊ နီဗား၊ ကျူဂ်ဆော့ရိုင်။ ။

၂။ သမုဒယသစ္စာ = ဘော်ပီးဒိုးငါး ဗိုးမာ = ဘျိုဂ်တမိ၊ မွိန်

၆၁။ ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ ဘယ်ကဖန်လာ၊
ဒုက္ခဖြစ်ရေး၊ ဖန်ပေးတဏှာ။
ဆင်းရဲစေဟု၊ သူပြုဆောင်တာ၊
သစ္စာမှု၊ ခေါ်ပြု သမုဒယာ။

၆၂။ ဘဝစုစု၊ ဖြစ်မှုဖန်ဖန်၊
ပုနဘဝ၊ ခေါ်ရလေပြန်။
နှစ်သက်စွဲငြိ၊ နန္ဒိရာဂန်၊
ထိုဘဝ၊ လွန်စွာနှစ်သက်ပြန်။ ။

၆၃။ ကံကျဆိုးရဲ၊ ဘောတေးမေဟျား၊
(ယား) လေထွူးကျကျူး၊ ဖြေးပိုဂ်တဏှာ။
ထွူး၊ ဆိုးရဲမော့၊ ယေ၊ ပိုဂ်မေဟျား၊
တိုး၊ မာ၊ ကွဲ၊ ပို့အော့၊ သမုဒယာ။ ။
(လဲ) တာကျူးဆော့ရိုင်၊ အောဒိုဂ်မား ဟာ့၊
ထွူးဟ၊ ကျိုဂ်မိ၊ မာမီး၊ စယူပ်။
ကျူး၊ ဆော့ရိုင်နဲ၊ ယားမာ၊ တဏှာ၊
မွိန်၊ သစ္စာ၊ ပေါင်အ၊ သမုဒယာ။ ။

၆၄။ လောပွီးထူးခဲ၊ ထွူးဟျားဟူဂ်ပွေ၊
(ယား) ပို့အော့ပေချ၊ ပုနထူးခဲ။

စေ့လော်မာ၊ ပွင့်၊ နန္ဒိရာဂန်၊
နောထွန်းခဲ၊ တလွ၊ စေ့လော်လျာ။ ။

(လဲ) လူပွီးထုတ်ခါး၊ ထွေးဟဟုမ်းပွန်၊
ပေါင်အာပန်ဒိုင်၊ ပုန ထုတ်ခါ။
စလော်မိန်းကျွတ်၊ နန္ဒိရာဂန်၊
နှက်ထုတ်ခါ၊ တလွ၊ စယုတ်ကီး။ ။

ကာမတဏှာ = စေ့လော်၊ တဲကျယ်မိုး =
စလော် တာကျာတောင်။

၆၃။ လှပရုပ်ဆင်း၊ မြင်ခြင်းတဖြာ၊
အသံကောင်းလှ၊ ကြားရနားမှာ။
နှာခေါင်းကြည်ပျံ့၊ မွှေးနံ့လှိုင်စွာ၊
စားဖွယ်အိ၊ စွဲငြိ လျှာရသာ။

၆၄။ ကိုယ်လက် တွေ့ထိ၊ စွဲငြိအာရုံ၊
စိတ်အာရုံထဲ၊ သဲစွဲတဖုံ။
အာရုံခြောက်ပါး၊ မိုက်မှားကာထုံ၊
လိုကြီးလှ၊ ကာမတဏှာဟုန်။

၆၅။ မာ၊ ပိုင်၊ တွေ့ဘျား၊ မျထောက်တကျွတ်၊
(ယား) တလားနီလား၊ နီဟိုင်းခါးလယ်။

ခုပ်ဖိုက်၊ ရွီးနော့၊ နိုက်မုဂ်တအော၊

ဆယ်အေဗီ၊ ကျဲဟော့ စိုးရိုးပွီး။ ။

(လဲ) မိုက်၊ ပိုင့်၊ တွယ်ဘန်၊ မော့ထိုင်းတမီ၊
တလိန်နီလိန်၊ နန်ဟူဗ်နန်းကောင့်။
စရွိန်နော့ နန်းခိုင်၊ နှစ်မူဗ်တပိန်၊
ဆားအန်းဗိန်း၊ ကျယ်ဂေါ် စော့ရော့ပွီး။

၆၄။ ခြာခြီးဆိနော့၊ စေ့လော်စေ့ယှက်၊

(ယား) ယေ၊ ပွေါ်မိုက်ကုမ်း၊ တိုက်မုမ်းစိုက်ထောင်း။

လေယေစိုက်စွ၊ ကျေစုဂ်ပွါဒွါး၊

ဒုဗ်စေ့ယှက်၊ ကျယ်မိုး လော်စေ့ယှက်။

(လဲ) ခြိုင်ခြီ တိုက်နော့၊ စလော် စယှစ်၊
ယယ် စပွါန်းအူ၊ တိုက်မုမ်း စုမ်းထိုင်။
လန်ယယ် စုမ်းစွ၊ ကျက်စုဗ် ပွါဒွါး၊
ဒူး၊ စယှစ်၊ ကျာတောင် စယှစ်ဆိုဂ်။

ဘဝတဏှာ = စေ့ယှက်မာဒါဂ်၊ ထိုက်ခဲ = စယှစ်မိန်း၊ ထုဗ်ခါ။

၆၅။ လူချမ်းသာရေး၊ သူဌေးတွင်ကျော်၊

ဥစ္စာ၊ တိုက်ကြီး ကားစီး မော်မော်။

နတ်ဗြဟ္မာလဲ၊ ဆကဲပျော်ပျော်၊

ရှဲလမ်းက၊ ဘဝတဏှာခေါ်။

၆၅။ ဒုဗိယာ ထျာစဲ၊ မိုးလားစွဲဒုဗိ၊
 (ယား) တာလော့ဟီဒုဗိ၊ ဒျကား ကျေဒုဗိ။
 တနေ့ နေ့ဒုဗိ၊ မိုး၊ စွဲလိဂ်ပါ။
 စွဲယုဂ်၊မာ၊ ထွင်းခဲ၊ ပို့၊ တဏှာ။ ။

(လဲ) ဒူးယန်ထန်းစ၊ မွန်ထန်း၊ မိလုဂ်၊
 တာလန်ဆီးဒူး၊ ဒေါ့ကား၊ ကျုဂ်ဒူး။
 နန်ဖုနန်ဒူး၊ စယုဗ်လုဂ်ကီး၊
 စယုဗ်မိန်း၊ ထုဗ်ခါ၊ ပေါင့်တဏှာ။

ဝိဘဝတဏှာ = ပွဲထွင်းခဲခေလော်မာ၊ ပါးတို့ =
 စယုဗ်လော်မား၊ ပွဲထွမ်းခါ။

၆၆။ လူချမ်းသာကြီး၊ ပျက်စီးမှာပင်၊
 နတ်ဗြဟ္မာလဲ၊ ပျက်မြဲအစဉ်။
 ဘဝအားလုံး၊ ပြတ်ဆုံးစေချင်၊
 ဝိဘဝ၊ ခေါ်ကြဲတဏှာပင်။

၆၇။ လူနတ်ခေါ်ကြ၊ ဘဝချုပ်ထောင်၊
 သံသာစက်တွင်း၊ ဇွတ်တင်းဆွဲဆောင်။
 တရစ်ဝဲဝဲ၊ ကြိုးတည်းတုပ်နှောင်၊
 သမုဒယ၊ ဘဝ သူခေါင်းဆောင်။

၆၈။ တဏှာကဆွဲ၊ တွဲလဲလိုက်ပါ၊
 တဏှာကဖမ်း၊ တန်းလန်းမကွာ။
 တဏှာအကြိုက်၊ စိုက်စိုက်လိုက်ခါ၊
 တဏှာပူး၊ အရူး၊ ဖြစ်ရရှာ။

၆၉။ ဒွပ်ယာဖြေးဖဲ၊ ဘေပျိုလှုပ်ပါ၊
 (ယား) နေ့ဒွပ်နေ့ဖု၊ လေက္ကီးပျိုမေ။
 ထွင်းခဲ လောပွီး၊ လေပွင့်တဒွင်၊
 ဝိဘဝ၊ ပို့အော့၊ တဲစေ့ယှက်။ ။

(လဲ) ဒူးယန်ဖြာဖ၊ ဘားပျှင်လှုပ်ကယ်၊
 နန်ဖုနန်ဒူး၊ ဘားပျှင်ဟောမာ။
 ထွင်းခါလှုပ်ပီး၊ ပွင့်၊ နိုက်တဒွင်၊
 ဝိဘဝ၊ ပေါင်အ၊ တာ စယှပ်။

၇၀။ တနေ့ ကယား၊ ထွင်းကျိုက် တာထော၊

(ယား) ကျိုတလွှဲထွေး၊ ထွင်းခဲလားထွင်း။
 ဆ၊ ရာ၊ စားဗား၊ ပွိုက်ထွင်း ကျော့ကျော့၊
 သမုဒယ၊ ထွင်းအော့၊ ထွေးကုတ်ကျော့။ ။

(လဲ) ထွင်းပျန်၊ တနန်၊ တော့စောတိုက်ထွန်၊
 ကျိုန်းတလွှဲထွေး၊ တလိုက်ထွင်းခါ။
 တဗယ်၊ တဗိုက်ဘျိုက်ကျိုက်မိန်းလှ၊
 သမုဒယ၊ ထွင်းခါ၊ ထွေးအီး ကိုက်။ ။

၆၈။ တဏှာ ကျိကျါ၊ ခြူးဒီးခြဲကာင်၊
 (ယား) တဏှာ ပုဂ်ရာဂ်၊ ခြူးတရုကာင်။
 တဏှာ ကကျုဗ်၊ တကုဂ်ငေါကာင်၊
 တဏှာ က္လေ့၊ စရေး၊ ဟော့တမ္ပိး။ ။
 (လဲ) တဏှာ ကျိန်းဟာ၊ ခြူးဒီးခြန်ကျါ၊
 တဏှာ ကျဟာ၊ ခြူးတရွဲကျါ။
 တဏှာ စယုဗ်၊ ဝိန်တကုဂ်ကျါ၊
 တဏှာ က္လဲမိန်း၊ စရယ်၊ တမ္ပိန်ကယ်။ ။

၃။ နိရောဓသစ္စာ = ဆိုးဒိုးကုမ်ကျား၊ တိုးမာ =
 ဆော့ ကုကိုဗ်၊ တော့မုန်။

၆၉။ တဏှာနှောက်က ဒုက္ခရောက်သည်၊
 တဏှာဖျောက်မှ ဒုက္ခပျောက်မည်။
 တဏှာလွန်ကြိုး ဖြတ်ချိုးသွေဖီ၊
 ဒုက္ခဇာတ်၊ ကင်းပြတ် နိဗ္ဗာန်ပြည်။

၇၀။ သာယာနှစ်သက်၊ စွဲမက်စရာ၊
 ချောမောလှပ၊ ရှုပခန္ဓာ။
 မမြကိုသိ၊ စွဲငြိကိုခွါ၊
 အချစ်ပြတ်၊ သိမှတ်နိရောဓာ။

- ၇၁။ ကြားရာ နံ့မှ၊ စားမှုတဖြာ၊
 တွေ့ထိခံစား၊ သိငြားရာမှာ။ -
 သာယာနှစ်သက်၊ စွဲမက်ကိုခွါ၊
 နိဗ္ဗာန၊ မှတ်ကြ နိရောဓာ။
- ၇၂။ မျက်စိအဆင်း၊ မြင်ခြင်းအာရုံ၊
 စွဲလမ်းဖောက်၊ မဂ်နှင့်ဖြတ်ပုံ။
 ရုပ်နှင့် နာမ်တိုက်၊ မြင်ခိုက်မြင်ရုံ၊
 တွေးမဆက်၊ လက်နက် မဂ်ကိုခြုံ။
- ၇၃။ အာရုံခြောက်ပါး၊ ဖြစ်ငြားကြုံလာ၊
 မဂ္ဂင်လက်နက်၊ တိုက်ဖျက်ပစ်ပါ။
 တဏှာမဆက်၊ ဖြစ်ပျက်မြင်လာ၊
 ဉာဏ်နဲ့ညှိ၊ ရဘိ၊ နိဗ္ဗူတာ။
- ၇၄။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း၊ လမ်းကောင်းမှန်ပေ၊
 မဂ္ဂင်ရှစ်ရပ်၊ ကျင့်မြတ်ထွေထွေ။
 အမြဲမပြတ်၊ သိမှတ်သူတွေ၊
 ဆင်းရဲသိမ်း၊ အေးငြိမ်း၊ နိဗ္ဗာန်ပြေ။
- ၇၅။ တဏှာယေပျို၊ ထူးဖြေ၊ဘေကျေ၊
 (ယား) စေ့လော်မေ၊တုဂ်၊ ဆိုးရဲဆိမေ။
 စေ့ယှက်၊စွပ်ညှက်၊ ပါတုဂ်၊ကုဂ်ကွ။
 ဆိုးရဲကွဲ၊ စိုက်ဖြို၊ ကကျုဗ်ကေ။ ။

(လဲ) စယူဗ် ကျိုက်ကဲ၊ တူဂ်ဟာ့ ဆော့ရိုင်၊
 တဏှာ ပီတုဂ်၊ ဆော့ရိုင်ဟောမာ။
 စယူဗ် ပွိုင်အဲ၊ ပိုက်တုဗ်မုဗ်းကျီ၊
 စယူဗ်အဲ၊ စောင်းအိ၊ နိဗ္ဗာန်နီ။ ။

၇၀။ မိုးကျယ် မာဒ္ဒု၊ လော်စေ့အိုမာ၊
 (ယား) ပိုဂ်၊တွဲ၊ ဘျုပ္ပီး၊ ရူပ နေ့ကျော်။
 ဆိုးမာ စေ့ညေး၊ ဘေဖါး၊ ယူဂ်မာ၊
 မိုးလောတူဂ်၊ စေ့ညေး၊ ကကျူဗ်အိ။ ။

(လဲ) တောင်ကျာ၊စလော်၊ စလော်အောမိန်း၊
 ရီတွယ် ဘော့ပ္ပီး၊ ရူပ နန်ကျူဗ်။
 စိတနာ မိန်းဗား၊ ဒန်းကိုင့်စယူဗ်၊
 တောင်လန်တူဗ်၊ ဆိနေ့ ကျိုင်းကျူဗ်အိ။ ။

၇၁။ နီဟိုဂ်း၊နိုဂ်းသျား၊ အောနေ့စိုးရိုး၊
 (ယား) ကျိုဗ်းဖုဂ်း၊ယေနေ့၊ စေ့ညေးဟုတေး။
 ကျယ်မိုး၊စေ့လော်၊ ဘေဖါး၊ယူဂ်မာ၊
 ကကျူဗ်အိ၊ တိုးမ၊ နိရောဓါ။ ။

(လဲ) နန်ဟူဗ်း၊ နူဗ်စန်၊ အန်းနေ့ စော့ရော၊
 ကျိုဂ်၊ ဖုဂ်း၊ ခြိုင်နေ့၊ ဆိတနာ နူဂ်မာ၊
 စလော် တောင်အဲ၊ ယူဗ်မိန်း ဒန်းဖိုင်၊
 နိဗ္ဗာန် တောင်ဒိုင်၊ နိရောဓါ။ ။

၇၂။ မယ်စယ်၊ အစေ့၊ မျထက်ရယေ၊

(ယား) ဖျမာဒွါ မေ၊ ယေမင်၊ နောတူင်။

စေ့ညေး၊နေ၊ပွေ့၊ ထက်ကျော့ ထက်ဒေး၊

နေး၊ဟျားမေ၊ ဒွါစေ့၊ အိုဒါဂ်မင်။

(လဲ) မိုင်နာ၊စဖြော်၊ မော့ထိုင်းရယယ်၊

ကျ၊ မိန်းဒွါမား၊ ယယ်မင်နိုဂ်တူင်၊

စ၊နန်၊တိုက်ဆူင်၊ မော့ထိုင်းမော့ဒိန်၊

နယ်ဟင်၊ မား၊ ဒွါစ၊ အော့ဒိုဂ်မင်။ ။

၇၃။ ရယေစိုက်စွ၊ ဆူဂ်ခွဲ ဘောဟျား၊

(ယား) ဆ၊ပျိ ပေဗျ၊ မဂ္ဂင် တကိုက်။

စေ့ယူင် ဟျားမေ၊ ထွူး၊ ပျိ၊ ထက်ပါ၊

ပလွူးဆူင်ညာဏ်၊ နိပါ၊ နိဗ္ဗူတာ။ ။

(လဲ) ရယယ်စိုက်စွ၊ ဆူဗ်၊ခွဲ၊ တူင်ဟ၊

ဆိုက်ပျူဂ် ပန်ဒိုဂ်၊ မင်၊တာ ဆိတနာ။

စယူင်ဟင်၊မား၊ ထွူးကျိုက်၊ ဟောမာ၊

ပွဲညာဏ်ဆူင်၊ နီကယ်၊ နိဗ္ဗူတာ။ ။

၇၄။ လေတိုက် စိုက်အိ၊ ကွဲရီမာဟော့၊

(ယား) မဂ္ဂင်လွီးစွ၊ ကျေရီး၊ စီးကျိုက်။

လားတူင်ဟုမေ၊ ပြေး၊ နူး၊ယေမာ၊

ဆိုးရဲစိ၊ ကျပ်အိ၊ နိဗ္ဗာန်ကေ။ ။

(လဲ) လန်တူပ်စောင်းအိ၊ ကြိုင်ရီမွန်ဂေါ၊
 မဂ္ဂင်လွိုင်စွ၊ ကျိုင်ရီ စီးကျိုင်။
 လန်တူပ်ဖုမား၊ ကျိုင်ဖုဂ်း ယယ်မိန်း၊
 ဆော့ရိုင်စိ၊ ကျိုင်အိ၊ နိဗ္ဗာန်ကန်။ ။

၄။ မဂ္ဂ သဗ္ဗာ၊ ကြွဲတိုး၊ ကြွဲမာ၊ လွိုင်တော့၊ လွိုင်မိန်

၇၅။ မဂ္ဂင်တရား ရှစ်ပါးမှန်စွာ၊
 မှန်စွာသိမှု၊ လေးခုသစ္စာ။
 ဆင်းရဲမှန်ကြောင်း၊ ဖြစ်ကြောင်းတဏှာ၊
 ချုပ်တာသိ၊ ဒိဋ္ဌိကျင့်သမ္မာ။ ။

၇၅။ မဂ္ဂင် ဒိုက်ဒွ၊ လွီးစွအမာ၊
 (ယား) လေစေ့ညေးတိုး၊ ငိုတိုးလွီးမာ။
 ကြွဲထွူးဆိုးရဲ၊ စေ့လော်တဏှာ၊
 လွိုင်၊ စေ့ညေး၊ ယှက်ဆဲ၊ တိုးလေယေ။ ။

(လဲ) မဂ္ဂင်ငေါ်တော့၊ လွိုင်စွအမိန်၊
 လန်ဆိတနာတော့၊ ငေါ်တော့လွိုင်မိုင်။
 ဆော့ရိုင်မွန်ကြိုင်၊ လန်ထွူးတဏှာ၊
 တဒ္ဓဂ်း၊ ဆိတနာ၊ ကျယှပ် တော့လန်ယယ်။ ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ = ယှက်တိုး ယှက်ဘေ = ယှစ်အန်းတော့ဘား

၇၆။ ဒုက္ခတရား၊ ပိုင်းခြားသိကာ၊
 သမုဒယ၊ ပယ်ရ ဉာဏ်မှာ။
 မျက်မှောက်ကိုပြု၊ ငြိမ်းမှုသစ္စာ၊
 ပွားများရ၊ မဂ္ဂကျင့်လမ်းဖြာ။

၇၆။ တဲ ဆိုးရဲက္ကဲ၊ ဖြားဖဲစေ့ညေး၊
 (ယား) စေ့လိုး အိဒ္ဓု၊ ဘေကျားဉာဏ်ကူမ်း၊
 ယေဒ္ဓုတိုးတုဂ်၊ ကျုမ်အိတိုးမာ၊
 ဖုဗ်ဖျားအော့၊ မဂ္ဂ လေအျယေ။ ။

(လဲ) တာ၊ ဆော့ရိုင်က္ကိဉ်၊ ဖြိုက်ဖ၊ ဆိတနာ။
 ဘျိုဂ်မိန်း စ၊လော့၊ ဒန်းကိုဉ် တနယ်အူ၊
 ယယ်ဒ္ဓုတော့တုဂ်၊ ကျိုင်းအိ အမ္မိန်၊
 ဖူးဖန်အော့၊ မဂ္ဂ၊ က္ကိဉ်ရယယ်။ ။

တိုက်တွန်းချက် = ငို နှစ်ရှာ = ငေါ်နှစ်ဆန်း

၇၇။ သစ္စာတရား၊ လေးပါးမှာကို၊
 တတ်အောင်သင်မှု၊ နာမှုထိုထို။
 သုံးသပ်မေးငြား၊ ဆောင်ထားစေလို၊
 ရှုကာပွား၊ ဉာဏ်အား စဉ်တိုင်းပို။ ။

၇၇။ တိုးမာ၊ ကွဲ. ကြိုး၊ အိုဖဲ လွီးမာ၊
 (ယား) စေ့ယှက်၊ ကျာဒွါ၊ နီဒါးလာငို။
 ရယေ၊ ဆူဗ်ဒွါး၊ အိုဒွါ. နေလိုး၊
 ယေဖူးဖျား၊ တနေး ယေ၊ ထျားရယ်။

(လဲ) တော့မွန် ကြိုင်ကြွန်၊ လွိုင် မိုင်ကဲနွက်၊
 အန်းစုန်. အန်းစိုင်တနာထူးကျန်။
 တနယ်ဒူးဟိုင်၊ ပေါင်းထန်းပွဲနိန်၊
 ယယ်ဖုဖန်၊ ဆိတနာ စုဂ်ဟကယ်။

သမ္မာသင်္ကပ္ပ = တနေးတွဲရဲ = တနယ်ရီတွယ်

၇၈။ ကောင်းစွာကြံအပ်၊ သင်္ကပ္ပဆို၊ ကာမဂုဏ်ရေး၊ မတွေးစေလို။
 ဒေါသထွက်က၊ ပျက်ထကုသိုလ်၊ ဝိဟိံသ၊ ပရ ညှဉ်းဆဲပို။

၇၈။ တနေး တွဲရဲ၊ သင်္ကပ္ပငို၊

(ယား) ကာမ ကျယ်မိုး၊ ဆိုး. တနေး. ပို။
 ဟားစေ့ထေခဲ၊ ဘွိ. ဆိုးဒိုးအို
 ဝိဟိံသ၊ မေဆိုး၊ ရဲခိုးရိုး။ ။

(လဲ) တနယ်ရီကျွဲ၊ သင်္ကပ္ပငေါ၊
 ကျာတောင်ကာမ၊ တနယ်ဗား. ဆော့။
 စဟဲထန်း ခဲ့၊ ဘွိဆော့ဒေါ့ဒော၊
 ဝိဟိံသ၊ မာဆော့၊ ရိုင်အာ့ပျန်။

သမ္မဝါစာ = ဘေဠိ-တွဲရဲ = ငေါ်, တွယ်ဘန်.

၇၉။ လိမ်လည်လှည့်ဖြား၊ မုသားမဆိုး၊
ချောပစ်ကုန်းတိုက်၊ ဆဲလိုက်ရန်ပို။
စကားပေါ့ပျက်၊ နှုတ်သွက်ပယ်လို၊
မှန်မှန်ပြော၊ သဘော နှုတ်ချိုချို။

၇၉။ လောလီ ကာပျား၊ လာဟိုး အူမ်းဟို၊
(ယား) ငိုဆိုးအီသျှ၊ ကျိုငါးစေ့ဟား။
ငိုစုမ်ငိုဖီး၊ ထိတ်ကော်၊ ဖြဲ့တို၊
အီဘောကျော့၊ စေ့ပွေါ်စိုးရိုးငို။

(လဲ) ကိန်း ပွန်ကျန်ပွီ၊ ဆော့ခွဲလန်ဟော့၊
ငေါ်တောင်း အန်းဆိုင်၊ ဘိုက်ကျွတ် ဟဲနန်။
ငေါ်စူးငေါ်ဖီး ထိတ်ဖြိုင်တာမား၊
ဖဖြိုင်ကျော့၊ စပွန်းစော့ရောငေါ်။

သမ္မာကမ္မန္တ၊ မေးတိုး၊ မေးဘော၊ မာတော့၊ မာဘား

၈၀။ သက်သတ်၊ ခိုးမှု၊ ကာမေသုရှောင်၊
ကာယကံမှု၊ သုံးခု မိုက်မှောင်။
အပါယ်ငရဲ၊ သူပဲဆွဲဆောင်၊
သတိပြု၊ ကောင်းမှု တိုးပွားအောင်။

၈၀။ အေဟိုက် မေးစာင်း၊ ရော့စုဂ် မေး၊ဗယ်၊

(ယား) နေလေမေးစုဂ်၊ စိုင်းမားခိလော်။

ငါရာ ပတျား၊ အေဟော့ ကျီတာ၊

တမေရဲ၊ ဖုဖျား၊ ရဲဟျားငေး။

(လဲ) အန်းဟောင်း မာစိုင့်၊ စုဗ်မား၊ မ၊ ဗာ၊

စုဗ်း၊ လန်မာစုဗ်၊ မိုက်၊ ခိတရူဂ်။

ငါးရိုင်းပိုက်အူး၊ ယားဂေါ်၊ ကျိန်းတိုက်၊

တမယ်ကျူဂ်၊ ဖုဖန်.ကျူဂ်ဟာ့ငါ။ ။

သမ္မာအာဇီဝ၊ ဘိုဂ်၊ ဆဲရဲဒါဂ်နေ၊

ဘောင်းဆန်းရန်းဒိုင့်နန်။

၈၁။ လက်နက်ခဲယမ်း၊ ရောင်းလမ်းကိုရှောင်၊

အသက်ကိုမွေး၊ သတ်ရေးကြဉ်ရှောင်။

ခိုးမှုတိုက်စား၊ စီးပွားမအောင်၊

အာဇီဝ၊ ကောင်းစွာ ကြိုးစားမောင်။

၈၁။ နေ့တော်တဘျား၊ ရော့ဖူးမေးကူဂ်၊

(ယား) မေးစာင်းအူဗ်းစေ့၊ ဘိုဂ်မေ့၊ ဒါဂ်နေ။

ယာ၊ အီဟိုက်ကွဲ၊ တာတဲအိုပျာ၊

အာဇီဝ၊ ဘိုဂ်ရဲ၊ ဆဲရဲနေ။ ။

(လဲ) န,တူဂ်၊ တဘန်၊ ဆော့ဒေါ့မာကူဗ်၊
 မာစိုင့်စပွန်၊ ဘောင်းဗားဒိုင့်နန်။
 ယန်, အန်းဟောင်းကျိုင့်၊ တာအောဗား,ပန်၊
 အာဇီဝ၊ ဘောင်းကျိုင့်၊ ဆန်းရန်းနန်။ ။

**သမ္မာဝါယာမ၊ အကျုတ်မေး,တိုးဘေ၊
 အကျုတ်မာတော့ဘား**

၈၂။ ပြုပြီးအကု ငြိမ်းမှုနောက်နောင်၊
 မကောင်းပြုရေး၊ နောင်တွေ ကြဉ်ရှောင်။
 ပြုပြီးကောင်းမှု၊ တိုးမှုကိုဆောင်၊
 နောင်ကောင်းမှု၊ အားပြု,တိုးပွားအောင်။

၈၂။ မေတျာ တဲစုဂ်၊ နို,မေးပိုမေ၊
 (ယား) မူးများတဲမေး၊ နိုချေးရောပေ။
 မေးထိုက်တဲရဲ၊ ကျေရဲ,ပွေ ဟျား၊
 နိုလေရဲ၊ အကျုတ်၊ ဖူးဖျားညေး။

(လဲ) မာတန် တာစုဗ်၊ ပေါင်မားနောကယ်၊
 မူးမန်တာကဲ၊ မာဗား နောနယ်။
 ကျုဂ်ရီ မာကျိုက်၊ ကျုဂ်ကျုဂ်ဟာငါ၊
 နော့လန်ကျုဂ်၊ အာ့ကျုဂ်၊ လုဂ်ကီး ဖူး။

သမ္မာသတိ = နော တိုးဘေတဲတမေ =
နိဂုံတော့ဘား တာတမယ့်

၈၃။ သွားလာလှုပ်ရှား၊ မှတ်သားပြုပါ။
စားမှုအိပ်မှု၊ ပွားမှုခါခါ။
ခံစားသိမှု၊ ကြည့်ရှုမှန်စွာ၊
သဘာဝ၊ ရှုက၊သတိသာ။ ။

၈၄။ ကောင်းစွာမှတ်သိ၊ သတိမည်ပေ၊
ထိုင်ထအိပ်မှု၊ ပြောမှုထွေထွေ။
နေရာမလပ်၊ ရှုမှတ်ခါနေ၊
မြဲမှတ်ဘိ၊ သတိမဂ္ဂင်ပေ။

၈၅။ မြင်မှုကြားမှု၊ နံ့မုမှာလေ၊
စားမှုသောက်မှု၊ ထိမှုတထွေ။
အမြဲကြည့်ရှု၊ သိမှုထွေထွေ၊
အာရုံပြု၊ ခြောက်ခုပွားတတ်စေ။

၈၆။ အာရုံခြောက်သင်း၊ သေမင်းအစာ၊
အစာမက်လတ်၊ ငါးငတ်ပမာ။
သတ္တဝါများ၊ မျိုမှားလေရာ၊
သံချိတ်တွင်း၊ သက်ဆင်းသေရရှာ။

၈၇။ တမေဒါဂုံ ခေးကျူ၊ တိုးမ၊ကုဗ္ဗိကာ၊
(ယား) အေ၊အိုး၊ထော်၊မာဂ်း၊ ယေ၊တုဗ် ဟုဂ်ပွေ။
ရေ၊ဘေ၊ စေ့ညေး၊ မျတိုးယေဘေ၊
လော့ လေက္ခိး၊ တုဗ်ဆုဂ်၊ တဲတမေ။

(လဲ) ကူမ်းကယ် ခါဟာ၊ တောင်အောတမယ့်၊
 အန်း၊အော့ ထိုင်းမိန်၊ တူမ်၊ ယယ် ဟူမ်းပွန်။
 ရာ၊ဘား၊ ဆိတနာ၊ မော့တူမ်ယယ်တော့၊
 လန်ကျောင့်ပွီး၊ ယယ်ဆူမ်း၊ တာ၊တမယ့်။

၈၄။ တိုးမရဲရက်၊ ဟော့ဒါဂ် တမေ၊
 (ယား) နျား၊ထော် အိုမာဂ်၊ ပို၊ဟော့ပွမီး။
 ခါးလေ ပွ၊ပွီး၊ ယေမဒွ၊အို၊
 မ၊ တမိုး၊ တမေ၊ ထွူးမဂွင်။ ။

(လဲ) တောင်မိုက် ကျိုဂ်ကဲ၊ ရက်ဒိုင့်တမယ်၊
 ထိုင်းနန်၊ အောမိန်၊ ဖပြိန်ပွမီး။
 ခါးလန်ပွန်ပွီး၊ ယယ်မိုက်အောဒိုင့်၊
 မိုက်တမော့၊ တမယ့်၊ မီး မဂွင်။ ။

၈၅။ မျထာဂ်နီဟိုင်း၊ မိုးစူမ်းနိုင်းမျာ၊
 (ယား) အောအိုးခြာခြီး၊ တကျိုဂ်တာဂ်ဘေ။
 မျယေတမိုး၊ စေ့ညေးကျိုဂ်မီး၊
 ယေ အိုဒွ၊ စိုင်းစွ၊ တဲတမေ။ ။

(လဲ) မော့ထိုင်းနန်ဟူပ်၊ နူပ်စန်၊ နူပ်မန်၊
 အန်း၊အော့ ကျိုဂ်ဘား၊ တောဘားတမီး။
 မော့ယယ် တမော့၊ ဆိတနာ ပွမီး၊
 ယယ်အောဒွ၊ စူမ်းစွ၊ တာတမယ့်။

၈၆။ လေယေ စိုက်စွ၊ တဲစာ်း ဆယ်အေ၊
 (ယား) . ဘျာအေ ဆယ်အေ၊ ကျိုက် တယ်တဗီ။
 အေ၊ခြေအထွ။ ယုဗ်ကျုဗ်းစုဂ်ဆယ်၊
 ကာပေါကူး၊ ဘေစာ်း၊ အီဘိလိုး။

(လဲ) လန်ယယ် စုဗ်းစွ၊ တာစိုင့် ဆားဂေါ်၊
 ဘားအန်း ဆားအေ့၊ စေ့၊ တာ၊ တဗီဆား။
 အေ့၊ ခြာအထေ၊ ယုကျုဗ် စုဗ်တန်၊
 နီ၊ ကိုက်ဘိ၊ဘားစိုင့်၊ တခွဲလောင်။ ။

**အာရုံကြောက်စုရှုပ် = တုဗ်ဘေယေ၊ ရယေစိုက်စွ =
 တုမော့ လန်ယယ်စုဗ်းစွ**

၈၇။ မျက်စိကြည်ခြင်း၊ အဆင်းအာရုံ၊
 နှလုံးသွင်းနှင့် အလင်းတဖုံ။
 အဲဒီလေးခု ပေါင်းစုတိုက်ဆုံ၊
 မြင်ခြင်းမျှ၊ ဖြစ်ရကြောင်းကျိုးဟုန်။ ။

၈၈။ နားအကြည်မှတ်၊ သံ၊ဓာတ်အာရုံ၊
 နှလုံးသွင်းနှင့် ဟင်းလင်းတဖုံ။
 အဲဒီလေးခု ပေါင်းစုတိုက်ဆုံ၊
 ကြားခြင်းမျှ၊ ဖြစ်ရကြောင်းကျိုးဟုန်။ ။

၉၉။ နှာခေါင်းကြည်ပျံ့၊ အနံ့အာရုံ၊
 နှလုံးသွင်းနှင့် လေညှင်းတဖုံ။
 အဲဒီလေးခု၊ ပေါင်းစုတိုက်ဆုံ၊
 နံခြင်းမျှ၊ ဖြစ်ရ ကြောင်းကျိုးဟုန်။

၉၀။ လျှာအကြည်မျှ၊ ရသအာရုံ၊
 နှလုံးသွင်းနှင့် စိုခြင်းတဖုံ။
 အဲဒီလေးခု ပေါင်းစုတိုက်ဆုံ၊
 စားခြင်းမျှဖြစ်ရကြောင်းကျိုးဟုန်။

၉၁။ ကိုယ်အကြည်ရှိ၊ ထိမိအာရုံ၊
 နှလုံးသွင်းနှင့် မာခြင်းတဖုံ။
 အဲဒီလေးခု၊ ပေါင်းစုတိုက်ဆုံ၊
 ထိခြင်းမျှ၊ ဖြစ်ရကြောင်းကျိုးဟုန်။

၉၂။ ဘွင်ကြည်မနော၊ သဘောအာရုံ၊
 နှလုံးသွင်းနှင့် တွေးခြင်းတဖုံ။
 အဲဒီလေးခု၊ ပေါင်းစုတိုက်ဆုံ၊
 သိခြင်းမျှ၊ ဖြစ်ရကြောင်းကျိုးဟုန်။

၉၃။ မြင်မှု၊ ကြားမှု၊ နံမှုထွေထွေ၊
 သတ္တကိစ္စ မဟုတ်ကြပေ။
 ကားမှန်တွေတွင်း၊ ပုံခြင်းရှုပ်ပွေ၊
 ကားတွင်းမှ၊ လူကသိရပေ။

၉၄။ သိမှု၊ နာမ်ဓာတ်၊ မှန်ချပ်ရုပ်ပုံ၊
 ရုပ်နာမ်နှစ်သင်း၊ ချင်းချင်းပေါင်းဆုံ။
 တွေ့ထိခံစား မှန်သားပြင်တုံ၊
 ခန္ဓာငါး ဖွားဖွား၊ ပေါ်ကြကုန်။

၉၅။ စက်ခလုတ်ရုပ်၊ နှိပ်ထုတ်ဖွင့်ခါ။
 သက်ရှိပုံလား၊ မမှားမြင်ပါ။
 ဟန်ချက်မပျက်၊ စောင့်လျက်ကြည့်ရာ၊
 သိ၊မှတ်၊မှား၊ နှစ်ပါး ဝိပလ္လာ။ ။

၉၆။ သိမှတ်မှားလို့၊ ယူမှားလေရာ၊
 ဝိပလ္လာသ ခေါ်ကြပြန်တာ။
 သညာမှောက်မှား၊ ရှည်ငြားဝဋ်မှာ၊
 ပပဉ္စ၊ သုံးဝ ဖြစ်ပေါ်လာ။

၈၇။ မယ်စယ် ယွေ့ဆဲ၊ အစေ့လေယေ၊
 (ယား) ယေနိုင် ယွေ့ကုမ်း၊ အလီးတမား။
 အာဂ်းနော လွီးမီး၊ တာယွေ့တာဆူဂ်၊
 ထာဂ်ပေ၊ဖဲ၊ ကွိုးအို၊ ထွူးကွဲဟျား။ ။

(လဲ) မိုက်ပွန်၊ အဆိုင့်၊ စင်္ကြာလန်ယယ်၊
 ယယ် နှစ်ပွန်အူး၊ တာလီး တမီ။
 အဲနွက်လွိုင်မီ၊ တိုက်ပွေ့တိုက်ဆူဗ်၊
 ထိုင်းပန်၊ မိုး၊ ကျောင့်အော၊ ထွူးဟ ကွိုင်။ ။

၈၈။ ခါလယ် အဆဲ၊ ဖြားထေ လေယေ၊

(ယား) ယေဒွါပွေဂါကူမ်း၊ ဖလွီးပစိုက်။

အာဂ်းနောလွီးမီး၊ တာပွေဂါတာဆူဂ်၊

နီဟိုဂ်းဖဲ၊ ကွီးအို၊ ထွူးကွဲဟျား။

(လဲ) နန်းကောင့် အဆိုင်၊ ဖြိန်ထန်းလန်ယယ်၊

ယယ်ဒွါပွေဂါအူး၊ ပလွိန်ပစောင်။

အဲနွက်လွိန်မီ၊ တိုက်ပွေဂါ တိုက်ဆူမ်း၊

နန်ဟူမ်းမိုး၊ ကောင့်အော၊ ထွူးကွိင်ဟာ။ ။

၈၉။ ခုဗ်ဖိုဂ်း အဆဲ၊ တဲနိုဂ်းလေယေ၊

(ယား) ယေနိုဂ်ပွေဂါကူမ်း၊ လာဂ်းစေ့ ပလွီး။

အာဂ်းနော လွီးမီး၊ တာပွေဂါတာဆူဂ်၊

အနိုဂ်းဖဲ၊ ကွီးအို၊ ထွူးကွဲဟျား။ ။

(လဲ) နန်းခိုင်အဆိုင်၊ တာနွဗ် လန်ယယ်၊

ယယ်နွဗ် ပွေဂါအူး၊ ကန်သလိုင်တမီ။

အဲနွက်လွိန်မီ၊ တိုက်ပွေဂါ တိုက်ဆူမ်း၊

နွဗ်ခိုင်မိုး၊ ကောင့်အော၊ ထွူးကွိင်ဟာ။ ။

၉၀။ ပွီးအလေဆဲ၊ စိုးရိုးလေယေ၊

(ယား) ယေနိုဂ်ပွေဂါကူမ်း၊ ကျအီးတမာ။

အာဂ်းနောလွီးမီး၊ တာပွေဂါတာဆူဂ်၊

ထွူးအေဖဲ၊ ကွီးအို၊ ထွူးကွဲဟျား။

(လဲ) ပ္ဍဲအလန်ဆိုင်၊ ဆော့ရောလန်ယယ်၊
 ယယ်နှစ်ပွန်းအူး၊ ကျအိတမိုင်။
 အဲနှက်လွန်မိ၊ တိုက်ပွေတိုက်ဆုမ်း၊
 ထွေးအန်းမိုး၊ ကျောင့်အော၊ ထွေးကိုင်ဟ။ ။

၉၁။ ဖ၊ယေ၊နေဆဲ၊ ခြာခြီးကွို၊ဘော၊

(ယား) ယေနှိက်ပွေကုမ်း၊ ဖြာက်ကျယ်တမီး။
 အာန်းနောလွီးမိ၊ တာပွေတာဆုက်၊
 တာက်ဘေဖဲ၊ ကွိုးအို၊ ထွေးကွဲဟျား။

(လဲ) ဖိ၊ယား၊နန်ဆိုင်၊ ခြိုင်ခြိကွိုက်ဘား၊
 ယယ်နှစ်ပွဲအူး၊ ဖြိုင်ကျာတမိ။
 အဲနှက်လွန်မိ၊ တိုက်ပွေတိုက်ဆုမ်း၊
 တောဘားမိုး၊ ကျောင့်အော၊ ထွေးကိုင်ဟ။ ။

၉၂။ စေ့ပွေအဆဲ၊ ကကျပ်လေယေ၊

(ယား) ယေနှိက်ပွေကုမ်း၊ ခါဆေတနေ။
 အာန်းနောလွီးမိ၊ တာပွေတာဆုက်၊
 စေ့ညေးဖဲ၊ ကွိုးအို၊ ထွေးကွဲဟျား။ ။

(လဲ) စပွန်းအဆိုင်၊ ကကျပ်လန်ယယ်၊
 ယယ်နှစ်ပွန်းအူး၊ ခန့်ဆုက်တနယ်။
 အဲနှက်လွန်မိ၊ တိုက်ပွေတိုက်ဆုမ်း၊
 ဆိတနန်မိုး၊ ကျောင့်အော ထွေးကိုင်ဟ။ ။

၉၃။ မျထာင်နီဟိုက်၊ နိုက်မီးစီးကျိုက်၊

(ယား) ခြေထွေ့ရေကျား၊ မာဖဲတိုနီ။

မာဒိုက်အကူမ်း၊ ယာယိုးယာကီ၊

ဒိုက်အကူမ်း၊ ကယား နီစေ့ညေး။ ။

(လဲ) မော့ထိုင်း၊ နန်ဟူဗွဲ၊ နှစ်မန်စီးကျိုက်၊

ခြာထော ရီကိုင့်၊ မွန်ဗား၊ နှက်ကဲ။

မိုင့်ဒေါင်းအအူး၊ ယန်ယော်ယန်ကီ၊

ဒိုက်အအူး၊ ပျန်ခြေ ဆိတနာ။ ။

၉၄။ နာမ်၊ ပို၊ စေ့ညေး၊ ယာယိုးမားဒိုက်၊

(ယား) နာမ်၊ နေ၊ စေ့ညေး၊ အယ်စီးတာဆူင်။

ရေနီဏ္ဍေ့နေ့၊ တိုးမ စေ့နေ၊

ခန္ဓာညား၊ အိုလိုက်၊ လီးဟျားလော်။ ။

(လဲ) ဆိတနာမီး နာမ်ခါတ်၊ မိုင့်ဒေါင်းယန်ယော်၊

နီ၊ နန်၊ ဆိတနာ၊ ယားစီးတိုက်ဆူမ်း။

ဟိုက်၊တောင်း ယယ်ဘား၊ တောင်အောဆိတနာ၊

နန်ငိုက်ဏ္ဍုမ်၊ လှက်လှက်၊ အောဟာ့ငါ။ ။

၉၅။ ဘော်မိုး ဖြေယိုး၊ ယာယိုးယာကီ၊

(ယား) ကျိုက်၊ သျှခိုးခွဲ၊ ကူပ်ကီးကူမ်းကာ။

ခေး၊ကျွ၊ ပါယား၊ ပေါ်၊ဆဲ မျရာဂုံ၊

ညေး၊ မ၊ စုဂုံ၊ နာက်ကျိုက်၊ ဝိပုလ္လာ။ ။

(လဲ) ဖြာယော်ဖူးမောင့်၊ ယန်ကီယန်ယော်၊
 တော်စော့ခေါင်းခူး၊ ကူးကီကူးကယ်
 ခါ့ပိန်၊ ယာဟ၊ ပါမော့ မော့ကဲ၊
 ဆိနာ၊ မိုက်၊ စုဗ်၊ နီပါး၊ ဝိပုလ္လာ။ ။

၉၆။ တိုးမ ယေစုဂ်၊ ယှင်စုဂ် ယှင်ဘော၊

(ယား) ပို့အော့ ပေချ၊ ဝိပုလ္လာသ။

တိုးမ၊ စုဂ်ရာဂ်၊ ထဝ်း ထူဗ်း ညေးလား၊

ပပဉ္စ၊ စိုက်မား၊ ထွေးပွေဟား။ ။

(လဲ) ဆီတာနာ၊ မိုက်စုဗ်ကဲ၊ ယှင်အန်းစုဗ်ဘား၊

ပေါင်းအ ပန်ဒိုင်း၊ ဝိပုလ္လာသ။

တောင်မိုင်းစုဗ်ကဲ၊ ထူဗ်ညှက်၊ ပန်ဟာ့၊

ပပဉ္စ၊ စုဗ်မိုက်၊ ထွေးဟာ့ငါ။ ။

၉၇။ တက္ခာ စွဲပြီ၊ ဒိဋ္ဌိကဏ်းတာ၊

မာနထောင်လွား၊ သုံးပါးချွဲကာ။

သံသရာဝဋ်၊ မလွတ်ရှည်ပါ။

အကဏ်းများ၊ လမ်းသွားဒုက္ခသာ။

၉၈။ နာမ်ရုပ် နှစ်ဝ၊ ပေါ်ကြပျောက်ကာ၊

အနိစ္စပဲ၊ မလွဲရှုပါ။

ရှုမမြဲမို့၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၊

အနတ္တ၊ မုချသိရမာ။ ။

၉၉။ ဝိပလ္လာသ၊ ပျောက်ကြသောခါ၊
 နယ်ချဲ့သမား၊ ပြေးသွားလေတာ။
 အကဏ္ဍးလဲပျောက်၊ စိတ်နှောက်ကင်းကွာ၊
 သစ္စာလမ်း၊ တက်လှမ်း ယောဂီမှာ။ ။

၁၀၀။ နှာသီးဝမှ ထိစလေဟုန်၊
 ရှုရိုက်နှစ်ဝ၊ စောင့်ကမှတ်ပုံ။
 ရှုလဲမမြဲ ရှိုက်လဲပျက်တုံ၊
 စိုးမရ၊ အတ္တ မဟုတ်ကုန်။

၁၀၁။ သွားရာတခန်း ချေလှမ်းကြွချီ၊
 ကြွတာတဝ၊ လှမ်းထတလီ။
 ခြေကိုလှုပ်ရှား၊ လေအားဆောင်သည်၊
 ဖဝါးချ၊ မှတ်ပ စိတ်ကိုတည်။ ။

၁၀၂။ စိတ္တဇဝါယော၊ သဘောရှေ့ဆောင်၊
 ခြေကိုချီမ၊ လှမ်းကြွလေအောင်။
 လှမ်းလိုနာမ်ပ၊ လှမ်းထရုပ်ကောင်၊
 ငါမဟုတ်၊ နာမ်ရုပ် နှစ်ပါးဆောင်။ ။

၁၀၃။ လှပဲနတ်ပဲ၊ ငါလဲဟုတ်ပေါင်၊
 နာမ်ကခိုင်းလို့ ရုပ်ကလုပ်ဆောင်။
 နာမ်ဟာစိုးမင်း၊ ရုပ်ဆင်းကျွန်ကောင်၊
 ထိုနာမ်လဲ၊ ပျက်မြဲပျက်မှုဆောင်။ ။

၁၀၄။ အဖြစ်ရှေ့သွား၊ နောက်ကားပျက်ပြယ်၊
 ရုပ်နာမ်နှစ်သင်း၊ ပျက်ယွင်းသွယ်သွယ်။
 ရုပ်ပျက်နာမ်ပျက်၊ ဖြစ်ပျက်ရှုဖွယ်၊
 အပျက်မြင်၊ ချစ်ခင် ပျောက်လိမ့်မယ်။ ။

၁၀၅။ ချစ်ခြင်းပျောက်မှ၊ ဒုက္ခပျောက်မယ်၊
 ဒုက္ခဘေးသိမ်း၊ အေးငြိမ်းရဖွယ်။
 မဂ္ဂင်တရား ရှုပွားပါကွယ်၊
 နိဗ္ဗာန်နန်း၊ စံမြန်း၊ မှန်တကယ်။ ။

၁၀၆။ ပညာမျက်စိ၊ လင်းဘိထိန်ထိန်၊
 သစ္စာဉာဏ်လင်း၊ ဝင်းဝင်းရှိန်ရှိန်။
 ပညာအပြား၊ သိငြားခါချိန်၊
 ပရိယာယ်၊ ဖြိုးကြွယ်၊ ဉာဏ်အာလိန်။ ။

၁၀၇။ ဝိဇ္ဇာရောင်လင်း၊ ဖောက်ထွင်းသိနိုင်၊
 မောဟမှောင်ကြီး၊ ဖျက်ဆီးပိုင်ပိုင်။
 သစ္စာအလင်း၊ ချင်းချင်းပြိုင်ပြိုင်၊
 အာလောက၊ ဖြိုးကြွ ရောင်ယှက်ဆိုင်။ ။

၁၀၈။ စက္ခုဉာဏ၊ ပညာဝိဇ္ဇာ၊
 အာလောကကြီး၊ ထိန်ငြီးဝေဖြာ။
 ဥဒပါဒိ၊ ပါဠိတော်လာ၊
 သန္တိဌ၊ ဓမ္မဂုဏ်တော်ပါ။ ။

၁၀၉။ ပိုင်းခြားသိအပ်၊ သိတတ်ပြန်ရာ၊
 ပယ်အပ်ကိုလဲ ပယ်ဆဲမှတ်ပါ။
 မျက်မှောက်ဉာဏ်ထဲ၊ မလွဲပေါ်လာ၊
 နိဗ္ဗာန်နန်း၊ မဂ်လမ်းဘာဝနာ။ ။

၁၁၀။ သိ၊ပယ်၊ဆိုက်ပွား၊ လေးပါးသစ္စာ၊
 မဂ်ကဖောက်ထွင်း၊ အလင်းပေါက်တာ။
 သစ္စာပွင့်လမ်း၊ ဖိုလ်ခမ်းဝင်ကာ၊
 အထူးသိ၊ မှန်၏ သမ္မုဒ္ဓါ။ ။

၁၁၁။ တရားမြင်မှ၊ ဘုရားမြင်တာ၊
 ဘုရားမြင်လဲ၊ မလွဲသိရာ။
 ဘုရားတရား၊ တည်ငြားသဒ္ဓါ၊
 သံဃာမြတ်၊ သိတတ် ယုံကြည်လာ။ ။

၉၇။ စေ့လော်ဖျမာ၊ ဘော်ခြီးယှက်ဒွ။
 (ယား) ကျေဒူဗ် အျဒိုင်း၊ ခိုင်းမား၊ဗာလျာ။
 ပြိုက်ထူင်း ထူင်းထူင်း၊ ဆိပ္ပံ့တို့ထူမ်း၊
 မယ်စယ်ခါ၊ ကျွဲကွဲ၊ ဆိုရဲကျီ။

(လဲ) စယူဗ်ဖေဖိုမိန်း၊ ယူဗ်ခိ မာမိုင်၊
 ကျူဂ်ဒူး ကျူဂ်ပိုဂ်၊ စူဗ်မိုက် ဗိုက်လွိုင်။
 ဆော့ပျူဂ် ထူဗ်ခါ၊ ထွူးပေါင်း ကီးကယ်၊
 မာမိုင်ခါ၊ ဟက္ခိဂ် ဆော့ရိုင်ကျီ။ ။

ဝတ်ရွတ်စဉ်

၉၈။ နေနဲ့စေညေး အိုထိုက်ဆိမေ၊

(ယား) အိုတော်မာတို၊ စုဂ်မေ ယေဒွ။

တူဗ်၊ မာဘိတေး၊ ဆိုးရဲဒုက္ခာ၊

အနတ္တ၊ ဆိုးဒိုး ပေဒါဂ်အယ်။ ။

(လဲ) နန်ဒိုင့်ဆိတနာ၊ အောကျိုက်ဟောမာ

အောမိန်းတော့ဗား၊ မွန်မိုးယယ်ဒွ။

ယယ်ကဲတော့ဗား၊ ဆော့ရိုက်ဒုက္ခာ၊

အနတ္တ ဆော့ဒေါ၊ ပယ်ဒိုင့်ယား။ ။

၉၉။ တိုးမယှက်စုဂ်၊ ဆိမေအခဲ

(ယား) ယေလျားတံစုဂ်၊ ကျာကျူဖီဖါး။

စယ်ခိ၊မေအိ၊ တဘ်းဆိမေ၊

တိုးမာန္တီး၊ မေးထျာ၊ဖြေးရယေ။ ။

(လဲ) တောင်မိုင့် ယှက်စုဗ်၊ ခွဲဟောမာခါ၊

ယယ်လှိုင်တာစုဗ်၊ တော်တဖိုင်ကိုင့်။

မိုင်ခိလော်ဗား၊ တဒေါင့်ဟောမာ၊

တော့မွန်ကျိုင့်၊ ခါထန်းဖြာရယယ်။ ။

၁၀၀။ ခုဗ်ဖိုက်ကုဗ်ထိုက်၊ လာဂ်းစေ့ဖေ့တော၊

(ယား) စေ့စရွှိ ဖိုက်ထိုက်၊ ပေါ်၊တိုးမ၊ဆူဂ်။

မာ၊တို စရွှိ၊ စေ့၊ပျို ဖေ့ဗာ၊

ပေ၊ အယ်တို၊ အတ္တ၊ ဗား၊တဲတို။

(လဲ) နန်းခိုင်အူထူမ်း၊ တလိုင်ဘားနှုင်၊
 စ၊စရွိန်အူထူမ်း၊ အောပါ မော့ဆူမ်း။
 မိန်းဗားစရွိန်၊ စ၊မိး ပျုဂ်မာ၊
 ပယ်ယားဗား၊ အတ္တ၊ ဗယ်၊တော့မား။ ။

၁၀၁။ ရေကျွတ်မိး၊ ရေခေး၊ကျော်ချာ၊
 (ယား) ရိုးကျိုးတမား၊ ခေးဟျားတကျိုက်။
 ချာ၊ကာ၊ရူရယ်၊ လာင်းစေ့စွက်ကျွတ်၊
 ချာယေး၊တာ၊ တိုးမ မာ၊စေ့ပွေ့။ ။

(လဲ) ကူခါဘိန်းခန်း၊ ကူဟတမိ၊
 ရကျောင်ကျိုက်ထန်း၊ ခါဟတမိ။
 ခန်း၊ကယ်၊ ရူးရဲ၊ စွင်းဟ၊ကန်တလိုင်၊
 ဒန်းလန်ယား၊ တောင်မိန်း ပွန်းမူင်နှုင်။ ။

၁၀၂။ စေ့ပွေ့ထူပ်ရဲ၊ ကကျွတ်ခေးဟျာ၊
 (ယား) ချာကျော်ရိုးကျိုး၊ လေဗာခေးဟျာ။
 စေ့နေးနာမ်ဖဲ၊ ခေးဟျားနေကျော်၊
 ဗား၊မာတို၊ နာင်ကျိုက်၊ နေ၊စေ့ညေး။

(လဲ) စပွန်းထူးဘန်း၊ ကျွမ်းယားဟနယ်၊
 ဘိန်းထန်း ခန်းဒေါင်း၊ လန်၊ဗိုက်ဟနှုင်။
 စခါ၊စပွန်း၊ ခါဟ၊ နန်ကျွတ်၊
 ခွဲ၊မိုန်ဗား၊ နီကူင်၊ စပွန်း၊နန်။ ။

၁၀၃။ ကယား နေ့အယ်၊ ဗား၊မာ ဘိတေး၊

(ယား) စေ့ပွေါင်၊ဖြေးနော၊ ဖြေးရဲ၊ နေ့ကွော်။

စေ့ပွေါင်ထွေးခွံ၊ နေ့ရောင်ထွေးကျိုက်၊

ဖြေးထွေးခွံ၊ ပျံ့ဖဲ၊ ဆိုးအိုမာ။ ။

(လဲ) ပျန်မီး၊တနန်၊ ခွဲမီးမွန်ဗား၊

စလွန်း၊ဖြာနိုက်၊ နန်မီးဖြာမာ။

ထွေးခွံ၊စလွန်း၊ နန်ကဲထွေးကျိုက်၊

စလွန်းမီး၊ တော့ဗား၊ယားပျိုက်ကူ။ ။

၁၀၄။ ထွေးကျွဲခိုက်ညေး၊ တဲပျိုခြွဲကော်၊

(ယား) နေ့ချ စေ့ပွေါင်၊ လှုပ်ပျံ ပွဲမီ။

နေ့၊စေ့ပွေါင်ပျံ၊ ထွေးပျံ လေယေ၊

မုထာက်ပျံ၊စေ့လော်၊ ဆိမေပါ။ ။

(လဲ) ထွေးဟခိုက်ငါ၊ တာပျိုခြွဲကူ၊

စ၊နန် နီကွက်၊ တဒွက် ပျံလွှာ။

စ၊ပျံ့နန်ပျိုက်၊ တူပ်မော့ထွေးပျိုက်၊

မော့ထိုင်းပျိုက်၊ စလော် ဟောမာကယ်။ ။

၁၀၅။ မိုးဆိမေ၊တုတ်၊ ဆိုးရဲ ဆိမေ၊

(ယား) ဆိုရဲ လော်တုတ်၊ နီရဲ ကကျွပ်။

မဂွင် တိုးကွဲ၊ ရယေ မော့ဟျာ၊

ကကျွပ်အိ၊ အိုနေ့ နိဗ္ဗာန်ကေ။ ။

(လဲ) ဟောမာ, စလော်၊ တုဂ်,တာပျုဂ်လွဲကယ်၊
 တာပျုဂ်လွဲတုဂ်၊ ကျိုင်းတဘနယ်။
 မဂ္ဂင်အက္ခိဉ်၊ တူဗ်မော့ရယယ်၊
 နိဗ္ဗာန်ဂေါ်၊ အောနေ့ မွန်ဒူးကယ်။ ။

၁၀၆။ ပညာ မဲပွေါ် လီးဟောတခေး၊

(ယား) တိုး,မာ,လီးဖိုဂ်၊ ရိုးစီး ရိုးစိုက်။

ပညာကျိုက်မီး၊ စေ့ညေးဟျာခေး၊

ပွဲစီးမီး၊ လိုဂ်ဘား၊ ဉာဏ်,အခြေး။

(လဲ) ဆိတနာ မိုင်လိ၊ ထန်းတခါကယ်၊
 တော့,မွန်, လိပ္ပုန်း၊ ရိုးစီး ရောင်စောင်။
 ပညာနှုတ်မား၊ ဆူဗ်ခါ ဆိတနာ၊
 ဆိတနာကျိုက်၊ မော့ထိုင်း အာလိန်,ကယ်။

၁၀၇။ ဝိဇ္ဇာ ထျားရဲ၊ ဒွိဖဲ စေ့ညေး၊

(ယား) တပါး, ရိုးဒိုဂ်၊ မေဖြိုဂ်ပေလော်၊

တိုးမာ,လီးထေ၊ ရိုးစိုက် ရှက်စိုက်၊

ခါလေလော၊ ရိုးကျိုး စေ့,ဆဆူဂ်။ ။

(လဲ) ဝိဇ္ဇာအလိ၊ လွဲပွဲဗ်ဆိတနာ၊
 တပိန်ခိဒူး၊ ပိန်ဘ နိကယ်။
 တော့မွန်၊ လိထန်း၊ နီလိထန်းနယ်၊
 အာလောက,ထန်းစ၊ တခါကယ်။ ။

၁၀၈။ ဉာဏ်သျှ မယ့်ပွေင်္ဂ ပညာဝိဇ္ဇာ၊

(ယား) ထွက်ခဲ ပွဲပွဲ၊ စေ့ညေးလာလီ။

ပါဠိငိုဟျား၊ ဥဒပါဒိ၊

သန္နိဋ္ဌ၊ တိုးကွဲ၊ မိုးဒါဒ္ဒါ။ ။

(လဲ) တနယ်မော့ထိုင်၊ ပညာဝိဇ္ဇာ၊

စွမ်းလောကဒူး၊ လိပ္ပ နုံးပွဲမိ။

ပါဠိအူဟ၊ ဥဒပါဒိ၊

သန္နိဋ္ဌ၊ ဓမ္မ မွန်စန်ဂေါ။ ။

၁၀၉။ ကိက္ခူ၊ ဟုတေး၊ စေ့ညေးတိုးပွဲ၊

(ယား) တိုး၊ဘေကျား၊ရာဂ်၊ ဘေဟော့နေဘေ။

ကုဗ်နျာ၊ယေ၊ကုဗ်း အိုလိဂ်၊ထေဟျား၊

ကွဲစိုက်အိ၊ မဂ်ကွဲ၊ ဘာဝနာ။ ။

(လဲ) တိုက်တုဗ်၊တော့ဆိ၊ ဆိတနာ ကီးကျ၊

တော့ဗီးကိုင့်မီး၊ ဗီးအော တောင်ကူ။

ခွဲအိုင်ဉာဏ်အူး၊ လှိုင်ထန်းမွန်ကူ၊

နိဗ္ဗာန်ဂေါ၊ မဂ်ကွဲ၊ ဘာဝနာ။ ။

၁၁၀။ နည်း၊ချေ၊တိုက်၊ဖဲ၊ လွဲကျိုက် ရေကျား၊

(ယား) မဂ်၊စေးဖဲ၊ရာဂ်၊ ပွဲဟျားလီးထေ။

တိုးမာ၊ကွဲ၊မိုး၊ ဖိုလ်ဟျားနိုက်ဟော့၊

လိဂ်စေ့ညေး၊ မာဟော့၊ သမ္ပုဒ္ဓါ။ ။

(လဲ) ဆိ,ဗိ,တူဂ်,ဖန်, လွိန်ပါး သစ္စာ၊
 မဂ်နှက် တောင်ပွဲ၊ လိ,ခါ ထန်းလှော်။
 အမွန်ကွိုင်, မောင့်၊ ဖိုလ်နှစ်ထန်းကူ၊
 ဆိတနန်လှော်၊ မွန်ဂေါ်၊ သမ္ပဒါ။

၁၁၁။ ထာဂ်, တိုးကွဲ,တုဂ်, မျထာဂ် မာရယ်၊

(ယား) မျထာဂ်မာရယ်၊ ဆိုးဒိုးစုဂ်ဟော့။

မာရယ်,ကွဲ,တိုး၊ ယှက်ဆဲ စားများ၊

ကျော့ဘွိရဲ၊ ကျော့စေ့ညေး၊ လော်စေ့ဟော့။

(လဲ) မော့ထိုင်းကွိုင်တုဂ်၊ ဆိတနာကျောင့်ဖြား
 မော့ထိုင်းကျောင့်ဖြား၊ စုဗ်ဗား၊ ဆိတနာ။
 ယှစ်တယ်၊ ကျောင့်ဖြား၊ ကွိုင်,အစားငေါ်၊
 ဘုဗ်း, ကျီဘန်, ဆိတနာ၊ ယှစ်အန်းလော်။

**သစ္စညဏ် = အတိုး,အမာ စေ့ညေး =
 အတော့အမွန် ဆိတနာ**

၁၁၂။ ယထာဘူတ၊ စိတ်ချမှန်စွာ၊

ဟုတ်တိုင်းမှန်တိုင်း၊ မဆိုင်းသေချာ။

သစ္စာလေးပါး သိဌားပေတာ၊

ညဏ်သစ္စ၊ ခေါ်ကြအရိယာ။

(ယား) ယထာဘူတ၊ နျာကျဲတိုးဘေ၊
 တိုးဟော့ မာဟော့၊ စေ့ညေးတာတေ။
 တိုးမာ လွီဘိုး၊ စေ့ညေး ပွူပွီး၊
 ဉာဏ်သစ္စ၊ ပို့အေ၊ ဖြေးကျီယား။ ။

(လဲ) ယထာဘူတ၊ တော့က္ကိဉ်တော့က္ကိဉ်၊
 မွန်တော့ နိမ်းကျ၊ ဆုဉ်ခါဆိတနာ။
 သစ္စာ လွီန့်ကုန်း၊ ဆိတနာပွူဂေါ၊
 ဉာဏ်သစ္စ၊ ပေါဉ်အ၊ ဖြာကျီယေဉ်။

**ကိစ္စဉာဏ် = အရေအကျားစေ့ညေး =
 အရီအကိုဉ် ဆိတနာ**

၁၁၃။ ဒုက္ခတရား၊ ပိုင်းခြားသိမြင်၊
 တဏှာပယ်ရေး၊ ဆိုက်ရေးထိပ်ခွင်။
 သိပယ်ဆိုက်ပွား၊ တရားမဂ္ဂင်၊
 ဉာဏ်ကိစ္စ၊ ခေါ်ကြစေဖို့ပင်။

၁၁၃။ ဆိုးရဲ ကွဲလွဲ၊ စေ့ညေး ပွူပွီး၊
 (ယား)ဘေကျား လော်စေ့ တိုက်ညေး ပိုဉ်ရက်။
 ညေးကိုက်ချေဖျား တိုးကွဲမဂ္ဂင်၊
 ဉာဏ်ရေကျား၊ ဘေပို့ အေ့ဟုနော်။

၁၁၃။ တာကျွန် ကြိုင့်ကြွန်၊ ဆိတနာ ပွဲပွဲ၊

(လဲ) စယုဗ် လန်ဗီး၊ တူဂ်၊ငါ မာရိုင်။

ဆိ၊ဗီး၊တူဂ်၊ဖန်၊အကြိုင့်၊ မဂွင်၊

ဉာဏ်ရေကိုင့်၊ ပေါင့်အ၊လန်းခါနဲ။

ကတဉာဏ် = ရယေထိုက်ဟော့ စေ့ညေးဒါရ် =
ရယယ်ကျိန်းဂေါ၊ ဆိတနာဒိုင့်။

၁၁၄။ ဒုက္ခမီးကြီး သိပြီးပါပြီ၊

တဏှာအမြစ် ပယ်ပစ်ခဲ့ပြီ။

နိရောဓ၌ ရောက်ဆိုက်အတည်၊

ပွားပြီးပ၊ ကတ ဉာဏ်လို့မည်။

၁၁၄။ ဆိုးရဲ ကုန်ကျား၊ စေ့ညေးထိုက်ဟော့၊

(ယား)စေ့လော်တက္ကိ ဗီးပွေ့ ကျားဟော့။

ကကျွန်လေကျွ နိရောတိုက်ဟော့၊

ယေဘေထိုက်၊ ဖို့အော့၊ ကတဉာဏ်။

၁၁၄။ တာကျွန် ကူကိုင့်၊ ဆိတနာကျိုက်ဂေါ၊

(လဲ) စလော်ကျွန်းငါ ဗီးကိုင့်ကူဂေါ။

နိရောဓအူး၊ တူဂ်ဟ မွန်ကူ၊

ဖူးဖန်ကျိုက်၊ ကတ ဉာဏ်ရာဂ် နှင်။

ခြင်းရာ ၁၂-ပါး=ခြေးမီး ၁၂-ကျိပ်= ခြယ်မိ ၁၂-ကွင်း။

၁၁၅။ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတဉာဏ်တွေ၊
ဒုက္ခမှာကား သုံးပါးရှိပေ။
သမု၊နိရော၊ မဂ်ကော တူလေ၊
ဆယ့်နှစ်ခု၊ ပေါင်းစု ခြင်းရာတွေ။

၁၁၆။ လှေကြီး၊ ဖောင်ကြီး၊ ခရီးနှင့်ရာ၊
လှော်သူကြိုးဆွဲ အမြဲပါလာ။
နှစ်ခုတွဲမှာ၊ ရောက်မြဲလိုရာ၊
ပမာပြု၊ ဘဝ၊ သံသရာ။ ။

၁၁၇။ ရုပ်ကောင်လှေကြီး၊ ခရီးထွက်လာ၊
ဝိညာဏ်လှေသား၊ မခြားပါလာ။
နှစ်ခုကိုတွဲ၊ ရောက်မြဲလိုရာ၊
ခံစံကြ၊ ဘဝ၊ ဝဋ်သုံးဖြာ။ ။

၁၁၈။ လှေကရူးရဲ့၊ ဟောဟဲ လူမှာ၊
အတွဲနှစ်ခု၊ ဖောက်မှုပေါ်လာ၊
လိုရာမရောက်၊ လှေပေါက်ရေလာ၊
ခပ်ထုတ်ကြ၊ ဒုက္ခဖန်တော့တာ။ ။

၁၁၉။ ရုပ်ကောင် ဖောက်လွဲ၊ မမြဲဝိညာဏ်၊
အတွဲနှစ်ခု၊ ဖောက်မှုပေါ်လွင်။
လိုရာမရောက် ဝင်ပေါက်ထင်မြင်၊
ရှုမှတ်ကြ၊ ဝဋ်ကလွတ်စေချင်။ ။

၁၂၀။ အကြည်ခြောက်ရပ်၊ မှန်ဓာတ်ပမာ၊
 အာရုံခြောက်ပါး၊ မမှားရိပ်သာ။
 ဝိညာဏ်ခြောက်ခု၊ ကြည့်ရှုသူပါ၊
 ဖဿခြောက်၊ မှတ်လောက်ပြင်မှုမှာ။ ။

၁၂၁။ ဝေဒနာခြောက်၊ တူမြောက်မီးစာ၊
 တဏှာခြောက်မီး၊ အပြီးလောင်ရာ။
 ခြောက်ခြောက်ကိုပေါင်း၊ မီးကြောင်းထင်ပါ၊
 ကြောင်းကျိုးမျှ၊ နတ္တမြင်ဖို့ရာ။ ။

၁၁၅။ ဉာဏ်သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတတဟေ၊
 (ယား) ဒုက္ခဟေ့ရာဂ်၊ အိုစိုင်းကျိုက်လေ။
 သမုနိရော၊ မဂ်မာသျှလူဗ်း၊
 ဆာဂ်နာဂ်ကျိုက်၊ ပွေ့ကျိုက်ဟေ့ခြေးမီး။ ။
 (လဲ) သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတ၊ တနော၊
 တာကျိုက် ရာဂ်မီး၊ စူဗ်းကူဂ်းအောဂေါ်။
 သမုနိရော၊ မာဂ်ဂေါ်စော့လူ၊
 ဆိုင်နီကူဂ်း အောပွေ့ခြယ်အမိ။ ။

၁၁၆။ စော်ဏ္ဍာဂ်း တပေးဒူဗ်၊ ဟျားထေကျွဲလွဲ၊
 (ယား) ပြေးချားကျွဲပျိုဂ်း၊ တခြူး လေက္ခိး။
 နာဂ်ကိုဂ် ဘုစ္စ၊ တိုဂ်ထွဲလေယေ၊
 ဒိုဂ် ကျိုက်မျှ၊ ဆိုးပျိုဂ်၊ ထွင်းသံသရာ။ ။

(လဲ) ကြိုင့်ဒူး ထိုင်ခူး၊ ကားဟ စိန်းဝါး၊
 ဖြာကား ဖြာကျိန်း၊ တခြူဟကူ။
 နီကုန်း အောတုဂ်၊ ဒိုင်းမား ဟတုဂ်၊
 ဒူးမော့ပြ၊ ထုဗိုခ၊လုဗိုစဗိုဂ်။ ။

၁၁၇။ နေ့ကော်၊စော်ကွာင်း၊ ထေကျွဲကွဲဟော့။

(ယား) ဝိညာဏ်ဖြေချား၊ တရခြူကော်။
 နာဂ်ကိုဂ် ဘုစွ၊ တိုဂ်စေ့လေကျွဲ၊
 ရေနီချား၊ ထုဂ်ခဲ၊ ဝဋ်စိုဂ်မား။ ။

(လဲ) နန်ကွဲဗိစိန်းဒူး၊ ထန်းဟ ကြိုင့်ဂေါ၊
 ဆိတနာ၊ ဖြာကား၊ တခြူ ဟကူ။
 ဟဲရော် တစွ၊ ဒိုဂ်မား ဟတုဂ်၊
 ဆာ့နီရော်၊ ထုဗိုစ၊ စုဗ်ဝဋ်အဲ။

၁၁၈။ စော်ကွာင်းရှူးရဲ၊ ဟောဟဲကယား၊

(ယား) တစွနာဂ်ကိုဂ်၊ ကွီးကျာအိုလိုဂ်။
 လေတိုဂ်၊ဆိုးထွ၊ စော်ပိုဗိုထောင်းနိုဂ်၊
 ဟထေချား၊ ဆိုးရဲ၊ ထွူးဟျားဟော့။ ။

(လဲ) ပျန်ကဲ ဟောဟဲ၊ ရှူးရဲကြိုင့်နွဂ်၊
 ရော်လူတစွ၊ တကွန်းထန်းလုဂ်။
 စ ယုဗ် တုဂ်ဗား၊ အူအော ထိုင်နွဂ်၊
 ဘားဟိုဂ်စိ၊ တာကျုဂ်၊ လုဂ်ထန်းဂေါ။ ။

၁၁၉။ နေ့လျော်,တက္ကိး၊ စေ့ညေးတက္ကျာ၊
 (ယား) နက်ကိုက် တစ္စု၊ ကိီးကျာ အိဟျာ။
 ဆိုးထွ၊ လေကျူ၊ လေနိုက် ထက်,ဘေ၊
 ယေမ,ချား စေ့နော၊ ပွေ့ကျေးခဲ။ ။

(လဲ) နန်ကျူဗ် တက္ကိန်း၊ တော့ဗား ဆိတနာ၊
 တစ္စု နီကုန်း၊ တက္ကိန်း အောလူင်။
 စယူဗ် တုက်ဗား၊ မောထိုင်း လန်နုဗ်၊
 ယယ်တောင်ဒိုင်၊ စပွါ ဝဋ်အူနက်။ ။

၁၂၀။ အဆဲစိုင်းစွ၊ ကျိုက်စဲ မာဒိုက်၊
 (ယား) ရယေ စိုင်းစွ၊ စုဂ်တို ယိုင်းအိုက်။
 ဝိဉာဏ်စိုးစွ၊ ဖြေမျရယေ၊
 တက်ဘယ်ဆိုဂ်၊ တိုးမ၊ မေးကိီးကျာ။ ။

(လဲ) အဆိုင့် စုဗ်းစွ၊ စော့၊ မိုင်ဒေါင်းနက်၊
 ရယယ်စုဗ်းစွ၊ စော့၊ ယော်အုဗ်းနက်။
 ဆိတနာ စုဗ်းစွ၊ ဖြာမော့ နန်နက်၊
 ဘားစုဗ်းစွ၊ နန်မီး၊ လန်တမယ့်။ ။

၁၂၁။ ရေနီဘေဆိုဂ်၊ စဲကျိုက်မိဆယ်၊
 (ယား) တဏှာ စိုင်းစွ၊ ကျာပွဂ် အာဆယ်။
 ဆိုဂ်၊ ဘေပွေါဆိုဂ်၊ မိကိီးအိုလိုက်၊
 ကွဲထွူးကိီး၊ နတ္တ၊ ဆိုးပေအယ်။ ။

(လဲ) တာဘား စုမ်းစွ၊ စော့ မီးဆားဂေါ၊
 စလော် စုမ်းမီး၊ တဖိုက် အဗ်လူ။
 စုမ်းစွ ပွေါဆုမ်း၊ မီးကျောက်ထန်းလူင်၊
 ကျိုင်ထွေးကျောင့်၊ နတ္တ၊ ဘားမော့ထိုင်။ ။

ဥဒန်းကြူး = ထုမ်ခေလုမ်း = ထောင်းခလုမ်း

၁၂၂။ ရှင်ကောဏ္ဍည၊ ဓမ္မနာယ၊
 သစ္စာဖော်ကျူး၊ လက်ဦးမြင်သူ။
 မိုက်မှောင် ညစ်ကြေး၊ မြူမှေးစင်ဖြူ။
 အမြတ်ဆုံး ဒို့ဘုန်း၊ မိန့်တော်မူ။

၁၂၂။ ဘျာ၊ကောဏ္ဍည၊ နီဒါးလာဝို၊
 ယေပွဲဗွဲတိုးလုဗွဲ၊ ခါးလုဗွဲ၊ အယ်ဟော့။
 ဒိလော ဒျကျော့၊ ခြာဂ်ခြို့၊ ဖိုဂ်ပွီး၊
 ဖြေကျီလိုင်၊ ဟရယ်၊ ထုမ် စေ့ထျာ။ ။

၁၂၂။ ကောဏ္ဍဉ်သကျား၊ ကျဘားဓမ္မာ၊
 ဖြာမော့ကိုင်းလုဗွဲ၊ ကျာင့် ဖြား လန်ယုမ်။
 ဒိပိန်တဒေါင့်၊ ခြိခြင်းပွန်းဘူး၊
 ကျီဘန်လုဂ်၊ ဟဲ့ကျား၊ ဒိုဗ်နိုင့်ယုမ်။

ဘုမ္မာနတ်ထံ = ဘုမ္မာ တနေ့၊ ထွန်စေ့

ဘုမ္မ တနန်၊ ထောင်းစ

၁၂၃။ စကြာ ဓမ္မ၊ မြတ်လှသုတ္တန်၊

ဗုဒ္ဓဘုရား၊ ဟောကြားမိန့်သံ။

ဘုမ္မာဒေဝ၊ နန်းမဘုံလှ။

စ၊ကာဖြန့်၊ ပျံ့နှံ့၊ကြွေးကြော်သံ။ ။

(ယား) စကြာ ဣတ္ထိတိုး၊ ကျီဘျားသုတ္တန်၊

မာရယ် ဗုဒ္ဓ၊ ဟောဟေ့တလား။

နေ့ကေ ဘုမ္မာ၊ ဖြားဝေ့တာပယ်၊

ဝိဇ္ဇိကုဗ္ဗံ၊ ရှိုးဒေ့၊ ထွန်စေ့ထျာ။ ။

(လဲ) စကြာ ဓမ္မ၊ ကျီဘန်သုတ္တန်၊

သကျား ဗုဒ္ဓ၊ ဒုန်နိုင် ဆိုင်ကား။

နန်ကန် ဘုမ္မာ၊ ဖြိန်ဝေ့ တိုက်ပါ၊

ပီရိုးလုဗ်၊ဗယ်ဟ၊ ဖြိန်လွန်လွန်။ ။

၁၂၄။ ရဟန်းပုဏ္ဏား၊ ကျော်ကြားပုဂ္ဂိုလ်၊

နတ်တို့သေဋ္ဌနင်း၊ နတ်မင်းထိုထို။

ဗြဟ္မာတို့ရော၊ မဟောနိုင်ကို၊

ထိုတရား၊ ဘုရားမိန့်မြွက်ဆို။

(ယား) ကျော့ဘို့ပုဏ္ဏား၊ ဖြေမိုးလားဒွင်၊
 နေ့ဒွင်ခွင်လှိုင်း၊ နေ့ခွိုက်ခွိုက်ကွိုက်။
 ဗြဟ္မာနေ့ဒွင်၊ ကျာဟောဘေ့တို့၊
 လာငိုအောင်း၊မာရယ်၊ဟောဟေ့ထေ။ ။

(လဲ) တဘူး ပုဏ္ဏား၊ မိထန်းစန္ဒင်၊
 တနန်သကျား၊ နန်ခွိုပျူဖြာ။
 နန်ဒူးစီးမိ၊ ဟောဘဒိုင်းမား၊
 ငေါ်အဲမီး၊ ကျောက်ဖြား၊ ပိုက်ဟောလှိုက်။ ။

ယာမာဘုံသို့ပျံ့=ပိရိုးတိုက် ယာမာကေ=ပိရိုးတိုက်ယာမာကန်

၁၂၅။ ဘုမ္မာဒေဝ၊ နတ်က စသော်၊
 လေးပါးနတ်ကြီး ကောင်းချီးကြွေးကြော်။
 တာဝတိံနန်း၊ သံလွမ်းဟစ်အော်၊
 ယာမာဘုံ၊ လွမ်းတုံ တကြော်ကြော်။ ။

(ယား) အိုလှိုဗုံဘုမ္မာ၊ ဒေဝနေ့ကေ၊
 နေ့ဒွင်လှိုင်း၊ ထွပ်စေ့တပျော်။
 အေ့ထိုးဝေ့ထျား၊ ဝတိံသာကေ၊
 ကေယာမ၊ ဝေ့စိုင်း၊ တပျော်လော်။ ။

(လဲ) လှိုဗုံမီး ဘုမ္မာ နန်ကန်ထွပ်နှိုက်၊
 နန်ဒူးလှိုင်းပါး၊ ထောင်းစထန်းရီ။
 တာဝတိံကန်၊ လှိုက်ထန်း အထော့၊
 ကန်ယာမ၊ ဖြိုန်ဟ၊ လှိုက်ကီ-

ဗြဟ္မာဘုံ သို့.ပျံ.= ပိရူးတိုက် နေ့.ဒုဗ်ကေ=
ပိရူးတူင်နန်.ဒူးကန်

၁၂၆။ တုသိတာနန်း၊ တက်လှမ်းသံလှိုင်၊
နိမ္မာဘုံတွင်း၊ သံချင်းပြိုင်ပြိုင်။
ဝသဘုံအား၊ ကျော်ကြားမြိုင်မြိုင်၊
ဗြဟ္မာဘုံ၊ လွမ်းခြံကျော်သည်တိုင်။

(ယား) ကေ တုတိနေ့၊ တပွေ့တိုက်ကျာ၊
ဖြာဖြူရံကျာပါ နိမ္မာနေ့.ကေ။
ဝသ ဝတ္တိနေ့၊ တပွေ့ဒေါ်စော်၊
ဝေါဘားပိ၊ ဗြဟ္မာ့၊ နေ့.ဒုဗ်ကေ။ ။

(လဲ) ဖြိန်ထန်းတူင်ဂေါ၊ တနန်.တုသိ၊
ဖြိန်ဒိဒန်.လူ၊ ခါးလန်ဘုမ္မာ။
ခါးလန်ဝသ မိစ တအူဂ်း၊
မိစ ဘွိန်၊ ဖြိန်ကျော့၊ နန်.ဒူးကန်။ ။

၁၂၇။ ကြော်ငြာဟစ်ပြီး ကောင်းချီးပေးသံ၊
အက္က နိဋ္ဌ၊ ဗြဟ္မာဘုံလှံ။
အုတ်အော်သောင်းဟင်း၊ ကောင်းခြင်းဖန်ဖန်၊
သောင်းတိုက်လုံး၊ အုန်းအုန်းခြိမ့်လို့ညံ။ ။

(ယား) အေ့ထိုးနိဟိုင်း၊ ထူဗ်စေ့တလား၊
လိုဂုံကျယ် နဲဒါး၊ တာပယ်ဗြဟ်ကေ၊
တဝေါ တစိုင်း၊ ရဲ.ကျိုးတွမီး၊
မော့လူဂုံစော့.တပွေ့၊ ဒေါ်လော်စော်။ ။

(လဲ) တောင်ဆ အ.ထော့၊ တလိန်ဖြိုန်နာ၊
 အက္ကလိဂ်ကီး၊ ဗြဟ်ဒူးခါးလန်။
 ခွဲနာ ဒီးကျ၊ တောင်ဆ ပွန်ပွန်၊
 တစောင်းမော့အူ၊ အုန်းအုန်း၊ အဖြိုန်နာ။ ။

၁၂၈။ ကောဏ္ဍညမျိုး ငါးဦးအဖော်၊
 မဂ္ဂင်တရား၊ ထင်ရှားသိသော်။
 ဘုရားထံမှောက်၊ တင်လျှောက်ခါနော်၊
 ရဟန်းပြု၊ အေးမှု၊ နိဗ္ဗာန်မျှော်။ ။

(ယား) ကောဏ္ဍဉ်ထွေးဒုဗ်၊ စေ့ညားခိုးစွ၊
 မဂ္ဂင်တိုးကွဲ၊ လီးဖိုဂ်စေ့ညေး။
 ကွီးအီဗယ်ထျာ၊ မာရယ်အလိုး၊
 ထွေးကျော့ဘွီမျှဆွန်းလေကကျူဗ်။ ။

(လဲ) ကောဏ္ဍဉ်ထွေးဒူး၊ အခေါစဉ်၊
 မဂ္ဂင်ကွိုင် ကျန်၊ ဆိတနာလှက်။
 အန်းကွိုင်လှက်ထန်း၊ ကျောင့်ဖြားအလောင်၊
 စမော့ဆူဗွဲထွေးဘူဗ်း၊ ကျိုင်းနိဗ္ဗာန်။ ။

၁၂၉။ ဖလ်ဝါဆင်မြန်း ရဟန်းငါးဖော်၊
 ဗြဟ္မာအများ မဂ်အားမြင်ပေါ်။
 ကုဋေတွက်စစ်၊ ဆယ့်ရှစ်အကျော်၊
 နတ်တွေက၊ တွက်မျှ မရသော်။ ။

(ယား) ဘော့ဗီး ကယ်ဘျား၊ ကျော့ဘွိစေ့ညား၊
 အော့တနေ့ဒုဗ်၊ မဂ်ပွဂ်လိဂ်ဟား။
 ဆာဂ်လွီစွါလိဂ်၊ ဒျမုကုဋေ၊
 နေ့ဖုရာဂ်၊ ကျာဒျ၊ အျာပေအယ်။ ။

(လဲ) ဘျိဂ်ဘိကာဘန်၊ တဘူဗ်းစဉ်၊
 အာလိန်နန်ဒု၊ မော့ထိုင်းမဂ်ဩ။
 ကုဋေဆိုင်လိန်စွါ၊ ဒေါမော့လူဂ်နော်၊
 တနန်ဖု၊ ဒေါမော့၊ အိုင်းဒိုဂ်မား။

၁၃၀။ ပုန်းညက်ရန်၊ သင်းပျံ့ကြိုင်ကြိုင်၊
 စပယ်ဖြူဖွေး၊ မြလေးလှိုင်လှိုင်။
 မဉ္ဇူသက၊ လှလှမြိုင်မြိုင်၊
 နှင်းဆီသွေး၊ ပျံ့မွှေးထုံသင်းကြိုင်။ ။

(ယား) တဲဖိုးပုန်းညက်၊ နိုင်းမုဂ်ရိုးစိုး၊
 ထျနော်ဖိုးဘူဗ်း၊ မြလေးနိုင်းအော်။
 မဉ္ဇူသက၊ တွဲမျှဖြိုးကျိုး၊
 နှင်းဆီစိုး၊ နိုင်းမိုး၊ နိုင်းကျယ်ပေ။ ။

(လဲ) တာကော ပုန်းညက်၊ တအိုဂ်နှုဗ်မူဗ်း၊
 စပယ်ဘူးပွန်း၊ မြလေးနှုဗ်စ။
 မဉ္ဇူသက ရီရီတွယ်တွယ်၊
 နှင်းဆီစိုန်း၊ နှုဗ်တောင်၊ နှုဗ်ကျာပန်။ ။

၁၃၁။ ပြုဇ္ဇာသံမှတ်၊ နက္ခတ်ချိန်ခါ၊
 ရာသီမှန်လှ၊ ကရကဋ်မည်တာ။
 ပုဇွန်ပုံနှိုင်း၊ ဥဗျိုင်းတာရာ၊
 ဒေါင်းနေမင်း၊ အတွင်းလမ်းကဖြာ။

(ယား) ပြုပွါသံဟေ့၊ ဆုဂံခဲဆယ်ဘေ၊
 ကူဗ်၊ ကျာဂံ မိုးလား၊ မွီးကရကဋ်အောင်း။
 နိုက်စဲ့ ဆွဲဒုဗ်၊ ဆယ်ထုဗ်ထောင်းဘုဗ်၊
 တမော်ကျွ၊ အကူဗ်း၊ အောင်းတဘိုး။ ။

(လဲ) ပြုဇ္ဇာ ထုဗ်ခါ ဆားရီဘားနယ်၊
 ကူကျိုင်းတော့ဘား၊ ကရကဋ်အဲနှိုက်။
 နိုက်ဆွဲထူးထိုင့်၊ ဆားရီတာရာ၊
 မိုက်ထူးဖြာ၊ ကျိုင့်အူ၊ အထန်းလှိုက်။ ။

၁၃၂။ ဝါဆိုလပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့နေ့၊
 ဓမ္မကျမ်းမြတ်၊ ရွတ်ဖတ်လှူသော်။
 ပန်းမလ်ရေချမ်း၊ ဆွမ်းကွမ်းအဖျော်၊
 ရောင်လှူငြီး၊ ဓာတ်မီး ကပ်ပူဇော်။ ။

(ယား) လဲနိဘားနာဂ်း ဗုဒ္ဓနာဂ်းဒုဗ်၊
 လီးကီဓမ္မ၊ ပိုမွူးမေးလှိုဗ်း။
 တဲဖိုး၊ ထောင်းဆွဲ၊ ဒီးဘုဗ်းဆယ်အိုး၊
 လီးတခဲ၊ ဆီးမိ၊ မေလှိုဗ်းကျား။

(လဲ) လနိအူ့ဘွန်၊ ကျောင့်ဖြားမူဂ်နိန်၊
 လီကီဓမ္မ၊ ပေါင့်လူ့ထန်းနော်။
 တာကော၊ ထိုင်ကျိုင်း၊ ကကျဲ့မိဩ၊
 ဖြော်ထန်းလိ၊ ဆိမီး၊ မာပူဇော်။ ။

၁၃၃။ သန္ဓေတည်လျက်၊ တောထွက်အဖော်၊
 တံခိုးပြာဋို ပြဘိရောင်တော်။
 စကြာတရား၊ ဟောကြားကာနော်၊
 ဝါဆိုလ၊ ဗုဒ္ဓ၊ နေ့မြတ်ခေါ်။

(ယား) ခွဲတေးအို၊ ဟော့၊ ထေကျူတနော၊
 ဒိုဂ်လိုင်တခဲ၊ ပြာဋို၊ စေ့ထေ။
 ပို့ထေဟောဟော့၊ ငိုက္ကဲ၊ စကြာ၊
 လဲနိဘား၊ ဗုဒ္ဓ၊ မာရယ်နာဂ်း။ ။

(လဲ) အောဖြူ မူဂ်ဒိုဂ်း၊ ကာက္ကာ၊ ထန်းရော်၊
 ဒူးမော့ပြာဋို၊ ဖြောင်လူဂ်စဖြော်။
 ငေါ်စား၊ စကြာ၊ ဒုန်နိုင့်ဟောလူဂ်၊
 လနိဘွန်၊ အ ဗုဒ္ဓ မူဂ်နိန်။ ။

၁၃၄။ မြတ်ဗုဒ္ဓနေ့၊ လပြည့်ဝါဆို၊
 ဗုဒ္ဓဂုဏ်ထူး၊ ပံ့ဖူးကြည်ညို။
 အခါတော်မြတ်၊ ရည်မှတ်စေလို၊
 စိတ်ရွှင်လန်း၊ လှူဒါန်းမြတ် ကုသိုလ်။ ။

(ယား) မာရယ်ကျီနား၊ လဲနိဘားအား၊
 ယေဘိတ္တိယျားရဲ၊ လော်စေမာရယ်။
 ဆူဂ်းခဲကျီဘျား၊ ဘေကျီဘေယား၊
 ညွှော်မိုက်မိုး၊ မေလူဗ်း၊ ဘိ ကုသိုလ်။ ။

(လဲ) ကျောင့်ဖြားနိန်အဲ၊ လနိဘိန်နယ်၊
 မွန်စ ကျောင့်ဖြား၊ ယယ်ထန်းစလော်။
 မှုန်နိန်ကျီအဲ၊ စလော် နိဂ်ယယ်၊
 တောင်စပျုန်း၊ မာလူဗ်း၊ ကျီဘိန္နက်။ ။

၁၃၅။ စကြာတရား၊ နာကြားသူမှာ၊
 ရသည်အကျိုး၊ ရှစ်မျိုးစုံစွာ။
 မကောင်းမင်းမျိုး၊ ဘေးဆိုးကင်းကာ၊
 ခိုးသူဘေး၊ နာရေးရှင်းရှင်းကွာ။ ။

(ယား) ဖြေးယေနီဒါး၊ ငိုလားစကြာ၊
 လေနီ ဘိတ္တိယျား၊ လွီးစွ၊ ပွဲဒွား။
 ခွိ ရိုးကျာကလွီး၊ ဆိုးဒိုးဆိတိုက်၊
 ဖြေးဟိုက်ချ၊ တဲဆဲ ကျူတဖါ။ ။

(လဲ) ဖြာယယ်တနာ၊ ငေါ်စားစကြာ၊
 လန်နိထွားဘိ၊ လွိန်စွအပွ။
 ခွိ စရန်းဗား၊ ဆော့ဘားအောကျန်၊
 ဖြာအန်းဟောင်း၊ ဆော့ဘား၊ ဆော့အောပန်။ ။

၁၃၆။ ငတ်မွတ်ခြင်းဘေး၊ ကင်းဝေးကာရယ်၊
 ခိုက်ရန်ဒေါသ၊ ဝေးရမှန်တယ်။
 နတ်ဆိုးနှောင့်ယှက်၊ တိုက်ဖျက်ကာကွယ်၊
 ချမ်းသာခြင်း၊ လက်ငင်းပြည့်ဖြိုးကြွယ်။ ။

(ယား) ဆိုးဒိုး၊ ဝီ၊ကော၊ ကျွမ်းအဒါး၊
 စေ့ထေ့က္ကိင်း၊ တဖါးတနာ။
 လိုက်အေ့၊ နေ့အေ၊ ဆ၊ပျိတာတူဂ်၊
 ကျွမ်ကကျာဂ်၊ လိုဂ်ဘား၊ ပေကူမ်ကျာ။ ။

(လဲ) တဗီတကောင့်၊ နေ့ဗားယှက်ယှက်၊
 ကျွမ်ဟဲ၊ စထန်း၊ ယှက်မိုး၊ မွန်နယ်။
 နန်မာဒီးဒန်၊ အဘိုဂ်းကယ်ပန်၊
 ကျိုင်းတဘ၊ ခွဲအိုင့်နီမိုးကယ်။ ။

၁၃၇။ မျက်စောင်မာန်ပွား၊ နဂါးရန်စွယ်၊
 ဘီလူးဘေးက၊ ဝေးရပြန်တယ်။
 ပင်ကောင်းဥပဒ်၊ ခြောက်ရပ်ကာကွယ်၊
 ဘေးခပ်သိမ်း၊ အေးငြိမ်းရပါတယ်။

(ယား) မျက်စွယ် ဟားစေ့၊ နဂါး၊ ရှုဒဗ်၊
 ဘျာလိုဂ်၊ ဖီလူး၊ ရောကျွတ်ဖါ။
 ရဲတို စိုဂ်းစွ၊ ကျာလွ၊ တာတူဂ်၊
 လောဘေဆဲ၊ ကျွမ်အိ၊ နီကူမ်ကျာ။ ။

(လဲ) စခိုက်ဒွါအော၊ ရှုတထလန်၊
 ဘီလူး၊ ဘလူဂ်၊ အောဒိုဂ်၊ အယူဂ်။
 ခါးလန်တိုက်စုဗ်၊ စုဗ်းစွါဆော့ကျန်၊
 စုဗ်ပွါကျူး၊ နီကျိုင်း၊ တဘနယ်။ ။

အဖွဲဆုတောင်း=ပွေါကျူး၊ ခေလော်=ပွေါကျူးဗ်ခလော်

၁၃၈။ မြန်ပြည်ရှေ့ဖျား၊ ကယားလှိုင်ကော်၊
 သိုရိမင်္ဂလာ၊ စောဖျာ တိုက်ပေါ်။
 ဖော်ထုတ်ဝေမျှ၊ သာလှစေမျှော်၊
 ကုသိုလ်မှု၊ ပေါင်းစုလွန်နိုးဆော်။

(ယား) ကေဘောထေကျေး၊ ဆီးရီး၊ ယားကေ၊
 ပွေါမင်္ဂလာ၊ ကျော့ဖျာလီးဟိုး။
 ထုဂ်ထေ၊ဘေးဖဲ၊ မျဆူဂ်းရီးတွါ။
 ဘွိရဲညေး၊ ပွေါကျူး၊နုဗ်ရှာပေ။ ။

(လဲ) မန်ကန်မင်္ဂထန်း၊ ဆိရီ၊ ယန်ကန်၊
 တော့မင်္ဂလာ၊ တဖါးလီးဟော့။
 အန်းပန်ဝေမျှ၊ နိန်တောင်အောမော်၊
 လန်နီဘွိ၊ပွေါကျူးဗ်၊နုဗ်ထန်းဂေါ်။ ။

၁၃၉။ လူငယ်လူလတ်၊ လူမြတ်တိုင်အောင်၊
 ကျိုးကုတ်လုံလ၊ ထုတ်ကြတည်ထောင်။
 ရပ်မြို့နယ်ကျိုး၊ စည်ဖြိုးဝေအောင်၊
 ဘာသာရေး၊ အားပေး၊ နိုင်မျှဆောင်။

(ယား) ပကျယ် ကလို့၊ တိုက်ဒွပ်၊ဖြေးကျီ၊
 စိုက်ကော့၊စေ့ဖိုက်၊ အကျုတ်ပိုက်ဟား။
 ဒေါ၊ဗီး၊ကေညေး၊ နောဒွပ်တွါရီး၊
 လေယှက်ညေး၊ တထွါ၊ အကျုတ်ရေ။ ။

(လဲ) ပိတိတလောင်း၊ တိုက်ဒူး၊ဖြာကျီ၊
 အာကျုတ်အာရိန်း၊ တဲထန်းပွေါကူ။
 ဒုန်ဆောင်းကန်ငါ၊ စရန်းနိန်လွိုင်၊
 ယှပ်အန်းငါ၊ ကျုတ်ဘ၊ တထွါပန်။ ။

၁၄၀။ စကြာတရား၊ နာကြားသူတွေ၊
 ဘေးရန်ခပ်သိမ်း၊ အေးငြိမ်းပါစေ။
 သံသရာဝဋ်၊ ကျွတ်လွတ်ခါလေ၊
 မဂ္ဂင်လမ်း၊ တက်လှမ်းနိုင်ပါစေ။ ။

(ယား) ဖြေအိုနီးဒါ၊ စကြာလာငို၊
 လွှဲပီးဒွန်နီး၊ ဆွိဆဲပျမီ။
 ဆိုးဒိုးထွက်ပွတ်၊ ကျာကျူအပွယ်၊
 ကျာထျာဘဲ၊ မက်က္ကဲ၊ ဒွန်ရယေ။ ။

(လဲ) ဖြာတနာဘား၊ ငေါ်စကြာနှက်။
 ဘားဆားပွားကျက်၊ ကျိုင်းဘ၊ နိုက်တောင်။
 လှပ်ဗုင်သံသရာ၊ တလျာကျန်နယ်၊
 နိုက်ထန်းဘ၊ မဂ္ဂ၊ လွိုင်ဒူးနှက်။ ။

၁၄၁။ နိဗ္ဗာန်ထုတ်ချောက်၊ မရောက်မှီခင်၊
အပါယ်လေးရပ်၊ ကပ်သုံးဝတွင်။
ရန်သူငါးပါး၊ လွတ်ငြားစေချင်၊
ရောဂါဘေး၊ ကင်းဝေးမုချပင်။

(ယား) တဖိုဂုံ ထွဟိ၊ နိဗ္ဗာန်ခါလေ၊
စိုက်၊တဲကျေးကျ၊ တဲ၊ ဝိးကျားလွီ။
ဖြေးယာစေ့ငြား၊ ဆီးပွဲပွဲမီး၊
ဆွဲဆဲဘေ၊ ဆိုးဘေ၊ တာမယ်ဟေ။ ။

(လဲ) တူဂ်ထွဒွါဗား၊ နိဗ္ဗာန်ကန်နှင်၊
ဗွီးကိုင့်လွန်ပါး၊ ကျူဂ်၊စုမ်းခါလန်။
ယန်ဆူမ်းငိုင်ပါး၊ ကျန်တလွန်နန်၊
ဆွဲန့်ဆာ့ဘား၊ ယူဂ်ယား၊ တဒွဂ်းကန်။ ။

၁၄၂။ ဓမ္မစက္က၊ ကဗျာသံသာ၊
မေတ္တာရှေ့ထား၊ ဖတ်ကြားသူမှာ။
ထက်ဘုံနတ်နန်း၊ စံမြန်းခါခါ၊
အဆုံးကျ၊ ရောက်ရန်ဗွဲတာ။ ။

(ယား) ဓမ္မစက္က ငိုက္ကူတလား၊
ဘေ တဲမိုးရာဂုံ၊ ဖြေပို့ဒျထေ။
နေ့ကေ တကျိုး၊ ထွူးဒွဂ်ဟူဂ်ပွေ၊
တဒွဂ်ခဲ၊ ထွူးဒွဂ်၊ နိဗ္ဗာန်ကေ။ ။

(လဲ) ဓမ္မ စက္က၊ ငေါ်က္လ္လတလိန်၊
 ဒန်း တာတောင်ကဲ၊ ဖြာဒေါပေါင်ထန်း။
 နန်ကန်တကျောင်၊ ထွူးဒူးဟူမ်းပွန်၊
 တဒွင်းမီး၊ တွင်ဒူး၊ နိဗ္ဗာန်ကန်။ ။

၁၄၃။ ကောင်းစွာဖတ်ကြား၊ တရားသံတွေ၊
 ကြားနာကြရ၊ နားဝကြည်စေ။
 ဘဝင်နှလုံး၊ ရွှင်ပြုံးဝေဝေ၊
 ကျင့်မှန်လမ်း၊ မဂ်နန်း ရောက်ပါစေ။

(ယား) ပို့ဒျထေရဲ၊ တိုးက္လ္လတလား၊
 နီဒါးနေ့ရာဂုံ၊ ကျယ်မိုးခါးလယ်။
 ပွေါမိုအကူမ်း၊ ကနုဗွဲကျယ်မိုး၊
 ကျယ်တိုးက္လ္လတိုက်ဒွင်၊ မဂ်ခါလေ။ ။

(လဲ) ဒေါရီကျုဂ်ယား၊ က္လိဋ်တယ်အဲနယ်၊
 ဖြာနန်ဟူဗွဲနေ့၊ နန်းကောင့်နိန်တောင်။
 စပွဲန်းကီအူး၊ စလော်ကျာတောင်၊
 ကျာတော့က္လိဋ်၊ တွင်ဒူး၊ မဂ်ခါလန်။

၁၄၄။ ဗုဒ္ဓ၊ တရား ကယား၊ ပြန်ဖော်၊
 ကဗျာပန်းကုံး၊ ဖွေနှန်းစည်ဆော်။
 ဝေနေအများ၊ စိတ်ယားတင်ပေါ်၊
 မြင်လွယ်မှု၊ ရှေ့ရှု မေတ္တာတော်။ ။

(ယား) ဗုဒ္ဓငိုက္ကဲ၊ ဖြေးတေ့ယားငို၊
 ငိုက္ကဲဖိုးပွေ၊ တိုက်ဝေါပေနော်။
 ဝေနေလောပွီး၊ ပွီးစိုက်ထာက်လော်၊
 ယေပွေငိုမိုက်၊ ယှမ်းကွမ်း၊ တေးဟျားနော်။ ။

(လဲ) ဗုဒ္ဓငေါက္ကိဉ်း ပေါင်းထန်းတလိုင်ငေါ၊
 ငေါက္ကဲတာကော၊ တောင်အောပွေပါပန်။
 ဝေနေပျန်ငါ၊ ပွေငိုစုမ်းထိုင်ဩ၊
 မော့ထိုင်ယှမ်း၊ ယှမ်းအူးတဲဟနော်။ ။

အနတ္တလက္ခဏာ ကဗျာများ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

- (က) ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတွာ၊ အာသဠိယံ ဟိ ပုဏ္ဏမေ။
 နဂရေ ဗာရာဏသိယံ၊ က္ကသိပတနဝုယေ ဝနေ။ ။
- (ခ) ပါပေတွာ' ဒိဖလံ နေသံ၊ အနုက္ကမေန ဒေသယိ။
 ယံ တံ ပက္ခဿ ပဉ္စမံ၊ ဝိမုတ္တတ္ထံ ဘဏာမ ဟေ။ ။

ရှစ်လုံးပွဲ. အမွန်းကဗျာ=ငိုက္ကဲလုမ့်၊ ငေါခါလူ့.

၁။ ဘိုးတော်ရာဇ်ထုံး၊ ရာသုံးနှစ်ခွင်၊
 ကဆုန်လစန်း၊ ပြည့်ဝန်းနေတွင်။
 လုံးစုံတရား၊ သိဌားကုန်စင်၊
 မြတ်ဘုရား၊ ပွင့်ဌားရွှေပလ္လင်။

(ယား) ဖိုက်ကျယ်ဘေကျား၊ နာယယ်စိုက်ခဲ၊
 ဆယ်လဲရူးဟော့၊ ဘားပိမော့နာဂ်း။
 လောပွီးကွဲကွီး၊ စေ့ညေးဖိုက်ပွီး၊
 ကျီမာရယ်၊ ဖဲထျာ၊ ကွဲထဲခွဲ။ ။

(လဲ) ဖောင့်ကျား ဒန်းကိုင့် နိန်းယာ စုမ်းခါ၊
 ဆားလရပ်ဂေါ့ ဘွိုန်ပိမုဂ်နိန်။
 လွပွီးကွိုင်ကွန်၊ ဆိတနာပိပွန်း၊
 ဖြားကျီဘန်၊ ဖထန်း၊ နန်ထဲခွဲ။ ။

၂။ သစ္စာလေးပါး၊ တရားမှန်ကို၊
 လောကထွဋ်အား ပြဋြားစေလို။
 သဟမ္ပတိ၊ မည်ရှိရွှေကိုယ်၊
 လျှောက်ပန်ကြား၊ ဝေတွက်သနားပို။

(ယား) သစ္စာလွီးပါး၊ ငို၊ တိုးမာ၊ အော၊
 ထုဂ်ခဲရမီး၊ စေ့၊ နောဒိုက်လိုက်။
 သဟမ္ပတိ နေထဲနေ့ဒွဲ၊
 ဝဲ၊ နောဟော၊ စေ့ယော၊ ပေအော့ဖြေ။ ။

(လဲ) သစ္စာလွိုန်ပါး၊ ငေါ်တော့ငေါ်မွိုန်၊
 ထုဂ်ခဲရမီး၊ စနိုက်၊ ဒုန်တနိုင့်။
 သဟမ္ပတိ၊ နန်ထာ့ နန်ဒွဲ၊
 ဝယ်၊ နိန်ဟော၊ စယိုက်၊ ပျန်အာ့ဖြာ။ ။

၃။ ဘိုးတော်ရာဇ်ထုံး၊ ရာနှစ်သုံးခွင်၊
 ဝါဆိုလစန်း၊ ပြည့်ဝန်း နေ့တွင်။
 ဥဒဉ်လဝန်း၊ ပေါ်ထွန်းလာစဉ်၊
 ဖလ်နေဝန်း၊ နောက်ကျွန်း၊ လုလုဝင်။

(ယား) ဖိုက် ကျယ်ဘေကျား၊ တယယ်စိုက်နာ၊
 လဲနိ ဆယ်လဲ၊ ဘားပိ မော့နာဂ်း။
 ဘူဗ်း၊ ဥဒဉ်လဲ၊ ခွဲထျား မျကျိုး၊
 မော်တဘယ်၊ တလိလိ၊ ရေတာ။ ။

(လဲ) ဖောင့်ကျား ဒန်းကိုင့်၊ နိန်းတယာစူဗ်းနှုက်၊
 လနိ ဆားလ၊ ဘိုန်ပိမူဂ်နိန်။
 ဘူး ဥဒဉ်လ၊ ခွဲထန်းမော့ကျ၊
 မူဂ်တဘား၊ တလိလိ ကူတိုက်။

၄။ ဝဂ္ဂိ ပဉ္စ ဓမ္မမိတ်ဆွေ၊ သားငှက်ဘေးမဲ့ ပေးတဲ့မြိုင်ချေ။
 အရိယာသက်ဆင်း၊ သေငှ်နင်းအောင်မြေ၊
 တရားဦး၊ ကျူးရင့်၊ ပရမေ။

(ယား) ရိုလူဗ်း ကွဲတိုး၊ ပွေ့ကျွန်းစေ့ငြား၊
 ဆိုးမေးစာဂ်းစေ၊ တဲမီးခါးလေ။
 ဖြေကျီထေခိုက်၊ ဘော့ထျာဟေခူဗ်၊
 ငိုကွဲတိုး၊ ပိုလူဗ်း၊ ကျော့မာရယ်။

(လဲ) နော်လူ့ကွိုင်တော့၊ ပွေ့ကျပ်စဉ်၊
 မာစိုင့်၊စ၊ဗား၊ တာမိ၊ခါးလန်။
 ဖြာကျီ၊နုပ့်ထန်း၊ ဘထန်းဟန်းအဲ့၊
 ငေါ်ကွိုင်တော့၊ ပေါင့်လုပ့်၊ ကျောင့်ဖြား။ ။

၅။ ဓမ္မစက္က၊ ဟောပြုလေလျှင်၊
 ဝဂ္ဂီရဟန်း၊ ကျွတ်တမ်းထေရ်စဉ်။
 သောတာပန်များ၊ ဖြစ်ငြားကုန်စင်၊
 ဝါဆိုလ၊ ဆုတ်ထ ငါးရက်တွင်။ ။

(ယား) ဟောဟေ့ နျာကျဲ ဓမ္မစက်ခဲ၊
 ဝဂ္ဂီကျော့ဘွဲ့၊ ဆိပ္ပဲ တဲကျေး။
 တလာ့၊ ထွူးဟျား သောပန်ပွဲဖြေး၊
 လဲနိဘား၊ ယုတ်ဘိ၊ မော့နောင်းငြား။

(လဲ) ဟောပျန် နိန်းကျ၊ ဓမ္မစက်ခဲ၊
 ဝဂ္ဂီတဘူမ်း၊ လန်ပွဲ တာကျူင်။
 တလိုက်ထွူးဟ၊ သောပန်ပွဲဖြာ၊
 လနိဘွိုင်နိ၊ ယုတ်ဘိ၊ မှုင်ငိုင်နိန်။ ။

၆။ ပြည်ဗာရာဏ၊ အရိယအောင်မြေ၊
 သားငှက်ဘေးမဲ့၊ ပေးတဲ့မြိုင်ခြေ။
 လွတ်မြောက်ဖို့ ကျိုး၊ ချွတ်ကိုးရာဖွေ၊
 အနတ္တ၊ ဟောပြု လက္ခဏေ။ ။

ဝတ်ရွတ်စဉ်

(ယား) ဖြေကျီလေဘော၊ ဗာရာဏကော၊
ဆိုးမေးစာဂ်းစေ၊ တဲမီးခါးလေ။
ကျွတ်၊ ရေဆိပ္ပေ၊ မျှပုဗ်မျှနေ၊
တော်မာတို၊ ဟောပေ၊ လက္ခဏော။ ။

(လဲ) ဖြာကျီလန်ဘ၊ ဗာရာဏကန်၊
မာစိုင့် စ၊ဗား၊ တာမိခါးလန်။
ကျွတ်ရိန်းလန်ပွ၊ မော့ပူမော့နဲ၊
တော့မိန်းဗား၊ ဟောပန်၊ လက္ခဏော။ ။

၇။ ပျိုမေကယား၊ ဓမ္မစကြာ၊
မျိုးချစ်သမီး၊ ဖွဲ့စည်းတည်ကာ။
..... ရပ်၊ နေလတ်ကြည်သာ၊
မြတ်တရား၊ ဝပ်တွား၊ ပူဇော်ပါ။

(ယား) မော်မိုက်ကယား၊ ဓမ္မစကြာ
ဖုမော်မိုးကလွီး၊ ပွေ့ကျွတ်တော့ထျာ။
အို..... ဒေါ၊ ညီးဟော့ကျယ်မိုး၊
ကျီ ငို ကွဲ၊ ပိုဟျား၊ ပေမော့ချား။ ။

(လဲ) ဟဲ့တလိုင်မုန်း၊ ကုဗ်ထန်း၊ စကြာ၊
ဖုမုန်းတောင်ကလွိန်၊ ပွေ့ကျွတ်တဲထန်း၊
အော..... ဒုန်၊ ညျက်ဂေါကျာတောင်၊
ကွိုင်ငေါကျီ၊ ပေါင်ဟ၊ ပန်လန်းခါ။

၈။ အနတ္တတရား၊ ပွားများစေမည်၊
 လွတ်မြောက်ဖို့ ကျိုး၊ မျှော်ကိုးယုံကြည်။
 ရှင်တော်မြတ်စွာ၊ အနတ္တရွှေစည်၊
 ရွတ်ဆိုမွမ်း၊ ဆော်ရွှမ်းပါတော့မည်။ ။

(ယား) တော်မာတို့ကွဲ့၊ နောဖျားရိုရို၊
 အကျွတ်လေပွေ၊ ဘော့ပါမျဆူဂ်း။
 မာရယ်ကျီဘျား၊ အနတ္တမိုးဒူဗ်၊
 ဒေါတရို၊ ပို့ထေ၊ ပေဟော့ပါ။ ။

(လဲ) တော့မိန်းဗားကွိုင့်၊ ဖုဖန်ဆိတနာ၊
 အန့်ကျွတ်လန်ပွ၊ မော့ဆူဗ်လန်ဘ။
 ကျောင့်ဖြားကျီဘန်၊ အနတ္တမောင်ဒူး
 ဒုန်းတရိုး၊ ပေါင့်ထန်း၊ ပန်ဂေါ်ကယ်။
 သာဓု သာဓု သာဓု။

ရူပက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

နေက္ခော်ထွူးတော်မာတို့-နန်ထွူးတော်မိန်းဗား

(၁) ဧဝံ မေ သုတံ-
 ဧကံ သမယံ
 ဘဂဝါ ဗာရာဏသီယံ ဝိဟရတိ
 ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။

-တကြ ခေါ် ဘဂဝါ
 ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ
 “ဘိက္ခုဝေါ”တိ၊
 “ဘဒန္တေ”တိ
 တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ၊
 ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ။

(၂) ရှုပ် ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ၊
 ရှုပ် ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ
 အတ္တာ အဘဝိဿ၊
 နယိဒံ ရှုပ် အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ၊
 လဗ္ဘထ စ ရှုပ်ပေ
 “ဧဝံ မေ ရှုပ် ဟောတု၊
 ဧဝံ မေ ရှုပ် မာ အဟောသီ”တိ။
 ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 ရှုပ် အနတ္တာ၊
 တသ္မာ ရှုပ် အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ၊
 န စ လဗ္ဘတိ ရှုပ်ပေ
 “ဧဝံ မေ ရှုပ် ဟောတု၊
 ဧဝံ မေ ရှုပ် မာ အဟောသီ”တိ။

၁။ အခါတပါး၊ ဘုရားစိန္တေ၊
 ပြည်ဗာရာဏ၊ အရိယအောင်မြေ။
 သားငှက်ဘေးမဲ့၊ ပေးတဲ့မြိုင်ခြေ၊
 အိုချစ်သား၊ မြွက်ကြား၊ ဝဂ္ဂိယေ။ ။

(ယား) တဖိုဂံခေးရာဂံ၊ မာရယ်ဖြေကျီ၊
 ကေဗာရာဏ၊ ဖြေကျီဘေဟေ။
 ဆိုးဒိုးမေးစာဂ်း၊ တဲမီးလေအို၊
 ဗား ဖူစီး၊ ပို.အေ့၊ ဝဂ္ဂိယေ။ ။

(လဲ) တဖိုဂ်းခါကဲ၊ ကျောင့်ဖြားဖြာကျီ၊
 ကန်ဗာရာဏ၊ ဖြာကျီဟန်းခူး။
 ဆော့ဒေ့မာစိုင့်၊ တာမီလန်အော၊
 ကဖူစီး၊ ပေါင့်အေ့၊ ဝဂ္ဂိယေ။ ။

၂။ အိုမြတ်ဘုရား၊ လျှောက်ထားသံဝါ၊
 ဝဂ္ဂိများက၊ ပြန်ကြားသည့်ခါ။
 လွတ်မြောက်ဘို့ကျိုး၊ မျှော်ကိုဖွေရှာ၊
 ဤတရား၊ ဟောကြား၊ မြတ်ဗုဒ္ဓါ။ ။

(ယား) သြနီဘျာစယ် ကွီးယောစီထျာ၊
 အေ့ဝဂ္ဂိစီး တေ့ထျာချေးရာဂံ။
 အျကျုဂ်ဆိပွေ့ မျဆူဂ်းမျပူဗ်း၊
 ငိုဏ္ဍဲအာဂံ၊ ပို.လျာ၊ ကျီမာရယ်။ ။

(လဲ) သြနီသကျား၊ ကိန်စယိုက်ထန်း၊
 ဝိုင်ဝဂ္ဂီစီး၊ ပေါင်လှက်ထန်းချိုင့်။
 အန့်ကျိုက်လန်ပွ မော့ပူမော့နယ်၊
 ငေါ်ကွိုင်အဲ၊ ပေါင်လန်၊ ကျောင့်ဖြား။ ။

၃။ ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲ၊ နောင်လဲဖြစ်မှာ၊
 ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ၊ နှုရွခက်မာ။
 ဧဝးနီးယုတ်မြတ်၊ ရုပ်ခါတ်တွေဟာ၊
 အနတ္တ၊ မှတ်ကြ၊ ဧဝကာ။

(ယား) ထွူးထိုက်ထွူးပါ၊ နိမာထွူးပို၊
 နေကုမ်းအက္ခော၊ ကျေနုဗုံဆောဖြာက်။
 ယေး၊ ဖှင် ကျီရီးဒိုင့်၊ ရုပ်ခါတ်နေက္ခော်၊
 က္ခောမာ၊တို၊ တိုးဒါင့်၊ မာဖဲဟော့။ ။

(လဲ) ထွူးကျိုက်ထွူးကီး နောမီးထွူးပေါင်၊
 နန်အူအက္ခန်၊ ကျာနုဆိုင့်ဖြိုင်။
 ယှင်၊ ဖှမ်း ကျီရီကျာ၊ ရုပ်ခါတ်နန်က္ခုဗ်၊
 ကွိုင်မိန်းဗား၊ တောင်ဒိုင်၊ မွန်ဂေါ်နွင်။ ။

၄။ ရုပ်ခါတ်အများ၊ ဖြစ်ငြားအတ္တာ၊
 ကျင်နာခံခက်၊ နှောင့်ယှက်ကင်းကွာ။
 ဤသို့သင်ဖြစ်၊ မဖြစ်ဤဟာ၊
 အလိုသင့်၊ ပြုခွင့်ရမည်မှာ။ ။

(ယား) အေ့, နေ့ကျော်ခါတ်၊ ကေထွေးတော်မာ၊
 နီဘေ ကျေးဆဲ၊ ဆိုးဒိုးဘေအို။
 နယီထွေးဟုအောင်း၊ အောင်းထွေးဟုမေ၊
 ကျုပ်စေပွေ၊ ဘေရီး၊ ကျာနီဗာ။ ။

(လဲ) အေ့, နန်ကျွပ်ခါတ်၊ ကီထွေးတော်မိန်း၊
 နီဘား ကျုပ်ဆာ့ ဆော့ဒေါ့ဘားအော။
 နာထွေးခအဲ၊ အဲနွက်ထွေးမား၊
 ကျုပ်စပွန်း၊ ဘားရီး၊ ကျန်နီဗာ။ ။

၅။ အနတ္တမိ၊ များစွာရုပ်မှာ၊
 ဖေါက်ပြန်နှောင့်ယှက်၊ ခံခက်ကျင်နာ။
 ဤသို့သင်ဖြစ်၊ မဖြစ်ဤဟာ၊
 အလိုသင့် ပြုခွင့်မရပါ။ ။

(ယား) တော်မာတိုတုဂ်၊ အေ့, နေခါတ်နော၊
 ကွီးကျာဒီးဒျား၊ နီဘေဆဲကျေ။
 နယီထွေးဟုအောင်း၊ အောင်းထွေးဟုမေ၊
 ကျုပ်စေပွေ၊ ကကျုပ်နီတိုဗာ။ ။

(လဲ) တော်မိန်းဗားတုဂ်၊ အေ့နန်ခါတ်နွက်၊
 ကွီးကျန်းဒီးဒန်၊ နီဘားဆာ့ကျုပ်။
 နာထွေးခအဲ၊ အဲထွေးဖုမား၊
 ကျုပ်စပွန်း၊ ကကျုပ်နီဗားဗာ။ ။

ဝေဒနာကွနွာ အနတ္တဖြစ်ပုံ =

ရေခိုဘေ ထူးတော်မာတို့ = နိဘာ၊ တော့မိန်းဗား။

- (၃) ဝေဒနာ အနတ္တာ၊
 ဝေဒနာ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ
 အတ္တာ အဘဝိဿ၊
 နယိဒံ ဝေဒနာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ၊
 လဗ္ဘေထ စ ဝေဒနာယ
 “ဧဝံ မေ ဝေဒနာ ဟောတု၊
 ဧဝံ မေ ဝေဒနာ မာ အဟောသီ”တိ။
 ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 ဝေဒနာ အနတ္တာ၊
 တသ္မာ ဝေဒနာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ။
 န စ လဗ္ဘတိ ဝေဒနာယ
 “ဧဝံ မေ ဝေဒနာ ဟောတု၊
 ဧဝံ မေ ဝေဒနာ မာ အဟောသီ”တိ။

၁။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ၊ နောင်လဲဖြစ်မှာ၊
 ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ၊ နုရွှေခက်မာ။
 ဝေးနီယုတ်မြတ်၊ နာမ်ခါတ်ဝေဒနာ၊
 အနတ္တ၊ မှတ်ကြ၊ ဧဝကာ။

(ယား) ထွူးထိုက်ထွူးပါး၊ နို့ချေးထွူးပို၊
 နေကုမ်းအက္ခော၊ ကျယ်နုဆောဖြာ်။
 ယေး ဖူဂ် ကျီရီဒိုဂ်၊ စေ့ညေးရေနီ၊
 တော်မာတို၊ တိုးဒါဂ် မာဖဲဟော့။ ။

(လဲ) ထွူးကျိုက်ထွူးကီး၊ နောချိုဂ်ထွူးပေါင်၊
 နန်အူးအက္ခန်၊ ကျာနုဗိုဆိုဂ်ဖြိုင်။
 ယှင်ဖူဗ်း ကျီရီကျာ ဆိတနာ နီဘား၊
 တော့မိန်းဗား၊ တောင်ဒိုင်၊ မွန်ဂေါ်နွင်။

၂။ ဝေဒနာခံစား၊ ဖြစ်ငြားအတ္တာ၊
 ကျင်နာခံခက်၊ နှောင့်ယှက်ကင်းကွာ။
 ဤသို့သင်ဖြစ်၊ မဖြစ်ဤဟာ၊
 အလိုသင့်၊ ပြုခွင့်၊ ရမည်သာ။

(ယား) ရေနီဘေအောင်း၊ ကေထွူးတော်မာ၊
 နီဘေ ကျေးဆဲ၊ ဆိုးဒိုးဘေအို။
 နယ်ထွူးဟုအောင်း၊ ဟုအောင်းထွူးမေ၊
 ကျုဗိုစေ့ပွေါ်၊ ဘေရီး၊ ကျာနီဗာ။ ။

(လဲ) နီဘားခအဲ၊ ကံထွူးတော့မိန်း၊
 နီဘားကျိုက်ဆား၊ ဆော့ဒေါ့ဘားအော။
 နာထွူးခအဲ၊ အဲနွင်ထွူးမား၊
 ကျုဗိုစပွဲန်း၊ ဘားရီး၊ ကျန်နီဗာ။ ။

၃။ အနတ္တမိ! များစွာဝေဒနာ၊
 ဖောက်ပြန်နှောက်ယှက်၊ ခံခက်ကျင်နာ။
 ဤသို့သင်ဖြစ်၊ မဖြစ်ဤဟာ၊
 အလိုသင့်၊ ပြုခွင့်၊ မရပါ။ ။

(ယား) တော်မာတိုတို၊ အော့ရေနီဘော၊
 ကြီးကျားဒီးဒျား၊ နီဘေးဆဲကျေ။
 နယ်ထွေးဟုအောင်း၊ ဟုအောင်းထွေးမေ၊
 ကျွတ်စေ့ပွေ၊ ကကျွတ်၊ နီတိုဗာ။ ။

(လဲ) တော့်မိန်းဗားတို၊ အော့နီဘားနှုင်၊
 ကြီးကြွန်းဒီးဒန်၊ နီဘားဆာကျွင်။
 နာထွေးခအဲ၊ ခအဲထွေးမား၊
 ကျွတ်စပွန်း၊ ကကျွတ်၊ နီဗားဗာ။ ။

သညာက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ =

တိုးမ ထွေးတော်မာတို = တောင်မိုင် ထွေး တော့်မိန်းဗား။

(၄) သညာ အနတ္တာ၊
 သညာ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ
 အတ္တာ အဘဝိဿ
 နယိဒံ သညာ အာဗာဓာယ သံဝတ္ထေယျ။

လဗ္ဘေထ မ သညာယ
 “ဧဝံ မေ သညာ ဟောတု
 ဧဝံ မေ သညာ မာ အဟောသီ”တိ။
 ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 သညာ အနတ္တာ၊
 တသ္မာ သညာ အာဇာဓာယ သံဝတ္တတိ။
 န စ လဗ္ဘတိ သညာယ
 “ဧဝံ မေ သညာ ဟောတု၊
 ဧဝံ မေ သညာ မာ အဟောသီ”တိ။

၁။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ၊ နောင်လဲဖြစ်မှာ၊
 ကိုယ်တွင်း ကိုယ်ပ၊ နုရွှေခက်မာ။
 ဝေးနီး ယုတ်မြတ်၊ နာမ်ဓာတ်သညာ၊
 အနတ္တ၊မှတ်ကြ၊ဧဝကာ။

(ယား) ထွူးထိုက်ထွူးစွဲ၊ နိမာထွူးပို၊
 နေကူမ်း အက္ခော၊ ကျယ်နုဆောဖြာက်။
 ယေးဖူက်ကျီရီးဒိုက် စေ့ညေးတိုးမာ၊
 တော်မာတို၊ တိုးဒါဂ်၊ မာဖဲဟော့။ ။

(လဲ) ထွူးကျိုက်ထွူးကီး၊ နောမီးထွူးပေါင်၊
 နန်အူး အက္ကုန်၊ ကျာနုဗ်ဆိုက်ဖြိုင်။
 ယူက်ဖူမ်းကျီရီကျာ၊ ဆိတနာ တောင်မိုင့်၊
 တော့မိန်းဗား၊ တောင်ဒိုင်၊ မိုန်ဂေါ်နွက်။ ။

၂။ သညာမှတ်သား၊ ဖြစ်ငြားအတ္တာ၊
ကျင်နာခံခက် နှောင့်ယှက်ကင်းကွာ။
ဤသို့သင်ဖြစ်၊ မဖြစ်ဤဟာ၊
အလိုသင့်၊ ပြုခွင့်၊ ရနိုင်မှာ။

(ယား) စေ့ညေးတိုးမ၊ ကေထွေးတော်မာ၊
နီဘေဆဲကျေး၊ ဆိုးဒိုးဘေအို။
နယ်ထွေးဟုအာဂ်၊ ဟုအာဂ်ထွေးမေ၊
ကျင့်စေ့ပွေ၊ ဘေရီး၊ ကျာနီဗာ။ ။

(လဲ) ဆိတနာ တောင်မိုင် ကီထွေးတော်မိန်း၊
နီဘား ဆာကျွင်၊ ဆောဒေါဘားအော။
နာထွေးခအဲ၊ အဲထွေးဖူးမား၊
ကျွင်စပွန်း၊ ဘာရီး၊ ကျန်နီဗာ။ ။

၃။ အနတ္တမို၊ များစွာသညာ၊
ဖေါက်ပြန်နှောင့်ယှက်၊ ခံခက်ကျင်နာ။
ဤသို့သင်ဖြစ်၊ မဖြစ်ဤဟာ၊
အလိုသင့်၊ ပြုခွင့်၊ မရပါ။

(ယား) တော်မာတိုတုဂ်၊ အေလေတိုးမ၊
က္ခီးကျာဒီးဒျား၊ နီဘေဆဲကျေး။
နယ်ထွေးဟုအာဂ်၊ ဟုအာဂ်ထွေးမေ၊
ကျင့်စေ့ပွေ၊ ကကျွင်၊ နီတိုဗာ။ ။

(လဲ) တော်မိန်းဗားတုဂ်၊ အာလန်တောင်မိုင့်၊
 လွီးလွန်းဒီးဒန်၊ နီဘားဆားကျိုက်။
 နာထွေးခအဲ၊ အဲနွက်ထွေးမား၊
 ကျိုပ်စပွန်၊ ကကျိုပ်၊ နီဗားဗား။ ။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ =

မေထွေးလွီးလျှာထွေးတော်မာတို့ = လွီးလွန်းထွေးတော့မိန်းဗား။

(၅) သင်္ခါရာ အနတ္တာ။
 သင်္ခါရာ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ
 အတ္တာ အဘဝိသံသု၊
 နယိဒံ သင်္ခါရာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျံ။
 လဗ္ဘေထ စ သင်္ခါရေသု
 “ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ ဟောန္တု၊
 ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ မာ အဟေသု”န္တိ။
 ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 သင်္ခါရာ အနတ္တာ၊
 တသ္မာ သင်္ခါရာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တန္တိ။
 န စ လဗ္ဘတိ သင်္ခါရေသု၊
 “ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ ဟောန္တု၊
 ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ မာ အဟေသု”န္တိ။

၁။ ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲ၊ နောင်လဲဖြစ်မှာ၊
 ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ၊ နှုတ်ခက်မာ။
 ဝေးနီးယုတ်မြတ်၊ နာမ်ဓာတ်သင်္ခါ၊
 အနတ္တ၊ မှတ်ကြ၊ ဝေကာ။

(ယား) ထွေးထိုက်ထွေးစွဲ၊ နိဗ္ဗာန်ထွေးပို၊
 နေကုမ်းအလွှာ ကျယ်နုဗွဲဆောဖြာ။
 ယေးဖျက်ကျီရီခိုင် စေ့ညေးမေးတုဏ္ဍာ၊
 တော်မာတို၊ တိုးဒါဂ်၊ မာဖွဲဟော့။ ။

(လဲ) ထွေးကျိုက်ထွေးကီး၊ နောမီးထွေးပေါင်၊
 နန်အူအူကွန်၊ ကျာနုဆိုင်ဖြိုင်။
 ယှက်ဖျက်ကျီရီကျာ ဆိတနာ မာတုဏ္ဍန်း၊
 တော့မိန်းဗား၊ တောင်ခိုင်၊ မွန်ဂေါ်နုဂ်။ ။

၂။ ပြုပြင်မှုများ၊ ဖြစ်ငြားအတ္တာ၊
 ကျင်နာခံခက်၊ နှောင့်ယှက်ကင်းကွာ။
 ဤသို့သင်ဖြစ်၊ မဖြစ်ဤဟာ၊
 အလိုသင့်၊ ပြုခွင့်၊ ရနိုင်မှာ။ ။

(ယား) အေ့ မေက္ခိန္ဒာ၊ ကေထွေးတော်မာ၊
 နိဘေဆဲကျေ၊ ဆိုးဒိုးဘေအို။
 နယ်ထွေးဟုအာဂ်း၊ အာဂ်းထွေးဟုမေ၊
 ကျွဲစေ့ပေါင်၊ ဘေရီး၊ ကျာနီဗာ။ ။

(လဲ) အာ့, မာက္ခိက္ခိန်း၊ ကီထွးတော်မိန်း၊
 နီဘားဆာ့ကျိုက်၊ ဆော့ဒေါ့ဘားအော။
 နာထွးခအဲ၊ အဲထွးတာမား၊
 ကျိုပ်စပ္ပုန်း၊ ဘားရိုး၊ ကျန်နီဗား။ ။

၃။ အနတ္တမိ၊ များစွာသင်္ခါ၊
 ဖေါက်ပြန်နှောင့်ယှက်၊ ခံခက်ကျင်နာ။
 ဤသို့သင်ဖြစ်၊ မဖြစ်ဤဟာ၊
 အလိုသင့်၊ ပြုခွင့်၊ မရပါ။ ။

(ယား) တော်မာတိုတုဂ်၊ အော့ မေက္ခိးကျော၊
 က္ခိးကျောဒီးဒျား၊ နီဘောဆဲကျေ။
 နယ်ထွဲဟုအာဂ်း၊ အာဂ်းထွဲဟုမေ၊
 ကျိုပ်စေ့ပွေ၊ ကကျိုပ်၊ နီတိုဗား။ ။

(လဲ) တော်မိန်းဗား တုဂ်အာ့,မာက္ခိက္ခိန်း၊
 က္ခိက္ခိန်းဒီးဒန်၊ နီဘားဆာ့ကျိုက်။
 နာထွးခအဲ၊ အဲထွဲတာမား၊
 ကျိုပ်စပ္ပုန်း၊ ကကျိုပ်၊ နီဗားဗား။ ။

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ=

တဲစေ့ညေး ထွူးတော်မာတို့ = တာဆိတနာ တော့ပိန်းဗား။

(၅) ဝိညာဏံ အနတ္တာ၊
 ဝိညာဏဉ္စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ
 အတ္တာ အဘဝိဿ၊
 နယိဒံ ဝိညာဏံ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ၊
 လဗ္ဘေထ စ ဝိညာဓော
 “ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ ဟောတု
 ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ မာ အဟောသီ”တိ။
 ယသ္မာ စ ဒေါ ဘိက္ခဝေ
 ဝိညာဏံ အနတ္တာ၊
 တသ္မာ ဝိညာဏံ အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ၊
 န စ လဗ္ဘတိ ဝိညာဏေ
 “ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ ဟောတု၊
 ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ မာ အဟောသီ”တိ။

၁။ ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲ၊ နောင်လည်းဖြစ်မှာ၊
 ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ၊ နုရွှေခက်မာ။
 ဝေးနီးယုတ်မြတ်၊ နာမ်ဓာတ်ဝိညာ၊
 အနတ္တ၊ မှတ်ကြ၊ ဧဝကာ။

(ယား) ထွူးထိုက်ထွူးစဲ၊ နိချေးထွူးပို၊
 နေကူမ်းအက္ကော၊ ကျယ်နုဆောဖြာ်။
 ယေးဖူင်ကျီရီဒိုဂ်၊ စေ့ညေးစေ့နေ၊
 တော်မာကို၊ တိုးဒါဂ်၊ မာဖဲဟော့။ ။

(လဲ) ထွူးကျိုက်ထွူးကဲ၊ နောမီးထွူးပေါင်၊
 နန်အ့အက္ကန္နိ၊ ကျာနုပဲဆိုင်ဖြိုင်။
 ယူင်ဖူမ်း ကျီရီကျာ၊ ဆိတနာ ဆိတနန်၊
 တော့မိန်းဗား၊ တောင်ဒိုင်၊ မွန်ဂေါ်နွင်။ ။

၂။ ဝိညာသိများ၊ ဖြစ်ငြားအတ္တာ၊
 ကျင်နာခဲခက်၊ နှောင့်ယှက်ကင်းကွာ။
 ဤသို့သင်ဖြစ်၊ မဖြစ်ဤဟာ၊
 အလိုသင့်၊ ပြုခွင့်၊ ရနိုင်မှာ။

(ယား) အော့ကျာစေ့ညေး၊ ကေထွူးတော်မာ၊
 နီဘေဆဲကျေ၊ ဆိုးဒိုဘေအို။
 နယ်ထွူးဟုအာဂ်း၊ ဟုအာဂ်းထွူးမေ၊
 ကျုပဲစေ့ပွေင်ဘေရီးကျာနီဗာ။ ။

(လဲ) အော့ကျန်ဆိတနာ၊ ကီထွူးတော့မိန်း၊
 နီဘားဆားကျုင်၊ ဆော့ဒေါ့ဘားအော။
 နာထွူးခအဲ၊ ခအဲထွူးမား၊
 ကျုပဲစပွန်း၊ ဘားရီး၊ ကျန်နီဗာ။ ။

၃။ အနတ္တမိ၊ များစွာဝိညာ၊
 ဖေါက်ပြန်နှောင့်ယှက်၊ ခံခက်ကျင်နာ။
 ဤသို့သင်ဖြစ်၊ မဖြစ်ဤဟာ၊
 အလိုသင့်၊ ပြုခွင့်၊ မရပါ။ ။

(ယား) တော်မာတိုတုဂုံ၊ အေ့တဲစေ့ညေး၊
 ကြီးကျားဒီးဒျား၊ နီဘေးဆဲကျေ။
 နယ်ထွူးဟုအာဂ်း၊ အာဂ်းထွူးဟုမေ၊
 ကျွဲဗွဲစေ့ပွေဂ်၊ ကကျွဲဗွဲ၊ နီတိုဗာ။ ။

(လဲ) တော့မိန်းဗားတုဂုံ၊ အာ့တာဆိတနာ၊
 ကြီးကြွန်းဒီးဒန်၊ နီဘားဆာ့ကျွဲဂ်။
 နာထွူးခအဲ၊ ခအဲထွူးမား၊
 ကျွဲဗွဲစပွဲန်း၊ ကကျွဲဗွဲ၊ နီဗားဗာ။
 သာဓု သာဓု သာဓု။

ရူပက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေးသုံးပါး =

နေက္ခေတ်လိုး မာထွက်စိုက်ပါး = နန်လောင် မိုက်ထုဗွဲစွမ်းပါး။

(က)မေး - တံ ကိံ မ ညထ ဘိက္ခဝေ

ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။

ဖြေ - အနိစ္စံ ဘန္တေ။

မေး - ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ၊ နောင်လည်းဖြစ်မှာ၊
 ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပါ နုရွှေခက်မာ။
 နီးဝေးယုတ်မြတ်၊ ရုပ်ဓာတ်တွေဟာ၊
 မြဲ မမြဲ၊ ဓါတ်ခွဲ၊ ဖြေဆိုပါ။

(ဆူဗဒ္ဓါး) ထွားထိုက်ထွားစွဲ နိမာထွားပို၊
 နေကုမ်းအက္ခော၊ ကျယ်နုဗွံဆောဖြာန်။
 ယေးဖူင် ကျီရီဒိုဂ်၊ နေဓါတ်တဟော၊
 တော်မာ၊မာတိုး၊ယေဖွဲ၊ဆိုချေးပေ။ ။

(ဒူးဟိုင်) ထွားကျိုက်ထွားဟီးနောမီးထွားပေါင်၊
 နန်အူ.အက္ခန်. ကျာနုဗွံဆိုဂ်ဖြိုင်။
 ဖူဗ်ယူင်ကျီရီကျာ၊ နန်ဓါတ်တနော၊
 မိန်းမီးဗား၊ယယ်ဖ ပျန်ယိုဂ်ပန်။ ။

ဖြေ - ရုပ်ဓာတ်ခပင်း၊ အတွင်းဇာတ်မှာ၊
 မြဲနှင့် မမြဲ၊ ဓါတ်ခွဲကြည့်ရာ။
 ဖြစ်ပျက်မစဲ၊ ပြောင်းလဲမြန်စွာ၊
 အနိစ္စ၊ မုချ၊ မမြဲပါ။

(ဆိုချေး) အေ့နေဓါတ်ကုမ်း၊ ခြံဒေဒုကျားတေး၊
 တော်မာ မာတို၊ ကျီဖူင်မုရာဂ်။
 ထွားပျိုလားထိုက်၊ ကျီကျာဖြဲလား၊
 အနိစ္စ၊ တာတေး၊ တော်မာတို။ ။

ဝတ်ရွတ်စဉ်

(ပျန်ယိုက်) အာနန်ခါတ်အူ၊ ခြိုင်းရီကိုင့်တား၊
တော့မိန်းမိန်းဗား၊ ကျွတ်ဖူဗွဲမော့ကဲ။
ထွေးပျိုက်လန်ထူဗွဲ၊ ကွီကွန်းဖြိုင်လိန်၊
အနိစ္စ၊ မွန်ဂေါ်၊ တော့မိန်းဗား။ ။

(ခ)မေး - ယံ ပ နာနိစ္စ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။

ဖြေ - ဒုက္ခံ ဘန္တေ။

မေး - ဖြစ်ပျက်မစဲ၊ ပြောင်းလဲမြန်စွာ၊
အနိစ္စပဲ မမြဲရုပ်ဟာ၊
ချမ်းသာဆင်းရဲ၊ ဆင့်ကဲဖွေရှာ၊
ဘယ်ဟာလဲ၊ ဝေခွဲ၊ ဖြေဆိုပါ။

(ဆူဗိဒ္ဓါး) ထွေးပျိုလားထူင်း၊ ကွီကွန်းဖြိုင်လိန်၊
အနိစ္စဖဲ ကိုင့်လေ့နေအာင်း။
မိုးဆိုးရဲအယ်၊ ကျွတ်ဖူဗွဲ ဒိတူင်၊
မာဒိုင့်တေး၊ ယေဖေ၊ ဒါဂ်ဆိုပေ။ ။

(ဒူးဟိုင့်) ထွေးပျိုကျွတ်ကျွတ်ကျော့၊ ကွီကွန်းဖြိုင်လိန်၊
အနိစ္စမိုးကုတ်လဲနန်အဲ၊
တောင်မီးဆော့ရိုင်၊ ကျွတ်ဖူဗွဲမော့ကဲ၊
မီးတီးတား၊ ယယ်ဖ၊ ပျန်ယိုက်ပန်။ ။

ဖြေ - ဖြစ်ပျက်မစဲ၊ ပြောင်းလဲရုပ်ဟာ၊
အနိစ္စပဲ မမြဲလို့သာ။
ချမ်းသာဆင်းရဲ၊ ဆင့်ကဲဖွေရှာ၊
ပူလောင်စွဲ၊ ဆင်းရဲ၊ အစစ်ပါ။ ။

(ဆိုချေး) ထွေးပျံလားထူး၊ ကြီးကျာနေအား၊
 တော်မာတိုတို၊ မွီးအနိစ္စ။
 မိုးဆိုးရဲအယ်၊ ကြို့ဖူးဒိတိုက်၊
 ဘျ၊ ကုမ်ကျား၊ ဆိုးရဲ၊ ကျေဖေဟော့။ ။

(ပျန်ယိုက်) ထွေးပျက်ကျပ်ကျော့၊ ကြီးကြွန်းနန်အဲ၊
 တော်မိန်းဗားတိုက်၊ မွန်အနိစ္စ။
 တောင်မီးဆော့ရိုင်၊ ကြို့ဖူးမောကဲ၊
 ဘော့ကူကိုင်၊ဆော့ရိုင် ကျေဂေါ်နှက်။

(ဂ)မေး - ယံ ပနာနိစ္စ၊
 ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊
 ကလ္လံ နှ တံ သမနုပဿိတံ
 “ဧတံ မမ၊ ဒေသောဟမသ္မိ၊
 ဒေသော မေ အတ္တာ”တိ။

ဖြေ - နော ဟေတံ ဘန္တေ။

မေး - ဖေါက်ပြန်ဆင်းရဲ၊ မမြရုပ်မှာ၊
 ရုပ်ဟာငါပဲ မှတ်စွဲလို့သာ။
 ငါပိုင်စိုးရ၊ ငါမှငါသာ၊
 သင့်မည်လား၊ရှုစား၊ပိုဂါဟာ။ ။

(ဆုတ်ခွား) ကြီးကျာဆိုးရဲ၊ ဆိုးမာနေလို့၊
 နေကျော်မာဗား၊ ယှက်မဟုနော်။

ခြံပေတဲဟော့၊ ဗားမာဗားဟော့၊

တိုးဖူးအယ်၊ ရယေ ယှက်ဟုနော။ ။

(ဒူးဟိုင်) ကွီးကွန်းဆော့ရိုင်၊ ဆော့မိန်းနန် လောင်၊

နန်ကွပ်မီးခွဲ၊ ယှပ်မိန်းတနွက်။

ခြံပယ်ဗယ်ဂေါ့ ခွဲမီးခွဲဂေါ့၊

တော့ဗားလန်၊ ရယယ်၊ ယှပ်အန်းနွက်။ ။

ဖြေ - ဖေါက်ပြန်ဆင်းရဲ၊ မမြရုပ်မှာ၊

ရုပ်ဟာငါ့၊ မှတ်စွဲလို့သာ။

ငါပိုင်စိုးရ၊ ငါမှငါသာ၊

စွဲလမ်းလို့၊ ရှုဘို့၊ မသင့်ပါ။

(ဆိုချေး) ကွီးကျာဆိုရဲ၊ ဆိုးမာနေလိုး၊

နေမာဗားဟော့၊ ယှက်မဟုနော။

ခြံပေတဲဟော့၊ ဗားမာဗားဟော့၊

ယှက်မာဒွါ၊ ရယေ၊ အတိုးတို့။ ။

(ပျန်ယိုင်) ဆော့ရိုင်ကွီးကွန်း၊ ဆော့မိန်းနန်လောင်၊

နန်မီးခွဲဂေါ့ ယှပ်မိုင်တနွက်။

ခြံပယ်ဗယ်ဂေါ့ ခွဲမီးခွဲဂေါ့၊

ယှပ်မိန်းဒွါ၊ ရယယ်၊ တော့ဒွါဗ။ ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေးသုံးပါး=

ရေနီဘေလို့ မားထွင်းခိုင်းပါ။ နိဘားလောင် မိုင်ထွန် ခုမ်းပါး။

(က)မေး - ဝေဒနာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။

ဖြေ - အနိစ္စာ ဘန္ဓေ။

မေး - ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲ၊ နောင်လဲဖြစ်မှာ၊

ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ၊ နုရွှေခက်မာ။

ဝေးနီးယုတ်မြတ်၊ နာမ်ဓာတ်ဝေဒနာ၊

မြ မမြ၊ ဓါတ်ခွဲ၊ ဖြေဆိုပါ။

(ဆူပ်ဒွား) ထွူးထိုင်းထွူးစွဲ၊ နိုချေးထွူးပို၊

နေကုမ်းအက္ခော၊ ကျယ်နုပွဲဆောဖြောင်။

ယေးဖူင်ကျီရီဒိုဂုံ၊ စေ့ညေးရေနီ၊

တော်မာတိုအယ်၊ ယေဖဲ ဆိုချေးပေ။ ။

(ဒူးပိုင်) ထွူးကျိုင်းထွူးကီးနောမီးထွူးပေါင်၊

နန်အူအက္ခန်၊ ကျာနုပွဲဆိုဂုံဖြိုင်။

ယူင်ဖူမ်းကျီရီကျာ၊ ဆိတနာဘားနီ၊

မိန်းမိန်းဗား၊ ယယ်ဖ ပျန်ယုဂုံပန်။

ဖြေ - ဝေဒနာခပင်း၊ အတွင်းဇာတ်မှာ၊

မြနှင့် မမြ ဓါတ်ခွဲကြည့်ရာ။

ဖြစ်ပျက်မစဲ၊ ပြောင်းလဲမြန်စွာ၊

အနိစ္စ၊ မုချ၊ မမြပါ။

(ဆိုချေး) အော့ရေနီကူပ်း၊ ခြံ့ ရေကျားတေး၊
 တော်မာမာတို၊ ကြို့ဖူဂ်မျရာဂ်။
 ထွူးပျိုလားထွင်း၊ ကြီးကျာဖြဲလား၊
 အနိစ္စတတေး၊ တော်မာတို။ ။

(ပျန်ယိုဂ်) အော့ နီဘားအူ၊ ခြိုင်းရီကိုင့်တား၊
 တော့မိန်းမိန်းဟား ကြွဂ်ဖူဗ်မော့ကဲ။
 ထွူးပျိုဂ် ကျဗ်ကျော့ ကြီးကြွန်းဖြိုင့်လိန်၊
 အနိစ္စ မွိန်ဂေါ့၊ တော့မိန်းဟား။ ။

(ခ)မေး - ယံ ဝနာနိန္ဒ၊
 ဒုက္ခံ ဝါ ကံ သုခံ ဝါတိ။

ဖြေ - ဒုက္ခံ ဘန္တေ။

မေး - ဖြစ်ပျက်မစဲ၊ ပြောင်းလဲမြန်စွာ၊
 အနိစ္စပဲ၊ မမြဝေဒနာ။
 ချမ်းသာဆင်းရဲ၊ ဆင့်ကဲဖွေရှာ၊
 ဘယ်ဟာလဲ၊ ဝေခွဲ၊ ဖြေဆိုပါ။

(ဆူဝိဒ္ဓါး) ထွူးပျိုလားထွင်း၊ ကြီးကျာဖြဲလား၊
 အနိစ္စဖဲ၊ ကိုင့်လဲရေနီ။
 မိုး၊ ဆိုးရဲအယ်၊ ကြို့ဖူဂ်ဒိတူဂ်၊
 မာဒိုဂ်တေး၊ ယေဖဲ၊ ဆိုချေးပေ။ ။

(ဒူးဟိုင်) ထွူးပျိုက်ကျဉ်ကျော့ ကွီးကွန်းဖြိုင်လိန်၊
 အနိစ္စမိုး၊ ကွက်လဲနီဘား။
 ဆော့ရိုင်မီးတောင်၊ ကျွတ်ဖျက်မော့ကဲ၊
 မီးဒိုင်မား၊ ယယ်ဖ၊ ပျန်ယိုင်ပန်။ ။

ဖြေ - ဖြစ်ပျက်မစဲ၊ ပြောင်းလဲဝေဒနာ၊
 အနိစ္စပဲ မမြဲလို့သာ။
 ချမ်းသာဆင်းရဲ၊ ဆင့်ကဲဖွေရှာ၊
 ပူလောင်စွဲ၊ ဆင်းရဲအစစ်ပါ။

(ဆိုချေး) ထွူးပျိုလားထွင်းကွီးကျော့ရေခို၊
 တော်မာတိုတို၊ မီးအနိစ္စ။
 မိုး၊ ဆိုးရယ်အယ်၊ ကျွတ်ဖျက်မရာဂ်၊
 နီကွပ်ကျား၊ ဆိုးရဲ၊ အကျေဟော့။ ။

(ပျန်ယိုင်) ထွူးပျိုက်ကျဉ်ကျော့ ကွီးကွန်းနီဘား၊
 တော့မိန်းဗားတို၊ မိန်းအနိစ္စ။
 ဆော့ရိုင်မီးတောင်၊ ကျွတ်ဖျက်မော့ကဲ၊
 နီကွက်ကိုင်၊ ဆော့ရိုင်အကျေဂေါ်။ ။

(ဂ)မေး - ယံ ပနာနိစ္စံ
 ဒွဲကွံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊
 ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ။
 “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊
 ဧသော မေ အတ္တာတိ။”

ဖြေ - နော ဟေတံ ဘန္တေ။

မေး - ဖေါက်ပြန်ဆင်းရဲ၊ မမြေဝေဒနာ၊

ဝေဒနာငါပဲ မှတ်စွဲလို့သာ။

ငါပိုင်စိုးရ၊ ငါမှငါသာ၊

သင့်မည်လား၊ ရှုစား၊ ပိုဂါဟာ။ ။

(ဆူဝံဒ္ဓါး) ကြီးကျာဆိုးရဲ၊ ဆိုးမာရေနီ၊

ရေနီဗားဟော့ ယှက်မဟုနော်။

ခြီးပေတဲယော့ ဗားမာဗားဟော့၊

တိုးဖူးအယ်၊ ရယေ ယှက်အေမာ။ ။

(ဒူးဟိုင်) ဆော့ရိုင်ကြီးကြွန်း ဆော့မိန်းနီဘား၊

နီဘားခွဲဂေါ့ ယှက်မိန်းတနွက်၊

ခြီပယ် ဗယ်ဂေါ့၊ ခွဲမီးခွဲဂေါ့၊

တော့စားလန်၊ ရယယ်၊ ယှက်အန်းမိန်း။ ။

ဖြေ - ဖေါက်ပြန်ဆင်းရဲ၊ မမြေဝေဒနာ၊

ဝေဒနာငါပဲ၊ မှတ်စွဲလို့သာ။

ငါပိုင်စိုးရ၊ ငါမှငါသာ၊

စွဲလမ်းလို့၊ ရှုဘို့၊ မသင့်ပါ။ ။

(ဆိုချေး) ကြီးကျာဆိုးရဲ၊ ဆိုးမာရေနီ၊

ရေနီဗားဟော့၊ ယှက်မဟုနော့။

ခြီးပေတဲဟော့ ဗားမာဗားဟော့၊

တနေးမာ၊ ရယေ၊ အတိုးတို့။ ။

(ပျန်ယိုက်) ဆော့ရိုင်လွီးလွန်းဆော့မိန်းနီဘား၊
 နီဘားမီးခွဲ၊ ယူပ်မိုက်တနွက်။
 ခြိပယ်ဗယ်ဂေါ့၊ ခွဲမီးခွဲဂေါ့၊
 တနယ်မိန်း၊ ရယယ်၊ အတော့ဗား။ ။

(၈) သညာကွနွာ၌ လကွဏာရေးသုံးပါး =
 တိုးမကူမ်,မာထွက်းစိုးပါး တောင်မိုင်အူးမိုင်ထုမ့်

(က)မေး - သညာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါ တိ။

ဖြေ - အနိစ္စာ ဘန္တေ။

မေး - ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲ၊ နောင်လဲဖြစ်မှာ၊
 ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ၊ နုရွှေခက်မာ။
 နီးဝေးယုတ်မြတ်၊ နာမ်ဓာတ်သညာ၊
 မြမမြ၊ ဓါတ်ခွဲ၊ ဖြေဆိုပါ။ ။

(ဆူပ်ဒွါး) ထွူးထိုက်ထွူးစဲ နိချေးထွူးပို၊
 နေကူမ်းအလ္လော၊ ကျယ်နုဗ်ဆော့ဖြာက်။
 ယေးဖူက် ကျီရီဒိုက် စေ့ညေးတိုးမ၊
 တော်မာအယ်၊ ယေဖဲ၊ ဆိုချေးပေ။ ။

(ဒူးဟိုင်) ထွူးကျိုက်ထွူးကီး နောမီးထွူးပေါင်၊
 နန်အူးအလ္လုန်၊ ကျာနုဗ်ဆိုက်ဖြိုင်။
 ဖူမ်းယူက် ကျီရီကျာ၊ ဆိတနာတောင်မိုင်၊
 တော်မိန်းစလန်၊ ယယ်ဖ၊ ပျန်ယိုက်ပန်။ ။

ဖြေ - သညာခပင်း၊ အတွင်းဇာတ်မှာ၊ မြနှင့် မမြ၊ ဓါတ်ခွဲကြည့်ရာ။
ဖြစ်ပျက်မစဲ၊ ပြောင်းလဲမြန်စွာ၊ အနိစ္စ၊ မုချ၊ မမြဲပါ။ ။

(ဆိုချေး) အေ့ တိုးမကူဗ်း ခြဲရေကျားတေး၊
တော်မာတိုအယ် ကြိုက်ဖွန်းမျှရာဂ်။
ထွေးပျိုလားထွင်း ကြီးကျာဖြဲလား၊
အနိစ္စ၊ တာတေး၊ တော်မာတို။ ။

(ပျန်ယိုက်) အာ့တောင်မိုင်အူ၊ ခြိုင်းရီကိုင့်တား၊
တော်မိန်းမီးဗား ကြိုက်ဖွန်းမော့ကဲ။
ထွေးပျိုက်ကျဉ်ကျော့ ကြီးကြန်းဖြိုင်လိန်၊
အနိစ္စ၊ အမွန်၊ တော်မိန်းဗား။ ။

(ခ)မေး - ယံ ပနာနိစ္စ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။

ဖြေ - ဒုက္ခံ ဘန္တေ။

မေး - ဖြစ်ပျက်မစဲ၊ ပြောင်းလဲမြန်စွာ၊
အနိစ္စပဲ မမြဲသညာ။
ချမ်းသာဆင်းရဲ၊ ဆင့်ကဲဖွေရှာ၊
ဘယ်ဟာလဲ၊ ဝေခွဲ၊ ဖြေဆိုပါ။ ။

(ဆူဗိဒွေး) ထွေးပျိုလာထွင်း ကြီးကျာဖြဲလား၊
အနိစ္စဖဲ ကိုက်လဲသညာ။
မိုးဆိုးရဲအယ် ကြိုက်ဖွန်းမျှရာဂ်၊
မာဒိုက်တေး၊ ယေဖဲ၊ ဆိုချေးပေ။ ။

(ဒူးဟိုင်) ထွူးပျိုကျဉ်ကျော့ က္လီးက္လီးနီးဖြိုင်လိန်၊
 အနိစ္စမိုး ကုဂ်လဲသညာ။
 ဆော့ရိုင်မီးတောင် က္လျိုင်ဖူဉ်မော့ကဲ၊
 မီးတီးတား၊ ယယ်ဖ၊ ပျန်ယုဂ်ပန်။ ။

ဖြေ - ဖြစ်ပျက်မစဲ၊ ပြောင်းလဲသညာ၊ အနိစ္စပဲ၊ မမြဲလို့သာ။
 ချမ်းသာဆင်းရဲ၊ ဆင့်ကဲဖွေရှာ၊
 ပူလောင်စွဲ၊ ဆင်းရဲ၊ အစစ်ပါ။

(ဆိုချေး) ထွူးပျိုလားထူး က္လီးက္လီးတိုးမ၊
 တော်မာတိုတုဂ်၊ ပို့အော့အနိစ္စ။
 မိုးဆိုးရဲအယ်၊ က္လျိုင်ဖူဉ်မုရာဂ်၊
 နီကုဉ်ကျား၊ ဆိုရဲ၊ အကျေဟော့။ ။

(ပျန်ယုဂ်) ထွူးပျိုကျဉ်ကျော့ က္လီးက္လီးနီးတောင်မိုင်၊
 တော်မိန်းဗားတုဂ်ပေါင်အော့အနိစ္စ။
 ဆော့ရိုင်မီးတောင် က္လျိုင်ဖူဉ်မော့ကဲ၊
 နီကုဉ်ကိုင်၊ ဆော့ရိုင်၊ ကျဲမွန်ဂေါ့။

(ဂ)မေး - ယံ ပနာနိစ္စံ
 ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊
 ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတံ။
 “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊
 ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။

ဖြေ - နော ဟေတံ ဘန္တေ။

မေး - ဖေါက်ပြန်ဆင်းရဲ၊ မမြဲသညာ၊

သညာ ငါပဲ၊ မှတ်စွဲလို့သာ။

ငါပိုင်စိုးရ၊ ငါမှ ငါသာ၊

သင့်မည်လား၊ ရှုစား၊ ပိုဂါဟာ။ ။

(ဆူမ်းဒွါး) ကြီးကျာ ဆိုရဲ ဆိုးမာတိုးမ၊

တိုးမဗားဟော့၊ ယှက်မဟုနော။

ခြီးပေ ဗားဟော့ ဗားမာဗားဟော့၊

တိုးဖူးအယ်၊ ရယေ၊ ယှက်အေမာ။ ။

(ဒူးဟိုင်) ဆော့နိုင်ကြီးကြွန်း ဆော့မိန်းတောင်မိုင်၊

တောင်မိုင် ခွဲဂေါ့ ယှစ်မိုင်ကနွက်။

ခြီပယ်ခွဲဂေါ့ ခွဲမီးခွဲဂေါ့၊

တော့စားလန်၊ ရယယ်၊ ယှစ်အန်းမိန်း။ ။

ဖြေ - ဖေါက်ပြန်ဆင်းရဲ၊ မမြဲသညာ၊

သညာငါပဲ၊ မှတ်စွဲလို့သာ။

ငါပိုင်စိုးရ၊ ငါမှငါသာ၊

စွဲလမ်းလို့၊ ရှုဖို့၊ မသင့်ပါ။ ။

(ဆိုချေး) ကြီးကျာ ဆိုရဲ၊ ဆိုးမာ တိုးမ၊

တိုးမ ဗားဟော့ ယှက်မဟုနော။

ခြီးပေတဲဟော့ ဗားမာဗားဟော့၊

တနေမာ၊ ရယေ၊ အတိုးတို။ ။

(ပျန်ယိုက်) ဆော့ရိုင်ကွီးကွန်း၊ ဆော့မိန်းတောင်မိုင့်၊
 တောင်မိန်းမီးခွဲ၊ ယှပ်မိုင့်တနွက်။
 ခြိပယ် ဗယ်ဂေါ့ ခွဲမီးခွဲဂေါ့၊
 တနယ်မိန်း၊ ရယယ်၊ အတော့ဗား။ ။

၉။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေးသုံးပါး =

မေးထွူးကွီးကွားထွူးတော်မာတို့ = ကွီးကွန်းတော်မိန်းဗား

(က)မေး - သင်္ခါရာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။

ဖြေ - အနိစ္စာ ဘန္တေ။

မေး - ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ၊ နောင်လဲဖြစ်မှာ၊
 ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ၊ နုရွှေခက်မာ။
 နီဝေး ယုတ်မြတ်၊ နာမ်ခါတ်သင်္ခါ၊
 မြဲမမြဲ၊ ခါတ်ခွဲ၊ ဖြေဆိုပါ။

(ဆူပ်ဒွူး) ထွူးထိုက်ထွူးစဲ နိုချေးထွူးပို၊
 နေကူပ်းအလ္လော ကျယ်နုဗ်ဆောဖြောင်။
 ငယးဖူက် ကျီရီဒိုက်၊ စေ့ညေး မေးထွူး၊
 တော်မာအယ်၊ ယေဖဲ၊ ဆိုချေးပေ။ ။

(ဒူးဟိုင်) ထွူးကျိုက်ထွူးကီး၊ နောမီးထွူးပေါင်၊
 နန်အူ အက္ခန်၊ ကျာနုဗ်ဆိုက်ဖြိုင်။
 ယှပ်ဖူပ်းကျီရီကျာ၊ ဆိတ်နာမာထွူး၊
 တော်မိန်းမီးဗား၊ ယယ်ဖ၊ ပျန်ယိုက်ပန်။ ။

ဖြေ - သင်္ခါရခပင်း၊ အတွင်းဇာတ်မှာ၊
မြနှင့်မမြ၊ ဓာတ်ခွဲကြည့်ရာ။
ဖြစ်ပျက်မစဲ၊ ပြောင်းလဲမြန်စွာ၊
အနိစ္စ၊ မုခွ၊ မမြပါ။ ။

(ဆိုချေး) အေမေးထွေးကွင်း၊ ခြံ့ရေကျားတေး၊
တော်မာတိုအယ်၊ ကြို့ဖှ်းမျှရာဂုံ။
ထွေးပျိုလားထွင်း၊ ကြီးကျာဖြလား။
အနိစ္စ၊ ကာပေး၊ တော်မာတို။ ။

(ပျန်ယိုဂုံ) အခု မာထွေးအူ၊ ခြင်းရီကိုင့်တား၊
ယော့ပိန်းမီးဗား၊ ကြိုဂုံဖှ်မော့ကဲ။
ထွေးယှိုကျပ်ကျော့ ကြီးကွန်းဖြိုင်လိန်၊
အနိစ္စ၊ အမွိန်၊ တော့မိန်းဗား။ ။

(ခ)မေး - ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။

ဖြေ - ဒုက္ခံ ဘန္တေ။

မေး - ဖြစ်ပျက်မစဲ၊ ပြောင်းလဲမြန်စွာ၊
အနိစ္စပဲ၊ မမြသင်္ခါ။
ချမ်းသာဆင်းရဲ၊ ဆင့်ကဲဖွေရှာ၊
ဘယ်ဟာလဲ၊ ဝေခွဲ၊ ဖြေဆိုပါ။

(ဆူဗဒ္ဓါ) ထွေးပျိုလာထွင်း၊ ကြီးကျာမေထွေး၊
အနိစ္စဖဲ၊ ကိုဂုံလဲ သင်္ခါ။
မိုးဆိုးရဲအယ် ကြို့ဖှ်းမျှရာဂုံ၊
မာ ဒိုဂုံတေး၊ ယေဖဲ၊ ဆိုချေးပေ။ ။

(ဒူးဟိုင်) ထွူးပျိုက်ကျဉ်ကျော့ ကွီးကွန်းမာထွူး၊
 အနိစ္စမိုး ကုဂ်လဲသဒါ။
 ဆော့ရိုင်မီးတောင် ကျဉ်ဖုဉ်မော့ကဲ၊
 မွန်တီးတား၊ ယယ်ဖ၊ ပျန်ယုဂ်ပန်။ ။

ဖြေ - ဖြစ်ပျက်မစဲ၊ ပြောင်းလဲသဒါ။
 အနိစ္စပဲ၊ မမြဲလို့သာ။
 ချမ်းသာဆင်းရဲ၊ ဆင့်ကဲဖွေရှာ၊
 ပူလောင်စွဲ၊ ဆင်းရဲ၊ အစစ်ပါ။ ။

(ဆိုချေး) ထွူးပျိုလားထွင်း ကွီးကျာမေထွူး၊
 တော်မာတိုတုဂ် မွီးအနိစ္စ။
 မိုး၊ ဆိုးရဲအယ်၊ ကျိဖုဂ်ဒိတုဂ်၊
 နီကုဉ်ကျား၊ ဆိုးရဲ၊ အကျေဟော့။ ။

(ပျန်ယိုင်) ထွူးပျိုက်ကျဉ်ကျော့ ကွီးကွန်းမာထွူး၊
 တော့မိန်းဗားတုဂ် မွန်အနိစ္စ။
 တောင်မီးဆော့ရိုင် ကျဉ်ဖုဉ်မော့ကဲ၊
 နီကုကိုင်း၊ ဆော့ရိုင်၊ အကျေဂေါ့။ ။

(ဂ)မေး - ယံ ပနာနိစ္စံ
 ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊
 ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတံ
 “ဧတံ မမ၊ ဒေသာဟမသ္မိ၊
 ဒေသာ မေ အတ္တာ”တိ။

ဖြေ - နော ဟေတံ ဘန္တေ။

မေး - ဖေါက်ပြန်ဆင်းရဲ၊ မမြသင်္ခါ၊

သင်္ခါငါပဲ၊ မှတ်စွဲလို့သာ။

ငါပိုင်စိုးရ၊ ငါမှငါသာ၊

သင့်မည်လား၊ ရှုစား၊ ပိုဂါဟာ။ ။

(ဆုတ်ဒွါး) ကြီးကျားဆိုးရဲ ဆိုးမာမေထွေး၊

မေထွေးဗားဟော့ ယှက်မဟုနော။

ခြီးပေတဲဟော့၊ ဗားမာဗားဟော့၊

တိုးဖုမ်းအယ်၊ ရယေ၊ ယှက်အေမာ။ ။

(ဒူးဟိုင်) ဆော့ရိုင်ကြီးကြွန်း ဆော့မိန်းမာထွေး၊

မာထွေးခွဲဂေါ့ ယှက်မိုင်တနွက်။

ခြီပယ်ဗယ်ဂေါ့ ခွဲမီးခွဲဂေါ့၊

တော့စားလန်၊ ရယယ်၊ ယှက်အန်းမိန်း။ ။

ဖြေ - ဖေါက်ပြန်ဆင်းရဲ၊ မမြသင်္ခါ၊

သင်္ခါငါပဲ၊ မှတ်စွဲလို့သာ။

ငါပိုင်စိုးရ၊ ငါမှငါသာ၊

စွဲလမ်းလို့၊ ရှုဘို့၊ မသင့်ပါ။

(ဆိုချေး) ကြီးကျားဆိုးရဲ ဆိုးမာမေထွေး၊

မေထွေးဗားဟော့ ယှက်မဟုနော။

ခြီးပေတဲဟော့၊ ဗားမာဗားဟော့၊

တနေးမာ၊ ရယေ၊ အတိုးတို့။ ။

(ပျန်ယိုက်) ဆော့ရိုင်လွီးလွန်း ဆော့မိန်းမာထွေး၊
 မာထွေးမီးခွဲ ယှပ်မိုင်တနွက်။
 ခြိပယ်ပယ်ဂေါ့ ခွဲမီးခွဲဂေါ့၊
 တနယ်မိန်း၊ ရယ်ယယ်၊ တော့ဒွေးဗား။ ။

၁၀။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေးသုံးပါး =
 စေ့ညေးကူမ်း၊မာထွက််း = ဆိတနာအူ့မိုင်ထွမ်း

(က)မေး - ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။

ဖြေ - အနိစ္စံ ဘန္တေ။

မေး - ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲ၊ နောင်လဲဖြစ်မှာ၊
 ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ၊ နုရွခက်မာ။
 ဝေးနီးယုတ်မြတ်၊ နာမ်ဓါတ်ဝိညာ၊
 မြမမြ၊ ဓာတ်ခွဲ၊ ဖြေဆိုပါ။

(ဆူပ်ဒွေး) ထွေးထိုက်ထွေးစွဲ နိချေးထွေးပို၊
 နေကူမ်းအလွှော ကျယ်နုပ္ပံဆောဖြာက်။
 ယေးဖူက် ကျီရီးဒိုက် ကျာစေ့ညေးဝိညာ၊
 တော်မာအယ်၊ ယေဖဲ၊ ဆိုချေးပေ။ ။

(ဒူးဟိုင်) ထွေးကျိုက်ထွေးကီး နော့မီးထွေးပေါင်၊
 နန်အူ့အက္ခန် ကျာနုပ္ပံဆိုက်ဖြိုင်။
 ယှပ်ဖူမ်းကျီရီကျာ၊ ဆိတနာဝိညာ၊
 တော်မိန်းမီးဗား၊ ယယ်ဖဲ၊ ပျန်ယိုက်ပန်။ ။

ဝိညာဉ်ခပင်း၊ အတွင်းဇာတ်မှာ၊
မြဲနှင့် မမြဲ ဓာတ်ခွဲကြည့်ရာ။
ဖြစ်ပျက်မစဲ၊ ပြောင်းလဲမြန်စွာ၊
အနိစ္စ၊ မုချ၊ မမြဲပါ။ ။

၁၃) အော့ကျာစေ့ညေး ခြရေကျားတေး၊
တော်မာတို့အယ် ကြို့ဖူးမျှရာဂုံ။
ထွူးပျိုလားထူး ကြီးကျာဖြူလား၊
အနိစ္စ၊ တာတေး၊ တော်မာတို့။ ။

(ပျန်ယိုဂုံ) အာ့ ကျန်ဆိတနာ၊ ခြိုင်းရီကိုင့်တား၊
တော့မိန်းမီးဗား ကြိုင့်ဖွပ်မော့ကဲ။
ထွူးပျိုကျပ်ကျော့ ကြီးကြွန်းဖြိုင်လိန်၊
အနိစ္စ၊ အမွန်၊ တော့မိန်းဗား။ ။

(ခ)မေး - ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။

ဖြေ - ဒုက္ခံ ဘန္တေ။

မေး - ဖြစ်ပျက်မစဲ၊ ပြောင်းလဲမြန်စွာ၊
အနိစ္စပဲ၊ မမြဲဝိညာ။
ချမ်းသာဆင်းရဲ၊ ဆင့်ကဲဖွေရှာ၊
ဘယ်ဟာလဲ၊ ဝေခွဲဖြေဆိုပါ။

(ဆူဝိဒွား) ထွူးထိုက်ထွူးစဲ၊ ကြီးကျာဖြူလား၊

အနိစ္စဖဲ့ ဆိုးမာဝိညာ။
မိုး ဆိုးရဲ အယ် ကြို့ဖူးဒိတူဂ်၊
မာဒိုဂ်တေး၊ ယေဖဲ၊ ဆိုချေးပေ။ ။

(ဒူးဟိုင်) ထွန်းကျိုက်ထွန်းကျိး၊ ကြီးကြီးဖြိုင်လိန်၊
 အနိစ္စမိုး၊ ဆော့မိန်းဝိညာ။
 တောင်မီးဆော့ရိုင် ကြွက်ဖူဗ်မော့ကဲ၊
 မီးဒိုဂ်မား၊ ယယ်ဖ၊ ပျန်ယုဂ်ပန်။ ။

ဖြေ - ဖြစ်ပျက်မစဲ၊ ပြောင်းလဲဝိညာ၊
 အနိစ္စပဲ၊ မမြဲလို့သာ။
 ချမ်းသာဆင်းရဲ၊ ဆင့်ကဲဖွေရှာ၊
 ပူလောင်စွဲ၊ ဆင်းရဲ၊ အစစ်ပါ။ ။

(ဆိုချေး) ထွန်းပျိုလားထွန်း ကြီးကျော ကျာစေ့ညေး၊
 တော်မာတိုတုဂ်၊ ပို့အေ့အနိစ္စ။
 မိုးဆိုးရဲအယ် ကြီးဖူစ်မုရာဂ်၊
 နီကူဗ်ကျား၊ ဆိုးရဲ၊ အကျေဟော့။ ။

(ပျန်ယုဂ်) ထွန်းပျိုကျွန်ကျော့ ကြီးကြွန်းကျန်ဆိတနာ။
 တော်မိန်းဗားတုဂ်၊ ပေါင်အ အနိစ္စ၊
 တောင်မီးဆော့ရိုင်၊ ကြွက်ဖူဗ်မော့ကဲ၊
 နီကူကိုင့်၊ ဆော့ရိုင် အကျေဂေါ့။ ။

(ဂ)မေး - ယံ ပံနာနိစ္စံ
 ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊
 ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတံ
 “ဧတံ မမ၊ ဒေသော ဟမသ္မိ၊
 ဒေသော မေ အတ္တာ”တိ။

ဖြေ - နော ဟေတံ ဘန္တေ။

မေး - ဖေါက်ပြန်ဆင်းရဲ၊ မမြဲဝိညာ၊

ဝိညာငါပဲ၊ မှတ်စွဲလို့သာ။

ငါပိုင်စိုးရ၊ ငါမှငါသာ၊

သင့်မည်လား၊ ရှုစား၊ ပိုဂါဟာ။ ။

(ဆူပ်ဒွါး) က္ဋီးက္ဋျာဆိုးရဲ ဆိုးမာကျာစေ့ညေး၊

ကျာစေ့ညေးမာဗား၊ ယှက်မဟုနော။

ခြီးပေတဲဟော့ ဗားမာဗားဟော့၊

တိုးဖူးအယ်၊ ရယေယှက်အေမာ။ ။

(ဒူးဟိုင်) ဆော့ရိုင် က္ဋီးက္ဋျန်းဆော့မိန်းကျန်ဆိတနာ၊

ကျန်ဆိတနာ မီးခွဲ၊ ယှမ်းမိုင်တနွက်။

ခြီပယ်ခွဲဂေါ့၊ ခွဲကမီးခွဲဂေါ့၊

တော့စားလန်၊ ရယယ် ယှပ်အန်းမိန်း။ ။

ဖြေ ဖေါက်ပြန်ဆင်းရဲ၊ မမြဲဝိညာ၊

ဝိညာငါပဲ မှတ်စွဲလို့သာ။

ငါပိုင်စိုးရ၊ ငါမှငါသာ၊

စွဲလမ်းလို့၊ ရှုဘို့၊ မသင့်ပါ။ ။

(သာရ သာရ သာရ)

(ဆိုချေး) ကြီးကျာဆိုးရဲ၊ ဆိုးမာကျာစေ့ညေး၊
 ကျာစေ့ညေးမာဗား၊ ယှက်မဟုနော။
 ခြီးပေတဲဟော့၊ ဗားမာဗားဟော့၊
 တနေးမာ၊ ရယေ၊ အတိုးတို။ ။

(ပျန်ယိုဝ်) ဆော့ရိုင်ကြီးကျန်း၊ ဆော့မိန်းကျန်ဆိတန
 ကျန်ဆိတနာမီးခွဲ၊ ယှပ်မိုင်တနွက်။
 ခြိပယ်မီးခွဲ၊ ခွဲမီးခွဲဂေါ့၊
 တနယ်မိန်း၊ ရယယ်၊ တော့ဒွါဗား။
 သာဓု သာဓု သာဓု။

ရုပ်တရားကို ဂါဟသုံးပါးဖြင့် မစွဲယူအပ်ပုံ

(၁၁) တသွာ တိဟ ဘိက္ခဝေ
 ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ
 အတိတာ နာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နံ
 အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊
 သြဠာရိကံ ဝါ၊ သုခုမံ ဝါ၊
 ဟိနံ ဝါ၊ ပဏီတံ ဝါ၊
 ယံ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ၊
 သဗ္ဗံ ရူပံ

“နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊
န မေသော အတ္တာ”တိ
ဧဝ မေတံ ယထာဘူတံ
သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁။ (က) ရုပ်အပေါင်းနှင့်၊ နာမ်ပေါင်းခန္ဓာ၊
အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တသာ။
ကေနိမင်စစ်၊ သို့ဖြစ်လေရာ၊
အိုချစ်သား၊ ရှုပွား၊ ဤသို့ပါ။

(ယား) လောနေဇ္ဇော်ဗျ၊ ကျာစေ့ညေး၊နေ၊
တော်ဟို၊ဆိုးရဲ၊ ဆိုးဒိုးပေ၊အေ။
တာတေးကျေကျေ၊ ထွေးဟုနောရာဂုံ၊
ဗားဖုအယ်၊ ရယေ၊ တိုးဟုအာဂ်း။ ။

(လဲ) လွှာနန်ကွပ်ဒိုင် ဆိတနာ၊နန်၊
ဆော့ရိုင်၊တော်ဗား ဆော့ဒေါ့ပယ်ယား။
မိုန်နိုန်းကျမီး၊ မာခအဲနယ်၊
ကဖုစီး၊ ရယယ်၊ တော့ခအဲ။ ။

(ခ) လုံးစုံယွေပြား၊ ရုပ်သားတွေဟာ၊
ငါပိုင်ဥစ္စာ မဟုတ်ကြပါ။
ငါလဲမဖြစ်၊ အနှစ်စင်ကွာ၊
ရှုပွားအပ်၊ ဉာဏ်မြတ်၊ ဟုတ်မှန်စွာ။ ။

(ယား) ပျူကျိုက်အေ့မီး ယေ၊နေ့ကျော်အာဂ်း၊
 ဟားတာလောတဲ၊ မာဖဲ့တိုနီ။
 အထွူးဟားတို၊ ဆိုးဒိုးအကီ၊
 တာမယ်တေး၊ ယေကျီ၊ ကျာစေ့ညေး။ ။

(လဲ) အာ့မိပျူကျိုက်း၊ နန်ကျွပ်ယားအဲ့၊
 ခွဲတာလန်လော၊ အမွန်ဟားနဲ။
 အထွူးခွဲဟား ဆော့ဒေါ့အကီ၊
 မွန်နိန်းကျ၊ ယယ်ကျီ၊ ဆိတနာ။ ။

ဝေဒနာကို ဂါဟသုံးပါးဖြင့် မစွဲယူအပ်ပုံ =
 ရေနီဘေ တိုးတနေ့မာတို = နိဘား တနယ် မိန်းမား

(၁၂) ယာ ကာစိ ဝေဒနာ
 အတိတာနာဂတ ပဗ္ဗုပ္ပန္နာ
 အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊
 သြဠာရိကာ ဝါ၊ သုခုမာ ဝါ၊
 ဟိနာ ဝါ၊ ပဏိတာ ဝါ၊
 ယာ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊
 သဗ္ဗာ ဝေဒနာ
 “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊
 န မေသော အတ္တာ”တိ

ပေ မေတ် ယထာဘူတံ

သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၂။ လုံစုံထွေပြား၊ ခံစားဝေဒနာ၊

ငါပိုင်ဥစ္စာ မဟုတ်ကြပါ။

ငါလဲမဖြစ်၊ အနှစ်စင်ကွာ၊

ရူပားအပ်၊ ဉာဏ်မြတ်၊ ဟုတ်မှန်စွာ။ ။

(ယား) ပျူကျိုက်အေမီး ရေနီဘေအာဂ်း၊

ဗားတာလောကဲ၊ မာဖဲတိုနီ။

အထွူးဗားတို ဆိုဒိုးအကီ၊

တာမယ်တေး၊ ယေကျို၊ ကျာစေ့ညေး။ ။

(လဲ) အာမိ ပျူကျိုက်နီဘား အဲနွဲဂ်၊

ခွဲတာလန်လော၊ အမိုန်ဗားနဲ။

အထွူးခွဲဗား၊ ဆော့ဒေါ့အကီ၊

မိုန်နိုန်းကျ၊ ယယ်ကျို၊ ဆိတနာ။ ။

သညာကို ဂါဟသုံးပါးဖြင့် မခွဲယူအပ် =

တို့မ,တိုးတနေမာတို့ = တောင်မိုင်တော့ကျမိန်းဗား။

(၁၃) ယာ ကာစိ သညာ

အတီတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာ

အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊
 ဩဠာရိကာ ဝါ၊ သုခုမာ ဝါ၊
 ဟိနာ ဝါ၊ ပဏိတာ ဝါ၊
 ယာ ဒုရေ သန္တိဏော ဝါ။
 သဗ္ဗာ သညာ

“နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊
 န မေသော အတ္တာ”တိ
 ဧဝ မေတံ ယထာဘူတံ
 သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ”။

၃။ လုံးစုံထွေပြား၊ မှတ်သားသညာ၊
 ငါပိုင်ဥစ္စာ့ မဟုတ်ကြပါ။
 ငါလဲမဖြစ်၊ အနှစ်စင်ကွာ၊
 ရူပွားအပ်၊ ဉာဏ်မြတ် ဟုတ်မှန်ရာ။ ။

(ယား) ပျူကျွန်အေမီး၊ တိုးမသညာ၊
 ဗားတာလောတဲ မာဖဲတိုနီ။
 အထွေးဗားတို ဆိုးဒိုးအင်္ဂါ၊
 တာမယ်တေး၊ ယေကျီ၊ ကျာစေ့ညေး။ ။

(လဲ) အာမိပျူကျွန်း တောင်မိုင်သညာ၊
 ခွဲတာလန်လော အမွန်ဗားနဲ။
 အထွေးခွဲဗား ဆော့ဒေါ့အင်္ဂါ၊
 မွန်နန်းကျ ယယ်ကျီ၊ ဆိတနာ။ ။

သင်္ခါရကို ဂါဟသုံးပါးဖြင့် မစွဲယူအပ် =

မေတ္ထုး တိုးတနေမာတို့ = မာထ္တုး တော့ကျမိန်းဗား။

(၁၄) ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ
 အတီတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာ
 အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊
 သြဠာရိကာ ဝါ၊ သုခုမာ ဝါ၊
 ဟိနာ ဝါ၊ ပဏီတာ ဝါ၊
 ယေ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ။
 သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ
 “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊
 န မေသော အတ္တာ”တိ
 ဝေမေတံ ယထာဘူတံ
 သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၄။ လုံးစုံထွေပြား၊ ပြုငြားသင်္ခါ၊
 ငါပိုင်ဥစ္စာ၊ မဟုတ်ကြပါ။
 ငါလဲမဖြစ်၊ အနှစ်စင်ကွာ၊
 ရူပွားအပ်၊ ဉာဏ်မြတ်၊ ဟုတ်မှန်ရာ။ ။

(ယား) ပွဲကျွန်အေမီး မေတ္ထုးသင်္ခါ၊
 ဗားတာလောတဲ၊ မာဖဲတို့နီ။

အထွူးဗားတို့ ဆိုးဒိုးအင်္ဂါ၊
တာမယ်တေး၊ ယေကျီ၊ ကျာစေ့ညေး။ ။

(လဲ) အာမီ ပွဲကျူးမာထွူးသင်္ဂါ၊
ခွဲတာလန်လော၊ အမိန်ဗားနဲ။
အထွူးခွဲဗား ဆော့ဒေါ့အင်္ဂါ၊
မိန်နိန်းကျ၊ ယယ်ကျီ၊ ဆိတနာ။ ။

ဝိညာဏ်ကိုဂါဟသုံးပါးဖြင့် မခွဲယူအပ်ပုံ =
ကျာစေ့ညေး တိုးတနေးမာတို့ =
ကျန်ဆိတနာတော့ကျမိန်းဗား။

(၁၅) ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ
အတီတာ နာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နံ
အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊
ဩဠာရိကံ ဝါ၊ သုခုမံ ဝါ၊
ဟိန် ဝါ၊ ပဏီတံ ဝါ၊
ယံ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ၊
သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ
“နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊
န မေသော အတ္တာ”တိ
ဧဝ မေတံ ယထာဘူတံ
သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၅။ လုံစုံထွေပြား၊ သိဋ္ဌားဝိညာ၊
 ငါပိုင်ဥစ္စာ၊ မဟုတ်ကြပါ။
 ငါလဲမဖြစ်၊ အနှစ်စင်ကွာ၊
 ရှုပွားအပ်၊ ဉာဏ်မြတ်၊ ဟုတ်မှန်ရာ။

(ယား) ပျူကျိုက်အေမီး၊ ကျာစေညေးဝိညာ၊
 ဗားတာလောတဲ့ မာဖဲ့တိုနီ။
 အထွူးဗားတို ဆိုးဒိုးအင်္ဂါ၊
 တာမယ်တေ၊ ယေကျီ၊ ကျာစေညေး။ ။

(လဲ) အဒုကျိုက်ပွဲမိ ကျန်ဆိတနာဝိညာ၊
 ခွဲတာလန်လော၊ အမွန်ဗားနဲ။
 အထွူးခွဲဗား ဆောဒေဒါအင်္ဂါ၊
 မွန်နိန်းကျ ယယ်ကျီ ကျန်ဆိတနာ။ ။

နိဗ္ဗိန္ဒြဏ်မှစ၍ မဂ်ကိစ္စ ၁၆-ချက် =
 နိဗ္ဗိန္ဒြဏ် မဂ် ၁၆

(၁၆) ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ
 သုတဝါ အရိယသာဝကော
 ရူပသ္မိမိ နိဗ္ဗိန္ဒြတိ၊
 ဝေဒနာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒြတိ၊
 သညာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒြတိ၊

သင်္ခါရေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
 ဝိညာဏသိမ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။
 နိဗ္ဗိန္ဒ ဝိရဇတိ၊
 ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ၊
 ဝိမုတ္တသ္မိ “ဝိမုတ္တ” မိတိ ဉာဏံ ဟောတိ၊
 “ဒိဏာ ဇာတိ၊
 ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊
 ကတံ ကရဏီယံ၊
 နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ ပဇာနာတိ။

(က) ဤသို့ ရူပား၊ ငါးပါးခန္ဓာ၊
 အနိစ္စမမြ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခာ။
 အနတ္တမျိုး၊ မစိုးပိုင်ပါ။
 ဉာဏ်အလင်း၊ ဖော်ထုတ်ထွင်း၊ မြင်ရမှာ။

(ယား) ရယေဟုအာဂ်း ညာပါးနေဇ္ဇော်၊
 အိုတော်မာတို၊ ဆိုးရဲဒုက္ခာ။
 အနတ္တ ကလွီး ပေဒါဂ်အေတို၊
 လီးစေ့ညေး၊ လှူလှူ၊ မှုထာပါ။ ။

(လဲ) ရယယ်ခအဲ ငိုင်းပါးနန်ဣုဗ်၊
 အော တော့မိန်းဗား၊ ဒုက္ခဆောရိုင်။
 ကလွိန် အနိစ္စ၊ ပယ်ဒိုင်ယားဗား၊
 လီ၊ ဆိတနာ၊ လှူလှူ၊ မော့ထိုင်းကယ်။ ။

(ခ) ဉာဏ်မြင်ရှိငြား၊ မြတ်သားတော်မှာ၊
 ခန္ဓဋ္ဌိးငွေ့၊ မမွေ့လျော်ပါ။
 တဏှာပြတ်ကင်း၊ ဝဋ်တွင်းလွတ်ကာ၊
 လွတ်ကြောင်းသိ၊ မုတ္တိ၊ ဉာဏ်ပေါ်လာ။ ။

(ယား) ကျာမုထာဂ် အို၊ ဖြေကျီအဖုဗ္ဗိ၊
 စေ့ပွေါ်လော်ကျား အိုဒါဂ်နေက္ကော်။
 စေ့လော်လာတူဂ် ဆိပွေ့ စဗားကူဗ်း၊
 စေ့ညေးဆိပွေ့၊ မုတ္တိ၊ ဉာဏ်လီးထေ။ ။

(လဲ) ကျန်မော့ထိုင်းအော၊ ဖြာကျီအဖုဗ္ဗိ၊
 စပွန်နီးလွှဲကိုဋ်၊ အောဒိုဋ်နန်ကျူဗ်။
 စလော်လန်တူဗ်၊ လန်ပွေ့ စဗိုဂ်အူ၊
 ဆိနာလန်ပွေ့၊ မုတ္တိ၊ လိထန်းဉာဏ်။ ။

(ဂ) ကျင့်မြတ်အဆုံး၊ နိဂုံးရောက်ပြီ၊
 မဂ်၏ကိစ္စ၊ ပြည့်ဝစုံညီ။
 ဘဝသစ်ဆုံး၊ စတုံးလေပြီ၊
 ခန္ဓာပြတ်၊ သိဓာတ်ပေါ်လာပြီ။

(ယား) တိုဂ်ဟော့ နှိလိဂ်၊ အျကျီတဒူဂ်း၊
 မဂ်အရေကျား လိဂ်ဘားပွေ့ဒွါး။
 ထူဂ်းစဲ တဒူဂ်၊ ဆိုးဒိုးထူဂ်းဟော့၊
 ထွါးနေ့ ပွေ့ဂ်၊ စေ့ညေး၊ လီးထေဟော့။ ။

(လဲ) တူင်ဂေါ်နောလုဂ်၊ အန့်ကျိတဒွင်၊
 မင်အရီကိုင့် လုဂ်ဘွိန်ပူဂေါ်။
 ထူမ်းစာ၊ လော်ဗား ဆော့ထူမ်းခါဂေါ်၊
 ထွေးနန်ပွဂ်၊ ဆိနာ၊ လိထန်းဂေါ်။ ။

ပဉ္စဝဂ္ဂိငါးဦးရဟန္တာဖြစ်ပုံ =

ပွေ့ကျက်စေညားထွေးရဟန္တာ၊ ပွေ့ကျင့်စဉ်ထွေးရဟန္တာ။

(၁၇) က္ကဒ မဝေါစ ဘဂဝါ၊
 အတ္တမနာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု။
 ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။
 က္ကမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ
 ဘညမာနေ
 ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ ဘိက္ခုနံ
 အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ
 စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိသုတိ။

၁။ ရှင်ပင်ဟောပြု၊ အနတ္တဓမ္မာ၊
 ဝဂ္ဂိရဟန်း ရှင်လန်းကြကက။
 မြတ်ဘုရား၏၊ တရားရွှေဗျာ၊
 လွန်အားရ၊ ပြည့်ဝနှလုံးမှာ။

(ယား) မာရယ်ဟောဟေ့ အနတ္တလာဠိ၊
 ကျော့ဘိတက္ကော မိုးစပ်မိုးစေ့။
 ကျိဘျာဗယ် ပိံ့ ငိုတိုးငိုဘေ၊
 နျာကဖူဂ်း၊ လိုဂ်းဘား၊ ယွေဂ်မိုးကူမ်း။ ။

(လဲ) ကျောင့်ဖြားငေါဟော အနတ္တငေါမ္ဗိန်၊
 တဘူမ်းတဖုန်၊ တောင်စူးတောင်စ။
 ကျောင့်ဖြားပေါင့်ထန်း၊ ငေါတော့ငေါမ္ဗိန်၊
 စတနေ့၊ လူဂ်ဘိန်၊ ယွန်းမုဂ်အူ။ ။

၂။ ဒိဋ္ဌိမာန၊ ဂါဟတဏှာ၊
 ဝဂ္ဂိခပင်း၊ စွဲကင်းခန္ဓာ။
 စီးသွန်လျောကျ၊ အာသဝဖြာဖြာ၊
 စိတ်ဓာတ်ရှင်း၊ လွတ်ကင်း ကြလေပါ။ ။

(ယား) ကျော့ဒုဗ်အျဒိုဂ်း၊ ယေစုဂ်လောဖါး၊
 အောဝဂ္ဂိစီး၊ ဆိုးစေ့လော်နေ။
 အာသဝကျိုဂ်မီး၊ ထိုထေတာကျား၊
 လီးစေ့ယွေဂ်၊ ဆိယွေ၊ နီချားဟော့။ ။

(လဲ) ကျူဂ်ဒူးကျူဂ်ဒုဗ်း၊ လောဖါးယယ်စုဗ်၊
 ဝဂ္ဂိတနော၊ ဆော့စလော်နန်။
 ကျူဂ်းမိအာသဝ၊ ထိုန်ထန်းတိုက်ကိုင့်၊
 လီစယွန်း၊ လန်ယွေ၊ နီလူဂေါ။ ။

၃။ စီးသွန်ကျလျော၊ အာသဝေါကုန်ကာ၊
 ဂါဟစွဲကင်း၊ သန့်ရှင်း စိတ်မှာ။
 လပြည့်ဝန်းသို့၊ အိရွန်းမျက်နှာ၊
 ဝဂ္ဂီများ၊ ဖြစ်ငြား၊ ရဟန္တာ။

(ယား) အာသဝစိခြား၊ ထို့ထေလော်ကျား၊
 ဆိုး၊ ယှက်ဖျိမာ၊ ဖိုဂ်ပွီးပွေါ်ကုမ်း။
 ကျယ်မိုးမယ်စယ်၊ ကျိုက်စွဲလဲဘား၊
 လောဝဂ္ဂီ၊ ထွေးချား၊ ရဟန္တာ။ ။

(လဲ) အာသဝစိခြိန်၊ ထိုန်ထန်းလွှဲကိုင့်၊
 ဆော့၊ ယှက်ကျမိန်း ပွန်းပွီး ပွန်းမူက်။
 ကျာတောင်မာမိုင်၊ စော့ကျိုက်လဘွန်၊
 လွှဲဝဂ္ဂီ၊ ထွေးလွှဲ၊ ရဟန္တာ။ ။

၄။ သီရိမင်္ဂလာ၊ ဓမ္မစကြာ၊
 မျိုးချစ်သမီး၊ ဖွဲ့စည်းတည်ကာ။
 (မင်္ဂလာ)နေရပ်၊ ညီညွတ်ကြည်သာ၊
 မြတ်ဘုရား၊ ဝပ်တွား၊ ပူဇော်ပါ။ ။

(ယား) သီရိမင်္ဂလာ၊ ဓမ္မစကြာ၊
 ဖုမော်မိုးကလွီး၊ ပွေါ်ကျိုက်တော့ထျာ။
 အိုပွေါ် ကျိုက်မိုး၊ မင်္ဂလာခါလေ၊
 ကျိမာရယ်၊ ဗုဒ္ဓဲ၊ ကျော့ဘဲထျာ။ ။

(လဲ) အောဘိဝံတခ၊ ဓမ္မစကြာ၊

ဖုမုန်းတောင် ခလွိန်၊ ယွေကျိဗ်တဲထန်း။

တောင်ယွေကျိဗ်အော၊ ဘိဝံခ ခါးလန်၊

ကျိကျောင့်ဖြား၊ ငွိန်လန်တဘာထန်း။ ။

၅။ အနတ္တတရား၊ ပွားများစေရည်၊

လွတ်မြောက်ဘို့ ကျိုး၊ မျှော်ကိုးယုံကြည်။

ရှင်တော်မြတ်စွာ၊ အနတ္တရွှေစည်၊

ရွတ်ဆိုမွမ်း၊ ဆော်ရွမ်း ပြီးပါပြီ။ ။

(ယား) အနတ္တ တိုးကွဲ၊ စေ့နှောရိုရိုး၊

အကျက်ဆိပွဲ၊ မျဆူဂ်းယူဂ်အော။

ဘာစယ် ကျိဘား အနတ္တထော်ဒူဗ်၊

ပို့တမျှ၊ ဒေါဟိ၊ ထိုဂ်းပေဟော့။

(လဲ) အနတ္တ မိန် ကျိဉ် စ နှိဂ်ဖန်ရီ၊

အန်ကျက်လန်ပွဲ၊ မော့ဆူဗ် ယူဗ်အန်း။

သကျားကျိဘန်၊ အနတ္တထန်ဒူး၊

ကမုန်ထန်း၊ ဒုန်းဟိ၊ ကျိဂ်းကိုင့်ဂေါ်။ ။

ဆုတောင်းအမျှဝေ = ကြီးမားဘေးဘွဲ့ = ကြိန်.ဗယ်, ပန်ဘွဲ့

(က) အနတ္တတရား၊ ရွတ်ပွားသဒ္ဓါ၊
 ဒိဋ္ဌိမာန၊ ဂါဟတဏှာ။
 စီးသွန်ကျလျှော၊ အာသဝေါဖြာဖြာ၊
 စိတ်ဓာတ်ရှင်း၊ လွတ်ကင်းရလိုပါ။ ။

(ယား) အနတ္တတိုးကွဲ၊ ယှက်ဆဲပို့ထေ၊
 ကျေဒုဗ်အျဒိုင်း၊ ယေစုဂ်လောဖါ။
 အာသဝ ကျိုက်မီး၊ ထို့ထေတာကျား၊
 ပွေဂ်မိုက်ပွီး၊ စေ့ယှက်၊ ဆိပွေ မေ။ ။

(လဲ) အနတ္တတော့ကွိုင်၊ ယှဆဲပေါင်းထန်း၊
 ကျိုက်ဒူးကျိုက်ဒုဗ်၊ ယယ်စုဗ်လောဖါး။
 အာသဝကျိုက်မီး၊ ထိုန်ထန်းတိုက်ကိုင့်၊
 ပွန်းမိုက်ပွီး၊ စယှပ်ပွေ ဟောမာ။ ။

(ခ) အနတ္တတရား၊ ရွတ်ပွားသဒ္ဓါ၊
 ကုသိုလ်ပုည၊ ပြုကြညီညာ။
 လုံးစုံပေါင်းစု၊ ကောင်းမှုဖြာဖြာ၊
 ရစေကြောင်း၊ စုပေါင်း၊ မျှဝေပါ။

(ယား) အနတ္တတိုးကွဲ၊ ယှက်ဆဲပို့ထေ၊
 ဘွဲ့တွဲဘွဲ့ရဲ၊ ပိုဂ်မေဒွူးပေ။
 လောပွီးပွေဂ်ကျိုက်၊ စီးကျိုက်ဘွဲ့အာဂ်း၊
 နီပွဲဖြေ၊ ဘေးဖဲ၊ ရှက်ဒုဂ်ပေ။

(လဲ) အနတ္တတော့က္ခိဉ်၊ ယှဉ်ဆဲပေါင်ထန်၊
 ဘိရိတွယ်ဘန်၊ ပိုင်မာဒွားပန်။
 လွှဲပီးပွေ့ကျဉ်၊ စီးကျူးဘိအဲ၊
 နိပွဲဒုဂ်၊ ပန်ဖ၊ ရှုဂ်ဒုဂ်ပန်။ ။

၃၁-ဘုံကျင်လည်ကုန်သော ဝေနေယျသုခိတ ဒုက္ခိတ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့အား အကျွန်ုပ်တို့ပြုစု ဤကောင်းမှု၏ အဖို့ ဘာဂကို အမျှ ပေးဝေကြပါကုန်၏။ ကုသိုလ် အမျှ အမျှ အမျှ ယူတော်မူကြပါကုန်လော့- သာဓု သာဓု သာဓု။ ။

(ယား) ပွေ့ကျူးဖြေပိုင်ထျာ တဲဆဲရဲတွဲဘျားအောင်း၊ နိဘော ဘိက္ခိ ဘျားအို၊ လှမ်းစဉ်း ၃၁ ဖိုကုမ်းဖြေးကျိဘျား၊ ဖြေးမူးမျာ ကျောဒု မာကယ် အိုကျားတို နိဘောရှုဂ်ဒုဂ် ရှိလှမ်းဘိလောပွီးပါးနီးကုသိုလ် အမျှ အမျှ အမျှ သာဓု သာဓု သာဓု။

(လဲ) ပွေ့ကျဉ် ဖြာပိုင်ထန် တာစရန်း တွယ်ဘန်အဲ၊ နိဘားဘိ ကျိဘန်၊ အော လှမ်းစဉ် ၃၁ ဖေါင်းအူး ဖြာကျိဘန်၊ ဖြာဖူးမန်ကျော ဒိုက်မိုင်ကာ အောကိုင့်ဗား နိဘားခြုဂ်နာရော်လွဲဘိက္ခိကယ်နဲ၊ ကုသိုလ် အမျှ အမျှ အမျှ သာဓု သာဓု သာဓု။ ။

ပဋ္ဌာန်းရောင်ခြည်တော်ပွင့် ရှစ်လုံးဘွဲ့.ကဗျာ

၁။ ဘုန်းတော်အောင်ပန်း၊ ညောင်နန်းမဏ္ဍိုင်၊
ပလ္လင်ဘူမိ၊ ဗောဓိခရိုင်။

ပြိုင်ဆိုင်ရန်လှေး၊ မာန်ဘေးခုတ်ချိုင်၊
သစ္စာပန်း၊ ဆင်မြန်း၊ ရွှေလက်ကိုင်။

(ယား) ဘွဲ့ကျီဘေ့ထျာ၊ ကျော်ဟိုးဒျဆော့၊
ကူက္ကဲထဲခူဗ်၊ ဗောဓိခါးလေ။

ဒီကျဲဘနေ့၊ ကျေဒူဗ်ယီပေ၊
ခြီးနီဟော့၊ ဆဲနေ့၊ လွီသစ္စာ။

၂။ ရေမြေဘဝဂ်၊ လျှံတက်ဆူဝေ၊
နတ်လူညွတ်ဦး၊ ထွင်ဖူးပရမေ။
သတ္တသတ္တ ပြောင်းကြွကွန်.ချေ၊
ရွှေအိမ်နန်း၊ စံမြန်း၊ ခါတဲ့လေ။

(ယား) ထောင်းဟေကီပ္ပုဂ်၊ ဘော့အျာတာပယ်၊
နေ.ယား၊ ယူဂ်ဆဲ၊ ရမီးပရမေ။

နွီခလေနွီဖိုင်၊ စုဂ်ကျူရယေ၊
ဟီဟိုထဲ၊ ခွဲအို၊ အခဲလေ။

၃။ ဟေတူဟေတူ၊ မြေထုလှိုက်ခုန်၊
ရွှေဉာဏ်တော်စွမ်း၊ ပဋ္ဌာန်းအစုံ။

ဆင်ခြင်တုံဘိ၊ ပဋိနုလုံ၊
ကိုယ်တော်ကြီး၊ ရေမီး၊ ဝိုက်သိုင်းခြံ။

(ယား) ဟေတူဟေတု၊ ဟေဒ္ဒဗ်တပွေင်၊
ဉာဏ်ထဲထျားရယ်၊ ပဋ္ဌာန်း ဆီးဖူဗ်။
ရယေချေးညေး၊ နုပဋိလုံ၊
ဘျာစယ်ဒုဗ်၊ ထာဂ်းမိ၊ တဗ္ဗိလော်။

နိလရောင်ဖြည့်တော်-- စေတပယံ

၁။ ဆံကောမြကုံး၊ မျက်လုံးမျက်တောင်၊
မုတ်ဆိတ်တော်များ၊ မြသားအရောင်။
တစိတ်စိတ်မှ၊ ဖိတ်ဖိတ်ညှိမှောင်၊
ထိမ်ထိမ်လျှမ်း၊ တိမ်ပန်း၊ အာကာဘောင်။

(ယား) ခုဗ်လိုက်မာကိုက်၊ မယံပွေင်စယ်ဆူဂ်၊
ခယ်ဆူဂ်အော့မော့၊ စေကျတဖယ်။
ပျူဖိုပျူထေ၊ လောစောလော်စေ၊
လော်မော့လယ် ပျူတခဲ ထျာလော်။

၂။ မြရောင်ပီသ၊ နိလခေါ်ဆို၊
စိမ်းပြာမှောင်ခဲ၊ အောင်မဲအညှိ။
ထွက်ကွန်မြူးတော့၊ ကြည်နူးဘွယ်ဆုံ၊
နီလာယပ်၊ လွဲခပ်၊ နေသလို။

(ယား) မြတဖယ်ကျဲ၊ နီလဟေ့နော်၊
 စိုင်း၊ ဖယ်၊ အော့ကျော့၊ အောင်မဲလီးလော။
 ခဲထေပျဟျား၊ မိုးကျယ်ပွေ့မိုက်၊
 နီယာဟုဂ်၊ ဟုဂ်ကျီ၊ ထွချေညေး။
 ၃။ ကြာညိုလှိုင်တုံး၊ မြိုင်လုံးပွင့်ဟန်၊
 တိမ်ညိုပုဆိုး ဖြန့်မိုးပြဟန်။
 ဥဒေါင်းလည်ရေး၊ မြသွေးသဏ္ဍာန်၊
 တခွင်လုံး၊ ရွှင်ပြုံး မြရေကန်။
 (ယား) ခြိုက်ဖယ်ခွဲဖိုး၊ ဘားပိတနော၊
 အော့လိုက်လောစော၊ စဲ၊ ထော့ဒျားလော်။
 ထူပ်ဖြေ ကျာဘိုး ပျတဖယ်စိုင်း၊
 လော့လော်ပွီး၊ တွမ္မု ထောင်းအော်ကူမ်း။

ပိတရောင်ခြည်တော်- အစေ့ဘျား

၁။ အရေတော်ပါး ရွှေသားသိင်္ဂီ၊
 ဝါလုံထိန်းဝင်း၊ ကိုယ်တွင်း အဆီ။
 ကြည်ကြည်ပလို့၊ ပိတရံသီ၊
 တလက်လက်၊ ပေါ်ထွက်ကြပြန်ပြီ။
 (ယား) ဖယေဘူဂ်းလယ်၊ ထဲယေသိင်္ဂီ၊
 ဘျားသျှတခေးမိ၊ စုဗ်ဘနေကူမ်း။
 ဆဲ့ဆဲ့ထေလိုက်၊ ပိတဘျားကျယ်၊
 တပွဲပွဲ၊ တခေးထေ၊ ပိုစဲ့။

၂။ နေရောင်ထိုးယှက်၊ ပြိုးပြက်ရွှေတောင်၊
ရွှေရည်ရွှေမိုး၊ စွေဖြိုးသယောင်။
ရွှေပြသဒ်မိုး၊ ပြိုးပြိုးပြောင်ပြောင်၊
လွဲလွဲခပ်၊ ရွှေယပ်ရာသောင်းထောင်။

(ယား) တမော်ဆဟျား၊ တခဲထဲဆို၊
ထဲကေ ထဲထာဂ်း စွဲထဲကျွက်ကျ။
ထဲကျွက်းကုတ်ကလွ၊ ပျူပျူခေးထေ၊
ဗုချေးငေး၊ ထဲဟုဂ်၊ ယယ်ရီစော့။

၃။ မဟာလောကား၊ စကားရွှေနွယ်၊
ရွှေရောင်ခါတ်သန်း၊ လျှပ်ပန်းသဖွယ်။
ရွှေမခန်းပ၊ ဆန်းဆန်းကျယ်ကျယ်၊
တိုက်အလုံး ရွှေကုံး ဆင်သချယ်။

(ယား) ကာဘိုးစုမ်းဒုမ်၊ ငိုထဲစော်ခွီ၊
ကျိုက်ဆယ်လီးဘော့၊ ဘျာကျွဲထဲထာဂ်း။
မုကော့ဘိတေး၊ ဆိုဂ်းမုထာဂ်ပေ၊
တမော့လုဂ်၊ ပိုဂ်တရီ၊ တဲဖိုးကီ။

လောဟိတရောင်-- အစေ့လိး။

၁။ လျှာတော်နှုတ်ခမ်း၊ နီမြန်းစုံညီ၊
ခြေလက်နှစ်ပါး၊ ဖဝါးအနီ။
ကိုယ်တော်အသွေး၊ ထွေးထွေးရံသီ၊
ထွက်ကွန်မြန်း၊ စက်ပန်း၊ ခိုင်နှင်းဆီ။

(ယား) ပွီ နျုခပ်ဖ၊ လီးဖြိဆိဖုဗ်၊
 ချာနျတုဗ်ခပ်၊ ခါယေးလီးစွီး။
 နေကွော်ဖစွီ စွီးစွီးပွါဒါ၊
 ထေပွဲ.ရို၊ ရဟိ၊ ကွော့နှင်းဆီ။

၂။ ပတ္တမြားကြီး၊ နေမီးတူပြိုင်၊
 နီသွေးရောင်လွမ်း၊ ခေါင်ရမ်းအခိုင်။
 တိမ်ပန်းတိမ်ညွန့်၊ လိမ်ကွန်ဆိုင်ဆိုင်၊
 ရဲရဲညှိ၊ မဏိ၊ ကျောက်ဂူလှိုင်။

(ယား) လော်စေ့လီးဒုဗ်၊ ဒီးကျဲတမော်မိ၊
 လွီးစွီးသျှလော်၊ ခေါင်ရမ်း ဆိက္ကား။
 အော့လိုင်းအော့ကွော့၊ တနို့နို့ထျာ၊
 လီးလီးစွီး၊ မဏိ၊ လာဆိုကူဗ်း။

၃။ ကမ္မလာဖဲ၊ ရဲရဲရစ်ရံ၊
 ပြတာန်ဖြန့်မိုး၊ နီမျိုးအစုံ။
 မဏိယပ်ဆွဲ၊ ခပ်လွဲသည့်ပုံ၊
 တိုက်ခပင်း၊ အလင်း၊ ဝိုက်သိုင်းခြံ။

(ယား) ကဗ္ဗလာဖဲ၊ စွီးစွီးဘော့ကယ်၊
 ပြတာန်ဟုဂ်ဘိ၊ လီးကလွီး ပွါကျိုက်။
 အီဟုဂ်မဏိ၊ ဖုဂ်ချေးဟုဂ်ညေး၊
 လော့ပွီးမော့၊ ခေးလီး၊ မော့လုဂ်စော့။

ဩဒါသရောင်ခြည်တော်— အစေ့ဘူဗ်း။

၁။ စွယ်တော်လေးဓါတ်၊ သွားမြတ်လေးဆယ်၊
ဥဏ္ဏလုံမွေး၊ ဖြူဖွေးအနွယ်။
မျက်ဖြူတော်မြတ်၊ ရိုးဓါတ်သွယ်သွယ်၊
ဩဒါတ၊ ဖြူဆွေ့၊ လွန်စင်ကြယ်။

(ယား) ခုဗ်ခါင်းလွှီဆောင်း၊ တမုလွှီဆူ၊
ဥဏ္ဏလုံဘူဗ်းဖုဂ်၊ ဆူဂ်မွေး ကလွှီးလော်။
မယ့်ပွေင်္ဂါကျီဗျ ခြွဲခြွဲဓါတ်တော်၊
ဩဒါတ၊ ဘူဗ်းဖုဂ်ဖိုဂ်ဆဲရဲ။

၂။ စပါယ်ကြက်ရုံး၊ ဇွန်ကုံးပန်းမာလ်၊
ဘွဲဖြူပုံဆိုး၊ ဖြန့်မိုးပြတာန်။
ပုလဲဆင့်လို့၊ ရွဲနှင့်ဖလ်မှန်၊
အရိုန်ဟပ်၊ စိန်လျှပ်၊ ပုံသဏ္ဍာန်။

(ယား) ထျနော်ကြက်ရုံး၊ ဇွန်၊ တဲဖိုးမာလ်၊
ဘွဲဖြူကယ်ဘူဗ်း၊ ထော့ဒျား ပြတာန်။
က.ကီပုလဲ၊ ရွဲစော်ကျာမှန်၊
ဟုဂ်တသျှ၊ ကျိုဂ်စဲ၊ ကျီပွဲထေ။

၃။ စိန်ကျောက်ခဲ၊ မြောက်ကျဲမှောက်သွန်၊
သုံသုံလေဖြန်း၊ ရေပန်းတံခွန်။
ငွေရေယာဉ်ကြီး၊ ကျစီးလေပြွန်၊
ဖြူရော်ဖွေး၊ ရောင်ထွေး၊ လမ်ယုက်လွန်။

(ယား) ပိဆုဗွဲကျော်တာ၊ လော်စေ့ကျီဖိုး၊
 လာဂ်းစေ့ဖေါ့ဘော၊ ထာဂ်းဖိုး ဒိုးထော်။
 ရှုဂ်းထာဂ်းစော်ဣာဂ်း၊ ထွိတာလာဂ်းဖေါ၊
 ဘူဗ်းပီရိုး၊ ရောရေး၊ ထာဂ်းလော်မိုဂ်။

၄။ ငွေပုံတိန်ဝန်း၊ လနန်းယှဉ်အောင်၊
 ပုံဖြူစက်ဝန်း တက်ထွန်း သရောင်။
 နွဲ့တသိမ့်သိမ့်၊ ညိမ့်ညိမ့်ပါအောင်၊
 ခပ်လေငြား၊ ငွေသား၊ ငွေယပ်တောင်။

(ယား) နိုဂ်ဘယ်ချလဲ၊ ကျိုဂ်ရှုဂ်းအော့လိုဂ်၊
 ဘူဗ်း၊ မျကျိုးထျာ၊ ခဲထျာလီးလော်။
 အီနွေအီယား၊ ငွေဒိုး စေ့ဒေ၊
 ဟုဂ်းချေးညေး၊ ရှုဂ်းယေ၊ အီဟုဂ်းရှုဂ်း။

၅။ ဘုံနတ်တလွား၊ ငွေသားဘော်ဆိုင်၊
 ကြယ်စုံသောက်ရှူး၊ တောက်မြူးအပြိုင်။
 ဖြူရောင်ယှက်လို့၊ ဘဝဂ်ဘုံတိုင်၊
 ဆင့်ဆင့်ပြေး၊ ဖြူဖွေး၊ ဘယ်ဆုံးနိုင်။

(ယား) နေ့ကေတငေး၊ ဘူဗ်း၊ ဘုဂ်း၊ ရှုဂ်းယေ၊
 ဆယ်ပွဲတညှ၊ တခြိုဂ်း ပျဉ်းဒီးကျဲ။
 တဒွဂ်ဘိတေး၊ အစေ့ဘူဗ်းထေ၊
 ကဣာတူဂ်တူဂ်၊ ပျဉ်းဘူဗ်း၊ ဟေမော့ကျီ။

မဇ္ဈိဋ္ဌရောင်ခြည်တော် = ဧတမာဂ်းစယ်မီး

၁။ ဆံတော်အဖျား၊ စပါးဘော်ဆိုင်၊
ရွှေကိုယ်တော်လုံး၊ ပန်းကုံး အပြိုင်။
အစိတ်စိတ်မှ၊ ဖိတ်ဖိတ်ရောင်ဆိုင်၊
မဇ္ဈိဋ္ဌ၊ ထွက်ကြွ၊ ကွန်မြူးလှိုင်။

(ယား) ခုမ်လိုင်းခါးမီး၊ ပွဲ့စဲ့ဘိုဂုံပွေင်၊
တိုက်ဝေါတ်ဖိုး၊ ဘားနေ၊ ထဲကျော်။
ပွဲ့ဖိုပွဲ့လော်၊ ပွဲ့ပွဲ့စေ့ထေ၊
မဇ္ဈိထ၊ သျှပွဲ့၊ ဘဒျထေ။

၂။ သပြေမှည့်ကြီး၊ အသီးရောင်ပေ၊
မိုးကြိုးရည်လောင်း၊ နီမောင်းသလေ။
ခရမ်းရင့်ရင့်၊ ပန်းပွင့်ပုံနေ၊
ရူမညောင်း၊ ရောင်ပေါင်း၊ လျှံကွန်ဝေ။

(ယား) အစေ့စေ့ချ၊ တမာဂ်းစယ်မီး၊
ရှေ့လျားပွဲ့ ယ်ထာဂ်း၊ လီးလောစောပေ။
ကျစယ်ဖြေတလျှ၊ မာဂ်းမီးစယ်ဖို၊
မုကော့တို၊ စေ့ပွဲ့မီး၊ ဘော့တာပယ်။

ပဘာသရရောင်ခြည်တော် = တသျှစေ့ပွဲ့

၁။ နီထွေးနုထွား၊ ဖဝါးတော်စုံ၊
ရောင်လျှံတော်ဆုံး၊ ကိုယ်လုံး အကုန်။
အစိတ်စိတ်မှ၊ ဖိတ်ဖိတ်ရောင်ဟုန်၊
ပြိုးပြိုးပြက်၊ မြန်းထွက်၊ လေကြပုံ။

(ယား) လီးစွီးကျယ်နု၊ ခါယေးရှိဖူင်၊
 စေ့ဘော့ထေပွၼ်၊ ပွၼ်ပွီးနေ့ဇော်။
 ခါးလေပွၼ်ဖို၊ ပွဲ.ပွဲ.စေ့ထေ၊
 ပွီး ပွဲ.ပွဲ. ပျိုထေ၊ တခဲလော်။

၂။ ဆေးစုံစပ်နှော၊ မြတ်သောရောင်ရှိန်၊
 မီးပန်းသျှပ်ပန်း၊ နတ်နန်း ဝတီ။
 ဥက္ကာကြယ်ကြီး၊ ညီးညီးထိန်ထိန်၊
 နေရောင်ယှက်၊ ဒေါင်းကွက်၊ ရတီစိန်။

(ယား) အစေ့ကျီဘျား၊ တဲခူင်လ္လိၼ်ပွ။
 မိဖိုးဆယ်လ္လျ တိုက်နေ့ဝတီ။
 ဥက္ကာဆယ်ဒုင်၊ စွီးစွီးတခဲ၊
 ထူင်ဖြေဖိုး၊ မော်သျှ၊ ကျီရတီ။
 ၃။ ယိမ်းတနွဲနွဲ၊ စိမ်းလဲဝါရောင်၊
 ပန်းစုံဆင့်လွဲ၊ လွင့်ကြသရောင်။
 မိလ္လာဆန်းတဲ့၊ တိမ်ပန်းတိမ်တောင်၊
 လက်လက်လျမ်း၊ ဖြတ်သန်း၊ နေသောင်းထောင်။

(ယား) ငါးကျီငါးထွ၊ စိုင်းလဲလီးဘျာ၊
 စဲဖါပီရိုး၊ တဲဖိုးပွၼ်ကျီင်။
 မိလ္လာမော်သျှ၊ အော့လိုက်ဖိုးဆို၊
 မော်ရီစော့၊ ပွဲ.ထေ. တခဲလော်။

ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ပါးကွန်.မြူးဟန် =
စေ့စိုက်:စွတခဲထေ

၁။ ခြောက်ဖြာလူးလွန်၊ မြူးကွန်.ရောင်ပေ၊
ကျောက်မျိုးစိန်မျိုး၊ မှိန်ညှိုးသလေ။
ဘုံဗြဟ္မာနတ်၊ ပြဿဒ်ဆောင်တွေ၊
ထွန်းနိုင်ပဲ၊ ပြာမဲ့၊ မှောင်ရခြေ။

(ယား) အစေ့စိုက်:စွ၊ ကနျာပွဲ.ထေ၊
လော်စေ့လော်ဖြိုး၊ ပွဲ.စိအိမေ။
ခါးလေနေ.ဒုဗ်၊ ပြဿဒ်တဟေ၊
လီပေတို့၊ အော့ရိုဂုံ၊ ခိလောပေ။

၂။ မြရောစိန်ရော၊ မှိန်သောရောင်ခြည်၊
နေဝန်းလဝန်း၊ ပထွန်း မကြည်။
ဗြဟ္မာဂုဏ်းနှင့် နတ်တိုင်းရွှေပြည်၊
နေရောင်ဖုံး၊ မိုးလုံး၊ တူကြသည်။

(ယား) ကျီ၊ လော်စေ့စီး၊ တခဲအော့ရို၊
တမော်.လဲ.သျှ ပွဲ.ဆဲဘေ့တို့။
နေ.ဒုဗ်ကေလော် နေ.ဖုဒဲကေ၊
အော့လိုက်ထျား၊ စဲလော်၊ တမော့လဲ။

၃။ လောကခါတ်လုံး၊ မဆုံးနိုင်ပေါင်၊
ဒိသာဆယ်ခန်း၊ ကြွမြန်း အရောင်။
မြေထုရေထု၊ လေထုကုန်အောင်၊
ဆင့်ဆင့်နွဲ့၊ တင်ကဲ. ယ်နဲတောက်ပြောင်။

(ယား) ဧော့လုဂ်စော့လော်၊ ပွဲဂ်ပေဘိတေး၊
 ခါးလေကျေးဆာဂ်၊ စေ့သျှခေးထေ။
 ထာဂ်း၊ ဟေ၊ လာဂ်းစေ့ ပွဲဖိုကီကူဗ်း၊
 ဒိတုဂ်ကျ၊ ထွဲဘျား၊ အော့လိုင်ပွဲ။

၄။ ပဋ္ဌာန်းသိမ်မွေ့၊ ရှိန်ရွှေ့တော်ဝင်၊
 ခြောက်ဆူရောင်ဖြိုး၊ တန်ခိုးအရှင်။
 ဆဗ္ဗဏ္ဍဟု၊ မည်ရကျော်ထင်၊
 ဦးညွတ်တွား၊ ဘုရား၊ မြတ်သခင်။

(ယား) ပဋ္ဌာန်းကျယ်မို၊ ထျားဟျားတိုးဘေ၊
 စေ့ဟျားစိုဂ်းစွ၊ တဲဖြိုးဘျာစယ်။
 သဗ္ဗဏ္ဍဟေ့၊ နိမ္မိးလားဒုဗ်၊
 ဗုကျော့ဘဲ၊ မာရယ်၊ ကျီဘျာစယ်။

၅။ ကြည်ညိုလေးမြတ်၊ ရေးစပ်နှိုင်းချိန်၊
 လယ်တီပဏ္ဍိ၊ ကဝိကဝိန်။
 သဒ္ဓါပွားလို့၊ နာကြားမြိန်မြိန်၊
 ရွတ်ဆိုရေး၊ လှူပေး၊ ဉာဏ်တော်ရှိန်။

(ယား) ဘေကျီလော်စေ့၊ ရယေရာထေ၊
 လယ်တီပဏ္ဍိ ကဝိကဝိန်။
 လော်စူဗ်ဖုဗ်ဖျား၊ စိုးရိုးနီဒါ၊
 လေပို့မျိုး၊ မေးလှူဗ်း၊ စွဲညေးရေ။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဇေယျနာဇာန်

မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌ သစ္စာ ၄-ပါးကို သိမြင်တော်မူပြီးသည်နှင့်တပြိုင်နက် တုပြိုင်ဘက်ကင်းသည့် အထွတ်အတိပ် ဘုရားအဖြစ် ရောက်သည်မှန်သော်လည်း အများသိ ထင်ရှားအောင် ရောင်ခြည်တော်မပေါ်လွင်သေးပေ။ စတုတ္ထဖြစ်သော ရတနာ ဃရသတ္တာဟဝယ် နယကျယ်ဝမ်း ပဋ္ဌာန်းကျမ်းမြတ်ကို ဆင်ခြင်မှသာ ထူးသောဉာဏ်တော် တန်ခိုးတော်အနန္တတို့သည် ကိုယ်တော်မှ ဆုံးစမရှိ "အနန္တပဘာ" ရောင်ခြည်တော်များဖြစ်ပေါ်၍ အရပ် ၁၀-မျက်နှာသို့ ယခုတိုင် ပျံ့နှံ့လျက်နေပါသည်။ ထိုအခါမှ လူနတ်ဗြဟ္မာတို့ သိရှိလာကြပေသည်။

ထို့ကြောင့် မိမိတို့သန္တာန်၌ ကိန်းအောင်းနေသော ကာယအား-ဉာဏအား အစွမ်းသတ္တိတို့ ထက်မြက်ထွန်းတောက် ပေါ်လွင်လာရန်၊ မျှော်မှန်းသမှု ကောင်းကျိုးတရားများ အခါမလင့် မျက်မှောက်ချက်ချင်း အကျိုးပေးရန် ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်မြတ်ကို နေ့ညဉ့်မပြတ် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်အပ်ပေ သည်။

(ယား) ကျော့မာရယ်မာ မျှထက်စေ့ညေးဘေ တိုးဘေ (သစ္စာ) လွှဲပါးဒိုက်ကျော်မော်ဒုဗ်လဲချ နီဘေ ဖြေဆိုးဒီးဒီးကျဲ-ရမီးကျော့မာရယ် ဟော့၊ တဒွင်းရာဂ်-အေဖြေးလေစေ့ညေး တခါဂ်လွဲတခေးထေဟိတို၊ လွှဲဖိုဂ်-သတ္တဟ ရတနာယယရခဲ တနေးတယယ် နယလျာဒု ပဋ္ဌာန်း လီးကီ နောတုဂ်ချ-ဒျအာတိုတဲစေ့ညေး-တဲဖြိုးတဟေ အိုနေလိုး တခါဂ်ထေလွဲ သျှတခေးထေ တဒွင်ပေတိုအထွင်း “အနန္တပဘာ” ထေ လိုဂ်ဟျားအစေ့ ခုဗ်လဲ ကျီထွဲတိုဂ်ပါ ကူဗ်ချာခဲ ဘုဂ်နောတုဂ်ချ ကယား၊ တနေ့ စေ့ညေးပေကျော့မာရယ်ကျီဘျားအောဖဲ။

တုဂ်ချ ပျဖြေ နေလိုး တဲဆွဲဆော တနေး ထျားရယ် ကူဂ်လှိုး လွှဲ လိုဂ်လီးထေအညေး မော့ခဲတေး လေဒိုဂ်လိုဂ်ဘေ တိုးပို့တမ္ပူး ပူဇော် ပေ ပဋ္ဌာန်းလီကီ အော ပျူးနာဂ်းချ စေး ချားဟုနော။ ။

(လဲ) ကျောင့်ဖြားမီး မော့ထိုင်းဆိတနာဘား (သစ္စာ) လွှဲပါးဒိုက် ကျွန်းမူဂ်ဘောင့်လာကီး နီဘားဂေါ်ဖြာဆော့ ဒီးကျော့ရမီးထျူးကျောင့် ဖြား ကျီဘန့်ဂေါ်၊ တဒွင်ကဲ ဖြာလန်ဆိ၊ တနာဘား တာလီတခါထန်း ဒုဗား- တနယ်တယယ်၊ ပဋ္ဌာန်းလီကီတုဂ်ကဲ-ဒျအိုင်းဗား တာဆိတနာ တာ ဖြောင် တနော-အောနန်လောင်တခါလွဲ-တဆွဲထန်းပန် တဒွင်း ပယ်ဗား အထွင်း “အနန္တပဘာ” ထန်းလှိုဂ်ဟ - စဖြော် အခူးအလာ့ ကျီးထွဲတုဂ် ကီးခွဲအိုင့်ခါ၊ တော့နွက်တုဂ် ပျန်,တနန့် ဆိတနာပန်ကျောင့် ဖြား ဖထန်းနွက်။

မာတနွက်ကဲ ပွဲဒွင်းပွဲဖြာ နန်လောင်တာဆွဲဆိုင် တာတနယ်ထန်းရော် ပ္ဍောင့်လှိုဂ်လီထန်း အငါ၊ ခေါမားခါဘားဘား- လန်ဒူးမော့လှိုဂ်ဘာနွက်-တော့ပေါင့်တမ္ပူပူဇော်ပန်-ပဋ္ဌာန်းလီကီ အဲ ပွဲနီနီပွဲစာ့ ဟနွက်။ ။

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပစ္စယုဒ္ဒေသပါဠိ

ဟေတုပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စယော
 အဓိပတိပစ္စယော၊ အနန္တရပစ္စယော
 သမနန္တရပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စယော
 အညမညပစ္စယော၊ နိဿယပစ္စယော
 ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ပုရေဇာတပစ္စယော
 ပစ္စာဇာတပစ္စယော၊ အာသေဝနပစ္စယော
 ကမ္မပစ္စယော၊ ဝိပါကပစ္စယော
 အာဟာရပစ္စယော၊ ဣန္ဒြိယပစ္စယော
 ဈာနပစ္စယော၊ မဂ္ဂပစ္စယော
 သမ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော
 အတ္ထိပစ္စယော၊ နတ္ထိပစ္စယော
 ဝိဂတပစ္စယော၊ အဝိဂတပစ္စယောတိ။
 ပစ္စယုဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

(ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်း အကျဉ်းပြီး၏။)

အမှာစကား။ ဤပဋ္ဌာန်းပစ္စယုဒ္ဒေသ ၂၄ - ပစ္စည်းကို အရပ် (၈)
 မျက်နှာ (သို့မဟုတ်) အရပ် ၁၀-မျက်နှာ စည်းချရာ၌
 လည်း အသုံးပြုကြသည်။ စည်းချရာတွင် အရှေ့မြောက်(တနင်္ဂနွေ)

အရပ်မှစ၍ တစ်ရပ်လျှင် သုံးပစ္စည်းကျဖြင့် လက်ယာရစ်လှည့်ပတ်
 ကာရံပြီး အရှေ့မြောက်အရပ်တွင် ပြန်၍ စည်းကိုသတ်ရမည်။ အရပ်
 ဆယ်မျက်နှာပြည့်အောင် အထက်အရပ် အောက်အရပ်တို့ကိုပါ
 စည်းချလိုလျှင် အထက်အရပ်ဖို့ ၂၄-ပစ္စည်းလုံး ရွတ်ဆို၍ အောက်
 အရပ်အဖို့လည်း ၂၄-ပစ္စည်းလုံး ရွတ်ဆိုပါ။ စည်းချရွတ်ဆိုပုံနည်းများ
 မှာ စည်းချဂါထာများ၌ ပြဆိုခဲ့သောနည်းအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိ

၁-ဟေတုပစ္စယ

- ဟေတုပစ္စယောတိ-
- ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ
 တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ
 ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂။ အာရမ္မဏပစ္စယ

- အာရမ္မဏပစ္စယောတိ-
- ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။
- သဒ္ဓါယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဂန္ဓာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ရသာယတနံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ရူပါယတနံ သဒ္ဒါယတနံ
 ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။
- သဗ္ဗေ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ယံ ယံ ဓမ္မံ အာရပ္ပ
 ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိ
 စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊
 တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ
 အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

၃-အဓိပတိပစ္စယ

- အဓိပတိပစ္စယောတိ-
 - ဆန္ဒာဓိပတိ
 ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ
 တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ
 အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဝီရိယာဓိပတိ
 ဝီရိယသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ
 တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ
 အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- စိတ္တာဓိပတိ
 စိတ္တသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ
 တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ
 အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဝိမံသာဓိပတိ
 ဝိမံသသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ
 တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ
 အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ယံ ယံ ဓမ္မံ ဂရုံ ကတ္တာ
 ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ
 စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊
 တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ
 အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

၄-အနန္တရပစ္စယ

- အနန္တရပစ္စယောတိ-
- စက္ခုဝိညာဏဓာတု
 တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- မနောဓာတု
 တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- သောတဝိညာဏဓာတု
 တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- မနောဓာတု
 တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ဃာနဝိညာဏာဓာတု
 တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- မနောဓာတု
 တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဝိညာဏာဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဇိဝှိဝိညာဏာဓာတု
 တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- မနောဓာတု
 တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဝိညာဏာဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ကာယဝိညာဏဓာတု
 တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- မနောဓာတု
 တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ
 ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
 အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ
 ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကဟာနံ ဓမ္မာနံ
 အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ
 ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
 အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ
 ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ
 အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ
ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ
အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ
ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ
ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ အနန္တရာ
ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိ
စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊
တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ
အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

၅-သမနန္တရပစ္စယ

- သမနန္တရပစ္စယောတိ-
- စက္ခုဝိညာဏဓာတု
ကံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
မနောဓာတုယာ
ကံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

- မနောဓာတု
 တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- သောတဝိညာဏဓာတု
 တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- မနောဓာတု
 တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဃာနဝိညာဏဓာတု
 တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- မနောဓာတု
 တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဝိညာဏဓာတုယာ

ကယား

- တံသမ္ပယုတ္တကာနန္ဒ ဓမ္မာနံ
 သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဇိဝှိဝိညာဏဓာတု
 - တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဓာတုယာ
 - တံသမ္ပယုတ္တကာနန္ဒ ဓမ္မာနံ
 သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- မနောဓာတု
 - တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဝိညာဏဓာတုယာ
 - တံသမ္ပယုတ္တကာနန္ဒ ဓမ္မာနံ
 သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ကာယဝိညာဏဓာတု
 - တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဓာတုယာ
 - တံသမ္ပယုတ္တကာနန္ဒ ဓမ္မာနံ
 သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- မနောဓာတု
 - တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
 မနောဝိညာဏဓာတုယာ
 - တံသမ္ပယုတ္တကာနန္ဒ ဓမ္မာနံ
 သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ
ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ
ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ
သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ
ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ
ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ
သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ
ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ
သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ
ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ
ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရာ
 ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိ
 စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊
 တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ
 သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

၆။ သဟဇာတပစ္စယ

- သဟဇာတပစ္စယောတိ-
 - စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော
 အညမညံ
 သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- စတ္တာရော မဟာဘူတာ
 အညမညံ
 သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဩက္ခန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ
 အညမညံ
 သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ
 စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ
 သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ
 သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ရူပိနော ဓမ္မာ
အရူပိနံ ဓမ္မာနံ
ကိဉ္ဇိကာလေ
သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊
ကိဉ္ဇိကာလေ
န သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

၇။ အညမညပစ္စယ

- အညမညပစ္စယောတိ--
- စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော
အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။
- စတ္တာရော မဟာဘူတာ
အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ
အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။

၈။ နိဿယပစ္စယ

- နိဿယပစ္စယောတိ--
- စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော
အညမညံ
နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
- စတ္တာရော မဟာဘူတာ
အညမညံ
နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ
အညမညံ
နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
- စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ
စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ
နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
- မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ
နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
- စက္ခာယတနံ စက္ခဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
- သောတာယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဃာနာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဇိဝှိယတနံ ဇိဝှိဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ယံ ရူပ နိဿယ
 မနောဓာတု စ
 မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ ဝတ္တန္တိ၊
 တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ
 မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ၉-ဥပနိဿယပစ္စယ - ဥပနိဿယပစ္စယောတိ-
- ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ
 ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
 ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
 - ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ
 ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
 ကောသဉ္စိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
 - ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ
 ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ
 ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
 - ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ
 ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
 ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ပုရိမာ ပုရိမာ အံကုသလာ ဓမ္မာ
ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
ကောသဉ္စိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ အံကုသလာ ဓမ္မာ
ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ
ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ
ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ
ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ
ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ
ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အံကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဥတုဆောဇနမ္ပိ
ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုဂ္ဂလောပိ
ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
- သေနာသနမ္ပိ
ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၀-ပုရေဇာတပစ္စယ - ပုရေဇာတပစ္စယောတိ-

- စက္ခာယတနံ စက္ခဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

- သောတာယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ဃာနာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ဇိဝှိယတနံ ဇိဝှိဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ရူပိယတနံ စက္ခဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

- သဒ္ဒါယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကယား

- ဂန္ဓာယတန် ဃာန်ဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာန်
ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ရသာယတန် ဇိဝှိဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာန်
ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဖောဠဗ္ဗာယတန် ကာယဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာန်
ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ရူပါယတန် သဒ္ဒါယတန်
ဂန္ဓာယတန် ရသာယတန်
ဖောဠဗ္ဗာယတန် မနောဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာန်
ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ယံ ရူပံ နိဿာယ
မနောဓာတု စ
မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ၊
တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာန်
ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- မနောဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာန်

ကိဉ္ဇိကာလေ

ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊

ကိဉ္ဇိကာလေ

န ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၁-ပစ္ဆာဇာတပစ္စယ - ပစ္ဆာဇာတပစ္စယောတိ-

- ပစ္ဆာဇာတာ စိတ္တစေတသိကာ မေဗ္ဗာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၂-အာသေဝနပစ္စယ- အာသေဝနပစ္စယောတိ-

- ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ မေဗ္ဗာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ မေဗ္ဗာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ မေဗ္ဗာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ မေဗ္ဗာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ပုရိမာ ပုရိမာ ကြိယာဗျာကတာ မေဗ္ဗာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကြိယာဗျာကတာနံ မေဗ္ဗာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၃-ကမ္မပစ္စယ - ကမ္မပစ္စယောတိ-

- ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ

ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတော စ ရူပါနံ
ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။

- စေတနာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ
တံသမုဋ္ဌာနာ နဉ္စ ရူပါနံ
ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၄-ဝိပါကပစ္စယ

- ဝိပါကပစ္စယောတိ-
- ဝိပါကာ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော
အညမညံ
ဝိပါကပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၅-အာဟာရပစ္စယ

- အာဟာရပစ္စယောတိ-
- ကဗဠိကာရော အာဟာရော
ဣမဿ ကာယဿ
အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော။
- အရူပိနော အာဟာရာ
သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ
တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ
အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၆-ဣန္ဒြိယပစ္စယ

- ဣန္ဒြိယပစ္စယောတိ-
- စက္ခုန္ဒြိယံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ

တံသမ္ဗယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
က္ကန္တိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

- သောတိန္ဒြိယံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ

တံသမ္ဗယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
က္ကန္တိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ဃာနိန္ဒြိယံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ

တံသမ္ဗယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
က္ကန္တိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ဇိဝိန္ဒြိယံ ဇိဝိဝိညာဏဓာတုယာ

တံသမ္ဗယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
က္ကန္တိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ကာယိန္ဒြိယံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ

တံသမ္ဗယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
က္ကန္တိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ ကဋတိဂ္ဂရူပါနံ

က္ကန္တိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

- အရူပိနော က္ကန္တိယာ

သမ္ဗယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ
တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ

က္ကန္တိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၇-ဈာနပစ္စယ

- ဈာနပစ္စယောတိ-
- ဈာနင်္ဂါနိ ဈာနသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ
တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ
ဈာနပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၈-မဂ္ဂပစ္စယ

- မဂ္ဂပစ္စယောတိ-
- မဂ္ဂင်္ဂါနိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ
တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ
မဂ္ဂပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၉-သမ္ပယုတ္တပစ္စယ

- သမ္ပယုတ္တပစ္စယောတိ-
- စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော
အညမညံ
သမ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂၀-ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယ

- ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယောတိ-
- ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပိနံ ဓမ္မာနံ
ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။
- အရူပိနော ဓမ္မာ ရူပိနံ ဓမ္မာနံ
ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂၁-အတ္ထိပစ္စယ

- အတ္ထိပစ္စယောတိ-
- စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော
အညမညံ
အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- စတ္တာရော မဟာဘူတာ
အညမညံ
အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဩက္ခန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ
အညမညံ
အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ
စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ
အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ
အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- စက္ခာယတနံ စက္ခဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- သောတာယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ဃာနာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဇိဝှိယတနံ ဇိဝှိဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ရူပါယတနံ စက္ခဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- သဒ္ဒါယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဂန္ဓာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ရသာယတနံ ဇိဝှိဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ရူပါယတနံ သဒ္ဒါယတနံ
 ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ယံ ရူပံ နိဿာယ
 မနောဓာတု စ
 မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ၊
 တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ
 မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂၂-နတ္ထိပစ္စယ

- နတ္ထိပစ္စယောတိ-
- သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ
 ပဋ္ဌုပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ
 နတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂၃-ဝိဂတပစ္စယ

- ဝိဂတပစ္စယောတိ-
- သမနန္တရဝိဂတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ
ပဋ္ဌပ္ပနာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ
ဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂၄-အဝိဂတပစ္စယ

- အဝိဂတပစ္စယောတိ-
- စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော
အညမညံ
အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- စတ္တာရော မဟာဘူတာ
အညမညံ
အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဩက္ခန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ
အညမညံ
အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ
စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ
အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ
အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- စက္ခာယတနံ စက္ခဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

- သောတာယတန် သောတဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဃာနာယတန် ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဇိဝှိယတန် ဇိဝှိဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ကာယာယတန် ကာယဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ရူပါယတန် စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- သဒ္ဒါယတန် သောတဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဂန္ဓာယတန် ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အဝိဂဟ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

- ရသာယတန် ဇီဝါဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန် ကာယဝိညာဏဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ရူပါယတန် သဒ္ဒါယတန်
 ဂန္ဓာယတန် ရသာယတန်
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန် မနောဓာတုယာ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။
- ယံ ရူပံ နိဿာယ
 မနောဓာတု စ
 မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ၊
 တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ
 မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
 အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

(ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်းအကျယ် ပြီး၏။)

ပဋ္ဌာန်းအောင်မင်္ဂလာကဗျာ = ဘေ့ပဋ္ဌာန်း ဝိက္ခူ။

၁။ ပဋ္ဌာန်းအောင်ပွဲ၊ ဆင်နွဲပါပြီ၊
ခြိမ့်ခြိမ့်ဆူညောင်း၊ သောင်းသောင်းညံ့စံ။

နှစ်စဉ်မပျက်၊ ရွှေလက်ညီညီ၊
ရွာတော်ဦး၊ အထူး၊ တင့်ရမည်။

(ယား) ပဋ္ဌာန်းထိုက်ဟော့၊ မိုးစုပ်စွဲပွေ့၊
တခြိုက်ခြေထျာ၊ တဝေါ့ တစိုက်။
ပွဲနာလားထိုက်၊ ထော်ပွဲများဒွဲ၊
ဲဟိုးဒွပ်၊ ဘေရီး၊ ဆဲရဲပေ။

၂။ လောကဓါတ်ပေါင်း တသောင်းသင်္ချာ၊
စက္ကဝါတိုက်၊ တုန်ရိုက်ကြေငြာ။
နိမ့်မြင့်တက်သက်၊ ပုခက်ပမာ၊
အံ့မငြီး၊ မြည်ဟီး၊ သွက်သွက်ခါ။

(ယား) တစော့မော့လှုပ်၊ ပွဲခါးလေလော်၊
စက္ကဝါဠ တပွေ့စေ့ညေး၊
ခွပ်လယ်၊ ထျာလျား၊ ဗုစွဲ၊ ဖုဗွဲကျော်၊
အျားကော့ဘော့၊ ဖြာဝေါ့၊ တပွေ့လော်။

၃။ သာသနာတော်တွင်း၊ လက်ငင်းတွေ့ကြုံ၊
မျိုးနွယ်မြင့်မြတ်၊ လူ့ဇာတ်ပြည့်စုံ။
သဒ္ဓါဓါတ်ပန်း၊ ပွင့်လန်းမွှေးထုံ၊
ယူမမှား၊ တရား၊ နာခွင့်ကြုံ။

(ယား) တဲစွဲသျှားကူမ်း၊ မျထာက်ချနေ၊
ထွင်းခဲကယား၊ နီကလွီးရီးကျီ။
စဲလော်ကွဲဖိုး၊ နီကမုဂ်ယှက်ကျီ။
ယှက်စုဂ်တို၊ ဒါးနေ့၊ ငိုကွဲတိုး။

၄။ သဒ္ဓါဘက်လှမ်း၊ ဉာဏ်စွမ်းတည်တည်၊
စေတနာမျှ၊ ဆန္ဒညီညီ။
သပြေပန်းနှင့် ရေချမ်းကြည်ကြည်၊
အောင်ဆုတောင်း၊ အောင်ကြောင်း၊ အလီလီ။

(ယား) စေ့ညေးတာတေး၊ ခဲတိုးစေ့လော်၊
လော်စုပ်ရိုလှမ်း ရှက်ဒွက် ပွေ့မိုက်။
တဲဖိုးမာက်ပျှာ၊ ထာက်ဆဲကကျွပ်၊
ကွီးလေဘေ့၊ ဘေ့ကွဲ၊ ဟှက်ဟှက်ပွေ့။

၅။ သက်ရှည်ဆင်းလှ၊ ပြည့်ဝမသွေ၊
ပညာတိုးပွား၊ ထင်ရှား ဂုဏ်ရည်။
ဘုန်းသမ္ဘာရင့်၊ ကြီးမြင့်အခြေ၊
ကြံ့သမျှ၊ ဆန္ဒ၊ ပြည့်ပါစေ။

(ယား) နာထွမ်း တွပိုဂ်၊ လှက်ဘားဒွက်နီး၊
စေ့ညေးစော့ဟျား၊ မိုးလား လိုက်လီး။
ဘိုဒွပ်ဖြေဟျား၊ တကျိုးတာတဲ၊
ကျွပ်တနေ၊ လိုက်ဘား၊ ပေဒွက်နီး။

၆။ ထေရ်အရှင်များ၊ ညွတ်ဟွားပူဇော်၊
 နှမညီရင်း၊ သားချင်း ဆွေညာ။
 ဆရာသမား၊ စိတ်ထားညီညာ၊
 အောင်စေမှု၊ အောင်ဆု၊ ပတ္တနာ။
 အောင်ဆုတောင်း၊ အောင်ကြောင်းမင်္ဂလာ၊
 အောင်စည်ကြီး၊ အောင်ကြီးအောင်ပေါ့ဘုရား။

(ယား) ဘျာစယ်ကျော့ဘို့၊ ငေါ်လျားကျော့ဘဲ၊
 ပိုင်မော်ခွမ်းဖဲ၊ တမိုက်ခိုးမို။
 စာရာစာမား၊ ပွေါ်မိုက်ခြျိုက်နျာ၊
 ထူမ်းလေဘော့၊ ဘော့မော့၊ အိဗယ်ကိုး။
 ကိုးလေဘော့၊ ကီမေ့ ကျီလေဘော့၊
 ဘော့ထော့ဒွပ်၊ ဘော့ဖဲ၊ ဟော့ဘျာစယ်။

ပဇ္ဇာန်းဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ကဗျာ = ပဇ္ဇာန်းမိုးထျားရယ် ဝိဇ္ဇာ။

(က) အောင်ဇေယျတု၊ အောင်မှုဖြိုးဝေ၊
 အောင်သံဟစ်ကြွေး၊ အောင်ရေးထွေထွေ။
 အောင်တော်မှုလတ်၊ အောင်မြတ်ဇိနော၊
 အောင်ဆုတောင်း၊ အောင်ကြောင်းပဏာခွေ။

(ယား) အောင်ဇေယျတု၊ ဘော့ကတုဗွံပေ၊
 အော့ထိုးလေဘော့၊ လေဘော့ ကျိုက်ကျိုက်။
 ဘော့ပေမော့နီ၊ ဘော့ကျီဇိနော၊
 ကိုးလေဘော့၊ ဘော့ညေး၊ ကိုအိဗယ်။

(ခ) ဘုန်းတော်ခြောက်ပါး၊ တောက်ပွားရာရှိန်၊
 ဂုဏ်အနန္တ၊ လှံပဖြူးထိန်။
 ဖိတ်ဖိတ်လက်လက်၊ ကွန်ထွက်ရောင်ရှိန်၊
 သဒ္ဓါပွား၊ ညွတ်တွား၊ အကြိမ်ကြိမ်။

(ယား) ဘို့ဒုဗ်စိုင်းစွ၊ ကျာဖျားရိုးစိုင်း၊
 မိုးဒျအာတို၊ တာပေါတာပယ်။
 ပ္ဍီးပ္ဍီးပဲပဲ၊ တသျှပျိုထေ၊
 စေ့လော်ဖုဖျား၊ ဗုဘေး၊ ဟုဂ်ပွေ့ ပွေ့။

၁။ ပလ္လင်ဗောဓိ၊ သီရိမြူတေ၊
 အနောက်မြောက်ယွန်း၊ ရပ်စွန်းဒိသေ။
 လေးသတ္တဟ၊ ရတနဃရေ၊
 ရွှေအိမ်နန်း၊ စံမြန်း၊ ဒို့ဘုန်းဆွေ။

(ယား) ကူက္ကဲဗောဓိ ဆဲရဲမေ့ကီ၊
 ဒိုဂ်ဘေ့နိုက်ထိုး၊ ထဲဟီခါးလေ။
 လို့သတ္တဟ၊ ရတနဃရေ၊
 နျားရယေ၊ ပဲမာရယ် ဘျာစယ်။

၂။ ရတနာအိမ်နန်း၊ စံမြန်းတည်နေ၊
 ဘိဓမ္မကျမ်း၊ ကျယ်ဆန်းမွေ့သိမ်။
 ဓမ္မသိင်္ဂဏီ၊ စရို(၇)လိမ်၊
 ရှင်တော်မြတ်၊ သုံးသပ်၊ ဉာဏ်ရောင်ရှိန်။

(ယား) ရတနာဟိုးဒူပ်, အိုမာတာတေး၊
 လီးကီဘိဓမ္မ, ကျီယား, လျာယား။
 ဓမ္မသိင်္ဂီကီ၊ လီးနွီရိုဖူပ်၊
 ကျီဘျာကျယ်, ရယေ, ဉာဏ်ခဲထေ။
 ၃။ ဘိဓမ္မာကျမ်း၊ ခုနစ်ခန်းမည်တွင်၊
 ဓမ္မသင်စ, ယမကတိုင်လျင်။
 ဉာဏ်တော်ဆုံးဖြတ်၊ သုံးသပ်ရာတွင်၊
 ရောင်ခြည်တော်, မထွက်, မပေါ်ထင်။

(ယား) စိုင်းစူတဖူပ်, ဘိဓမ္မလီကီ၊
 ဓမ္မသင်လုဗို, တိုက် ယမိုက်လီးကီ။
 ရယေကုဗိုတုဂ်, တနေ့ပွဲဂ်ခဲ၊
 စေတခဲ, လီးထေ, ပေဟိတို။
 ၄။ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းမြတ်, သုံးသပ်ဆင်ခြင်၊
 ဉာဏ်နှင့်တရား၊ တသားတည်းပင်။
 စံချိန်အကိုက်၊ နှစ်ခြိုက်စွာလျှင်၊
 ကျက်စားခွင့်, အသင့်, ရသည့်ပင်။

(ယား) လီးကီပဋ္ဌာန်း, ခွဲကျိဂ်ရယေ၊
 ဉာဏ်ချွဲတိုး, တစူတာစူ။
 ဆူဂ်းဖြူတိုးတုဂ်, မိုးစေ့ပွေဂ်ကီ၊
 ကျိဖူဂ်းနေ့, နီဘေ, တိုးတုဂ်ဟော့။

၅။ ပဋ္ဌာန်းတရား၊ ကျက်စားဉာဏ်ပင်၊
 စိတ်ဓါတ်ရုပ်ဓါတ်၊ နှစ်ရပ်ကြည်လင်။
 ဖျတ်ဖျတ်လူးလွန်၊ မြူးကွန်ကပင်၊
 ကိုယ်တော်မှ၊ ထွက်ကြွ၊ ရောင်ခြည်ရွှင်။

(ယား) ပဋ္ဌာန်းငိုက္ကဲ၊ ကျိုးဖျက်ဉာဏ်ဟော၊
 နေ့ကျော် စေ့ပွေ့ ဆဲဟျား ဖိုဂ်ပွီး။
 ပွဲပွဲကျွနု၊ ဘဒျ ပျီထေ၊
 အိုနေလိုး၊ သျှထေ၊ တခဲလော်။

၆။ ကိုယ်တော်စိတ်စိတ်၊ ဖိတ်ဖိတ်လွင်လွင်၊
 ပြီးပြီးပြက်ပြက်၊ တခဲနက်လျှင်။
 ဖြူးနီဝါပေါင်း၊ ညိုမှောင်းစုံလင်၊
 ရောင်ခြည်ထူး၊ အံ့ကျူး၊ မဆုံးပင်။

(ယား) လော့အိုနေလိုး၊ ပွဲပွဲခဲထေ၊
 ပွီးပွဲခါဂ်ခေး၊ တနို့ထေဟျား။
 ပွူးဘုဗ်းလီးဘျား၊ လောစောအော့ရို၊
 စေ့ပွဲမီ၊ ထုဗ်စေ့၊ လော်ဘိတေး။

၇။ ရောင်ခြည်တင့်ထူး၊ ကွန်မြူးခြောက်ဆိုင်၊
 လောကဓါတ်စက်၊ ပြန့်တက်လှိုင်လှိုင်။
 မရပ်မနား၊ ဖြတ်သွားခုတိုင်၊
 သာသနာနှစ်၊ သက္ကရာဇ် ဆုံးသည့်တိုင်။

(ယား) သျှထေတွ့ဘျား၊ အစေ့စိုက်စွ၊
 မော့ဟေလုဂ်လော်၊ တခဲ တူဂ်တူဂ်။
 ဆိုးဒိုးအိုကိုဂ်၊ ပွဲတိုက်ကုဗ်ကျာ၊
 ထွတိုက်ဒိုဂ်၊ ငိုစွ၊ သျှားအိုကျား။

၈။ အဘယ်မည်မှန်း၊ ပဋ္ဌာန်းခေါ်တွင်၊
 ကုသိုလ်စသား၊ တရားအစဉ်။
 ဟေတုပစ္စည်း၊ ဟောနည်းစုံလင်၊
 ဝေဖန်ခန်း၊ ဉာဏ်စွမ်း၊ တည်ရာပင်။
 ဤသည့်ကျမ်း၊ ပဋ္ဌာန်း၊ ခေါ်မည်တွင်။

(ယား) မာဒိုဂ်တေးရာဂ်၊ ပဋ္ဌာန်ဟေ့ဟျာ၊
 ဘွိုကုသိုလ်ဟေ့၊ ငိုက္ကဲတဟေ။
 တာတဲနုဗ်ဟျား၊ ငိုဒိုဂ်ကျားပွ။
 ဘေးဖဲက္ကဲ၊ တနေး၊ ငိုထျားရယ်။
 လီးကီအာဂ်၊ ပဋ္ဌာန်း၊ ပိုးအေ့ပေ။
 ၉။ ပင်လယ်ပဋ္ဌာန်း၊ ပဋ္ဌာန်းပင်လယ်၊
 ဘယ်သင်းဘယ်က၊ ဘက်မျှပိုတယ်။
 နက်ရှိုင်းကျယ်ပြော၊ သဘောဆန်းကျယ်၊
 ပမာပြု၊ နှိုင်းတု၊ အမေးဆွယ်။

(ယား) ထာဂ်ဒုဗ်ပဋ္ဌာန်း၊ ပဋ္ဌာန်းထားလျာ၊
 ဒိုဂ်တေးတခို၊ အလိုဂ် ဘတေး။
 လျာ၊ ယာ၊ ကီယား၊ ကကျုဗ်ဟုတေး၊
 နှိုက်ဟုနော၊ ဆုဗ်ဒွူး၊ ငိုရိုးအို။

၁၀။ တိဿဒတ္တ၊ မည်ရမထေရ်၊
 ဤအမေးထက်၊ ဖြေထွက်ဖွေနေ။
 ဉာဏ်ရည်သဘော၊ တွေးတောကြံစည်၊
 သီဟိုဠ်မှ၊ မြန်းကြွ၊ ဇမ္ဗူဒိတ်ဆီ။

(ယား) ဘျာစယ်ဘို့မိုး၊ တိဿဒတ္တ၊
 လေစေ့ညေးချ၊ ငိုဆူမ်းဒွူးအောင်း။
 ကကျူဗုံရယေ၊ တနေးထျားရယ်၊
 အိုသီဟိုဠ်၊ ကျဟျား၊ ဇမ္ဗူဒိတ်အောင်း။

၁၁။ ဝိလ္လမည်ဟီး၊ ခရီးပင်လယ်၊
 သဘောယာဉ်ဖြင့်၊ အသင့် ကြွတယ်။
 မဟာဗောဓိ၊ သီရိလှုံခြယ်၊
 ဖူးမျှော်ဖို့၊ ထေရ်ပျို့၊ စိတ်ကြံရွယ်။

(ယား) မိုးဒုဗ် ဝိလ္လ ကွဲဒုဗ်ထောင်းခွဗ်၊
 ကျကျူပေချ၊ ဟိုးစော်ဖေါဒုဗ်။
 မျဆူင်းဟျားဖူး၊ ဗောဓိကျော်မော်၊
 ဆဲရဲလိုဂုံ၊ မာရယ်၊ လေဖဲ့ထျာ။

၁၂။ ပင်လယ်ရေလှိုင်း၊ နက်ရှိုင်းမှန်ပင်၊
 သို့ပါသော်လည်း၊ မလွဲလျှင်လျှင်။
 ဟိုမှာဒီဘက်၊ အောက်ထက်ဝန်းကျင်၊
 အဆုံးသတ်၊ ပိုင်းဖြတ်၊ ရှိမြဲပင်။

(ယား) ထောင်းဒုဗ်စားဗား၊ လျှာ၊ ယာမာဟော့၊
 မာတဒုဂ်ရာဂ်၊ စုဂ်တို ဟုအောင်း။
 ဘုအောင်း၊ ထောင်းဘော့၊ ခုဗ်လဲစားဗား၊
 လေတဒုဂ်၊ ကေကူဂ်း၊ အဘောအို။

၁၃။ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းမြတ်၊ သတ်မှတ်ပီပြင်၊
 ဝဲယာအောက်ထက်၊ ဘယ်ဖက်မမြင်။
 ဆုံးကမ်းပိုင်းခြား၊ အနားမထင်၊
 ကျယ်ပြန့်ပြော၊ သဘော၊ နက်နဲအင်။

(ယား) လီးကီပဋ္ဌာန်း၊ ကေကူဂ်းထွင်းမာ၊
 ကျီထွေခုဗ်လဲ၊ ဘိတေးထက်တို။
 တဒုဂ်ကေကူဂ်း ဆိုးဒိုးမျှထက်၊
 လျာယာလား၊ ကကျုဗ်၊ ကျီကီယား။

၁၄။ ပင်လယ်ကမ်းစပ်၊ ဆုံးသတ်ကိုမြင်၊
 ပဋ္ဌာန်းကျမ်းမြတ်၊ ဆုံးသတ်မထင်။
 တရားသဘော၊ စောကြောဆင်ခြင်၊
 တထိုင်တည်း၊ ထေရ်ကြီး၊ မဂ်ဖိုလ်ဝင်။

(ယား) ထောင်းစားဗားထွင်း၊ မျှထက်ကေကူဂ်း၊
 လီးကီပဋ္ဌာန်း၊ ဆိုဂ်းရွှေထွေထွင်း။
 ကွဲကွီးကကျုဗ်၊ ရယေကျီဖုဂ်း၊
 တဖိုဂ်းချား၊ ဘွိထေရ်၊ နဂ်မဂ်ဖိုလ်။

၁၅။ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းမြတ်၊ ရွတ်ဖတ်လေကုန်၊
 ကိုယ်အားဉာဏ်အား၊ တိုးပွားမည်ယုံ။
 စိတ်ကြံ့ရုံတိုင်း၊ မဆိုင်းပြည့်စုံ၊
 ခါမလင့်၊ အသင့်၊ အောင်ပွဲကြုံ။

(ယား) ပို့မွူးထေမော့၊ ပဋ္ဌာန်းလီကီ၊
 နေဆွဲတနေးဆွဲ၊ ဖုဖျားပါးယှက်။
 လိုဂ်ဘားဖြဲဒွင်၊ ကျပ်နေးယေထေ၊
 မော့ခေးတေး၊ ကျူနေး၊ ဘော့ဆွင်ဒွင်။

၁၆။ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းမြတ်၊ ရွတ်ဖတ်သူတွေ၊
 ဘေးရန်ခပ်သိမ်း၊ ကင်းငြိမ်းမသွေ။
 ရတနာပေါင်း၊ ရကြောင်းမှန်ပေ၊
 ပစ္စက္ခ၊ ဒိဋ္ဌ၊ အကျိုးပေ။

(ယား) ဖြေးပို့ဒျထေ၊ ပဋ္ဌာန်းလီကီ၊
 ပွဲကျိုက်ဘေဆဲ၊ လွဲဒါးအပ္ပယ်။
 ပွဲမီးထွဲဘျား၊ နီလွဲအိုပေ၊
 ကူပ်ချာခဲ၊ တာတေး၊ ဘွိုနီပေ။

၁၇။ ပဋ္ဌာန်းရွတ်ပွဲ၊ မစဲမြိုင်မြိုင်၊
 ကုသိုလ်ဒါန၊ ပြုကြပိုင်ပိုင်။
 စေတနာဓါတ်၊ မပြတ်ခိုင်ခိုင်၊
 ရည်မျှော်ကိုး၊ အကျိုး၊ ရစေနိုင်။

(ယား) တခြိုက်လားထူင်း၊ ပို့ပဋ္ဌာန်းအာင်း၊
 မေးလူမ်းနီဘွို၊ တာတေးဘေအော။
 စေ့လော်ကီမေ့၊ ဆိုင်းတူင်၊တနျား၊
 ယေဟုတေး၊ ကျာနီ၊ ထွဲဒွင်ပါ။

၁၈။ ကောင်းရာမြတ်နိုး၊ ကောင်းကျိုးကိုမျှော်
 ကောင်းကျိုးဆန္ဒ၊ ပြည့်ကြလို့သော်။
 ပဋ္ဌာန်းပွဲကြီး၊ ပြီးစီးအောင်နော်၊
 ကူညီရေး၊ အားပေး၊ ဆောင်ရွက်ဖော်။

(ယား) လော်စူမ်းတဲရဲ၊ မျဆူင်းဘွိုတွ။
 စွဲယူင်လိုဂ်ဘား၊ တဲဘျား ဟေ့ရာဂ်။
 ခြိုက်ခြေထျာပဋ္ဌာန်း၊ ကူင်ထိုင်းထျာညေး၊
 ထွဲတရှာ၊ မေကျူ၊ စေ့လော်ထျာ။

၁၉။ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းမြတ်၊ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်၊
 သံဃာတော်များ၊ လေးစားကော်ရော်။
 ကြည်ညိုဦးချ၊ ဖူးကြပျော်ပျော်၊
 ဂုဏ်တော်ထူး၊ ရည်စူး၊ အာရုံမျှော်။

(ယား) ဖြေပို့ဒျထေ၊ ပဋ္ဌာန်းလီကီ၊
 သံဃာကျော့ဘွို ဘေကျီကျေချာ။
 စေ့လော်ကျော့ဘဲ၊ မျဆူင်းမိုးစေ့၊
 ယေတဲဘွို၊ ထျားရယ်၊ ရယေနော်။

၂၀။ ဘိဓမ္မာကျမ်း၊ ပဋ္ဌာန်းမည်ခေါ်၊
 မြတ်စွာဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မစက်တော်။
 နေ့ညမပြတ်၊ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်၊
 ပဋ္ဌာန်းခါတ်၊ လွှမ်းပတ်၊ တည်စေသော်။

(ယား) လီးကိဘိဓမ္မ၊ ပိဋ္ဌိပဋ္ဌာန်း၊
 ဖြေကျီဗုဒ္ဓ မာရယ်အယ်ငို။
 မော်လီးချဟော့၊ ပိဋ္ဌိပူဇော်၊
 ပဋ္ဌာန်းထျား၊ ပီရို၊ လော်ခါလေ။

၂၁။ ကမ္ဘာလောက၊ သတ္တဝေနေ၊
 မြေထုရေထု၊ လေထုထွေထွေ။
 လုံးစုံခပင်း၊ မကြွင်းကျန်ပေ၊
 ဘေးရန်ပေါင်း၊ အေးကြောင်း၊ မေတ္တာဝေ။

(ယား) ဟေခူဗ်ထူင်းခဲ၊ စေ့အိုဝေနေ၊
 ထာင်း၊ဟေ၊လောင်းစေ့၊ လောပ္ဍိးအက္ခဲ။
 လောပ္ဍိးလော်စာ၊ အိုကျားဖူဗ်မေ၊
 ဘေဆဲလော၊ ကျူဗ်ကျ၊ ဘေမိုးပေ။

၂၂။ ကောင်းမှုဒါန၊ အမျှကုသိုလ်၊
 ဘုံသုံးဆယ်တစ်၊ မလစ်ထိုထို။

ဝတ်ရွတ်စဉ်

အဘို့ဘာဂ၊ ရကြမျှဆို၊

ဤကောင်းမှု သာဓု ခေါ်စေလို။

(ယား) မေဘို့ဒါန၊ ဘေးဖဲ့ဘို့ကျီ၊

စိုင်းဆောင်းတဖို့၊ လော်ပွီးလော်စာ။

ဘေးဖဲ့ဟော့ဘို့ ရှင်းဒှင်းပွဖြေ၊

ဘို့ရဲ့အာဂ်း၊ သာဓု၊ ပို့အေဒှင်။

သာဓု သာဓု သာဓု

မေတ္တာပို့ ပါဠိ

- အဟံ အဝေရာ ဟောမိ၊ အဗျာပဇ္ဇော ဟောမိ၊
အနိဃော ဟောမိ၊ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရာမိ။
- မာတာပိတု အာစရိယ ဉာတိ မိတ္တသမူဟာ၊
အဝေရာ ဟောန္တု၊ အဗျာပဇ္ဇော ဟောန္တု၊
အနိဃာ ဟောန္တု၊ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု။
- အာရက္ခဒေဝတာ၊ ဘူမဋ္ဌဒေဝတာ၊
ရုက္ခဋ္ဌဒေဝတာ၊ အာကာသဋ္ဌ ဒေဝတာ
အဝေရာ ဟောန္တု၊ အဗျာပဇ္ဇော ဟောန္တု၊
အနိဃာ ဟောန္တု၊ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု။
- သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ သဗ္ဗေ ဘူတာ သဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလာ၊
သဗ္ဗေ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ၊
သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော သဗ္ဗေ ပုရိသာ
သဗ္ဗေ အရိယာ သဗ္ဗေ အနရိယာ၊
သဗ္ဗေ ဒေဝါ သဗ္ဗေ မနုဿာ သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိကာ
အဝေရာ ဟောန္တု၊ အဗျာပဇ္ဇော ဟောန္တု၊
အနိဃာ ဟောန္တု၊ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု။
ဒုက္ခာ မစ္စန္တု၊ ယထာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိတော မာဝိဂစ္စန္တု၊ ကမ္မဿကာ။

မေတ္တာသုတ်တော်လာ မေတ္တာပွား

- ၁။ လုံးစုံများစွာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြှုပ်ပါစေ၊
ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။
- ၂။ ကြောက်တတ်၊မကြောက်တတ်၊ နှစ်ရပ်များစွာ၊ သတ္တဝါ၊
ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြှုပ်ပါစေ၊
ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။
- ၃။ မြင်အပ်၊ မမြင်အပ်၊ နှစ်ရပ်များစွာ၊ သတ္တဝါ၊
ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြှုပ်ပါစေ၊
ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။
- ၄။ ဝေးနေ၊နီးနေ၊ နှစ်ထွေများစွာ၊ သတ္တဝါ၊
ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြှုပ်ပါစေ။
ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။
- ၅။ ဘဝဇာတ်ဆုံး၊ မဆုံးများစွာ၊ သတ္တဝါ၊
ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြှုပ်ပါစေ။
ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။
- ၆။ ရှည်၊တို၊အလတ်၊ သုံးရပ်ခန္ဓာ၊ သတ္တဝါ၊
ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြှုပ်ပါစေ။
ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။
- ၇။ ကြီး၊ငယ်၊အလတ်၊ သုံးရပ်ခန္ဓာ၊ သတ္တဝါ၊
ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြှုပ်ပါစေ။
ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

- ၈။ ဆူ၊ကြုံ၊အလတ်၊ သုံးရပ်ခန္ဓာ၊ သတ္တဝါ
ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြှုပ်ပါစေ။
ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။
- ၉။ လူ့အချင်းချင်း၊ လှည့်ပတ်ခြင်း၊ ကင်းရှင်းကြပါစေ။
- ၁၀။ အထင်သေးခြင်း၊ အချင်းချင်း၊ ကင်းရှင်းကြပါစေ။
- ၁၁။ ဆင်းရဲလို့ခြင်း၊ အချင်းချင်း၊ ကင်းရှင်းကြပါစေ။

(ကယား)

- ၁။ အခြေ၊ အထွ၊ အေ့ကျိုက်နော၊ ကကျုဗ်မာတော် နေ၊စေ့ပွေ့၊
တရော်စေ့ဆေး ထွူးမေယေ၊ ကျုဗ်ကျာဂ်နီရဲလေ။
- ၂။ ဆိုးဒိုးစေ့ဆေး ကျာစေ့ဆေးနာဂ်ခြေလော် ကကျုဗ်မာတော်
နေ၊စေ့ပွေ့။
တရော်စေ့ဆေး ထွူးမေယေ၊ ကျုဗ်ကျာဂ်နီရဲလေ။
- ၃။ ဆိုးဒိုးမုထာဂ် ကျာမုထာဂ်း၊ နာဂ်ခြေလော်၊ ကကျုဗ်မာတော်
နေ၊စေ့ပွေ့။
တရော်စေ့ဆေး ထွူးမေယေ၊ ကျုဗ်ကျာဂ်နီရဲလေ။
- ၄။ အိုဖူဂ်အိုယေး၊ နာဂ်ခြေလော၊ ကကျုဗ်မာတော် နေ၊စေ့ပွေ့။
တရော်စေ့ဆေး ထွူးမေယေ၊ ကျုဗ်ကျာဂ်နီရဲလေ။
- ၅။ ဖြေးထွင်းခဲလ္လုဂ် ဆိုးဒိုးလ္လုဂ် နာဂ်ခြေလော်၊ ကကျုဗ်မာတော်
နေ၊စေ့ပွေ့။
တရော်စေ့ဆေး ထွူးမေယေ၊ ကျုဗ်ကျာဂ်နီရဲလေ။

၆။ ထူမ်း၊ ဖိုက်၊ ဘေမေ၊ စိုင်းခြေလော်၊ ကကျွတ်မာတော်
နေ၊စေ့ပွေ့။

တရော်စေ့ဆေး ထွေးမေယေ၊ ကျွတ်ကျာင့်နီရဲလေ။

၇။ ဒွမ်၊တိ၊တလို့၊ စိုင်းခြေလော်၊ ကကျွတ်မာတော်နေ၊စေ့ပွေ့။

တရော်စေ့ဆေး ထွေးမေယေ၊ ကျွတ်ကျာင့်နီရဲလေ။

၈။ ဘူင်၊ခြံ၊ ဘေမေ၊ စိုင်းခြေလော်၊ ကကျွတ်မာတော်နေ၊စေ့ပွေ့။

တရော်စေ့ဆေး ထွေးမေယေ၊ ကျွတ်ကျာင့်နီရဲလေ။

၉။ ကယားသျှလှမ်း၊ ကာလျားလှမ်း၊ ဆိုးဒိုး၊ တိုးအိုပေ။

၁၀။ ရှာပီတိလှမ်း၊ ရှိဖဲလှမ်း၊ ဆိုးဒိုး၊ တိုးအိုပေ။

၁၁။ စေ့နောဆိုးရဲ၊ ရှိဖဲလှမ်း၊ ဆိုးဒိုး၊ တိုးအိုပေ။

(ယင်းသလဲ)

၁။ ပွဲပွဲ နိုးပွဲ အော ခြာအထော၊ စ၊ နန် နိုက်ကျိုင်းတောင်။

တရောစ၊ဘား အောဖူမား၊ ကျိုင်းစောင်းတဘခန်နွက်။

၂။ ဆောဒေါဆီးဆန် ကျန်ဆီးဆန်၊ နီနန်အော၊ ခြာအထော၊ စ၊
နန် နိုက်ကျိုင်းတောင်။

တရောစ၊ဘား အောဖူမား၊ ကျိုင်းစောင်းတဘခန်နွက်။

၃။ ဆောဒေါ မောထိုင်း၊ ကျန်မောထိုင်း၊ နီနန်အော၊ ခြာအထော၊
စ၊ နန် နိုက်ကျိုင်းတောင်။

တရောစ၊ဘား အောဖူမား၊ ကျိုင်းစောင်းတဘခန်နွက်။

၄။ အောယှက်အောဖှစ်း၊ နီနန်အော ခြာအထော၊ စ၊ နန်
နိုင်ကိုင်တောင်။

တရောစ၊ဘား အောဖှ်မား၊ ကိုင်စောင်းတဘခန်နွင်။

၅။ ဆောဒေါတဒှ်း၊ထှ်တဒှ်း၊ နီနန်အော ခြာအထော၊ စ၊ နန်
နိုင်ကိုင်တောင်။

တရောစ၊ဘား အောဖှ်မား၊ ကိုင်စောင်းတဘခန်နွင်။

၆။ ထှ်း၊ဖှ်း၊ဘားမဲ၊ စှ်းနန်အော ခြာအထော၊ စ၊ နန်
နိုင်ကိုင်တောင်။

တရောစ၊ဘား အောဖှ်မား၊ ကိုင်စောင်းတဘခန်နွင်။

၇။ ဒှ်း၊တိ၊ဘားမဲ၊ စှ်းနန်အော ခြာအထော၊ စ၊ နန်
နိုင်ကိုင်တောင်။

တရောစ၊ဘား အောဖှ်မား၊ ကိုင်စောင်းတဘခန်နွင်။

၈။ ဘုန်း၊ ခြိုင်၊ ဘားမဲ၊ စှ်းနန်အော ခြာအထော၊ စ၊ နန်
နိုင်ကိုင်တောင်။

တရောစ၊ဘား အောဖှ်မား၊ ကိုင်စောင်းတဘခန်နွင်။

၉။ ဟဲပုန်စောလှ၊ ကိန်းပုန်လှ၊ နိုင်အောဖှ်တာမား။

၁၀။ ဆန်းပတိလှ၊ ဟဲစောလှ၊ နိုင်အောဖှ်တာမား။

၁၁။ နိုင်ဆောရိုင်လှ။ ဟဲစောလှ၊ နိုင်အောဖှ်တာမား။

သံဝေဂ ရှစ်လုံးဘွဲ့ကဗျာ =

ငိုရွာ့နှိတ်ယုတ် = ငေါ်နိတာတာကျော့။

၁။ ဇာတိကိုရ၊ ဘဝစလာ၊

ဘယ်မှာတည်မြဲ၊ မလွဲသူငှါ။

ရယ်မောသောရင်း၊ သက်ဆင်းမြေလွှာ၊

အဖြေသိ၊ သေမည့်၊ တို့သူ ငါ။ ။

(ယား) အိုမိုက်ဒေါဟျား၊ ထူးလွတ်ခေးဟော့၊

တော်မာဘိတေး၊ စုတ်တို့ နယ်ဗား။

အီအူပ်ညေးဟား၊ ပါတာဟေလယ်၊

စေ့ညေးဟော့၊ ဘယ်စာင်း၊ ပဲ ယေ ဗား။ ။

(လဲ) အောမူက်ဒိုင်းဟ ထွတ်လွတ်ခါဂေါ့၊

တော်မိန်းဒိုက်မား၊ စုတ်ဗားနာခွဲ။

အုမ်းဆုတ်ငါဟိုင်း၊ ပိုက်တိုက်ဟန်းလော့၊

ဆိတနာဂေါ့ ဘားစိုင့်၊ ခွဲဟဲ့ ယား။ ။

၂။ ဇာတိမှန်က၊ စိတ်ချဘယ်ဟာ၊

ချမ်းသာဆင်းရဲ၊ မလွဲသေမှာ။

အတုမရှိ၊ မှန်ကြည့်ပါ။

မြင်အောင်ကြည့်၊ ရောက်မည်၊ တို့သူ ငါ။

(ယား) ထူးခဲမာရာဂုံ ဘယ်ရီးစာဂ်းပါး

ဒွပ်ယာဆိုးရဲ ဆိပွေ့.၆ အယ်။

ဆိုး, ပြေးဒီးကျေး, မျကျော့မာရယ်၊

ထူးမ့ထာဂ်, စာဂ်းပါ, ပဲ ယေ ဗား။ ။

(လဲ) ထူးခါမွန်ကဲ ခေါ်မားစိုင့်ကယ်၊

ဒူးယန် ဆော့အော၊ လန်လွ ပယ်နှက်။

ဆော့ပျန်တခြန်း၊ ကျောင့်ဖြားအနန်၊

ထူးမော့ထိုင်း, စိုင့်ကယ်, ခွဲ ဟဲ့ ယား။ ။

၃။ မနက်မွေးဖွား၊ နေ့ကားအိုလာ၊

ဇရာတရား ထင်ရှားမှတ်ပါ။

မောဟပယ်ကြည့်၊ မှန်သည့်ဖြေလွှာ၊

သတိများ, မြင်ထား, တို့သူ ငါ။

(ယား) လီးဘူးအိုလျား၊ မော်ဆဲမိုဂ်ဖြေ၊

ဒွပ်ဖြေအက္ကဲ, တိုးမ တာတေး။

ဘေကျား တဘီး, မျထာဂ်ဘေပါ၊

တ,မေအေ, ထာဂ်ဒွ, ကွဲအက္ကိး။ ။

(လဲ) လီးဘူး အောလန်၊ မှန်ဆော့ဒူးဖြာ၊

ဒူးဖြာအက္ကိင့်၊ တောင်မိုင့် စမန်။

ဒန်းကိုင့်တဘီး၊ မော့ထိုင်းနီကယ်၊

တမယ်အာ, မော့ထိုင်း ကွိုင်ကွန်နယ်။ ။

၄။ သက်ရှိမှန်က၊ ရင့်ရမည်မှာ၊
 အဲဒါဇရာပဲ၊ သင်၊ မြမှတ်ပါ။
 ကိုယ့်ကိုဆင်၊ ကြည့်၊ ထင်၏ မြင်သာ၊
 ဘယ်မမြ၊ အိုဆဲ တို့သူ ငါ။ ။

(ယား) မာ၊ ထွူးစေ့အို၊ ဘယ်ရီးဖြေဟျား၊
 နောမာ ဖြေဟော့၊ တိုး၊ မ အိုမော။
 ရယေ နေလိုး၊ လိုက်လီးဟျားပါ၊
 တော်မာတို၊ ဖြေဟျား ပဲ ယေ ဗား။ ။

(လဲ) မွန်ထွူးစအော၊ ဘားရီးဖြာကယ်၊
 နှက်ဒူးဖြာဂေါ့၊ တောင်မိုင့်ဒေအာနယ်။
 ရယယ် နန်လောင်၊ လိုက်လီးဟကယ်၊
 တော့မိန်းဗား၊ ဖြာဟာ့ ခွဲဟဲ့၊ နာ။ ။

၅။ စိတ်ထားမာန၊ မချဘယ်ခါ၊
 ဇရာတရား၊ ရှိငြားသင့်မှာ။
 ရှုကြည့်များမှာ၊ ထင်းသားပေါ်လာ၊
 မကြားနဲ၊ ရင့်မှည့်၊ သေရမှာ။ ။

(ယား) ပွေါ်မို ကျေဒွပ် ဆိုးဒိုးချလျာ၊
 ဒွပ်ဖြေအက္ကဲ အိုဘောနေလိုး။
 တူပ်ယေ၊ အော့တူဂ် လိုက်လီးထေခိုး၊
 ဆူပ်ဆဲမေ၊ ဖြေ၊ မီး၊ လာစိုက်ပါ။ ။

(လဲ) ပွန်းမူင် ကျွင်ဒူး ဆော့ဒေါဒန်းလန်၊
 ဒူးဖြာအက္ခိင် အောမိုးနန်လောင်။
 တူယယ် အာတူဂ်,လူင်လိ ထန်းခေါင်၊
 တောင်ဆမား, ဖြာမိ လန်ဖြီးကယ်။ ။

၆။ ဗျာမိခေါ်သည့်၊ နာ၏များစွာ၊
 ဆင်းရဲတာလဲ၊ လွန်ကဲမှတ်ပါ။
 နာမကျန်းက၊ ဘဝလူရာ၊
 တကယ်ရှုံး, ရှုအုံး, ဖန်ခါခါ။ ။

(ယား) အေ တဲဆို့ဆဲ၊ ဟေ့ချဗျာမိ၊
 တလွပေလား၊ ဆိုးရဲဖဲဟော့။
 ဆိုးဒိုး အိုမိုး၊ ထူင်း, ကျိုက်မီးငေး၊
 လာကျူပ်လား, တူပ်မော့ ဟူင်ချပွေ။ ။

(လဲ) အာတာဆွိန်ဆာ့ ရာဂ်ဒိုင် ဗျာမိ၊
 တလွပန်လိန်, ဆော့ရိုင်မွန်ဂေါ်။
 ဆော့ဒေါတောင်အော၊ ထူပ်ကျူင်းမိငါ၊
 လန်ကျူလိန်, တူပ်မော့, ဟူင်းဒိုင်ပွန်။

၇။ ဘဝရင်းရှုံး၊ အမြတ်ဘယ်မှာ၊
 နူရာဝဲစွဲ၊ ရှုံးမြဲခါခါ။
 ဗျာမိကင်းမှ၊ မှန်သည့်ချမ်းသာ၊
 အမြတ်ရ, မှတ်ကြ, ဘဝမှာ။

(ယား) လာကျူဗ်ထုဂ်ရား၊ လိုဂ်၊အို ဘိတေး၊

မုဗ်းမျာဒျက္ကော့ လားဖြောဟုဂ်ပွေ။

ဆိုးဒိုး ဆွဲဆဲ၊ မာဟော့ တဲမိုး၊

လိုဂ်နီဟော့၊ တိုး၊ ချား၊ ပဲ ယေ ဗား။ ။

(လဲ) လန်ကျူထုဗ်ရန်း၊ လှိုအောဒိုဂ်မား၊

မုမန်ခြိုင်းအော၊ လန်ဖြောင်ဟုဗ်းပွန်။

ဆော့ဒေါဆွိုန့်ဆာ၊ မွန်ဂေါတာတောင်၊

လှိုနီဂေါ၊ တောင်ခန့်၊ ခွဲ ဟဲ့နာ။

၈။ သူကိုလှည့်စား၊ မှောင်းမဲပြစ်တင်၊

ထင်ရှားယောင်ကြား၊ မှောက်မှားရာရာ။

ကိုယ့်လှည့်ရောက်တော့၊ ကြောက်ပေါပြာရာ၊

နှုတ်နိုင်ဘူး၊ လက်ဦး၊ ပြစ်ကြွေးပါ။

(ယား) ပွေါမိုကာပွေ၊ ဘေတဲစုဂ်ယေ၊

မာဟုနျာကျဲ၊ ဘော့ခွဗ်ပွီးလယ်။

ခွဲဘေနေခဲ စေ့ဆေးပွိုဂ်ပွေ၊

ကျာအိထာတို၊ ဆုဗ်လုဗ်၊ တဲစုန့်ရဲဂ်။ ။

(လဲ) ကိန်းပွန်းစပွန်း ဘားတာစုဗ်ယယ်၊

မွန်ခေါနိန်းကျ ဘော့ခွဗ်ပွန်လှ။

ခွဲဘားနန်ခါ ဆီးဆန် ပွေါင်ငြိုင်း၊

ကျန်ပွီးဗား၊ ဆူးလုဗ်၊ တာစုဗ်ရိုင်။ ။

၉။ ကျန်းမာသန်တုံး၊ မေ့အုံးရာရာ၊
 ခက်၊ နာ ကြံ့မှ စစဖွေရှာ။
 နောင်ခါနောက်ကျ၊ ဖြစ်ရသည်သာ၊
 ပြုဘွယ်များ၊ ပြုထား၊ မှတော်စွာ။

(ယား) ခွဲ အိုဆွဲခဲ ဆိုးပါးပွဲကျိုက်၊
 အိုပျာဆဲခဲ၊ ပုဗ်းမျစီးမီ။
 စေ့နေတချား၊ ကေ့လေတာနို့၊
 အိုတျာပွဲ၊ မေးနေ၊ ပွဲတဖြေ။ ။

(ယ) ခွဲဒူးဆွဲခါ၊ ဆောပိန်ပွဲမီ၊
 အောပန်ဆာ့ခါ၊ မော့ပူ မော့ဗာ။
 ဆိတနာတခန်း၊ တိုက်နော့ကိုင့်ဂေါ့၊
 အောတန်ပွဲ၊ မာနဲ၊ ပွဲဒုဂ်ဖြာ။

၁၀။ ငါသာ တတ်သိ၊ ကျပ်ပြည့်သူငါ၊
 တဘက်သားသို့၊ တန်လားမူယာ။
 မာနကိုင့်ထား၊ မှောက်ကြွားသူဟာ၊
 တကယ်မှား၊ ပါယ်လား၊ လေးဘုံမှာ။

(ယား) စေ့ညေးလိဂ်ဗား၊ ဘားလိဂ်ပေအယ်၊
 မာနေးကျေအျ ဒျဘေခိုးတို။
 ကျေဒုဗ်အျဒိုင်း ထုဗ်စေ့ဒုဂ်နေ၊
 စုဂ်ဒုဗ်လား၊တာ ငါးရားတာစာ။ ။

(လဲ) ဆိတနာလှိုင်းခွဲ၊ ဘွဲ့နဲ့လှိုင်းပယ်နယ်၊
 မိုင်နာကျွတ်အနံ့၊ ဒွေးဘားဗားခွေး။
 ကျွတ်ဒူးကျွတ်ဒွေ့၊ တောင်းဆဒူးနန်၊
 စုဗွဲဒူးလိန့်တိုက်ငါး ရိုင်းတပိုက်။ ။

၁၁။ ထမင်းစားလျက်၊ သေရက်စောင့်ခါ၊
 လာစဉ်လက်ထဲ၊ ဘာလဲမပါ။
 အပြန်ကောင်းမှု၊ တခုခုယူ၊
 မြတ်ဘဝ၊ ဂတိ၊ လားဘို့ပါ။ ။

(ယား) အေဆယ်တခွဲ၊ ပေါ်စာဂုံမော့နား၊
 ခွဲဟျားအခဲ၊ ဟျားဒါဂုံကျိုဂုံတို့။
 ကားခဲတဲရဲ၊ ကျိုဂုံကီဖျိုနီ၊
 ကျီထုဂုံခဲ၊ လေကျွ၊ ခါလေမို။ ။

(လဲ) အန်းဆားတခွဲ၊ ပါစိုင့်မှုင်နိုနီ၊
 ခွဲဟအခါ ကျွတ်ဟဒိုင့်ဗား။
 ကိန်ခါ တာကျွတ် တဆိကျနီ၊
 ကျီထုဗ်းခါ၊ လန်ဟ၊ ခါးလန်တောင်။ ။

၁၂။ သေလျှင်သောက၊ ဖြစ်ရသည်သာ၊
 ပုထုဇဉ်မို၊ ဖြေဖို့ခက်တာ။
 သူ့နောက်ငါလဲ မလွဲလိုက်မှာ၊
 သေချာကြည့်၊ မြင်သိတို့သူငါ။

(ယား) ခွဲစာဂ်းအခဲ ယောစီးလေက္ကိး၊
 ပုထုဇဉ်ဖဲ၊ ကျာဘော ဝွေဂ်အယ်။
 ဗားမာယေချေး၊ ဘောခြူဖဲပါ၊
 တူဗ်တာတေး၊ ရယေ၊ မျထာဂ်ပါ။ ။

(ယ) ယိုဂ်စီးလန်က္ကောင့် ခွဲစိုင့်ခါနယ်၊
 ပုထုဇဉ်မိုး၊ ကျန်ဒန်းပွန်းမား။
 ခွဲမီးယားချုဂ် ဘားခြူကူကယ်၊
 မယ်၊တူဗ်မော့၊ ရယယ်၊ မော့ထိုင်းကယ်။ ။

၁၃။ ပြုကြဒါန၊ မပြတ်နေ့စဉ်၊
 နည်းနည်းလှူလည်း အလှူပဲဟာ။
 ပုဗ္ဗ၊ မုဉ်၊ ပရ ပြဋ္ဌာန်းလှူရာ၊
 တကဲ့အရေး၊ ကယ်ပေး၊ စိတ်မူရာ။

(ယား) တဲလေမေးလှမ်း လားထွက်ပွဲနာဂ်း၊
 တကီမာဖဲ တဲမေးလှမ်းကျား။
 ပုဗ္ဗ၊ မုဉ်၊ ပရ ဆိုးဒိုးစေ့လိုး၊
 အိုပျာခဲ၊ ယုဗ်က္ကဲ၊ ခွဲဒုဂ်ပါ။

(လဲ) တာလန်မာလူး၊ ကျူဋ်ကျော့ပွဲနိန်၊
 အီးညောင်းတာမီး၊ မာလူးတန်ဂေါ်။
 ပုဗ္ဗ၊ မုဉ်၊ ပရ ဆော့သလောမီး၊
 အောပန်ခါ၊ ယုဗ်က္ကိဉ်၊ ခွဲပန်ကယ်။

၁၄။ သတ်၊ခိုး၊ပြစ်မှား၊ မုသား၊သူရာ၊
 ကိုယ်ကျင့်သီလ မြကြလေပါ။
 သီလကျိုးတော့ ကံဆိုးမိုးရွာ၊
 မြစောင့်ထား၊ ကောင်းစား၊ ကျိုးများစွာ။

သား) မေးစာင်း၊ ဟိုက်၊စုဂ် လာဟိုး အေမူဂ်၊
 ကျေအျဒိုဂ်ဒွ၊ ဒွထီးတော်မာ။
 ဒိုဒွဆိလ္လံ့ ဘွိုစုဗ်ခုဗ်တူဂ်၊
 ပေါ်မာဒါဂ်၊ ဘွိုရဲ၊ ကျီဒိုဂ်ညေး။

(လဲ) မာစိုင့်၊ ဟောင်း၊ စုဗ် လန်ဟော့အန်းမူဗ်၊
 ကျီအန်ဒေါင်းဒွ၊ ဒွထီးတော့မိန်း။
 ဒွထီးလန်ပု ဘွိုစုး ခုးတူဗ်၊
 ပါမိန်းဒိုင့်၊ ဘွိုကျူဂ်၊ ကျီဒိုဂ်ငါ။

၁၅။ မေတ္တာပွားက၊ မုန်းမူပယ်ခွါ၊
 မာနကိုယ်စား ပွားများမေတ္တာ။
 မလှည့်စားနှင့် ကျင့်ထားခါခါ၊
 မေတ္တာကျိုး၊ မြတ်နိုး၊ များသတ္တာ။

(ယား) ရယေတဲမိုး ဟားစေ့ကျူဖါး၊
 ကျေဒုဗ်ငေးကျ၊ ဖုဖျားတဲမိုး။
 မေး၊ ကာပူဂ၊ မေ၊ ခုဂ်ဒွ၊ ဟူဂ်ပွေ၊
 ဘေကျီဒါဂ်၊ တဲမိုး၊ အေ့ဒြေထွ။

(လဲ) ရယယ် တောင်မော်၊ စဟဲ ဟတဖိုင်၊
 ကူကျွန်ဒူးကဲ၊ ဖုဖန်တာတောင်။
 မာကိန်းပွန်မား၊ ကျွန်ဒွဲ ဟူဗ်းပွန်၊
 ဒန်းကျီဒိုင်၊ ဒန်းတောင်၊ ခြာတောခူး။

၁၆။ ကရုဏာပွား၊ ချစ်ကြသုငါ။
 ဒေါသကိုဖျောက်၊ သနား ရောက်လာ။
 အရင်းမများ၊ ကျင့်ထားစဉ်သာ၊
 ကရုဏာကျိုး၊ ပွားတိုး ဆက်ဆက်လာ။

(ယား) စေ့ယော ကွားဘေ၊ မိုးချားပွဖြေ၊
 ဒျာမေ၊ ဟားစေ့၊ ယောစေ့ ဟျားတိုက်။
 ရား၊ လော် ပီတိ၊ ကျေဒွဲ ကျုဗ်လေ၊
 ဘွဲစေ့ယော၊ ဖုဖျား၊ ဘေချေးပါ။

(လဲ) စယိုက် ကျွန်ဘား၊ တောင်မော် ပွဖြာ၊
 ဒန်းမာ စဟဲ ယိုက်စ ဟတူက်။
 မှုန်ရန်း လူပီတိ၊ ကျွန်ဒွဲ ကျုဗ်လန်၊
 ဘွဲစယိုက်၊ ဖုဖန်၊ ဘားချုန်ကယ်။

၁၇။ မုဒိပွားက နှစ်သက်သုငါ။
 ပျက်ရယ်မပြု၊ ရှောင်မှုပယ်ခွါ။
 သဲဘွင်အူလှိုက်၊ ဝမ်းမြောက်ကြည့်ပါ။
 မုဒိတာကျိုး တန်ခိုး ကြီးလှစွာ။

(ယား) လော်စူပ်မုဒိ၊ အေ့ဖြေးကျယ်မိုး၊
 ဆိုးဒိုးအီရို၊ ရောဖူမ်း ပါက်ကျာက်။
 လော်စူပ်လော်စေ့၊ ပွေ့မိုက်နျာကျဲ၊
 ဘွံမေမို၊ အငူး၊ နီဒုပ်လား။

(လဲ) လော်စ မုဒိ အေ့ဖြာ ကျာတောင်၊
 ဆော့ဒေါအန်းရို၊ အောဗားပကျိုင်။
 လောစူးလောစ၊ ပွန်းမုက်နိန်းကျာ၊
 ဘွံမာတောင်၊ အငူး၊ နီဒူးလိန်။

၁၈။ ဥပေက္ခာပွား၊ စစခံနိုင်၊
 ကျင့်ထားရင့်များ၊ စွင့်ကားဖြိုင်ဖြိုင်။
 အခံရိုမှ၊ မှန်သည့်ရင်ဆိုင်၊
 ဥပေက်ကျိုး၊ ပွားတိုး၊ အားကိုးနိုင်။

(ယား) ဒျတကလူကျော့ဘဲ၊ ပွကျော့ချပေ၊
 အျဒွါ ဖြေ၊ ဟျား၊ တက္ကုဂံတနျား။
 ဖ၊ဒုပ်ဒိုက်ဟျား၊ ခွဲဆုက်ဘေချေး၊
 ဒျတကလူဘွံ၊ ရိုရိုး၊ စေ့လဲဒါဂံ။

(လဲ) ဒေါတကလူး၊ ကျုက်ဘ၊ ပွကျုက်ခန်ပယ်၊
 အန်ဒွါ၊ ဖြာဟ၊ တက္ကုဂံတနန်။
 ဖိဒူးဒုပ်ဟ၊ ခွဲဘားချုဂံနယ်၊
 ဒေါတကလူးဘွံ၊ ရောင်ရီ၊ စလာဒိုင်။

၁၉။ အညှာတာကင်းမဲ့၊ သေမင်းနဲ့အပြိုင်၊
 စစ်ခင်းနိုင်ဖူး၊ ရှိဘူးဘယ်ခါ။
 ဘုရားသော်မှ လက်ချသည့်သာ၊
 သူခေါ်က၊လိုက်ရ၊တို့သူငါ။

(ယား) ပြေးဆပေကျ၊ လိုက်ဆိုင်းယောစီ၊
 ပေ အယ် ဘိတေး၊ ပွူပြေးအေမီး။
 ကျီ မာရယ်ကျော့ ဆိုင်းစာဂ်းပေအယ်၊
 လိုက် ကေအေ၊ ခြွဲကျွဲ၊ ပဲ ယေ ဗား။

(လဲ) ဖြာ ဆိုက်ပယ်ဒိုင့် လောင်ဆော့ယိုက်စီး၊
 ပယ် ယားဒိုက်မား၊ ပွူဒိုက် အေမီး။
 ကျောင်ဖြားကျီကျော့၊ ဆော့စိုင့်ပယ်အယ်၊
 လောင်ကီအေ၊ ခြွဲကျွဲ၊ ခွဲ ယား နာ။

၂၀။ လာစဉ်ခေါ်ဘဲ၊ နှင်ဘဲပြန်တာ၊
 တို့လဲသူသို့၊ ထပ်မျှတူစွာ။
 မနေမနား ရွှေ့ရှားနေခါ၊
 ဧည့်သည်များ၊ မခြား၊ ခဏလာ။

(ယား) အေတိုဟျားဒိုက်၊ ဗေတိုကာချေး၊
 ပဲသူအယ်ပါး ရှိုင်းဒိုင်းနိုက်ဘယ်။
 ဆိုးဒိုးအိုကိုက်၊ စိုက်ကျွဲ ပွူနား၊
 ဆီးဖြေဖဲ၊ ကျိုက်သူ၊ ဟျားကိုက်လဲ။

ဝတ်ရွတ်စဉ်

(လဲ) အ ဗား၊ ဟတူဂ်၊ ဗာဗား ကိန်ချူဂ်၊
ဟဲ့ စော့ယားကယ်၊ နိုင်းဘားခြူဂ်နာ။
ဆော့ဒေါ့အောကုဂ် စူဂ်းဟ. ပွူနိုန်၊
ဆီးဖြယ်မိုး၊ ကျိုဂ်စော့၊ ဟကုဂ်လဲ။

၂၁။ တို့ထက်ငယ်ကြီး၊ သေပွဲဝင်တာ၊
ကျား/မရည်ချင်း၊ ပစ္စည်း အာဏာ။
ရုပ်လှရုပ်ကြမ်း၊ ရဟန်းဒေါက်တာ၊
မြဲမရဏာ၊ ဘဝ၊ ရသ့ငါ။

(ယား) ဒုဗ်တိလိုဂ်ပဲ၊ စာဂ်းကျူအိုဂ်မေ၊
ခူဗ်း၊ မော်၊ ကျာလိုဂ်၊ ငိုထျား၊ တာတဲ။
တွူဘျားမူဗ်းမီး ကျော့ဘွို.ကျာယာ၊
မာ,လေစာဂ်း,ဖြေးနီ, အာဂ်းထုဂ်းခဲ။

(လဲ) ဒူးတိ လုဂ်ဟဲ့ စိုင့်ကိုင့်ဟောမာ၊
ခူးမုန်းကျန်လုဂ် ငေါ်ထန်.အောတာ။
တွယ်ဘန်.ဖူးမန်၊ တဘူဗွဲ.ကျန်ယာ၊
မိန်းလန်စိုင့်, ဖြာနီ, ထူဗွဲခဲအဲ။

၂၂။ တို့ရွယ်တူလဲ၊ ဇွတ်ဆွဲသေမှာ၊
ကား,ရထားကျ မြင်ရထိပ်တုံ။
ရက်စက်သေမင်း၊ မတင်းတိမ်ပါ၊
ဘယ်သေမျိုး, တို့လဲ. သိနိုင်ပါ။

(ယား) ဖြေးခြူးချပဲ၊ ကျွဲတလွှားစား၊

တာ၊ကားရထား တရော်မျှသာ။

လိုင်ဒုဗ်မေကျေး၊ ပို၊ပေဟော့အယ်၊

စားကျိုက်တေး၊ စေ့ညေး၊ ကျာတိုဗား။

(လဲ) ဖြာခြူးနာဟဲ့၊ ကျွဲနိုးတလွှာစိုင့်၊

တိုက်၊ကားရထား၊ တရောမော့ထိုင်း။

လောင်ဒူး မာကျိုက် ပေါပယ်ဖုယား၊

စိုင့်နှက်မား၊ ဆိတနာ၊ ဗားခွဲဟဲ့။

၂၃။ ဤသို့ငါလဲ၊ မလွဲသေမှာ၊

ရုပ်နာမ်ကိစ္စ၊ စိတ်ကဖွေရှာ။

ခွေယိုင်လဲမှု၊ အားပြုဖြေသာ၊

ပွားများကြ၊ ဖေးမ၊ ဘာဝနာ။

(ယား) ဆိုးဒိုးကျွာပွေ့၊ ဗား၊ဘေစားပါ၊

ရုပ်နာမ်ရေကျား၊ ဖူးကိုးစေ့ပွေ့။

ဖူး၊လခုဂ် စားခဲ၊ လေယေအဖိုး၊

ဖူး၊ ဖျားချား၊ ဖိုးညေး၊ ပဲ ယေ ဗား။

(လဲ) ဆော့ဒေါလန်ပွေ့၊ ခွဲဘားစိုင့်ကယ်၊

ရုပ်နာမ်ရီကိုင့်၊ ဖူးကျွဲစပွေ့နိုး။

ဖူး၊ ကိုန်စိုင့်ခါ၊ လန်ယယ်အဖိုး၊

ဖူး၊ ဖန်ခန်၊ ဖိုးငါ၊ ခွဲ ယား နာ။

၂၄။ များသူငါတို့၊ မသိလာရာ၊
 ဘယ်ကိုပြန်ဦး၊ သိဘူးလားရာ။
 သေချိန်ခေါင်းချ၊ မသိရောဂါ၊
 သေမှာတော့၊ သိပေါ့၊ တို့သူငါ။

(ယား) ပဲယေ ပွဖြေ၊ အို ဘိတေးဟျား၊
 ကား တိုးဘိတေး၊ ညေးတိုခါလေ။
 စာဂ်းခဲ ပ္လုဂ်းတာ၊ ဆွဲဆဲအိတေး၊
 စေ့ညေးတုဂ်၊ တဖိုဂ်၊ ဗားစာဂ်းပါ။

(ယ) ခွဲယား ပ္လုဒုဂ်၊ အောဒိုဂ်မားကိန်၊
 ဟတော့ဒိုဂ်မား၊ နာ၊ဗားခါးလန်။
 စိုင့်ခါ၊လောင့်တိုက်၊ ဆွဲန့်ဆာဒီးတာ၊
 ဆိတနာတုဂ်၊ တဖိုဂ်း၊ ကစိုင့်ကယ်။

၂၅။ အနန္တငါးနှင့် ကျေးဇူးရှိသူ၊
 ခါခါပြစ်မှား၊ မစောင့်သစ္စာ။
 စိတ်နောက်ဆုံးဖြတ်၊ ပြုတတ်သူမှာ၊
 အပါယ်အိုး၊ စောက်ထိုး၊ ကျမည်သာ။

(က) အနန္တညာချ၊ ဖြေဘွဲ့ဘျာစယ်၊
 ညေး၊ချေး တိုဘွဲ့၊ မေးစုဂ်ဟုဂ်ပွေ။
 တမိုးကျေစုဂ်၊ တရုစေ့ပွေ၊
 တာ၊တကလွဲ၊ ငါရာ၊ ပတျားကူဗ်း။

(လဲ) အနန္တ ငိုငိုခိုခို၊ ဖြာဘွိသကျား၊
 နာ၊ချိုဝ်ဘွိဗား၊ မာစုဗ် ဟူဂ်းပွန်။
 တမိန်.ကျိုက်စုဗ်၊ ခြူးရွဲစပွန်၊
 တိုက်တကလွိန်, ငါးရိုင်း, တပိုက်အူ။

၂၆။ သေမင်းချိန်းချက်၊ ရှောင်တိမ်းလိမ်ညာ၊
 ရမည်တဲ့လား၊ စဉ်းစားဖွေရှာ၊
 ဒီလိုသာရ၊ ချိန်းကြမည်သာ၊
 သေမင်းကြီး၊ ရုံးပြီး၊ ပြန်ရမှာ။

(ယား) လိုက်ဒူဗ်၊ ဒီအို ဗ,ထိုးဒိုးလျား၊
 တနေး ရဲ့ရဲ့၊ နီစေ့လေအယ်။
 ကေနီဟုနော ဒီဘော့ ပွူဖြေ၊
 လိုက်ဒူဗ်ခွို၊ လာကျိုဗ်၊ ကားချေးပါ။

(ယ) လောင်ဒူးခီးအော၊ ဗု လီ, ဗုကိန်၊
 တနယ်ကျိုက်မော့၊ နီဖူစလန်။
 ကီနီ တနွက်၊ ဒီးဘ,ပွူဖြေ၊
 လောင်ဒူးခွို,လန်ကျို, ကိန်ချိုက်ကယ်။

၂၇။ သေမင်းနဲ့စစ်ခင်း၊ အောင်ခြင်းဆိုတာ၊
 ကြားဖူးရဲ့လား၊ စဉ်းစား ဖြေပါ။
 ဒီလိုသာရ၊ တိုက်ကြမည်သာ၊
 သေမင်းကြီး၊ ငိုပြီး၊ ပြန်ရမှာ။

(ယား) ဆပေ လိုက်ခွဲ၊ ငိုဟေ့လာဟိုး၊
 နီဟိုင်းနေ့အယ်၊ တနေ့ဆိုထေ။
 ကေနီဟုနော၊ ဆ ဆူင် ပွူဖြေ၊
 လိုက်ဒုဗ်ခွဲ၊ ငိုင်နီ၊ ကာချေးပါ။

(လဲ) ဆိုက်ပယ်လောင်ခွဲ၊ ငေါ်လန်ဟော့နှုင်၊
 နန်ဟူးစလန်၊ တနယ်ပျန်ယိုင်။
 မိုန်နီတနှုင်၊ ဆိုက်ဆူဗ်ပွူဖြေ၊
 လောင်ဒူးခွဲ၊ ဟားနီ၊ ကိန်ချိုင်ကယ်။

၂၈။ လက်ဆောင်လာဘ်ထိုး၊ သေဆိုးပယ်ခွဲ၊
 ဟုတ်ပုမလား၊ စဉ်းစားယူပါ။
 သူဌေးတွေလည်း၊ သေဆဲခါခါ၊
 မယုံနဲ့၊ သေမဲ့၊ သူချည်းပါ။

(ယား) ဒါဂုံဆီးယူဗ်အီး၊ ဆိုးဒိုးစာင်းနီ၊
 ဟုနောနီအယ်၊ တနေ့ယေဘေ။
 ဒုဗ်ယာဖြေစာင်း၊ ပွူနာင်ဟုင်ပွေ၊
 ယှိုက်၊ တျာမေ၊ ဘေစာင်း၊ ပွူဖြေးရာင်။

(လဲ) ဒိုက် ဆီးယူအိ၊ ဆော့ဒေါ့စိုင့်နီ၊
 တနှုင်နီစလန်၊ တနယ်ယယ်ဘား။
 ဒူးယန်ဖြေစိုင့်၊ ပွူနီနီဟုဗ်ပွေ၊
 ယူအန်းမား၊ ဘားစိုင့်၊ ပွူတဖြေ။

၂၉။ သာသနာတော်ခေတ်၊ လူဖြစ်ဖို့ရာ၊
 ခဲယဉ်းပါလှ အရတော်စွာ။
 ဘုရားတရား၊ ဝပ်တွားသံဃာ၊
 ဆည်းကပ်ကြ၊ မိရ၊ သူတို့ငါ။

(ယား) ထူးစွာသျှားခဲ၊ ထူးဟျားကယား၊
 အပျာ ယာလား၊ နီထိုက်ကူဗ်နျာ။
 အီဗဲ၊ မာရယ်၊ ကျော့ဘွိုင့်ဣွဲ၊
 ဟူင်မာချား၊ ထူးခဲ၊ ထူးကယား။

(လဲ) ထုဗ်စုန်အန်းစိုင့်၊ ထူးဟပျန်နယ်၊
 အပန် ယာလိန်၊ နီကျိုက်ခွဲအိုက်။
 အန်းဗယ် ကျောင့်ဖြား၊ တဘူဗ်ဣွိုင့်ငေါ၊
 ဟူင်မိန်းခန်၊ ထုဗ်ခါ၊ ထူးပျန်နွက်။

၃၀။ မမြဲတရား၊ အနိစ္စခေါ်တာ၊
 ရုပ်နာမ်မှန်က၊ မြဲထ ဘယ်မှာ။
 ခုဖြစ်ခုပျက်၊ ရင့်ကျက်စေရာ၊
 အားထုတ်ကြ၊ ကောင်းစွာ၊ မမြဲပါ။

(ယား) အ တော်မာတို၊ ပို့အေ အနိစ္စ၊
 နေချ စေ့ညေး၊ တော်မာဘိတေး။
 ထူးထိုက်ပျိုလဲ၊ တဣုဖြေဖြေ၊
 ကျော့အချား၊ ရဲရဲ၊ တော်မာတို။

(လဲ) အ တော်မိန်းဗား၊ ပေါင့်အ အနိစ္စ၊
 နန်၊ ဆိတနာ၊ တော်မိန်းဒိုဂ်မား။
 ထွေးကျိုက်ပျံချိုက် တက္ကန်းဖြာဖြာ၊
 ကျိုက်အန်.ခန်.ကျိုက်ကျိုက်၊ တော်မိန်းဗား။

၃၁။ ဆင်းရဲမှန်က ဒုက္ခခေါ်တာ၊
 ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲ၊ ဖြစ်မြဲဓမ္မတာ။
 သတိကပ်မြဲ၊ ဆင့်ကဲကျင့်ပါ၊
 ဒုက္ခထပ်၊ ဆင်းရဲ၊ သိမြင်လာ။

(ယား) ဆိုးရဲမာရာဂ်၊ ပို.အေဒုက္ခာ၊
 နေချစေ့ပေါ်၊ ဆိုးရဲ လေက္ခိယး။
 တနေးယေရဲ၊ ကျေအချတော်မာ၊
 ကျေကျေကျိုက်၊ ဆိုးရဲ၊ မျထာဂ်ဟျား။

(လဲ) ဆော့ရိုင်မွန်ကဲ၊ ပေါင့်အဒုက္ခာ၊
 နန်ဒိုဂ်စပ္ပုန်း ဆော့ရိုင်လန်ကျောင့်။
 တနယ်ယယ်ကျိုက်၊ ကျိုက်အန်.မိန်းတော်၊
 ကျိုက်ကျိုက်ကျိုက်၊ မော့ထိုင်းဟဆော့ရိုင်။

၃၂။ စိုးပိုင်မရ အနတ္တ ခေါ်တာ၊
 မြင်မြင်သမျှ၊ အတ္တမပါ။
 သတ္တိဇွဲနဲ၊ ကျင့်မြဲစဉ်လာ၊
 ဘပကောင်း၊ ရကြောင်းတို့.သူငါ။

(ယား) ပေတိုပွဲကျိုက်၊ ပို့အေ အနတ္တာ၊
 မျထာင်လောပွီး၊ ဗာတဲ အိုတို။
 စိုင်းကေ့ စေ့ဖိုင်း၊ ကျေက္ခိုက်ယေမာ၊
 ထူင်းခဲရဲ၊ နီဖဲ၊ ပဲ ယေ ဗား။

(လဲ) ပယ်ဗား ပွဲကျိုက်၊ ပေါင်အ အနတ္တာ၊
 မော့ထိုင်းလွပွီး၊ ဆော့ဒေ၊ကဗယ်။
 စောင့်တကား စကဖူမ်း၊ ကျိုက်ကျိုက် မိန်းယယ်၊
 ထူဗ်ခါကျိုက်၊ နီမိုး၊ ခွဲ ယား နာ။

၃၃။ အဆင်းရောင်ဓာတ်၊ ပရမတ်ပေါ်မှာ၊
 ပေါ်လွင်လှပ၊ ထင်ဆဲခဏပါ။
 ရောင်မပျက်ခင်လေး၊ စုံမက်တွယ်တာ၊
 ရောင်ဖျော့တော့၊ မစုံမက်မျက်လွှာ။

(က) အစေ့လီးဘျား၊ ပရမတ်အခုဗ်၊
 လိုက်လီးတွဲဘျား၊ ယေဖဲတကီမဲ့။
 စေ့ပိုတိုခဲ၊ စေ့လိုးလော်လျား၊
 မူဗ်းမျာဟျား၊ ဆိုးဒိုးစေ့မျထာင်။

(ယ) စဖြော်လီဘန်၊ ပရမတ်ခူးနှုင်၊
 လှော်လီ၊တွယ်ဘန်၊ ယယ်မော့ တဆိကဲ။
 စဖြော်အောက်ီး၊ စလော်စလယ်၊
 ဖူးမန်ဟ၊ ဆော့ဒေ၊ တမော့ထိုင်း။

ဝတ်ရွတ်စဉ်

၃၄။ ကြားရသံဓာတ်၊ ပရမတ်ပေါ်မှာ၊
သံသာယာလှ၊ ထင်ဆဲခဏပါ။
သံသာချိုအေး၊ စုံမက်သာယာ၊
သံချိုကင်း၊ မမက်၊ နားကြည်မှာ။

(ယား) နီဟိုင်းတလား၊ ပရမတ်အခုဗ်၊
အဖြားနီလား၊ ယေတပွိုင်းဖဲရာဂုံ။
ဖြားနီပါခဲ၊ စေ့လော်စူဗ်လျား၊
ဖြားမဟျား၊ ဆိုးဒိုး၊ စေ့နီဟိုင်း။

(လဲ) နန်ဟူဗ်းတလိန် ပရမတ်အခုး၊
အဖြန်နီလိန်၊ ယယ်တဒေ့ကဲ။
အဖြန်နီကီး၊ စလော်စလယ်၊
ဖြန်မဟူးဟန်၊ ဆော့ဒေ့၊ တနာဂေါ်။

၃၅။ အမွှေးနံ့ဓာတ်၊ ပရမတ်ပေါ်မှာ၊
သင်းပျံ့ရနံ့၊ တင်ဆဲခဏပါ။
နံ့မပြယ်သေး၊ စုံမက်ရှုခါ၊
ပုပ်ဟောင်ဘိ၊ မချိုနှာဝမှာ။

(ယား) နိုင်းဗ် နိုင်းမုဂုံ၊ ပရမတ်အခုဗ်၊
နိုင်းမုဂုံမာလား၊ ယေတပွိုင်းဖဲရာဂုံ။
ခွဲနိုင်းမုဂုံပါ၊ စေ့လော်စူဗ်လျား၊
နိုင်းစောဟျား၊ ဆိုးဒိုး၊ စရွံ့ခဗ်ဖိုင်း။

(ဃ) နှုတ်ခိုးနှုတ်မုတ် ပရမတ်အခူး၊
 နှုတ်မုတ်မွတ်လိန်၊ ယယ်တဒေါက်။
 ခွဲနှုတ်မုတ်ကီး စလော်စလယ်၊
 နှုတ်တအိန်၊ ဆော့ဒေါ၊ စရွန်နန်းခိုင်။

၃၆။ အရသာဓာတ်၊ ပရမတ်ပေါ်မှာ၊
 ချိုဆိမ့်အိမ့်လှ ထင်ဆဲခဏပါ။
 လျှာပေါ်ရောက်ဆဲ၊ စုံမက်ရသာ၊
 လည်မျိုရောက်၊ ပျောက်ပေါ့၊ လျှာရသာ။

(ယား) အဗီစိုးရိုး ပရမတ်အခွပ်၊
 စိုးရိုးစိုးကာ၊ ယေတပွိုက်ဖဲရာဂုံ။
 အိုပါပွိုခွပ် စေ့လော်စုပ်လျား၊
 တိုကျာဘိုး၊ ဆီးမေ၊ စိုးရိုးပွီး။

(လဲ) အဗီခိုးစော့ရော့ ပရမတ်အခူး၊
 စော့ရော့ဗိန်းလိန်၊ ယယ်တဒေါက်။
 အောက်ပွီးခူး စလော်စလယ်၊
 တွက်ကော်အူး၊ ဟောမာ၊ စော့ရော့ပွီး။

၃၇။ ထိ ဖောဋ္ဌဓာတ်၊ ပရမတ်ပေါ်မှာ၊
 အတေ့နူးညံ့၊ ထင်ဆဲခဏပါ။
 ထိတေ့ကြည့်နူး၊ စုံမက်သာယာ၊
 အတေ့ကြမ်း၊ ငွေ့မျှ၊ မသာယာ။

ဝေဏ်ဇ္ဇာတ်စဉ်

(ယား) တာဂ်ဘော ဖူဂ်းနေ့၊ ပရမတ်အခုဗ်၊
ကျယ်မိုးပေလား၊ ယေတပွိုဂ်းဖဲရာဂ်။
ကျယ်မိုးပါးခဲ၊ စေ့လော်ခြာခြီး၊
လာဖြူဖြူ၊ ဆိုးဒိုး၊ ခြာခြီးဘော။

(လဲ) တောဘား ခြိုင်နေ့၊ ပရမတ်အခု၊
ကျာတောင်ပန်လိန်၊ ယယ်တဒေါက်။
အကျာတောင်ကီး စလော်ခြိုင်ခြီ၊
လန်ဖြောင်ခါ၊ ဆော့ဒေါ၊ ခြိုင်ခြီးဘား။

၃၈။ တွေးတောဓမ္မ၊ ပရမတ်ပေါ်မှာ၊
တကယ့်တုံးခဲ ထင်ဆဲခဏပါ။
တွေးမပျက်သေး၊ စုံမက်တွယ်တာ၊
အတွေးပြတ်၊ နတ္ထိ၊ အသိမှာ။

(ယား) တနေ့ ယေမိုး၊ ပရမတ်အခုဗ်၊
မာနျာ ကျော်ခိုး၊ ယေတပွိုဂ်းဖဲရာဂ်။
ယေပွဂ် တိုခဲ၊ စေ့လော် ပွေါ်မိုး၊
ယေပွဂ်ခဲ၊ ဘိတေး၊ အိုကျော်ခိုး။

(လဲ) တနယ် ယယ်မော်၊ ပရမတ်အခု၊
မွန်ဂေါ်ကွုဗ်ခေါင်၊ ယယ်တဒေါက်။
ယယ်ပွဂ်ဒုဗား၊ စလော် ပွန်းမူဂ်၊
ခွဲယယ်ပွဂ်၊ တော့မား၊ အောနန်ကွုဗ်။

၃၉။ ခုပုဂ္ဂိုလ်လဲ၊ သီရိမာပမာ၊
စီတန်းယုယ၊ ပြုကြခဏပါ။

အသက်ရှင်ဆဲ သူ့ထက်ငါသာ၊

ဩ- ပုပ်ပွတော့ စွန်ကြ သုသာန်မှာ၊

ဩ- ငါ့အားလည်း၊ ဤသို့ စွန်ကြမှာ။

(ယား) ဖြေးပျံလှုပ်အောင်း၊ ကျိုက်မောမိုက်တွ။

တကျူးတရေး၊ စေ့လော်ကဖှိုင်း။

ထွူးဖြေး ရူးအှိုင်း၊ နယ်၊ဗား ဒျကျူ

ဩ စောင်းနှိုင်းစော၊ တာကျား၊ ဒိုဂ်လိုင်ခူဗ်။

ဩ ဗားခဲပါ၊ တာကျား၊ ဟုအောင်းပါ။

(လဲ) ဖြာပျိုဂ်လှုပ်အဲ၊ ကျိုက်မုန်းရီတွယ်၊

တကျူးတရန်း စလော်စခြိုင်။

ထွူးဖြာရူးအှိုင်း၊ နာ၊ခွဲ ကျူးရန်း၊

ဩ-စိုင့်တအိန်၊ တိန်ကိုင့်၊ ဒိုဂ်လောင်ခူး၊

ဩ-ကစိုင်ကယ်၊ တိန်ကိုင့်၊ ခအဲကယ်။

၄၀။ သံဝေပွားကြ၊ များလှသူငါ၊

သံသရာကြောက်၊ မဂ်ပေါက်ဖွေရှာ။

ငါလဲတူပဲ၊ မဂ်ကျင့်မက္ကာ၊

မြတ်လှကျိုး၊ လူခိုး၊မရပါ။

ထပ်ထပ် တိုး၊ ငါ့ကျိုး၊ တွက်သည်သာ။

(ယား) ရယေယုဂ်ခေ့ အေ့ဖြေ့နျဗား၊

စေ့ဆေးထွူးဟျား ပုဗ်းမျမဂ်က္ခိး။

တရော်ထွက်ခဲ မျပုဗ်းကျေကော်၊

ဘွံကျိယား၊ အုဗ်းပေး၊ (ရိကျာတို)။

ကျုဂ်ဟျားငေး၊ ဘွံထွူး၊ ဗားညေးဟော့။

(လဲ) ရယယ် တကျော့ အာ့ဖြာဒိုင်ခွဲ၊

ဆီးဆန်ထွူးဟော့ ပုမော့မဂ်ကောင့်။

တရောထွဗ်ခါ ပုမော့ကျုဂ်ကျ၊

ဘွံကျိယော့၊ ပါးဒုဂ်၊ ကျကျန်ဗား။

ကျုဂ်ဟော့ငါ၊ ဘွံထွူး၊ ကငါဂေါ်။

အမျှဝေ

ဤသို့ပြုရာ မြတ်ပုညကို၊ ကြီးထမြင့်ခေါင်၊ မြင့်မိုရ်တောင်ဦး၊
မကကျူးသား၊ ကျေးဇူးအရှင်၊ မွေးမိခင်နှင့်၊ ဖခင်တို့အား၊ ရငြားပါစေ၊
အမျှဝေ၏။

မသွေနှိစွာ ဤကာယကို၊ စောင့်ထပေတတ်၊ ကိုယ်စောင့်နတ်
လည်း၊ မလပ်စေရာ ပေးဝေငှ၏။

မိတ္တဆွေညာ၊ ဆရာသမား၊ ဘိုးဘွားကစ၊ ယမရာဇာ၊ ဒေဝါ
ယက္ခ၊ ဣန္ဒဘုမ္မာ၊ အာကာသနတ်၊ အထူးမှတ်၍၊ အမြတ်ပုည၊
ကုသလကို၊ ရကြပါစေ၊ အမျှဝေ၏။

သဗ္ဗေသတ္တာ၊ သတ္တဝါဟု၊ နာနာလောက၊ အနန္တတွင်၊ မပြတ်
စဉ်ကာ၊ သတ္တာဝါသ၊ ဘုံကိုးဝနှင့်၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ တည်ရှိခုနစ်ပါး၊
များစွာလုံးစုံ၊ ဘုံသုံးဆယ့်တစ်၊ ဖြစ်ဖြစ်သမျှ၊ ဝေနေယျအား၊
အမျှကုသိုလ်၊ ပေးဝေလို၏။

ထိုကုသလ၊ ဤပုညကို၊ အမျှရ၍၊ ချမ်းသာကြသည်
ဖြစ်စေသော်။

ဝသုန္ဓရေ၊ ဤမြေပံသု၊ သိလာထုလည်း၊ သက်သေအမှု
တည်စေသော်။

အမျှ အမျှ အမျှ ယူတော်မူကြပါကုန်လော့၊
သာဓု သာဓု သာဓု။
အမျှ အမျှ အမျှ ယူတော်မူကြပါကုန်လော့။
သာဓု သာဓု သာဓု။
အမျှ အမျှ အမျှ ယူတော်မူကြပါကုန်လော့၊
သာဓု သာဓု သာဓု။

ကိစ္ဆိန္ဒိ ဘေးခြုဂ်းပေ ကယား

ရယေဘေ မာရယ်ကျိဘျား၊ တနေးဟျားလာငိုက္ကဲတိုး၊ ကိစ္ဆေ
ယော ကျော့ဘိဘျာစယ်၊ မေးလုဗ်းတျား လေဘော့စီးကျိဂ်၊ ကိစ္ဆဲဟျား
ကျော့ဘေးငေါတာ။

မေးဟုအာဂ်း ဘေဆဲလောပွီး၊ ပါဖြဲဝေါ ဆီးတိုဂ်ဖုဗ်းမေ၊
တိုးဘေ ပျုမီးကျိဘျား၊ အာဂ်းထုဂ်းခဲ နိထုဂ်းအခဲ၊ ထုဗ်းနိဟျား
မာရယ်လေယုဗ်၊ နိဗ္ဗာန်ကေ ကကျုဗ်ခါးလေ။

“ဗား”မေးနီ ဘွံကျိအာဂုံရာဂုံ၊ ဘေးခြူးပေ “ဗား”မိုက်နဲဖဲ၊
ဖြေးဘွံဒုဗ်လိဂ် ဆိုရှားဖဲ “ဗာ”နေ၊ နီတဲမိုးကော်ဒုဂ်၊ နေ့ဖြေးပေါ် အီသျှ
“ဗား”နေ၊ ခိုးစွဲကလွီးလျား စရားဖါဂ်းဖိုဂ်း၊ လိဂ်ဒုဗ်ခွံ တနေ့ဘျာလိဂ်၊
စဲကေးခွံ တနေ့မော့လဲ၊ ခြေအထွဲပျူကျိဂ်တကလွီး၊ နေ့ပျူမီး ပျူကျေးစီး
ကျိဂ်၊ ဘိကျာအို စိုဂ်းဆာဂ်းတဖို။

(ဖြေးကျွဲခို “ပဲ”မာဟော့နေ၊ ယေ ဒုဗ်နေ့ရာဂုံ၊
မေးပေဘွံ၊ တိုဂ်ထွဲဂ်းစေးတေး ပျိုဆူဂ်နီး...)

ပိုထေကျိဂ်မိ လောပွီးနေ၊ ဖြေးနီဟိုဂ်း ပျူကျိဂ်ပျူမီး၊
ဘေးခြူးပေဘွံ ကျိကိဘျား၊ ဘွံနီခြူး ရှုဂ်းဒုဂ်းပါနီး၊ ရယေမေးဟော့
ဘွံတနာဂ်း၊ ဟောဒုဗ်အာဂ်း နေးထွဲးစားစီ၊ ဖြေးစေ့ညေး ကော်မာနေ့
ဟော့။

ဖြေးစေ့ညေး နီဟိုဂ်း လောပွီး၊ ရှုဂ်းဒုဂ်းခြူးပေးနီရိုလူဗ်း
ဘွံပါနီး၊

အမျှ အမျှ အမျှ၊ သာဓု သာဓု သာဓု
အမျှ အမျှ အမျှ၊ သာဓု သာဓု သာဓု
အမျှ အမျှ အမျှ၊ သာဓု သာဓု သာဓု

အန်းကွိန်ဘွံ အန်းပန်ခြူးနား

ရယယ်ဘား ကျောင့်ဖြားကျိဘန်၊ တနယ်ဘားအက္ခိဂ်
အက္ခိဂ်၊ ကွိန်စယိုဂ်တဘုဗ်သကျား၊ မာလူတန်၊ လန်ဘပျူမိ၊ ကွိန်

အန်ဗယ် တဘာ့ငိုန်လန်၊ မာခအယ့်ဘားဆာ့ လူ့ပွီး၊ လူ့ဗ် ပီရိုး
ဘားတူဂ်ဖူမား နီဘားတော့ ပွမိကျီဘန်၊ အယ့်ထုဗ်ခါ နောထုဗ်
ဒါခါ၊ ထုဗ်နီဟ ကျောင့်ဖြားလန်ယူဗ်၊ နီဗွာန်ကီ ကျိုင်းဘခါးလန်။

ခွဲ(ဟဲ့) မာနီ ဘွိုကျီအယ့်ကဲ၊ အန်းပန်ခြျက်(ခွဲ)မူဂ်ဒိုင့်ဖ၊ (ခွဲ)
နန်နီတာတောင်ဒူးကယ်၊ တနန်၊ အောပါ အောမော့(ခွဲ)နန်၊ ခေါ့စွါ
ကလွိန်လန် စရာ ဖိုင်ဖေါင်း၊ လောင်ဒူးခွဲ၊ တနန်ဘလူဂ်၊ စ၊ကီးခွဲ တနန်၊
မော့လာ၊ ခြာအထော ပွကျျက်း တကလွိန်၊ နန်းပွမိ ပွကျျက်စီးကျျက်း၊
ဘိကျန်အော စုဗ်ဆိုင်တဖေါင်း။

(ဖြာဟခေါ့ဟဲ့ မီးနာဂေါ၊ ယယ်ဒူးနာကဲ၊ မာပန်ဘွို၊
ဟတူဂ် ထုဗ်မား ကျဆုဗ်နဲ.)

ပေါင့်ထန်းကျျက်းမိ လူ့ပွီးနူဂ်၊ ဖြာနန်ဟုဗ်ပွကျျက်းပွမိ၊
အန်းပန် ပန်ဒူး ဘွိုကျီကီဘန်၊ ဘွိုနီခြျက် ရှက်ဒူးကယ်နဲ၊ ရယယ်မာ
ဂေါ ဘွိုတနိန်၊ ဟန်းခူးအယ့် နာထွူစာစီး၊ ဖြာဆိတနာကူမီးနာနဲ၊

ဖြာနန်ဟုဗ်း ဆိတနာ လူ့ပွီး၊ ရှက်ဒူးခြျက်နာနီရော်လူဘွို
ကယ်နဲ၊

အမျှ အမျှ အမျှ၊ သာဓု သာဓု သာဓု
အမျှ အမျှ အမျှ၊ သာဓု သာဓု သာဓု
အမျှ အမျှ အမျှ၊ သာဓု သာဓု သာဓု

နတ်ပို့ ပါဠိ

ဒါနံ ဒေန္တံ သဒ္ဓါယ၊ သီလံ ရက္ခန္တံ သဗ္ဗဒါ။

ဘာဝနာဘိရတာ ဟောန္တု၊ ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာဂတာ။

(မာ) = သဒ္ဓါယ = ကံကြောင့်အကျိုး မထောင့်ညှိုးဟု ဖြောင့်ရိုးစွဲကပ် အမြဲမှတ်သဖြင့်၊ ဒါနံ = နည်းသည်များသည် မခြားရည်ဘဲ၊ ရွှင်ကြည် မြတ်နိုး၊ ဒါနုမျိုးကို၊ ဒေန္တံ = သူတော်ရဟန်း ရည်မျှော်မှန်း၍ လှူဒါန်း ပူဇော်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သီလံ = ပဉ္စ၊ အဋ္ဌ၊ နဝင်္ဂဟု ကိုယ်မှမချွတ် ကျင့်ခါးဝတ်ကို၊ သဗ္ဗဒါ = နှစ်လတွက်မှတ် ရက်မပြတ်အောင်၊ ရက္ခန္တံ = မကျားမပျောက်၊ မမှားမှောက်ရအောင်၊ စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းနိုင်ကြပါစေကုန် သတည်း။

ဘာဝနာဘိရတာ = သမထ ဝိပဿနာ လက်မကွာဘဲ၊ ဆက်ကာနေ့ည၊ မွေ့လျော်ကြကုန်သည်၊ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန် သတည်း။ အာဂတာ = အများညီညာ တရားနာဟု ထားကာစွဲစိတ် ခဲအကျိတ်နှင့် တွဲမိတ်စုဆုံ လာကြကုန်သော၊ ဒေဝတာ = အကြောင်း ဆက်ခါ သောင်းစကြာက ရောက်လာကြညောင်း နတ်အပေါင်းတို့ သည်၊ ဂစ္ဆန္တု = ပရိတ်တော်ပွဲ ပြီးဆုံးပြီမို့ နေမြဲရပ်ထံ ဘုံဗိမာန်သို့ ကြွမြန်းကြပါစေကုန်သတည်း။ ။

ခွမ်းကာချေးတာနေ့

ယား = သဒ္ဓါယ - တဲမေးဟုတေးဘေ၊ ဘွိမာ ခြွဲတရုထွေး၊ သျှချေး ချတဲမေးနော၊ ဖျိဘေ ယှင်ဆဲ ကျီလီးပေဒါဂ် တဲဘွိထွေးရာဂ်၊

ဒါနံ အအော အပတိဟေတို့ နိဘောတာလောတဲနျ တဲမေးဆဲ
ရဲအောံ၊ မေးဖိုဂ်တွဲဘျားထိုင်း၊ ဒဒန္တ- ရယေယှက်ဆဲ ကျီလီး
ဒါဂ်ကျော့ဘို့ ကျော့တေးတဲထျားရယ်ရာဂ်၊ မေးယှပ်လှမ်း
တျားချားဒွင်မော။

သီလံ- တဲဒိုက်ဒွဲ- ညာဘူဂ်၊ လွီးစွဲ၊ တပျိုဂ် တပျိုဝောဘောဘော၊
ဒိုက်ဒွဲမာဟု၊ ကူဂ်းဟာဂ် ကျားသျှနော။ သဗ္ဗဒါ- နာ၊ လဲ၊ မော့နာဂ်း
လားထှက်းဖှမ်းရာဂ်၊ ရက္ခန္တ- ကကီးကက္ခ။ ကာဂ်လှမ်းကာဂ်လျား
ဖှမ်းမေ၊ ဒိုက်ဒွဲဖိုဂ်ပွီး မာချားမောဒွင်။

ဘာဝနာဘိရတာ- ပျဆူဂ်းနျခေး၊ ပျစေးနျနာဂ်း၊ ပျလဲနျနာ
မိုးအိုကျေအျ ယေဘော့ဒါချား သမထ ဝိပဿနာအော၊ ဟော့နျ=
ထျူးဘော့ချားဒွင်၊ အာဂတာ- ရိုလှမ်းနျအော့ဖြေး၊ စေ့ကနျာ ဒျကဖှက်း
နီဒါးနော့ ကျော့မာရယ် လားငိုဟော့ဟော့ရာဂ်၊ ဟျားတိုက်တာပျော့ဘုဂ်
အာဂ်း၊ ဒေဝတာ- အိုမော့လုဂ်တစော့ကူဂ်းဟျား၊ လောပွီးတနေ့
ဒွင်၊ ပတိတဟေ၊ ဂစ္ဆန္တ-မာရယ်လားငို ပရိတ်ထိုက်ကျားပေ ဟော့ရာဂ်၊
ကကျူဗ်ကားချေးဘော့ဒါဂ်ပေခါ လေ၊ လေအို ဝိမာန်ဩ။ ။

ယင်းသလဲ- စုန်းကိန်ချုဂ် တနန်.

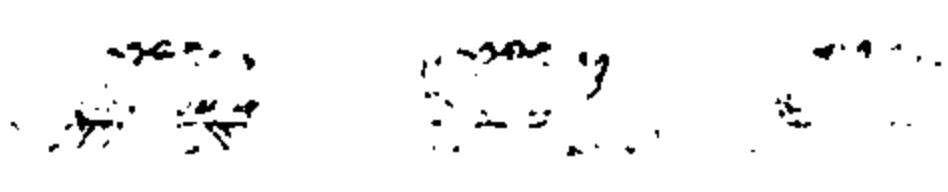
သဒ္ဓါယ- တာမာ မာတနူဂ်မား ဘားဘွိမီး၊ ခြဲတရွဲ ထူးကူ
စော့ယှက်တာမာနူဂ်မိုး၊ ယှပ်အန်းကျီလီပန်ဒိုင့် တာဘွိထျူးနူဂ်ကဲ၊ ဒါနံ-
အ အော့အပိတိရာဂ်ဗား ကျဘားတာလောတာလန်ဒိုင့်၊ တာမာစရန်း
မာ၊ ပွန်းပွီးရီတွယ်ကျိုဂ်းကဲ၊ ဒဒန္တ- ရယယ် ယှပ်အန်းတဆိုင်ကျီလီ၊
မာလှမ်းတန်ထန်း ဒိုင့်ယှပ် တဘူဗ်ကျော့တယ် မာဘ လားခန်နူဂ်။

သီလံ တာဒေါင်း၊ တာဒ္ဒု၊ ငိုက်မိုက်၊ လွန်စွ၊ တလ္လုဂ်၊
တီးညောင်းခါကျော့ ဘားဘား ဒေါင်းဒွပယ်မီး မာခေါကုန်ဟိုင်း
စော့ကျိုန်နွက်၊ သဗ္ဗဒါ- မှုဂ်နိန်၊ လ၊ နိန်း လန်တုဗ်ဖူမားကဲ။ ရက္ခန္ဓာ-
ကကိ၊ ကကုဗ်၊ ကိုင်လီးကိုင်လော်ဖူတာမားကဲ ဒေါင်းဒွပုန်လို့
လားခန့်ယား။

ဘာဝနာဘိရတာ၊ ပျူဆူဗ်ဒိုင်ခါ၊ ပျူစာဒိုင်နိန်၊ ပျူလ၊ဒိုင်နိန်း၊
တောင်အောကျိုက်အန်၊ ယယ်မိန်းလခန့်၊ သမထ ဝိပဿနာ အဲ၊
ထွေးဘ၊ တအူဗ်း၊ အာဂတာ-ရော်လူဒိုင်အာဖြာ၊ စ၊တနော်၊ဒေါက
ဖူဗ် တနာနော့ ကျောင့်ဖြားငေါ်ဂေါ် ရာဂ်ကဲ၊ ဟာ့တုဂ်တိုက်ပွေါတအဲ။
ဒေဝတာ- အော၊မော့လုဂ်းတစောင်းအူ ဟာ့လူပွို၊ တနန်ဒူးဒူး ပတိတိ
တနော၊ ဂစ္ဆန္တ-ကျောင့်ဖြားငေါ် ပရိတ်ကျိန်းကိုင့်ပန် ဂေါ်ကဲ၊ ကကျူဗ်
ကိန်ချိုဂ်ဘလခန့် ခါးလန်လန်အော ဝိမာန်နွက်နဲ။ ။

သာသနာရေးအဓိဋ္ဌာန်ဂါထာ

- (ငို) ▪ ဗုဒ္ဓသာသနံ စိရံ တိဋ္ဌတု (သုံးကြိမ်)
- (မာ) ▪ ဗြဟ္မိန္ဒြာဘုရား၏ သာသနာတော်မြတ်သည် နှစ်-၅၀၀၀ မက
ပြ မြင့်စွာ တည်ပါစေသတည်း။
- (ယား) ▪ ကျော့မာရယ် ကျီဘျား တဲစွ၊သျှား နောအိုတနျားစများညီ
နာ ၅၀၀၀ လိုဂ်ဒွဂ်ပါနီး။
- (လဲ) = ကျောင့်ဖြားကျီဘန် တာအန်း စုန်အန်းဖိုင်နိန်အောတနန် စ
မန်ညျက်နိန်း ၅၀၀၀ လှိုဒူး ကယ်နဲ။

ကန္ဓရဝတီဟော်ကြီး-(၁၉၁၂)ခုနှစ်

သာသနာ့ဗိမာန်တော်ကြီး-(၂၀၀၀)ခုနှစ်

ရွှေ

ပတ္တမြားတောင်

ငွေ

